

Agenda – Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Lleoliad:	I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Hybrid – Ystafell Bwyllgora 4 Tŷ Hywel a	Naomi Stocks
fideogynadledda drwy Zoom	Clerc y Pwyllgor
Dyddiad: Dydd Mercher, 11 Ionawr	0300 200 6565
2023	SeneddPlant@senedd.cymru
Amser: 09.30	

Rhag-gyfarfod preifat

(09.15)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

(09.30)

2 Craffu ar Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2023 – 24 – sesiwn dystiolaeth 1

(09.30 – 11.00)

(Tudalennau 1 – 122)

Jeremy Miles AS, Gweinidog y Gymraeg ac Addysg

Owain Lloyd, Cyfarwyddwr y Grŵp Addysg, Cyfiawnder Cymdeithasol a'r

Gymraeg, Llywodraeth Cymru

Jo Salway, Cyfarwyddwr y Bartneriaeth Gymdeithasol a Gwaith Teg,

Llywodraeth Cymru

Dogfennau atodol:

Briff Ymchwil

Gweinidog y Gymraeg ac Addysg – CYPE(6)–01–23 – Papur 1

Y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol – CYPE(6)–01–23 – Papur 2 (Saesneg yn unig)

3 Papurau i'w nodi

(11.00)

3.1 Cyllideb Llywodraeth Cymru 2023–24

(Tudalennau 123 – 126)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Cyllid at bob Cadeirydd Pwyllgor – CYPE(6)–01–23 – Papur i'w nodi 1

3.2 Cyllideb Llywodraeth Cymru 2023–24

(Tudalennau 127 – 147)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Weinidog y Gymraeg ac Addysg at Gadeirydd y Pwyllgor
Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon, a Chysylltiadau Rhyngwladol
– CYPE(6)–01–23 – Papur i'w nodi 2

3.3 Aflonyddu rhywiol rhwng cyfoedion ymhlith dysgwyr

(Tudalennau 148 – 149)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg at Gymdeithas
Llywodraeth Leol Cymru – CYPE(6)–01–23 – Papur i'w nodi 3

3.4 Craffu ar Adroddiad Blynyddol Comisiynydd Plant Cymru

(Tudalennau 150 – 151)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg at Gomisiynydd
Plant Cymru – CYPE(6)–01–23 – Papur i'w nodi 4

3.5 Gwasanaethau i blant sydd wedi bod mewn gofal: archwilio diwygio radical

(Tudalennau 152 – 153)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg at Gadeirydd
Grŵp Penaethiaid Gwasanaethau Plant Cymru Gyfan – CYPE(6)–01–23 – Papur
i'w nodi 5

3.6 Cwricwlwm i Gymru

(Tudalennau 154 – 155)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Ymgyrch Hanes Cymru – CYPE(6)–01–23 – Papur i'w nodi 6

3.7 Blaenraglen Waith

(Tudalennau 156 – 157)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg at y Dirprwy
Weinidog Gwasanaethau Cymdeithasol – CYPE(6)–01–23 – Papur i'w nodi 7

3.8 Blaenraglen Waith

(Tudalen 158)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg at y Dirprwy
Weinidog Gwasanaethau Cymdeithasol – CYPE(6)–01–23 – Papur i'w nodi 8

3.9 Blaenraglen Waith

(Tudalennau 159 – 160)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg at y Dirprwy
Weinidog Newid Hinsawdd – CYPE(6)–01–23 – Papur i'w nodi 9

3.10 Cydsyniad Deddfwriaethol: Y Bil Ysgolion

(Tudalennau 161 – 162)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Weinidog y Gymraeg ac Addysg – CYPE(6)–01–23 – Papur i'w nodi 10

3.11 Ystyried goblygiadau ariannol Biliau gan y Senedd

(Tudalennau 163 – 165)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Cyllid at y Prif Weinidog – CYPE(6)–01–23 – Papur i'w nodi 11

3.12 Cymwysterau Cymru – Adroddiad Blynyddol

(Tudalennau 166 – 170)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Gadeirydd a Phrif Weithredwr Cymwysterau Cymru – CYPE(6)–01–23 – Papur i'w nodi 12

3.13 Rheoliadau Atchwanegiadau Bwyd a Bwyd ar gyfer Grwpiau Penodol (Diwygiadau Amrywiol) 2022

(Tudalennau 171 – 174)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant at Gadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad – CYPE(6)–01–23 – Papur i'w nodi 13 (Saesneg yn unig)

**3.14 Rheoliadau Atchwanegiadau Bwyd a Bwyd ar gyfer Grwpiau Penodol
(Diwygiadau Amrywiol) 2022**

(Tudalennau 175 – 177)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant at Gadeirydd y
Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol – CYPE(6)–01–23 – Papur i'w nodi 14
(Saesneg yn unig)

**4 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42(ix) i benderfynu gwahardd y
cyhoedd o weddill y cyfarfod**

(11.00)

**5 Craffu ar Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2023–24 –
trafod y dystiolaeth**

(11.00 – 11.15)

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Ein cyf: MA/JMEWL/3462/22

Jayne Bryant AS
Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

19 Rhagfyr 2022

Annwyl Jayne

Diolch am eich llythyr dyddiedig 8 Tachwedd yn craffu ar gyllideb 2023-24 Llywodraeth Cymru, a gyhoeddwyd ar 13 Rhagfyr.

Mae'r papur amgaeedig yn darparu manylion ar gynlluniau ym maes y Gymraeg ac Addysg fel y nodwyd yn y gyllideb ddrafft ynghyd â gwybodaeth bellach ar y meysydd penodol y gofynnwyd amdanynt gan y Pwyllgor.

Edrychaf ymlaen at gynnig diweddariad i'r Pwyllgor yn ystod ein sesiwn tystiolaeth lafar ar 11 Ionawr 2023.

Yn gywir,

Jeremy Miles AS/MS
Gweinidog y Gymraeg ac Addysg
Minister for Education and Welsh Language

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Jeremy.Miles@llyw.cymru
Correspondence.Jeremy.Miles@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 36
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Dyddiad: 11 Ionawr 2023

Amser: 9:30-11:00am

Teitl: Papur tystiolaeth ar Gyllideb Ddrafft 2023-24 – Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg

Mae'r papur hwn yn rhoi gwybodaeth i'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg am gynigion Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg a amlinellwyd yng Nghyllideb ddrafft 2023-24¹, a gyhoeddwyd ar 13 Rhagfyr 2022. Mae hefyd yn rhoi diweddariad ar feysydd penodol sydd o ddiddordeb i'r Pwyllgor.

Cyllideb Drafft 2023-24 yw'r ail gyllideb a gyhoeddwyd ar gyfer y 6ed Senedd ac mae'n rhoi diweddariad ar yr adolygiad o wariant aml-flwyddyn a gyhoeddwyd y llynedd, yn dilyn Cyllideb yr Hydref a gyhoeddwyd gan Lywodraeth y DU ar 17 Tachwedd 2022.

1. Meysydd Trawsbynciol

1.1 Cyflwyniad ar Dryloywder y gyllideb

1.1.1 Yn y tabl isod rhoddir trosolwg o'r cynlluniau dangosol ar gyfer Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg a gyhoeddwyd yng Nghyllideb ddrafft 2023-24:

Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg – Crynodeb	£000oedd					
	Cyllideb Derfynol Ddangosol 2023-24 Mawrth 2022	Newidiadau 2023-24	Cyllideb Ddrafft 2023-24 (Rhagfyr 2022)	Cyllideb Derfynol Ddangosol 2024-25 Mawrth 2022	Newidiadau 2024-25	Cyllideb Ddrafft Ddangosol 2024-25 (Rhagfyr 2022)
	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd
Adnoddau cyllidol (refeniw)	1,769,483	13,458	1,782,941	1,806,983	13,458	1,820,441
Adnoddau anghyllidol	488,480	3,187	491,667	514,811	3,139	517,950
Cyfanswm yr Adnoddau	2,257,963	16,645	2,274,608	2,321,794	16,597	2,338,391
Cyfalaf	372,777	0	372,777	359,614	0	359,614
Cyfanswm yr Adnoddau a Chyfalaf	2,630,740	16,645	2,647,385	2,681,408	16,597	2,698,005
AME Adnoddau[1]	-129,589	-115,538	-245,127	-163,720	61,800	-101,920
AME Cyfalaf	1,161,411	71,802	1,233,213	1,277,302	342,458	1,619,760
Cyfanswm AME	1,031,822	-43,736	988,086	1,113,582	404,258	1,517,840
Cyfanswm – Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg	3,662,562	-27,091	3,635,471	3,794,990	420,855	4,215,845

Adnoddau cyllidol (refeniw)

¹ Yn y papur hwn, mae 'f' yn cyfeirio at flwyddyn academaidd sy'n cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Awst a 31 Gorffennaf ac mae 'i' yn cyfeirio at flwyddyn ariannol sy'n cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth.

[1] Gwariant a Reolir yn Flynyddol

- 1.1.2 Pan wnaethom gyhoeddi ein Hadolygiad o Wariant Cymru 2022, gwnaethom nodi ein cynlluniau uchelgeisiol ar gyfer addysg hyd at 2024-25. Mae cyllideb ddrafft y flwyddyn ddiwethaf yn nodi cynnydd o £188m (12.3%) mewn refeniw i Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yn 2022-23, gyda chynnydd pellach o £50m (2.9%) yn 2023-24 a £38m (2.2%) yn 2024-25. Mae'r gyllideb hon yn adeiladu ar y cyllidebau dangosol hynny a bennwyd yn flaenorol, drwy ddarparu cynnydd net pellach o £13.5m mewn refeniw i'r Prif Grŵp Gwariant yn 2023-24 a 2024-25, fel y crynhoir yn y tabl isod.

Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg: Newidiadau i'r Gyllideb Refeniw	Llinell Wariant yn y Gyllideb	2023-24 £000	2024-25 £000
Dyraniadau o Gronfeydd wrth Gefn:			
Addysg Bellach ac Adrannau Chweched Dosbarth	Darpariaeth Ôl-16	9,000	9,000
Grant Datblygu Disgyblion	Grant Datblygu Disgyblion	9,000	9,000
Rhaglen Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau	Grant Gwella Ysgolion	5,500	5,500
Rhoi Anghenion Dysgu Ychwanegol ar Waith	Anghenion Dysgu Ychwanegol	4,500	4,500
Costau Byw – cyflog:			
CCAUC	Gwariant Rhaglen CCAUC	240	240
Cymwysterau Cymru	Cymwysterau Cymru	390	390
Estyn	Cefnogi Safonau Ysgolion	560	560
Comisiynydd y Gymraeg	Comisiynydd y Gymraeg	150	150
Yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol	Datblygu a Chefnogi Athrawon	60	60
Cyfanswm Refeniw o Gronfeydd wrth Gefn		29,400	29,400
Ailflaenoriaethu cyllid i Gronfeydd wrth Gefn:			
Sefydlu	Datblygu a Chefnogi Athrawon	-620	-620
Diwygio PCET	Diwygio Addysg Ôl-orfodol a Hyfforddiant	-1,000	0
Rhaglen Hwb	Cefnogi Dysgu Digidol mewn Addysg	-500	-500
Grantiau Cymorth i Fyfirwyr	Grantiau Cymorth i Fyfirwyr	-11,822	-12,822
Rhaglen y Model Buddsoddi Cydfuddiannol	Seilwaith Addysg	-2,000	-2,000
Cyfanswm yr Adnoddau a Drosglwyddir i Gronfeydd wrth Gefn		-15,942	-15,942
Trosglwyddiadau Net o Gronfeydd wrth Gefn		13,458	13,458

- 1.1.3 Rhoddir rhagor o fanylion ar ddyraniadau i'r Prif Grŵp Gwariant o gronfeydd wrth gefn canolog sy'n gwneud cyfanswm o £29.4m yn yr adrannau perthnasol o'r papur hwn ac yn Atodiad B (gweler para 1.2.1).
- 1.1.4 Yn ddiau, bu'r broses o ddatblygu'r Gyllideb Ddrafft hon ar gyfer 2023-24 yn un o'r anoddaf ers datganoli. O ganlyniad, mae Llywodraeth Cymru wedi cynnal ymarfer ailflaenoriaethu er mwyn rhyddhau cyllid o bortffolios i'w ailddyrannu ar draws y Llywodraeth. Yr egwyddorion wrth wraidd yr ymarfer

ailflaenoriaethu hwn oedd darparu cyllideb gytbwys, diogelu gwasanaethau cyhoeddus rheng flaen a diogelu'r Rhaglen Lywodraethu.

- 1.1.5 Yn dilyn yr ymarfer hwn, mae cynlluniau ar gyfer y gyllideb ddrafft yn adlewyrchu £15.9m a ddychwelir i gronfeydd wrth gefn canolog o Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yn 2023-24, gyda gostyngiadau wedi'u cynnwys yn y llinell sylfaen yn 2024-25. Crynhoir y newidiadau hyn yn y tabl uchod. Wrth wneud hynny, rydym wedi diogelu'r gwasanaethau rheng flaen a ddarperir er mwyn lleihau'r effeithiau negyddol sy'n gysylltiedig â'r gostyngiadau hyn. Rhagwelir na chaiff y gostyngiadau unrhyw effaith ar y ddarpariaeth yn y meysydd hyn o'r rhaglen, am fod y rhan fwyaf o gyllidebau a nodwyd yn seiliedig ar alw. Felly, er bod rhywfaint o risg o hyd, os bydd gwariant yn gwyro oddi wrth y rhagamcanion, dylai'r gostyngiadau fod yn gyflawnadwy yn seiliedig ar ragamcanion gwariant hanesyddol a rhagamcanion gwariant ar gyfer y dyfodol. Ceir rhagor o fanylion am y newidiadau hyn yn y papur hwn ac yn Atodiad B (gweler para 1.2.1), gyda newidiadau i grantiau cymorth i fyfyrwyr yn cael eu nodi o dan adran 2.18.

Adnoddau anghyllidol (nad ydynt yn arian parod)

- 1.1.6 Yn dilyn y cynnydd sylweddol yn y gyllideb heb fod yn arian parod ar gyfer Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yng nghyllideb y flwyddyn ddiwethaf sy'n gysylltiedig â benthyciadau i fyfyrwyr, mae'r gyllideb heb fod yn arian parod ar gyfer Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg wedi cynyddu £3.2m yn 2023-24 a £3.1m yn 2024-25 fel y crynhoir isod.

Addysg a'r Gymraeg: Dyraniadau Cyllidebol heb fod yn arian parod	Llinell Wariant yn y Gyllideb	2023-24 £000	2024-25 £000
CCAUC yn newid yn CTER	Diwygio Addysg Ôl-orfodol a Hyfforddiant	650	650
Amorteiddio yn gysylltiedig â Thrwydded Microsoft Genedlaethol Hwb	Cefnogi Dysgu Digidol mewn Addysg	2,488	2,488
Dibrisiant Comisiynydd y Gymraeg	Comisiynydd y Gymraeg	49	1
Cyfanswm Heb Fod yn Arian Parod o Gronfeydd wrth Gefn		3,187	3,139

Cyfalaf

- 1.1.7 Nid oedd unrhyw ddyraniadau cyfalaf i Gymru yn Natganiad yr Hydref Llywodraeth y DU ac, felly, nid yw'r cynlluniau cyfalaf wedi newid o gymharu â chyllidebau dangosol a bennwyd yn flaenorol ar gyfer 2023-24 a 2024-25. Pennodd cyllideb ddrafft y flwyddyn ddiwethaf gynlluniau cyfalaf ar gyfer y tair blynedd nesaf tan 2024-25, gan gynnwys £300m y flwyddyn ar gyfer Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu, £20m y flwyddyn ar gyfer Addysg Uwch, £15m y flwyddyn ar gyfer cyfalaf cyfrwng Cymraeg a £25m yn 2023-24 a 2024-25 ar gyfer Gofal Plant a'r Blynnyddoedd Cynnar (gweler 2.21-2.23).

- 1.1.8 Nid oes unrhyw newidiadau i gyfalaf Trafodiadau Ariannol yn y gyllideb hon. Yn unol â'r flwyddyn ddiwethaf, caiff cyfalaf Trafodiadau Ariannol ei ddyrannu fel rhan o Gyllideb Derfynol 2023-24.

Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

- 1.1.9 Mae cyllideb Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME) yn gysylltiedig â benthyciadau myfyrwyr a arweinir gan alw ac sy'n sensitif i gyfraddau llog a ffactorau macroeconomaidd eraill ac felly mae'n anodd ei rhagamcanu. Cytunir ar y gyllideb hon â'r Trysorlys bob blwyddyn ac fe'i hariennir yn llawn. Mae ffigurau Cyllideb ddrafft AME yn adlewyrchu'r rhagamcanion a gyflwynwyd i'r Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol ym mis Awst 2022.

1.2 Sylwadau ar Gamau Gweithredu a Manylion Dyraniadau Llinell Wariant yn y Gyllideb

- 1.2.1 Ceir dadansoddiad o'r newidiadau i Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yn ôl y Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer 2023-24 a 2024-25 yn **Atodiad A**. Mae'r adroddiad yn rhoi manylion dyraniadau Cyllideb Atodol Gyntaf 2022-23, alldro rhagamcanol 2022-23 (cyfnod 7) ac alldro terfynol 2021-22 fel y gofynnwyd amdanynt gan y Pwyllgor. Hefyd ceir sylwadau yn egluro'r newidiadau i bob Cam Gweithredu yn y Prif Grŵp Gwariant yn **Atodiad B**. Darparwyd esboniad naratif tryloyw er mwyn egluro cynnydd a gostyngiadau, lle na chwmpesir hynny yn y papur tystiolaeth, a chadarnhad o ble y mae'r trosglwyddiadau wedi'u dyrannu iddo/ohono. Ar gyfer y Gyllideb Ddrafft, mae'r dyraniadau dangosol a gyflwynir yng Nghyllideb Derfynol 2022-23 wedi'u defnyddio fel y gyllideb sylfaen at ddibenion cymharu.

1.3 Blaenoriaethau Addysg a Blaenoriaethau Strategol Eraill

- 1.3.1 Yn anad dim, ein cenhadaeth genedlaethol yw mynd i'r afael ag effaith tlodi ar gyrhaeddiad addysgol a phennu safonau uchel i bawb fel y gallwn gefnogi pob dysgwr. Mae ein Rhaglen Lywodraethu uchelgeisiol yn amlinellu ein hymrwymiad parhaus i weithredu ein rhaglen diwygio addysg hirdymor, a sicrhau bod anghyfartaleddau addysgol yn lleihau a bod safonau yn codi. Addysg yw un o'n hadnoddau mwyaf pwerus i fynd i'r afael ag anghydraddoldeb ac mae'n fuddsoddiad allweddol yn ein dyfodol. Mae addysg yn chwarae rôl allweddol er mwyn helpu pobl Cymru i ddelio â'r argyfwng costau byw.
- 1.3.2 Felly, ein blaenoriaeth o hyd yw sicrhau bod gennym ddigon o gyllid er mwyn helpu i gyflawni'r ymrwymiad yn ein Rhaglen Lywodraethu i fuddsoddi yn y Grant Datblygu Disgyblion (GDD). I'r perwyl hwnnw, gan adeiladu ar y cyllid ychwanegol gwerth £20m a fuddsoddwyd yng nghyllideb y flwyddyn ddiwethaf, rydym yn dyrannu £9m arall i'r GDD o 2023-24 ymlaen er mwyn cefnogi ein dysgwyr mwyaf agored i niwed yn economaidd (ceir manylion llawn yn adran 2.3).
- 1.3.3 Mae'r gyllideb ddrafft yn cefnogi blaenoriaethau a meysydd gwaith allweddol o dan y Rhaglen Lywodraethu. Er mwyn cefnogi ein diwygiadau addysg a

sicrhau bod pob dysgwr yn cyflawni ei botensial, byddwn hefyd yn rhoi'r Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol ar waith. Yn dilyn y £7m ychwanegol a ddyrannwyd y llynedd o 2022-23 ymlaen, rydym yn buddsoddi £4.5m arall o 2023-24 ymlaen er mwyn helpu i drosglwyddo plant a phobl ifanc i'r system newydd (ceir manylion pellach yn adran 2.10).

1.3.4 Gan gydnabod yr effaith y mae pandemig COVID-19 wedi'i chael ar blant a phobl ifanc ac er mwyn eu helpu i adfer, rydym yn parhau i fuddsoddi yn y Rhaglen Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau er mwyn ariannu hyd at 1,800 o aelodau ychwanegol o staff mewn ysgolion er mwyn helpu dysgwyr i adfer, gyda buddsoddiad ychwanegol gwerth £5.5m o 2023-24 ymlaen. Bydd cyllid yn parhau i gael ei dargedu at y dysgwyr mwyaf agored i niwed a mwyaf difreintiedig.

1.3.5 Rydym hefyd yn parhau â'r buddsoddiad ychwanegol a ddyrannwyd yng nghyllideb y flwyddyn ddiwethaf er mwyn parhau i gefnogi'r ymrwymadau eraill yn y Rhaglen Lywodraethu, gan gynnwys:

- cefnogi Taith, sef ein Rhaglen Gyfnewid Ryngwladol ar gyfer Dysgu, gyda chyllid gwerth £8.1 miliwn y flwyddyn (gweler adran 2.19);
- Parhau â'r cyllid ychwanegol gwerth £3m o 2022-23 ymlaen er mwyn darparu £4.5m y flwyddyn ar gyfer y Gwasanaeth Cerddoriaeth Cenedlaethol;
- Parhau â'r buddsoddiad ychwanegol gwerth £2.5m yn 2023-24 a £0.4m arall yn 2024-25 er mwyn datblygu argymhellion y Bwrdd Gwaith Ieuenctid Interim a gweithredu arnynt er mwyn atgyfnerthu darpariaeth gwaith ieuenctid yng Nghymru. Mae hyn yn cynyddu cyfanswm y ddarpariaeth i £4.9m erbyn 2024-25 (gweler adran 2.15);
- Cryfhau ein darpariaeth addysg Gymraeg drwy barhau i ddyrannu £2.2m y flwyddyn er mwyn ehangu ein rhaglen trochi hwyr cyfrwng Cymraeg a pharhau â'r buddsoddiad ychwanegol gwerth £3.5m erbyn 2024-25 er mwyn helpu Cynllun y Gweithlu Cymraeg mewn Addysg i gynyddu nifer yr athrawon cyfrwng Cymraeg a helpu pob athro i ddatblygu ei sgiliau Cymraeg (gweler adran 2.13);
- Parhau i gynnig darpariaeth gwnsela ychwanegol, gyda'r cyllid yn cynyddu i £4m erbyn 2024-25 (gweler adran 2.6).

1.3.6 Mae'r gyllideb hon hefyd yn parhau â'r dyraniadau cyllidebol hynny a gyhoeddwyd y llynedd fel rhan o'n Cytundeb Cydweithio â Phlaid Cymru, yn benodol:

- refeniw gwerth £70m yn 2023-24 a £90m yn 2024-25 er mwyn cyflwyno prydau ysgol am ddim i bob plentyn ysgol gynradd yn ystod oes y cytundeb (gweler adran 2.3);
- £4.5m yn 2023-24 ac £8m yn 2024-25 i sicrhau y gall y Coleg Cymraeg Cenedlaethol a'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol gynyddu cyfran y prentisiaethau a'r cyfleoedd addysg bellach sydd ar gael drwy gyfrwng y Gymraeg, a darparu gwersi Cymraeg am ddim i bobl ifanc 16-25 oed (gweler adran 2.19).

- 1.3.7 Fel rhan o baratodau cyllidebol, mae'r Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol a minnau wedi cael sawl cyfarfod dwyochrog i drafod lefel yr adnoddau sydd eu hangen i gyflawni ein blaenoriaethau allweddol, gan gynnwys cyllid craidd i ysgolion a ddarperir drwy'r setliad Llywodraeth Leol (gweler adran 2.1). O ran effeithiau trawsbynciol ein cynlluniau gwariant, mae cefnogi'r rhai sydd fwyaf agored i'r argyfwng costau byw, yn ogystal â darparu cyllid i gefnogi llesiant corfforol, emosiynol a meddyliol plant a phobl ifanc yn dal i fod yn flaenoriaeth wrth ddyrannu adnoddau.
- 1.3.8 Mae gwerth am arian ac eglurder ynghylch sut rydym yn defnyddio ein hadnoddau'n effeithiol yn ganolog i gyflawni ein blaenoriaethau, yn enwedig wrth i ni fynd ati i adfer ar ôl y pandemig. Unwaith y bydd gwariant wedi'i gynllunio yn unol â blaenoriaethau, mae gennym brosesau sefydledig ar waith i sicrhau bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n effeithiol at y dibenion a furiadwyd. Mae'r gweithdrefnau llywodraethu a monitro sydd ar waith yn adlewyrchu natur ein cydberthnasau â phartneriaid cyflawni. Mae'r cynigion cyllidebol hyn yn adlewyrchu fy ymrwymiad parhaus i ddiogelu a blaenoriaethu buddsoddiad sy'n cefnogi mesurau ataliol cymaint â phosibl.

1.4 Hawliau plant ac ystyriaethau trawsbynciol eraill

Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant

- 1.4.1 Rydym yn parhau i faentumio bod dull integredig o gynnal asesiadau effaith yn ein galluogi i ddeall effaith penderfyniadau gwario yn well, er mwyn deall effaith groestoriadol ac anfwriadol gwariant yn well a sicrhau bod y cyllid sydd ar gael yn cael yr effaith fwyaf bosibl.
- 1.4.2 Ar y llaw arall, mae risg y bydd ystyried maes effaith ar ei ben ei hun yn cael canlyniadau anfwriadol megis yr effaith negyddol mewn un maes yn cael ei llywio gan effaith gadarnhaol mewn maes arall. Gall gwell dealltwriaeth o'r ffordd mae gwahanol feysydd wedi'u hintegreiddio ei gwneud yn bosibl i gyllid gael ei dargedu'n well, gan sicrhau y gall gael yr effaith fwyaf bosibl.
- 1.4.3 Credwn fod dull gweithredu o'r fath yn ein galluogi i roi ystyriaeth gytbwys a dyledus yn fwy effeithiol i'r hawliau a nodir yng Nghonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn. Mae'r dull hwn o weithredu yn defnyddio amrywiaeth o dystiolaeth a gwybodaeth gan gynnwys asesiadau manwl o effaith polisi, gan gynnwys Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant, eu cynnal fel rhan o'n prosesau parhaus ar gyfer datblygu ac adolygu polisiau.
- 1.4.4 Rydym wedi gweithio gyda'r Grŵp Cyngori ar Wella ac Asesu Effaith y Gyllideb er mwyn ystyried sut rydym yn cynnal ein Hasesiad Effaith Integredig Strategol. Sefydlwyd is-grŵp ac mae cynllun gwaith a rennir yn cael ei ddatblygu gyda rhai newidiadau a wnaed i'r Asesiad Effaith Integredig Strategol yn cael eu cyhoeddi ochr yn ochr â dogfennaeth y gyllideb ddrafft ar 13 Rhagfyr 2022. Rydym yn parhau'n ymrwymedig i adolygu ein dull o asesu effeithiau yn barhaus fel rhan o Gynllun Gwella'r Gyllideb blyneddol a byddem yn fodlon ystyried sut y gallwn adlewyrchu hawliau plant yn well fel rhan o'r gwaith hwn. Rydym yn fodlon cynnig sesiwn frifio dechnegol ar yr Asesiad

Effaith Integredig Strategol a'r gwelliannau rydym yn eu gwneud drwy Gynllun Gwella'r Gyllideb i'r Pwyllgor.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

- 1.4.5 Rydym yn parhau i gael ein llywio gan y pum ffordd o weithio yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 er mwyn gwella'r ffordd rydym yn gwneud penderfyniadau. Rydym yn cydnabod yr angen i gydweithio â'n partneriaid a defnyddio adnoddau ein gilydd yn effeithiol i gynllunio ar gyfer y dewisiadau anodd i ddod. Mae ein buddsoddiad ychwanegol yn y GDD ac ADY yn cydnabod pwysigrwydd blaenoriaethu buddsoddiad sy'n cefnogi mesurau ataliol.
- 1.4.6 Rydym yn parhau i weithio gyda Chomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol ac arbenigwyr amrywiol i asesu'r ffordd rydym yn mynd i'r afael â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru). Mae ein cwricwlwm newydd yn eang, yn gytbwys, yn gynhwysol ac yn heriol. Hefyd rydym yn cydnabod na fydd diwygio'r cwricwlwm ar ei ben ei hun yn sicrhau newid cynaliadwy. Mae'r cwricwlwm newydd wedi'i gynllunio er mwyn sicrhau ei fod yn gwneud y cyfraniad mwyaf posibl at bob un o'r nodau llesiant cymaint â phosibl.

1.5 Costau Deddfwriaeth

Manylion dyraniadau yng nghyllideb 2023-24 a fwriedir i weithredu Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 a diwygiadau cysylltiedig i gymwysterau.

- 1.5.1 Nodir y costau sy'n gysylltiedig â rhoi Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 ar waith yn adran 2.5 sy'n ymdrin â diwygio'r cwricwlwm.

Manylion dyraniadau ar gyfer rhoi Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a Thriwlynys Addysg (Cymru) 2018 a'r Rhaglen Trawsnewid ADY ehangach ar waith.

- 1.5.2 Mae Llywodraeth Cymru wedi gwneud cynnydd da o ran cyflwyno Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Triwlynys Addysg (Cymru) 2018, y Cod ADY a rheoliadau ategol. Dechreuodd yr ail flwyddyn weithredu ym mis Medi 2022 ac mae'r system yn barod i gael ei rhoi ar waith.
- 1.5.3 Rydym yn parhau i fuddsoddi'n sylweddol yn y rhaglen Anghenion Dysgu Ychwanegol er mwyn parhau i wneud cynnydd o ran rhoi'r system ADY ar waith a symud plant a phobl ifanc i'r system honno dros y tair blynedd nesaf.
- 1.5.4 Mae'r gyllideb yn sicrhau buddsoddiad gwerth £14.165m yn y costau sy'n gysylltiedig â Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Triwlynys Addysg (Cymru) 2018 a'r Rhaglen Gweithredu ADY ehangach yn 2023-24, a delir o Linell Wariant yn y Gyllideb Anghenion Dysgu Ychwanegol. Ceir rhagor o fanylion am gyllid ADY ehangach yn adran 2.10.

Manylion dyraniadau yng nghyllideb 2023-24 a fwriedir i weithredu diwygiadau Addysg a Hyfforddiant Ôl-orfodol, yn cynnwys unrhyw gostau sy'n gysylltiedig â'r Ddeddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil.

- 1.5.5 Y gyllideb refeniw a ddyrannwyd ar gyfer rhoi'r Ddeddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil ar waith, gan gynnwys sefydlu'r Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil (CTER), yw £6m yn 2023-24 a 2024-25. Mae'r cyllid a ddyrannwyd yn talu'r costau trosiannol sy'n gysylltiedig â chreu'r Comisiwn a'i gostau cylchol. Ni fydd y gostyngiad o £1m o'r swm dangosol a ddyrannwyd yng nghyllideb ddrafft y flwyddyn ddiwethaf yn effeithio ar y broses o roi Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 ar waith a sefydlu'r Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil. Mae'r gostyngiad yn adlewyrchu asesiad diwygiedig o'r cyllid sydd ei angen i roi'r Ddeddf ar waith o gymharu â'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol gwreiddiol, yn unol â'r amserlen a amlinellwyd i'r Pwyllgor yn fy llythyr dyddiedig 23 Tachwedd 2022. Nid oes unrhyw effeithiau ar ddarpariaeth sydd wedi'u hasesu'n llawn: [Ddeddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil \(Cymru\) – asesiad effaith](#).
- 1.5.6 Mae dyraniad ychwanegol gwerth £0.65m ar gyfer dibrisiant nad yw'n arian parod ar sail buddsoddiad cyfalaf mewn TG a'r costau sefydlu. Mae'r ddarpariaeth gyfalaf gwerth £3.9m wedi'i chynnwys yn Llinell Wariant yn y Gyllideb Seilwaith Addysg. Mae'r cyllid a ddyrannwyd yn talu'r costau trosiannol sy'n gysylltiedig â chreu'r Comisiwn a'i gostau cylchol.

Gwybodaeth am effaith ariannol unrhyw ddeddfwriaeth berthnasol gan Senedd y DU.

- 1.5.7 Roedd Deddf y Coronafeirws 2020, a basiwyd gan Lywodraeth y DU, yn cynnwys darpariaethau i alluogi Gweinidogion Cymru i gymryd camau priodol er mwyn diogelu ysgolion a disgyblion. Cynhaliwyd asesiadau effaith unigol, gan gynnwys datblygu Asesiadau Effaith Rheoleiddiol, lle roedd angen.

Goblygiadau Ariannol unrhyw is-ddeddfwriaeth berthnasol yn 2023-24.

- 1.5.8 Mae'r gyllideb yn parhau i gyfrif am is-ddeddfwriaeth berthnasol yn 2022-23. Mae asesu costau rhoi deddfwriaeth ar waith a'r effaith ar y rhai sy'n destun deddfwriaeth yn rhan hanfodol o sicrhau bod egwyddorion "Cyfraith Dda" yn cael eu dilyn. Mae rheoliadau drafft yn destun asesiad cadarn o gostau a buddiannau, a gyflawnir drwy ymgynghori ac ymgysylltu â'n rhanddeiliaid, wrth ddatblygu asesiadau effaith rheoleiddiol. Diben hyn yw sicrhau bod ein penderfyniadau yn cael eu llywio gan y bobl y byddant yn effeithio arnynt.

1.6 Effaith pandemig COVID-19

Gwybodaeth am effaith y pandemig ar Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yn 2022-23 ac unrhyw oblygiadau parhaus yn 2023-24, gan gynnwys diweddariad ar y trefniadau cyllidebol i ddarparu ar eu cyfer, er enghraifft, a oes Cronfa wrth Gefn ganolog ar gyfer COVID-19 o hyd neu a ddisgwylir bellach i gyllidebau amsugno costau.

- 1.6.1 Mae toreth o dystiolaeth yn dod i'r amlwg ar effaith negyddol pandemig COVID-19 ar blant a phobl ifanc yng Nghymru. Dros y blynyddoedd nesaf byddwn yn parhau i fonitro, adolygu ac asesu tystiolaeth ac effeithiau'r pandemig. Mewn ymateb i'r argymhellion o adroddiad y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2022-23, rwyf wedi ymrwymo i ddarparu diweddariadau bob chwe mis ar yr adferiad ar ôl pandemig COVID-19 a sut rydym yn helpu ein plant a'n pobl ifanc i ddod dros yr effaith y mae'r pandemig wedi'i chael ar eu cynnydd addysgol. Caiff y diweddariad cyntaf ei anfon at y Pwyllgor yn fuan a chaiff ei gyflwyno yn y cyfarfod ar 15 Rhagfyr.
- 1.6.2 Amlinellodd y cynllun [Adnewyddu a Diwygio](#), a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2021 ac a ddiweddarwyd ym mis Medi 2021, ein hymrwymiad i gefnogi lles a chynnydd dysgwyr mewn ymateb i bandemig COVID-19. Roedd y cynllun yn cefnogi system addysgol gadarn sydd wedi'i hadfywio ac yn canolbwyntio ar ddiwygio, sy'n rhoi lles ac iechyd corfforol a meddyliol dysgwyr wrth wraidd ei dull gweithredu.
- 1.6.3 Nid oes unrhyw Gronfa wrth Gefn ganolog ar gyfer COVID-19 ar waith o 2022-23 ymlaen. Yn lle hynny, rhaid i gostau sy'n gysylltiedig ag ymateb i effeithiau'r pandemig eu hamsugno yng nghyllidebau presennol Prif Grwpiau Gwariant. Fel rhan o'r gyllideb hon, rydym yn buddsoddi £5.5m ychwanegol o 2023-24 ymlaen er mwyn cefnogi'r rhaglen Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau. Mae'r rhaglen wedi recriwtio a chadw 1,800 o aelodau o staff cyfwerth ag amser llawn er mwyn datblygu adnoddau a meithrin gallu i gefnogi dysgwyr yn sgil y pandemig, yn unol â'r ymrwymiad yn ein Rhaglen Lywodraethu. Mae'r cyllid ychwanegol hwn yn sicrhau y gallwn gynnal cyllid yn 2023-24 ar £37.5m, gyda chyllid yn lleihau yn ôl y bwriad ond ar lefel uwch ar gyfer 2024-25, sef £28.5m.

Manylion a dadansoddiad o'r cyllid a ddyrannwyd ar gyfer ymateb y sector addysg i'r pandemig, yn 2021-22 a 2022-23, yn ogystal ag unrhyw ddyraniad yn 2023-24 (sydd i bob diben yn ddiweddariad o baragraffau 1.6.3-1.6.6 ym mhapur y flwyddyn ddiwethaf).

- 1.6.4 Rydym wedi darparu cyllid gwerth ychydig o dan £500m er mwyn cefnogi ymateb y system addysg i COVID-19 yn ystod y pandemig. O'r cyllid hwn, dyrannwyd £278m yn 2021-22:
- £68.9m i gefnogi'r rhaglen Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau;
 - £31m i ysgolion a cholegau ddarparu cymorth dysgu i Flynyddoedd 11, 12 a 13 sy'n symud ymlaen i ysgolion, AB ac AU;
 - £23m i ariannu amrywiaeth o weithgareddau yn y rhaglenni 'haf o hwyl' a 'gaeaf llawn lles';
 - £11.4m i alluogi hyd at 1,400 o athrawon i gwblhau eu cymwysterau'n hyderus a symud i mewn i addysgu;
 - £0.2m i ymestyn rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau;
 - £15m ar gyfer technoleg addysgol mewn ysgolion;
 - £33m i gefnogi dysgwyr ôl-16 sy'n dechrau cyrsiau newydd mewn ysgolion, y chweched dosbarth ac AB;
 - £0.65m ar gyfer e-adnoddau i gefnogi dysgu cyfunol ac adolygu;

- £13m i gefnogi darpariaeth y Cyfnod Sylfaen a lleoliadau nas cynhelir;
- £23.8m o gyllid ychwanegol i ddarparu prydau ysgol am ddim yn ystod gwyliau ysgol;
- £10m ar gyfer anghenion dysgu ychwanegol, mewn ymateb i bwysau yn deillio o bandemig COVID-19;
- £2m i gynyddu cynllun Mynediad y Grant Datblygu Disgyblion (GDD);
- £4.85m i gefnogi rhaglen Gwella Gwyliau'r Haf;
- £6.25m i gefnogi lles a chynnydd dysgwyr mewn ysgolion, a datblygu cadernid ar gyfer achosion pellach o COVID-19 a chynllunio tymor hwy;
- £1.5m ar gyfer y Strategaeth Genedlaethol ar gyfer Ymchwil ac Ymholi Addysgol (NSERE) i gefnogi'r Rhaglen Adnewyddu a Diwygio;
- £2.4m i gefnogi'r Gymraeg, yn cynnwys darpariaeth trochi hwyr a'r Eisteddfod Genedlaethol;
- £10m i gynyddu cyfleoedd PLA;
- £5.1m i ddarparu llyfrau a deunyddiau i ysgolion ac yn uniongyrchol i ddysgwyr fel rhan o gynllun gweithredu llafaredd a darllen plant;
- £5.5m i brynu offerynnau cerdd ar gyfer prosiectau dosbarth cyfan;
- £7.1m i ddarparu adnoddau ar gyfer ysgolion ac Awdurdodau Lleol er mwyn iddynt fynd i'r afael â phroblemau sy'n ymwneud â thegwch a waethygydd gan bandemig COVID-19;
- £0.05m i brynu a dosbarthu fersiynau Cymraeg a Saesneg o 'History Grounded' i bob ysgol;
- £3m ar gyfer ymyriadau peilot wedi'u targedu ar gyfer darpariaeth Ôl-16 a blynyddoedd pontio.

1.6.5 Wrth i'r rhaglen ddod i ben, parhaodd llawer o elfennau o gyllid fel rhan o'r trefniadau busnes fel arfer. Roedd cyllidebau 2022-23 yn cynnwys y cyllid canlynol sy'n ymwneud ag Adnewyddu a Diwygio:

- £37.5m i barhau â'r rhaglen Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau;
- £5.33m i gefnogi lles a chynnydd dysgwyr mewn ysgolion;
- £7m ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol;
- £2m ar gyfer darpariaeth gwnsela ychwanegol (iechyd meddwl pobl ifanc);
- £3.5m ar gyfer presenoldeb i gefnogi ac annog dysgwyr sydd wedi ymddieithrio neu sydd mewn perygl o ymddieithrio.

1.6.6 Yn 2023-24, byddwn yn parhau i gefnogi pob un o'r meysydd hyn, gyda £4.5m ychwanegol wedi'i ddyrannu ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol (adran 2.10); a chynnal y dyraniad ar gyfer y rhaglen Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau ar £37.5m y bwriadwyd iddo ddechrau lleihau yn 2023-24.

Statws “Adnewyddu a Diwygio”, sef y cynllun adfer addysg ar ôl pandemig COVID-19, ac a yw'n dal i gael cyllid dynodedig.

1.6.7 Fel yr amlinellwyd uchod, mae diweddariad ar adfer ar ôl pandemig COVID-19, gan gynnwys cynllun adfer Adnewyddu a Diwygio, wedi'i roi i'r Pwyllgor. Er bod y rhaglen Adnewyddu a Diwygio bellach wedi dod i ben, mae cyllid i barhau i helpu plant a phobl ifanc i ddod dros effaith y pandemig wedi'i brif

ffrydio i weithgarwch busnes fel arfer. Mae Prosiect Parhad Dysgu wedi'i sefydlu, gan ystyried agweddau ar raglen Adnewyddu a Diwygio.

1.7 Effaith Brexit

Diweddariad ar b'un a oes i ymadawiad y DU â'r UE unrhyw oblygiadau ariannol penodol i Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg 2023-24, ac unrhyw ddyraniadau a wnaed i'w lliniaru.

- 1.7.1 Ar hyn o bryd nid oes unrhyw brosiectau Ewropeaidd o fewn Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg ac, felly, nid oes unrhyw effaith ar ddyraniadau cyllidebol ar gyfer 2023-24. Er i gymhorthdal yr UE ar gyfer llaeth mewn ysgolion gael ei dynnu'n ôl, a oedd yn cyfateb i tua £0.5m y flwyddyn, rydym wedi llwyddo i gynnwys costau llawn y cynllun yn Llinell Wariant yn y Gyllideb Bwyd a Maeth mewn Ysgolion.
- 1.7.2 Rhoddir rhagor o fanylion am y Rhaglen ILE (Taith), a gyhoeddwyd yn dilyn penderfyniad Llywodraeth y DU i dynnu'n ôl o gynllun Erasmus+, yn adran 2.19. Mae'n golygu y gall Cymru a'i phartneriaid rhyngwladol barhau i fanteisio ar drefniadau cyfnewid mewn ffordd debyg i'r cyfleoedd a ddeilliodd o Erasmus+, yn Ewrop ac ymhellach i ffordd.

1.8 Effaith pwysau costau byw ar y ffordd y darperir gwasanaethau addysg

Gwybodaeth am effaith pwysau costau a phrisiau ynni uchel ar ddarpariaeth weithredol sefydliadau addysg – yn y blynyddoedd cynnar ac mewn ysgolion, colegau, prifysgolion a darparwyr hyfforddiant.

- 1.8.1 Dros yr ychydig fisoedd diwethaf, mae costau ynni, yn enwedig pris cyfanwerthu nwy, trydan a thanwydd cerbydau modur wedi cynyddu i lefelau nas gwelwyd o'r blaen a gwelwyd cynnydd sylweddol hefyd ym mhrisiau bwyd ac adnoddau megis pren a deunyddiau eraill. Er bod Cynllun Rhyddhad ar Filiau Ynni Llywodraeth y DU wedi rhoi rhywfaint o ryddhad yn y byrdymor, rydym yn ymwybodol ei bod yn bosibl na fydd yn ddigon, gan fod busnesau a gwasanaethau cyhoeddus yn wynebu cynnydd o hyd at bum gwaith yn eu biliau ynni. Dim ond rhyddhad dros dro a rydd y mesurau ac nid ydynt yn rhoi fawr ddim sicrwydd er mwyn helpu ein gwasanaethau cyhoeddus i gynllunio at y dyfodol.
- 1.8.2 Mae costau ynni a chwyddiant uchel a wynebir gan bob gwasanaeth, gan gynnwys ysgolion, wedi effeithio ar awdurdodau lleol. Mae trafodaethau ag awdurdodau lleol wedi cadarnhau bod y Cynllun Rhyddhad ar Filiau Ynni yn annhebygol o fod o fudd i lawer o ysgolion yng Nghymru gan fod gan lawer ohonynt gontractau eisoes, sy'n well na'r cap ar brisiau a gynigir, tan ddiwedd y flwyddyn ariannol pan ddaw'r cynllun i ben.
- 1.8.3 Ar gyfer y sector AB, ym mlynnyddoedd academiaidd 2021/22 a 2022/23, darperais gyllid ychwanegol er mwyn helpu i dalu costau uwch nwyddau traul (gan gynnwys bwyd yn 2022/23) er mwyn sicrhau na fydd dysgwyr

galwedigaethol o dan anfantais wrth gwblhau eu llwybrau galwedigaethol. Ar gyfer 2022/23, roedd hyn yn cyfateb i £2.583m ychwanegol.

- 1.8.4 Mae swyddogion wedi gweithio'n agos gyda'r sector AB er mwyn nodi cynnydd mewn costau eraill megis costau ynni a chlodiant, gyda llawer yn rhagweld cynnydd o hyd at 200% ym mlwyddyn academaidd 2023/24. Yn debyg iawn i sectorau eraill, mae'r sefyllfa hon sy'n cynnwys llawer o senarios yn newid drwy'r amser a bydd swyddogion yn parhau i weithio'n agos gyda'r sector er mwyn nodi unrhyw arbedion effeithlonrwydd posibl wrth brynu ynni.
- 1.8.5 Ym mis Tachwedd 2021, gwnaed ymrwymiad a oedd yn ei gwneud yn ofynnol i bob prosiect o dan don fuddsoddi bresennol Band B yn y Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu, nad oedd ei achos busnes amlinellol wedi'i gymeradwyo erbyn 1 Ionawr, gael ei gyflawni i safon Carbon Sero Net. Er mwyn helpu awdurdodau lleol a Sefydliadau Addysg Bellach i dalu'r costau cyfalaf ychwanegol sy'n gysylltiedig â datblygu a darparu amgylcheddau dysgu Carbon Sero Net newydd ac wedi'u hadnewyddu, gwnaed ymrwymiad pellach i ddarparu cyllid i dalu'r holl gostau ychwanegol (hyd at 12.5% o gost gros prosiect) rhwng bodloni gofyniad safonol Rhagorol BREEAM a gofyniad safon Carbon Sero Net.
- 1.8.6 Yn debyg i weddill cymdeithas, mae pwysau costau byw a phwysau chwyddiannol eraill yn effeithio ar Sefydliadau Addysg Uwch (SAUau). Maent yn parhau i dalu costau mesurau i gefnogi staff a myfyrwyr drwy'r argyfwng costau byw parhaus o'u hadnoddau eu hunain.

1.9 Monitro'r gyllideb

Gwybodaeth am y prosesau sydd ar waith ar gyfer monitro cyllidebau drwy gydol y flwyddyn, nodi diffygion a gwargedion posibl a chymryd camau unioni neu ddyrannu cyllid ychwanegol i ddarparu ar gyfer unrhyw ddiffygion, yn enwedig yn sgil y pandemig.

- 1.9.1 Mae'r holl gyllidebau yn dal i gael eu monitro a'u herio bob mis yn ystod 2022-23, er mwyn ystyried y rhagolygon diweddaraf a symudiadau yn y gyllideb fel sydd angen. Caf ddiweddariadau ariannol rheolaidd ar y rhagolygon ar gyfer y Prif Grŵp Gwariant er mwyn sicrhau bod cyllidebau yn dal i fod ar y trywydd iawn i gyflawni blaenoriaethau. Gwnawn waith monitro gofalus iawn er mwyn sicrhau bod cyllid yn cael ei fuddsoddi lle mae ei angen orau wrth gefnogi ein blaenoriaethau – yn y man cywir, ar yr adeg gywir.

Manylion unrhyw newidiadau i Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg 2022-23 a ragwelir eisoes yn yr Ail Gyllideb Atodol.

- 1.9.2 Cynllunnir nifer o drosglwyddiadau bach ar gyfer Ail Gyllideb Atodol 2022-23, a fydd yn golygu cynnydd net o £2.4m ym Mhrif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg. Fe'u crynhoir yn y tabl yn **Atodiad C** (sy'n adlewyrchu'r sefyllfa ar adeg ysgrifennu'r papur hwn).

2. Meysydd penodol

Mae'r adran hon yn rhoi diweddariad ar feysydd penodol ar gais y Pwyllgor.

2.1 Cyllid ar gyfer cyllidebau ysgolion

Esboniad o'r ffordd mae Llywodraeth Cymru wedi blaenoriaethu cyllid ar gyfer ysgolion yng Nghyllideb Ddrafft 2023-24 (ym Mhrif Grŵp Gwariant Cyllid a Llywodraeth Leol a Phrif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg) ac wedi cyfrif am adolygiad Sibieta o wariant ysgolion wrth fynd ati i bennu'r gyllideb hon.

2.1.1 Y brif ffynhonnell cyllid a ddarperir gan Lywodraeth Cymru ar gyfer ysgolion yw'r cyllid a roddir i awdurdodau lleol drwy'r setliad llywodraeth leol. Mae £227m ychwanegol yn 2023-24 a £268m ychwanegol yn 2024-25 yn cael eu darparu drwy'r setliad llywodraeth leol er mwyn cefnogi pob gwasanaeth, gan gynnwys ysgolion. Mae hyn yn adeiladu ar y setliad uwch a ddarparwyd fel rhan o Adolygiad o Wariant y flwyddyn ddiwethaf.

2.1.2 Er mai awdurdodau lleol sy'n gyfrifol am bennu cyllidebau ysgolion, rydym yn parhau i ddarparu cryn dipyn o gyllid grant o'n cyllideb Addysg er mwyn cefnogi gwariant o fewn rhaglenni ysgolion, rhaglenni athrawon a rhaglenni addysg ehangach ac arnynt. Mae'r cyllid grant refeniw a ddarparwyd drwy Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg i gefnogi awdurdodau lleol a chonsortia rhanbarthol yn fwy na £580m ar gyfer 2023-24.

2.1.3 O ganlyniad i benderfyniadau gwario a wnaed gan Lywodraeth y DU ar gyfer addysg yn Lloegr, cafodd Cymru gyllid ychwanegol yn 2023-24 a 2024-25 yn Natganiad yr Hydref. Er ei bod yn un o egwyddorion pwysig datganoli nad yw'r cyllid a gaiff Cymru o ganlyniad uniongyrchol i fesurau gwario a gyhoeddir yn Lloegr wedi'i glustnodi at ddibenion penodol, mae'r cyllid hwn yn cael ei drosglwyddo'n llawn i awdurdodu lleol ar gyfer ysgolion. Mae'r cyllid yn cael ei gyfeirio'n bennaf drwy'r setliad llywodraeth leol gyda chynnydd bach i Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg.

2.1.4 Mae adolygiad Luke Sibieta o wariant ysgolion yng Nghymru yn darparu tystiolaeth werthfawr i lunwyr polisi i lywio penderfyniadau ynghylch cyllid a pholisi yn y dyfodol. Mae'r dystiolaeth hon yn parhau i gael ei hystyried fel rhan o baratoadau cyllidebol 2023-24. Nodwyd nifer o feysydd yn yr adroddiad lle dylid cyfeirio cyllid ychwanegol. Roedd cyllid amddifadedd yn faes allweddol, ac argymhellwyd y dylid cyflawni hyn drwy grantiau penodol, gan gynnwys y GDD. Yn y gyllideb hon, rydym yn dyrannu £9m arall i gefnogi ein dysgwyr mwyaf agored i niwed yn economaidd drwy'r GDD.

Diweddariad ar y gwaith y mae Llywodraeth Cymru yn ei wneud gyda rhanddeiliaid er mwyn ystyried diwygiadau i Reoliadau Cyllid Ysgolion (Cymru) 2010 (y cyfeirir atynt yn llythyr y Gweinidog i'r Pwyllgor dyddiedig 20 Gorffennaf 2022).

2.1.5 Mae ymarfer ymgysylltu cychwynnol â rhanddeiliaid er mwyn ceisio eu barn ar adolygiad arfaethedig a diwygiadau posibl i Reoliadau 2010 wedi'i gynnal.

Yn dilyn yr ymgynghoriad anffurfiol, dadansoddwyd yr ymatebion a sefydlwyd gweithgor sy'n cyfarfod yn rheolaidd. Cynhelir ymgynghoriad ffurfiol ar ddiwygiadau arfaethedig ar ddechrau 2023.

Unrhyw ystyriaeth a roddwyd wrth bennu cyllideb 2023-24 er mwyn adlewyrchu argymhelliad Sibieta y dylid rhoi mwy o flaenoriaeth i adrannau chweched dosbarth.

- 2.1.6 Mae nifer mawr o bobl ifanc 16-18 oed yng Nghymru yn mynd i goleg er mwyn parhau â'u haddysg ôl-16, gan gynnwys mwy na thraean o ddarpariaeth Safon Uwch yng Nghymru. Felly, mae'n bwysig ystyried argymhellion yr adolygiad hwn mewn perthynas â'r garfan gyfan o bobl ifanc 16-18 oed, ac nid dim ond adrannau chweched dosbarth.
- 2.1.7 Ers i adroddiad Luke Sibieta gael ei gyhoeddi yn 2019, mae'r model cyllido wedi'i ddiweddarau er mwyn adlewyrchu newidiadau mewn demograffeg er mwyn adlewyrchu'n fwy cywir y cyllid sydd ei angen yn y sector. O ganlyniad, ar gyfer adrannau chweched dosbarth, cynyddodd y gyllideb o £90.728m yn 2019-20 i £105.477m 2022-23, sef cynnydd o 16.26%. Ar gyfer colegau AB, cynyddodd y gyllideb o £300.455m yn 2019/20 i £368.765m yn 2022/23, sef cynnydd o 22.74% mewn cyllid.
- 2.1.8 Unwaith eto, bydd dyraniadau 2023-24, unwaith y cytunir arnynt, yn blaenoriaethu darpariaeth ar gyfer pobl ifanc 16-19 oed ac yn cydnabod unrhyw newidiadau demograffig yn y garfan.

2.2 Cyllid i wella ysgolion

Esboniad o'r ffordd mae Cyllideb Ddrafft 2023-24 yn helpu i wella ysgolion a chodi safonau addysg.

- 2.2.1 Mae cyllidebau ar draws Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yn cefnogi'r gwaith o wella ysgolion a chodi safonau ysgolion; mae codi safonau ysgolion yn amcan sylfaenol o ran diwygio addysg. Mae gwasanaethau gwella ysgolion a ddarperir drwy awdurdodau lleol a chonsortia rhanbarthol hefyd yn cael eu hariannu'n uniongyrchol drwy'r Grant Cynnal Refeniw. Fel rhan o gyllideb y flwyddyn ddiwethaf, mae £25.5m a ddyrannwyd drwy'r gyllideb Codi Safonau Ysgolion wedi'i brif ffrydio i'r Llinellau Gwariant yn y Gyllideb yn y Prif Grŵp Gwariant sy'n cefnogi amrywiaeth o weithgareddau gwella ysgolion, gan gynnwys Arweinyddiaeth a Dysgu Proffesiynol, presenoldeb a chyrhaeddiad ac Anghenion Dysgu Ychwanegol.
- 2.2.2 Rydym hefyd wedi parhau i ddarparu cyllid ychwanegol a oedd yn rhan o'r Rhaglen Adnewyddu a Diwygio yn wreiddiol. Mae'r cyllid hwn yn cefnogi'r gwaith o wella ysgolion a chodi safonau ysgolion, er enghraifft drwy'r Rhaglen Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau sy'n darparu swyddi ychwanegol er mwyn diwallu anghenion pob dysgwyr yn dilyn effeithiau'r pandemig.

Manylion dyraniadau Grant Gwella Ysgolion Consortia Rhanbarthol yn 2022- 23, wedi'u dadansoddi yn ôl 'amcan' a disgrifiad o'r cyllid (neu ba benawdau bynnag

sy'n briodol) – sydd i bob pwrpas yn ddiweddariad o Atodiad E i bapur y flwyddyn ddiwethaf. Manylion am faint o Grant Gwella Ysgolion Consortia Rhanbarthol a dalwyd i bob consortiwm a/neu awdurdod lleol yn 2022- 23.

- 2.2.3 Mae'r tablau yn **Atodiad D** yn dadansoddi Grant Gwella Ysgolion Consortia Rhanbarthol sy'n cyfateb i £162.8m ar gyfer 2022-23, ynghyd â chyfanswm y cyllid yn ôl consortiwm neu awdurdod lleol.

Gwybodaeth am elfen Grant Gwella Addysg Grant Gwella Ysgolion Consortia Rhanbarthol a diweddariad ar y ffordd mae Llywodraeth Cymru yn sicrhau bod y grant yn cael ei ddefnyddio'n strategol a bod ei effaith yn cael ei gwerthuso.

- 2.2.4 Y Grant Gwella Addysg yw £120.159m ar gyfer 2022-23 ac fe'i defnyddir i gefnogi'r gwaith o gyflawni ein blaenoriaethau ar gyfer ysgolion a'r sector addysg. Mae'r cyllid hwn yn cael ei gynnal ar gyfer 2023-24 a 2024-25. Er bod y Grant Gwella Addysg wedi gallu cael ei ddefnyddio'n hyblyg gan gonsortia rhanbarthol i gefnogi ein blaenoriaethau cenedlaethol, mae'n parhau i ganolbwyntio ar y Cyfnod Sylfaen, cefnogi Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg a gwella addysgu a dysgu yn bennaf. Rhaid cynnal cyfradd ddirprwyo i ysgolion o 80% o leiaf ac mae Llywodraeth Cymru yn ceisio sicrwydd ynghylch hyn.
- 2.2.5 Telerau ac amodau'r grant yw'r dull o sicrhau y glynir wrth gymarebau staff i ddisgyblion mewn ysgolion. Mae'n ofynnol i gonsortia bennu eu fformiwla dosbarthu i ysgolion er mwyn eu cynorthwyo i gyflawni'r cymarebau a argymhellir i gyflawni Cyfnod Sylfaen o'r radd flaenaf. Hefyd rhaid defnyddio'r cyllid i gefnogi ymarferwyr Cyfnod Sylfaen mewn lleoliadau nas cynhelir i ddarparu addysg o'r radd flaenaf.
- 2.2.6 Disgwylir i gonsortia rhanbarthol ddangos tystiolaeth o elfennau ychwanegol y cyllid a'u heffaith. Caiff y gwaith o gyflwyno'r cyllid ei fonitro drwy gerrig milltir a dangosyddion perfformiad allweddol a amlinellir yng nghynlluniau busnes consortia.

Diweddariad ar yr adolygiad arfaethedig o Grant Gwella Ysgolion Consortia Rhanbarthol (y cyfeirir ato yn llythyr y Gweinidog dyddiedig 22 Gorffennaf 2022).

- 2.2.7 Mae'r blaenoriaethau a nodir yng Ngrant Gwella Ysgolion Consortia Rhanbarthol wedi'u cydgrynhoi yn ystod y ddau gyfnod grant diwethaf. Gwnaed hyn mewn ymgynghoriad â'r consortia a phartneriaethau awdurdodau lleol er mwyn sicrhau cydbwysedd priodol rhwng y broses gydgrynhoi a'r angen i sicrhau bod gwariant Llywodraeth Cymru yn y gwahanol feysydd polisi yn ddigon tryloyw.
- 2.2.8 Oherwydd y cymhlethdodau yn y system gyllido a'r argymhelliad ynghylch tryloywder cyllid consortia a wnaed yn yr Adolygiad o Gyllid Ysgolion, rydym wedi dechrau ar adolygiad o'r Grant Gwella Addysg sy'n rhan o Grant Gwella Ysgolion Consortia Rhanbarthol ar hyn o bryd. Rydym wedi bod yn ymgynghori â chonsortia a phartneriaethau awdurdodau lleol i gael

gwybodaeth er mwyn meithrin dealltwriaeth glir o fodelau'r Grant Gwella Addysg a ddefnyddir yn y rhanbarthau fel rhan o'r broses hon.

2.3 Lleihau effaith amddifadedd ar ddeilliannau addysgol

Gwybodaeth am y ffordd y mae adnoddau ym Mhrif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yn cael eu defnyddio i gyflawni ymrwymiad hirdymor Llywodraeth Cymru i leihau effaith amddifadedd ar ddeilliannau addysgol (yn sgil ymrwymiad y Gweinidog i wneud penderfyniadau o safbwynt anghenion dysgwyr a'u llesiant, gan ganolbwyntio ar leihau anghydraddoldebau addysgol a sicrhau'r deilliannau gorau i bawb).

- 2.3.1 Rydym wedi nodi'n glir bod mynd i'r afael ag effaith tlodi ar gyrhaeddiad wrth wraidd ein cenhadaeth genedlaethol ym maes addysg. Mae gwrthsefyll effeithiau tlodi ar gyrhaeddiad plant a phobl ifanc wrth wraidd ein GDD blaenllaw. O flwyddyn i flwyddyn, rydym wedi ymestyn y GDD er mwyn adlewyrchu'r cynnydd yn nifer y dysgwyr sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim, gyda chyllid o fwy na £130m ar gyfer 2022-23.
- 2.3.2 Byddwn yn adeiladu ar arferion effeithiol presennol drwy sicrhau ein bod yn targedu'r cyllid er mwyn cael yr effaith fwyaf. Rydym yn parhau i weithio'n agos gyda chynrychiolwyr rhanbarthol GDD i nodi'r meysydd hynny lle gall cyllid gael yr effaith fwyaf, yn enwedig yng nghyd-destun argymhellion adroddiad Luke Sibieta ar yr Adolygiad o Wariant Ysgolion yng Nghymru, gan flaenoriaethu cyllid ychwanegol ar gyfer ysgolion mwy difreintiedig a gweithio gydag awdurdodau lleol i sicrhau fformiwlâu cyllido ysgolion mwy cyson a thryloyw.
- 2.3.3 Er mai ysgolion a ddylai benderfynu yn y pen draw sut y defnyddir y GDD, mae angen dylanwadu'n fwy strategol ar y penderfyniadau hyn a sicrhau eu bod yn seiliedig ar dystiolaeth well ac yn cael eu monitro'n ofalus i weld pa effaith y maent yn ei chael. I'r perwyl hwnnw, rydym wedi diweddarau telerau ac amodau'r grant a byddwn yn llunio canllawiau newydd i ysgolion ar sut i ddefnyddio'r GDD gan weithio'n agos gyda'r Sefydliad Gwaddol Addysgol. Rydym hefyd yn gweithio gyda Phrifysgol Bangor sy'n gwneud gwaith ymchwil ar Darged Cyllid Amddifadedd Ysgolion yn Effeithiol yng Nghymru.
- 2.3.4 Mae Plant sy'n Derbyn Gofal ymhlith ein plant a phobl ifanc mwyaf agored i niwed. Yn ogystal â chymorth drwy'r GDD, ers 2021-22 rydym wedi rhoi cyllid grant cychwyn i sawl awdurdod lleol ledled Cymru er mwyn rhoi model Ysgolion Rhithwir ar waith y bwriedir iddo wella profiadau a deilliannau addysgol plant sy'n derbyn gofal a phlant a fu'n derbyn gofal yn y gorffennol. Y gyllideb ar gyfer 2022-23 yw £1.1m a chynllun peilot parhaus yw hwn a fydd yn parhau tan ei flwyddyn olaf yn 2023-24.
- 2.3.5 Mae Rhaglen Lywodraethu 2021-2026 yn ymrwymo Llywodraeth Cymru i wneud y canlynol: *Buddsoddi yn amgylchedd dysgu Ysgolion Bro, cydleoli gwasanaethau allweddol, a sicrhau ymgysylltiad cryfach â rhieni a gofawyr y tu allan i oriau traddodiadol.* Mae hyn yn rhan allweddol o'r gwaith o sicrhau cydraddoldeb addysgol drwy ein polisi ar gyfer mynd i'r afael ag effaith tlodi ar

gyrhaeddiad addysgol. Mae hefyd yn rhan o'n nod i greu cymunedau sy'n ffynnu, wedi'u grymuso ac sy'n gysylltiedig. Ein nod yw sicrhau bod pob ysgol yng Nghymru yn Ysgol Fro - sy'n ymateb i anghenion eu cymuned, yn greu partneriaeth gref â rheini ac yn cydweithio'n effeithiol â gwasanaethau eraill.

2.3.6 Yn 2022-23, rydym wedi buddsoddi:

- £3.84m er mwyn cynyddu nifer y swyddogion ymgysylltu â theuluoedd a gyflogir gan ysgolion, y mae rhan o'u rôl yn canolbwyntio ar wella lefelau presenoldeb disgyblion, ac rydym yn bwriadu parhau i gyllido'r ddarpariaeth hon yn 2023-24;
- £660k er mwyn treialu cynllun i benodi rheolwyr ysgolion bro;
- cyfalaf gwerth £20m er mwyn i ysgolion allu datblygu ymhellach fel asedau cymunedol, gan wneud yr ysgol yn fwy hygyrch ac agored i'w chymuned leol (gweler adran 2.21).

Manylion darpariaeth gyllidebol ar gyfer y Grant Datblygu Disgyblion (GDD) a chronfa Mynediad GDD ac esboniad o'r ffordd y bydd yn rhain yn parhau i gael eu targedu at y disgyblion mwyaf difreintiedig, o ystyried bod y prif feini prawf cymhwyso (sef cymhwystra i gael prydau ysgol am ddim) yn symud i ddarpariaeth gyffredinol mewn ysgolion cynradd.

2.3.7 Gan adeiladu ar yr £20m ychwanegol a ddyrannwyd fel rhan o Adolygiad o Wariant y flwyddyn ddiwethaf, rydym yn dyrannu £9m arall i Linell Wariant yn y Gyllideb Grant Datblygu Disgyblion o 2023-24 ymlaen er mwyn cefnogi ein dysgwyr mwyaf agored i niwed yn economaidd. Ar gyfer 2023-24, rhagamcenir y bydd y ddarpariaeth gyllidebol yn cyfateb i £127.9m ar gyfer y GDD ac i £13.6m ar gyfer Mynediad GDD.

2.3.8 Cydnabu'r datganiad ysgrifenedig a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2021, wrth gynnig pryd ysgol am ddim i bob dysgwr o oedran ysgol gynradd, ei bod yn bosibl na fyddem yn gallu defnyddio cymhwystra i gael Prydau Ysgol am Ddim fel dangosydd procsi ar gyfer anfantais ymhlith plant yn y grŵp oedran hwn mwyach.

2.3.9 Nododd y Datganiad fod angen inni, felly, weithio'n agos gyda phartneriaid a phob rhan o'r Llywodraeth, er mwyn ystyried effaith unrhyw newidiadau posibl i'r ffordd rydym yn cofnodi'r unigolion hynny sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim, ac unrhyw setiau data cysylltiedig. Diben hyn yw sicrhau ein bod yn lleihau anwadalrwydd ar gyfer dyraniadau cyllid, yr hyn y mae gan ddysgwyr a theuluoedd hawl i'w gael a ffyrdd o weithio yn y dyfodol. Mae'r gwaith hwn yn mynd rhagddo.

2.3.10 Mae rhieni/gwarcheidwaid yn cael eu hannog mewn ymgyrch gyfathrebu i barhau i gofrestru eu cymhwystra i gael prydau ysgol am ddim am fod hyn yn rhan o'r meini prawf ar gyfer cyllid ar gyfer y GDD a Mynediad GDD (a ailfrandiwyd yn 'Hanfodion Ysgol').

Gwybodaeth am y ffordd y mae adnoddau ym Mhrif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yn cael eu defnyddio er mwyn helpu dysgwyr mewn addysg ôl-16 i

ymdopi ag effaith pwysau costau byw a mynd i'r afael ag effaith amddifadedd ar ddeilliannau (gan gynnwys, er enghraifft, drwy gyllid caledi ychwanegol i ddarparwyr neu drwy gyllid cymorth presennol i fyfyrwyr megis Lwfans Cynhaliaeth Addysg).

- 2.3.11 Gall dysgwyr amser llawn yng Nghymru gael addysg bellach am ddim, ni waeth beth fo'u hoedran, sy'n lleihau'r rhwystrau sy'n atal dysgwyr rhag cael addysg amser llawn. Mae methodoleg cyllido ôl-16 yn cynnwys cynnydd amddifadedd addysgol, sy'n dyrannu cyllid i Awdurdod Lleol neu goleg AB yn seiliedig ar bedwar deigradd uchaf maes Addysg ym Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru. Mae hyn yn creu cynnydd o £3.394 yn y cyllid ar gyfer adrannau chweched dosbarth a chynnydd o £16.795m yn y cyllid ar gyfer colegau AB.
- 2.3.12 Gall y Gronfa Ariannol Wrth Gefn helpu dysgwyr cymwys mewn coleg AB sy'n wynebu anawsterau ariannol. Gallai hyn helpu i dalu costau megis ffioedd, costau sy'n gysylltiedig â chysiau a chostau cludiant, prydau bwyd a gofal plant. Y coleg AB unigol sy'n penderfynu ar y math o gymorth a ddarperir a chymhwysra. Yn 2022-23, cafodd y Gronfa Ariannol wrth Gefn ei chynyddu £1.345m er mwyn cydnabod effeithiau costau byw uwch a chefnogi'r dysgwyr hynny y mae'n bosibl na fyddent fel arall yn manteisio ar gyfleoedd addysg. Roedd y swm hwn yn ychwanegol at y cyllid craidd ar gyfer y Gronfa Ariannol wrth Gefn, sef £6.33m.
- 2.3.13 Yn unol â'r Rhaglen Lywodraethu, rydym yn ymrwymedig i barhau â'r Lwfans Cynhaliaeth Addysg hyd at ddiwedd tymor y Llywodraeth gan ddarparu £30 yr wythnos i bobl ifanc cymwys sy'n cael addysg ôl-orfodol. Yn y gyllideb ddrafft, rydym yn cynnal y gyllideb bresennol gwerth £17.4m.

Costau ymestyn darpariaeth prydau ysgol am ddim yn 2022-23, 2023-24 ac mewn blynyddoedd ar ôl hynny a diweddariad ar yr amserlen ar gyfer ymestyn darpariaeth prydau ysgol am ddim i bob grŵp oedran mewn ysgolion cynradd.

- 2.3.14 Fel rhan o'n Cytundeb Cydweithio â Phlaid Cymru, mae ymrwymiad i gyflwyno prydau ysgol am ddim i bob plentyn ysgol gynradd yn ystod oes y cytundeb. Mae referniw gwerth £200m wedi'i ddyrannu dros dair blynedd i gyflawni'r ymrwymiad hwn: £40m yn 2022-23, £70m yn 2023-24 a £90m yn 2024-25.
- 2.3.15 At hynny, rydym wedi dyrannu cyllid cyfalaf ychwanegol drwy adnoddau presennol ym Mhrif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg er mwyn cyflawni'r ymrwymiad hwn, gyda £25m yn 2021-22 a £35m yn 2022-23.
- 2.3.16 Ar hyn o bryd, mae awdurdodau lleol yn cyflwyno cam cyntaf y cynnig gyda 45,000 o blant ychwanegol eisoes yn gymwys i gael pryd ysgol am ddim ers dechrau blwyddyn academiaidd 2022/23. Disgwylir i'r ffigur hwn gynyddu i fwy na 60,000 o blant erbyn mis Ebrill wrth i'r mwyafrif o'r awdurdodau gynyddu eu darpariaeth y tu hwnt i'r dosbarth Derbyn i Flynyddoedd 1 a 2. Mae pob awdurdodau lleol wedi cael dyraniad ym mlwyddyn ariannol 2022-23 sy'n adlewyrchu eu cynlluniau i gyflwyno'r cynllun yn ystod tymor yr Hydref 2022 a thymor y Gwanwyn 2023.

2.3.17 Ni chytunwyd eto ar yr union amserlen ar gyfer cyflwyno'r cynllun o fis Medi 2023 ymlaen. Bydd proses gynllunio ffurfiol gydag awdurdodau lleol yn dechrau unwaith eto yn y flwyddyn newydd ac yn llywio'r amserlen ar gyfer cyflwyno'r cynllun ym mlwyddyn academiaidd 2023/24 a thu hwnt.

2.3.18 Rydym yn dal i fod yn ymrwymedig i roi'r cynllun ar waith cyn gynted â phosibl mewn ymateb i'r argyfwng costau byw cynyddol. Fodd bynnag, mae angen inni gydbwyso cyflymder y broses o gyflwyno'r cynllun â gallu awdurdodau lleol ac ysgolion i sefydlu'r seilwaith a'r trefniadau angenrheidiol i sicrhau ansawdd, diogelwch a pheidio â rhoi'r rhai sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim yn draddodiadol o dan anfantais.

Dadansoddiad pellach o'r cyllid a ddarparwyd i awdurdodau lleol er mwyn helpu i ymestyn darpariaeth prydau ysgol am ddim (yn unol ag argymhelliad y Pwyllgor Cyllid ynghylch Cyllideb Atodol Gyntaf 2022-23).

2.3.19 Fel y cadarnhawyd i'r Pwyllgor Cyllid yn flaenorol, gwnaed dyraniadau refeniw ar gyfer 2022-23 a chynigiwyd grantiau i bob awdurdod lleol ar y sail ganlynol:

- Bydd awdurdodau lleol yn parhau i gyflawni'r ddyletswydd² sy'n gysylltiedig â darparu bwyd i'r rhai sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim o dan feini prawf sy'n ymwneud â budd-daliadau;
- Bydd cyllid grant Llywodraeth Cymru yn cefnogi'r gwaith o ymestyn darpariaeth prydau ysgol am ddim i bob disgybl newydd sy'n gymwys i'w cael o ganlyniad i'r ymrwymiad hwn;
- Mae'r gyfradd uned fesul pryd o fwyd a ddarperir drwy'r grant wedi'i phennu ar £2.90;
- Mae dyraniadau cyllid yn seiliedig ar y dybiaeth y bydd 86% o ddysgwyr cymwys newydd yn manteisio ar y cynnig yn ôl cynlluniau pob awdurdod lleol ar gyfer cyflwyno'r cynllun ym mlwyddyn gyntaf y ddarpariaeth (mae cyfrifiadau yn seiliedig ar y gwahaniaeth rhwng pob disgybl ar Gyfrifiad Ysgolion Blyneddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD) 2021 llai'r rhai sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim o dan feini prawf sy'n ymwneud ag incwm/budd-daliadau neu drwy drefniadau Diogelwch Trosiannol, sef y ddarpariaeth estynedig lawn ddisgwyliedig).
- Mae ffi i dalu costau gweinyddol ychwanegol y maent yn mynd iddynt drwy weinyddu'r cynnig hefyd wedi'i chynnwys mewn dyraniadau grant. Ar gyfer y flwyddyn gyntaf, cytunwyd y caiff y ffi hon ei phennu ar 6% o ddyraniad grant pob awdurdod lleol. Mae hyn yn arferol yn achos rhaglenni o'r maint hwn ac yn adlewyrchu natur gymhleth y broses o gyflwyno'r cynnig hwn.
- Caiff cyllid ei ddosbarthu fel rhan o'r Grant Addysg i Awdurdodau Lleol yn seiliedig ar y galw. Bydd angen i awdurdodau lleol baratoi hawliadau misol yn seiliedig ar union nifer y prydau bwyd a ddarparwyd. Caiff

²Bydd yn ofynnol i awdurdodau lleol ddarparu cinio ysgol am ddim i ddisgyblion cymwys o dan y darpariaethau presennol ar gyfer prydau ysgol am ddim yn Neddf Addysg 1996. Wrth gyflwyno'r cynnig cyffredinol, bydd y gofyniad hwn yn parhau'n gymwys. Mae hyn yn golygu y bydd y rhai sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim ar hyn o bryd o dan feini prawf sy'n ymwneud ag incwm/budd-daliadau yn parhau i gael eu hariannu gan gyllidebau awdurdodau lleol (gan gynnwys y Grant Cynnal Refeniw) pan fydd y cynnig cyffredinol yn dechrau. Caiff y disgyblion "newydd" y tu allan i ddarpariaethau Deddf 1996 sy'n cael pryd o fwyd eu hariannu drwy grant i awdurdodau lleol gan Lywodraeth Cymru.

unrhyw amrywiannau sy'n llai neu'n fwy na 86% o brydau bwyd a ddarparwyd eu haddasu yn y taliadau a wneir.

- Caiff y gyfradd uned ei hadolygu yn ystod blwyddyn gyntaf y ddarpariaeth, gan ddefnyddio data amser real ar gostau/nifer y disgyblion a gafodd brydau ysgol am ddim a ddarperir gan awdurdodau lleol, er mwyn meithrin gwell dealltwriaeth a, lle y bo'n briodol, fireinio'r gyfradd at gyfer y dyfodol.

2.3.20 Nodir dyraniadau refeniw awdurdodau lleol ar gyfer 2022-23 yn **Atodiad E**. Cafodd y rhain eu dyrannu ar y sail a nodwyd uchod ac roeddent yn adlewyrchu bwriadau pob awdurdod lleol o ran cyflwyno'r ddarpariaeth ar gyfer blwyddyn ariannol 2022-23. Nid oes dyraniadau refeniw ar gyfer 2023-24 a thu hwnt ar gael eto a chânt eu llywio gan y broses gynllunio a gynhelir mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol yn y flwyddyn newydd, fel y cyfeiriwyd ati yn yr ateb blaenorol uchod.

2.3.21 Nodir dyraniadau cyfalaf awdurdodau lleol ar gyfer 2022-23 yn Atodiad E hefyd. Roedd y cyllid cyfalaf yn seiliedig ar adolygiad o archwiliadau o seilwaith a thrafodaethau ag awdurdodau lleol. Dosbarthwyd y cyllid i awdurdodau lleol ar sail fformiwla, a ystyriodd nifer y dysgwyr a nifer yr ysgolion yn yr ardal. Sicrhodd hyn fuddsoddiad teg ledled Cymru.

Unrhyw gyllid arall o fewn Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg ar gyfer mentrau i fynd i'r afael â'r argyfwng costau byw a'r berthynas negyddol rhwng amddifadedd/cyrhaeddiad, er enghraifft newyn adeg gwyliau a phrosiectau gwella gwyliau'r haf/haf o hwyl.

2.3.22 Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i gefnogi Rhaglen Gwella Gwyliau'r Haf, gydag ymrwymiad yn y Rhaglen Lywodraethu i barhau i "adeiladu" ar y rhaglen. Yn 2022-23, dyrannwyd £4.85 miliwn ar gyfer y Rhaglen, gyda 139 o gynlluniau yn cael eu cynnal dros yr haf eleni a oedd yn cynnig bron i 8,000 o leoedd i blant mewn ardaloedd o amddifadedd cymdeithasol, gan gynnwys cymorth ar gyfer darpariaeth un i un ac Anghenion Dysgu Ychwanegol. Mae'r gyllideb hon yn cael ei chynnal o 2023-24.

2.3.23 Mae'r cynllun peilot i roi brecwast i ddisgyblion Blwyddyn 7 wedi'i ymestyn tan ddiwedd blwyddyn academaidd 2022/2023, gyda chostau o £0.391m yn dod o fewn blwyddyn ariannol 2023-24. Mae'r cynllun peilot yn rhoi lwfans ychwanegol gwerth hyd at £1 y dydd i ddisgyblion Blwyddyn 7 sy'n cael prydau ysgol am ddim er mwyn iddynt gael brecwast ar ddechrau'r diwrnod ysgol heb ddefnyddio eu credyd ar gyfer pryd o fwyd amser cinio.

2.3.24 Rydym yn parhau i ddyrannu £3.2m ar sail flynyddol ar gyfer y cynllun Llaeth mewn Ysgolion sy'n rhoi llaeth am ddim i ddisgyblion yn y cyfnod sylfaen a llaeth a gymorthdelir i ddisgyblion yng Nghyfnod Allweddol 2 ledled Cymru. Nid yw'n orfodol ac, felly, mae'n ofynnol i ysgolion yng Nghymru optio i mewn i'r cynllun.

2.4 Y Gweithlu Addysg

Manylion dyraniadau cyllidebol i ariannu Addysg Gychwynnol i Athrawon (AGA) a dysgu proffesiynol i athrawon presennol, gan gynnwys yng ngoleuni'r broses barhaus o roi diwygiadau addysg ar waith.

Addysg Gychwynnol i Athrawon

2.4.1 Mae cyllid dynodedig o fewn Llinell Wariant yn y Gyllideb Datblygu a Chymorth Athrawon i gefnogi AGA fel a ganlyn:

- Tua £3.350m i gyflwyno'r TAR rhan-amser a'r TAR cyflogedig sydd, ochr yn ochr â'r TAR amser llawn, yn ffurfio ein cyfres gydlynol o lwybrau o ansawdd uchel i addysgu. Bydd y TAR rhan-amser a'r TAR cyflogedig yn dal i fod ar gael ym flwyddyn academaidd 2023/24. Mae'r gyllideb yn darparu grant hyfforddi a grant cyfraniad at gyflog i fyfyrwyr AGA ar y TAR cyflogedig, sef cynllun seiliedig ar gyflogaeth sy'n paratoi athrawon uwchradd mewn pynciau â blaenoriaeth (Gwyddoniaeth, Mathemateg, Saesneg, Cymraeg, Dylunio a Thechnoleg a Chyfrifiadura) i'r gweithlu. Mae'r rhaglenni yn seiliedig ar alw ac yn dibynnu'n fawr ar lefelau recriwtio. Yn 2023-24, caiff rhywfaint o'r cyllid ei ddefnyddio i gefnogi'r gwaith o ymestyn yr arbenigeddau pwnc sydd ar gael o flwyddyn academaidd 2023/24 ymlaen er mwyn cynnwys Dylunio a Thechnoleg a Chyfrifiadura yn unol â'n hymrwymadau o dan Gynllun y gweithlu Cymraeg mewn Addysg a Chynllun Cymru Wrth-hiliol.
- Tua £3.2m i barhau i gyflawni'r cynlluniau cymhelliant ar gyfer pynciau â blaenoriaeth a phobl dduon a lleiafrifoedd ethnig er mwyn cefnogi recriwtio i'r proffesiwn. Mae'r gyllideb hon yn seiliedig ar alw ac yn dibynnu'n fawr ar lefelau recriwtio i raglenni AGA amser llawn.
- Darperir £0.160m arall yn 2023-24 i gefnogi costau'n ymwneud â datblygu polisi seiliedig ar dystiolaeth i barhau i gefnogi diwygiadau AGA Llywodraeth Cymru. Cynigir y bydd y cyllid hwn yn cefnogi'r gwaith parhaus o recriwtio pobl BAME i AGA yn ogystal â chefnogi digwyddiadau i aeddfedu a chefnogi'r Partneriaethau AGA.
- Tua £0.745m ar gyfer cynllun cymhelliant cyfrwng Cymraeg iaith Athrawon Yfory, sydd wedi'i dargedu at athrawon dan hyfforddiant sy'n paratoi i addysgu pynciau uwchradd drwy gyfrwng y Gymraeg, neu'r Gymraeg fel pwnc. Mae'r llinell yn seiliedig ar alw ac yn dibynnu'n fawr ar lefelau recriwtio i raglenni AGA. Caiff y cynllun cymhelliant ei dalu ar ddau bwynt yng ngyrfa gynnar athro (wrth ddyfarnu statws athro cymwysedig ac ar ôl cwblhau'r cyfnod sefydlu statudol) ac mae gan geisyddion sawl blwyddyn i hawlio pob rhandaliad. Felly mae dyraniad cyllidebol pob blwyddyn yn cwmpasu sawl carfan hyd at eu priod ddyddiadau terfyn ac mae'r dyraniad olaf a'r gwariant yn amrywio yn dibynnu ar alw yn ystod y flwyddyn flaenorol.

- Caiff hyd at £0.250m ei ddyrannu unwaith eto yn 2023-24 i barhau â'r ymgyrch cyfathrebu a marchnata ar gyfer Addysgu yng Nghymru.

Dysgu proffesiynol i'r gweithlu

- 2.4.2 Rydym am sicrhau bod dysgu proffesiynol o ansawdd uchel ar gael i bob ymarferydd er mwyn iddo allu darparu safonau uchel a dyheadau i bawb. Bydd yr Hawl Genedlaethol ar gyfer Dysgu Proffesiynol, a gyhoeddwyd ym mis Medi 2022, yn chwarae rôl allweddol yn ein taith tuag at gyflawni hyn. Mae'r Hawl yn nodi sut y bydd datblygiad parhaus ymarferwyr yn helpu'r ysgolion neu'r lleoliadau lle maent yn gweithio a'u dysgwyr i gyflawni pedwar diben y Cwricwlwm i Gymru, gan gefnogi dysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol ac ymgorffori tegwch, llesiant a'r Gymraeg ym mhob rhan o gymuned yr ysgol.
- 2.4.3 Yn 2023-24 byddwn yn dyrannu tua £36m o Linell Wariant yn y Gyllideb Datblygu a Chymorth Athrawon i gefnogi'r gwaith o ddatblygu a chyflwyno dysgu proffesiynol. Mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o tua £1.5m o gymharu â'r £37.5m a ddyrannwyd yn 2022-23. Mae arbedion effeithlonrwydd wedi'u gwneud er mwyn sicrhau bod ein rhanddeiliaid yn cydweithio'n agosach wrth iddynt ddatblygu a darparu dysgu proffesiynol er mwyn sicrhau bod rhaglen dysgu proffesiynol gyson o ansawdd uchel ar gael i ymarferwyr ledled Cymru. Hefyd, mae rhai o'n rhaglenni, er enghraifft y rhaglen Meistr a'r rhaglen sefydlu, yn seiliedig ar alw ac, felly, mae rhagamcanion yn seiliedig ar dueddiadau o ran nifer yr unigolion sy'n dilyn y rhaglenni hyn.
- 2.4.4 Dyrennir cyllid mewn ffyrdd amrywiol, yn cynnwys y consortia rhanbarthol ac awdurdodau lleol, yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol a phrifysgolion i gefnogi nifer o flaenoriaethau a galluogi pob ymarferydd, gan gynnwys athrawon, athrawon cyflenwi, cynorthwyywyr addysgu ac arweinwyr, i fanteisio ar gyfleoedd dysgu proffesiynol.

Gwybodaeth gyllid y mae Llywodraeth Cymru wedi'i roi i Gyngor y Gweithlu Addysg.

- 2.4.5 Mae cyllid grant o £7.927m wedi'i roi i Gyngor y Gweithlu Addysg ar gyfer 2022-23 i gefnogi'r gweithgareddau canlynol:
- Gweinyddu a rhoi gwybod am Statws Athro Cymwysedig (SAC);
 - Apeliadau ac ardystiadau sefydlu;
 - Gweinyddu'r rhaglen Sefydlu i Athrawon Newydd Gymhwyso yng Nghymru;
 - Cynnal a datblygu'r Pasbort Dysgu Proffesiynol;
 - Hyrwyddo gyrfaedd yn y proffesiynau cofrestredig;
 - Addysg a hyfforddiant ôl-16 fel llwybr i addysgu;
 - Partneriaethau Addysg Gychwynnol i Athrawon;
 - Safonau Proffesiynol ar gyfer AB a Dysgu Seiliedig ar Waith;
 - Astudiaeth Mapio AB a SAC;
 - Darparu a dadansoddi data;
 - Ysgrifenyddiaeth i Gorff Adolygu Cyflogau ac Amodau Cymru;

- Ysgrifenyddiaeth i'r Strategaeth Genedlaethol ar gyfer Ymchwil ac Ymholi Addysgol (NSERE);
- Darparu a dadansoddi data;
- Cyfrannu at gofrestru;
- Arolwgu o'r Gweithlu AB a Dysgu Seiliedig ar Waith 2022.

2.4.6 Bydd swyddogion Llywodraeth Cymru yn cyfarfod â Chyngor y Gweithlu Addysg ddechrau 2023 i drafod ei ddyfarniad grant ar gyfer 2023-24.

Manylion cyllid ar gyfer awdurdodau lleol tuag at gostau dyfarniad cyflog athrawon ar gyfer blwyddyn academaidd 2022/23, yn cynnwys dadansoddiad rhwng blynyddoedd ariannol 2022-23 a 2023-24 a'r priod fecanweithiau a ddefnyddir (p'un a yw'n grant uniongyrchol neu'n rhan o'r setliad llywodraeth leol).

2.4.7 Mae'r cynnydd o 5% ar draws holl bwyntiau graddfa athrawon a lwfansau o fis Medi 2022 yn cyfateb i gynnydd amcangyfrifedig at y bil cyflogau cyffredinol o £43.5 miliwn ym mlwyddyn ariannol 2022-23 (mis Medi 2022 i fis Mawrth 2023) a £74.6 miliwn ar gyfer effaith blwyddyn lawn ym mlwyddyn ariannol 2023-24.

2.4.8 Er nad yw'r cyllid a ddarperir drwy'r setliad llywodraeth leol wedi'i neilltuo ac mai mater i bob awdurdod lleol yw pennu ei flaenoriaethau ei hun, ffactor sylweddol ym mhenderfyniad Llywodraeth Cymru i gynyddu'r cyllid ar gyfer y setliad ar gyfer 2022-23 9.4%, ar gyfartaledd, oedd cydnabod effaith cyflog athrawon. Felly disgwyliwyd i gostau unrhyw ddyfarniad cyflog yn 2022-23 gael eu talu drwy gyllid a ddyrannwyd i awdurdodau lleol drwy'r setliad a'u gallu i godi cyllid drwy'r dreth gyngor. Fel yr amlinellwyd o dan adran 2.1, mae £227m ychwanegol yn 2023-24 a £268m ychwanegol yn 2024-25 yn cael eu darparu drwy'r setliad llywodraeth leol er mwyn cefnogi pob gwasanaeth, gan gynnwys cymorth ar gyfer cyflog athrawon. Mae hyn yn ychwanegol at y cynnydd yn y setliad o 3.5% (£177m) yn 2023-24 a 2.4% yn 2024-25.

Gwybodaeth am unrhyw gyllid i gefnogi polisi ynglŷn â'r gweithlu athrawon cyflenwi.

2.4.9 Ym mis Awst 2022, cytunais ar gynlluniau i ddiwygio cyflog, amodau a chyflogaeth athrawon cyflenwi, er mwyn cyflawni'r ymrwymadau a nodir o fan y Rhaglen Lywodraethu a'r Cytundeb Cydweithio. Fel rhan o'r diwygiadau, mae model cyflogaeth newydd yn cael ei gaffael ar hyn o bryd, ynghyd â fframwaith asiantaethau cyflenwi diwygiedig; disgwyli'r i'r ddau ohonynt gael eu rhoi ar waith o fis Medi 2023 ymlaen.

2.4.10 Bydd cost rhoi'r model ar waith a'i weithredu yn dibynnu ar nifer yr awdurdodau lleol a'r ysgolion sy'n ei fabwysiadu. Nid eir i unrhyw gostau ym mlwyddyn ariannol 2022-23. Bydd y costau ar gyfer blynyddoedd ariannol 2023-24 a 2024-25 yn dibynnu ar y modd y caiff y model ei gyflwyno a'r roi ar waith ar ôl i'r contract gael ei ddyfarnu ym mis Ebrill 2023 (yr amcangyfrifir y byddant yn cyfateb i £0.5m ac £1.05m y flwyddyn ariannol), a delir o Linell Wariant yn y Gyllideb Datblygu a Chefnogi Athrawon. Nid yw'r costau rhagamcanol

presennol yn cynnwys unrhyw gostau ychwanegol y gallai fod yn rhaid i awdurdodau lleol eu talu er mwyn cefnogi'r platfform, am fod y trafodaethau hyn yn parhau i fynd rhagddynt.

2.5 Diwygio'r Cwricwlwm

Gwybodaeth am gyllid i gefnogi'r gwaith o weithredu'r Cwricwlwm i Gymru, yn cynnwys dysgu proffesiynol ar gyfer y gweithlu.

2.5.1 Er mwyn cefnogi'r broses barhaus o weithredu'r cwricwlwm yn ein hysgolion a'n lleoliadau, gan gynnwys ein pwyslais ar gynnydd dysgwyr, rydym yn parhau â'r buddsoddiad ychwanegol a ddyrannwyd fel rhan o gyllideb y flwyddyn ddiwethaf ar gyfer 2023-24 (£5m) a 2024-25 (£1.66m). Mae hyn yn golygu mai cyfanswm y ddarpariaeth yn ein cyllideb ar gyfer 2023-24 i gefnogi'r Cwricwlwm i Gymru yw oddeutu £36m, sy'n adlewyrchu'r flaenoriaeth rydym yn ei rhoi i gefnogi ysgolion a lleoliadau wrth iddynt roi'r diwygiadau hyn ar waith.

2.5.2 Mae'r cyllid yn dal i fod yn hanfodol er mwyn sicrhau y caiff ein cwricwlwm trawsnewidiol ei gyflwyno'n llwyddiannus drwy gefnogi cyfranogiad parhaus ymarferwyr ac ysgolion yn y broses o ddiwygio eu cwricwlwm, Cymwysterau Cymru a'r gwaith parhaus o ddatblygu adnoddau dwyieithog cysylltiedig.

2.5.3 Ceir manylion pellach am ddysgu proffesiynol ar gyfer y gweithlu yn adran 2.4 (y gweithlu addysg).

2.6 Iechyd emosiynol a meddyliol plant a phobl ifanc

Darpariaeth gyllidebol o Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yn 2023-24 ar gyfer y dull/system ysgol gyfan o ymdrin ag iechyd emosiynol a meddyliol.

2.6.1 Nid oes unrhyw newidiadau i gyllideb y dull ysgol gyfan o ymdrin â llesiant o gymharu â'r cynlluniau hynny a gyhoeddwyd yn flaenorol. Fel yr amlinellwyd yng nghyllideb aml-flwyddyn y flwyddyn ddiwethaf, cynyddodd cyllid ym Mhrif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg i gefnogi'r dull ysgol gyfan £2.2m yn 2023-24, i £7.4m. Erbyn 2024-25, bydd cyfanswm y cyllid i gefnogi'r dull ysgol gyfan ym Mhrif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yn codi i £9.6m. Drwy gynyddu cyllid yn y maes hwn o 2022-23 ymlaen gallwn atgyfnerthu gweithgareddau ymhellach ac ymgorffori llesiant ar draws addysg, y tu hwnt i ysgolion a gynhelir, a thargedu rhai o'r dysgwyr mwyaf agored i niwed.

Manylion am gyllid o Brif Grŵp Gwariant Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol i ategu gwaith mewn ysgolion ar y maes hwn.

2.6.2 Cynhelir £7m ar gyfer y dull ysgol gyfan ym Mhrif Grŵp Gwariant Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol yn ystod cyfnod y gyllideb, gan gydnabod natur drawsbynciol y gwaith hwn a phwysleisio ein hymrwymiad i ddatblygu'r agenda hon. Ynghyd â'r cyllid ychwanegol ym Mhrif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg, bydd cyllid yn sicrhau ein bod yn gallu cefnogi anghenion llesiant, o feithrin gwydnwch i ymyriadau sydd wedi'u targedu'n fwy ar gyfer

dysgwyr er mwyn sicrhau bod modd diwallu eu hanghenion y tu hwnt i wasanaethau arbenigol, gan greu arbedion effeithlonrwydd i'r gwasanaethau hynny.

- 2.6.3 Yn 2022-23, rydym wedi rhoi £5.3m i Fyrddau Iechyd er mwyn iddynt allu parhau i gyflwyno'r gwasanaeth CAMHS mewngymorth mewn ysgolion. Mae'r gwasanaeth yn darparu ymarferwyr iechyd meddwl dynodedig mewn ysgolion sy'n darparu gwasanaeth ymgynghori, cyswllt, cyngor a hyfforddiant i athrawon a staff eraill ysgolion, er mwyn sicrhau y caiff problemau iechyd meddwl eu nodi'n gynnar ac y darperir cymorth priodol ac amserol. Ers mis Medi 2022, mae'r gwasanaeth wedi bod yn gwbl weithredol ym mhob ardal Bwrdd Iechyd.

Gwybodaeth am unrhyw ddarpariaeth gyllidebol i gefnogi iechyd emosiynol a meddyliol pobl ifanc mewn addysg ôl-16.

- 2.6.4 Mae £6m ychwanegol yn cael ei ddyrannu i'r sector AB ar gyfer blwyddyn academaidd 2022/23 er mwyn cefnogi mentrau iechyd meddwl a lles ar gyfer staff a dysgwyr. Mae'r cyllid hwn yn cynnwys cyllid craidd gwerth £2m ynghyd â £4m ychwanegol ar gyfer 2022/23 yn unig, er mwyn helpu i fynd i'r afael ag effeithiau'r pandemig ar iechyd meddwl a lles. Mae'r cyllid wedi'i rannu'n dair elfen er mwyn cefnogi gweithgarwch a phrosiectau ar lefelau sefydliadol, cydweithredol a chenedlaethol.
- 2.6.5 Dyrennir £5.25m i'r elfen Sefydliadol i feithrin gallu mewn sefydliadau AB unigol er mwyn iddynt barhau i gefnogi iechyd meddwl a lles dysgwyr a staff. Bydd y buddsoddiad eleni yn helpu i ddarparu'r cymorth ychwanegol sydd ei angen i gynyddu maint timau llesiant/lles er mwyn iddynt allu ymateb i'r nifer cynyddol o atgyfeiriadau, darparu gwasanaethau cwnsela i ddysgwyr ac ariannu gweithgareddau i feithrin gwydnwch a chefnogi lles cymdeithasol ac emosiynol dysgwyr.
- 2.6.6 Mae hyd at £0.625m wedi'i ddyrannu er mwyn cefnogi tri phrosiect cydweithredol strategol a arweinir gan golegau a darparu dulliau cynaliadwy o ymdrin ag iechyd meddwl yn y sector AB. Mae cyllid cydweithredol wedi'i gwneud yn bosibl i golegau ddod ynghyd er mwyn rhannu arferion gorau a datblygu strategaethau ac adnoddau newydd i gefnogi iechyd meddwl a lles staff a dysgwyr.
- 2.6.7 Mae hyd at £0.125m wedi'i ddyrannu i'r elfen Genedlaethol er mwyn datblygu adnoddau arbennig a/neu ddarpariaeth hyfforddiant i'r sector AB. Ymhlith y prosiectau ar gyfer 2022/23 mae:
- Gweithio gydag Iechyd Cyhoeddus Cymru i ddatblygu adnoddau a hyfforddiant ar gyfer Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod er mwyn helpu sefydliadau i fabwysiadu dull system gyfan o ymdrin â llesiant, meithrin gwydnwch ac ymgorffori arferion sy'n ystyriol o Brofiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod/Trawma.
 - Gweithio gydag Undeb y Prifysgolion a'r Colegau (UCU) er mwyn ymgorffori'r rolau Iechyd Meddwl a Llesiant/Lles yng Nghanghennau'r

Undeb Llafur fel adnodd cynaliadwy allweddol i gefnogi staff AB. Bydd y prosiect ar gyfer 2022/23, a elwir yn **'Digging in'**, yn ystyried ac yn cefnogi argymhellion o'r prosiect peilot yn 2021/22 sy'n cynnwys lleihau beichiau gwaith, lles proffesiynol a chymryd rhan mewn dysgu proffesiynol.

- 2.6.8 Mae cefnogi iechyd a lles myfyrwyr, gan gynnwys iechyd meddwl, yn parhau i fod yn flaenoriaeth gyda £2m wedi'i glustnodi unwaith eto eleni yn nyraniad refeniw CCAUC. Mae'r cyllid yn galluogi CCAUC i flaenoriaethu cymorth i sefydliadau er mwyn iddynt allu datblygu eu strategaethau a'u cynlluniau gweithredu blynyddol ar gyfer iechyd a lles ymhellach a'u cyflawni.

Manylion cyllid ar gyfer unrhyw fentrau ychwanegol neu wedi'u teilwra i gefnogi iechyd meddwl plant a phobl ifanc mewn lleoliadau addysg yn ystod pandemig COVID-19 a phwysau costau byw presennol.

- 2.6.9 Rydym o'r farn bod rhaglen waith ein dull ysgol gyfan yn rhan annatod o'r ddarpariaeth i gefnogi plant a phobl ifanc, gan gynnwys yn ystod cyfnodau o ansicrwydd, fel yr un sydd wedi'i achosi gan bandemig COVID-19 a'r argyfwng costau byw presennol.

- 2.6.10 Yn ystod y pandemig, gwnaethom weithredu'n gyflym er mwyn helpu gwasanaethau cwnsela mewn ysgolion i symud ar-lein drwy ariannu hyfforddiant ar-lein a chost trwyddedau meddalwedd i ymarferwyr. Gwnaethom hefyd greu adnodd ar-lein sy'n hyrwyddo'r nifer mawr o adnoddau digidol a gynlluniwyd yn benodol i gefnogi pobl ifanc gyda'u hiechyd meddwl a'u lles emosiynol eu hunain. Mae Pecyn Cymorth Iechyd Meddwl Pobl Ifanc yn cysylltu pobl ifanc 11-25 oed â gwefannau, apiau, llinellau cymorth a mwyr er mwyn meithrin gwydnwch a'u cefnogi drwy'r pandemig a thu hwnt.

- 2.6.11 Byddwn yn parhau i weithio gyda rhanddeiliaid i sicrhau y gallwn ddarparu amrywiaeth o adnoddau, hyfforddiant a chymorth er mwyn diwallu anghenion llesiant plant a phobl ifanc a phoblogaeth ehangach ysgolion.

Darpariaeth gyllidebol ar gyfer y cynllun gweithredu a'r ymateb ehangach i fynd i'r afael ag aflonyddu rhywiol rhwng cyfoedion ymhlith dysgwyr.

- 2.6.12 Ar gyfer 2023-24, mae cyllideb gwerth ychydig dros £6m wedi'i dyrannu o Linell Wariant yn y Gyllideb Trechu Dadrithiad er mwyn mynd i'r afael ag absenoldeb disgyblion a diogelu disgyblion. Bydd hyn yn cynnwys unrhyw ddarpariaeth gyllidebol sydd ei hangen i ymateb i argymhellion y Pwyllgor mewn perthynas ag aflonyddu rhywiol rhwng cyfoedion a'r cynllun gweithredu cysylltiedig.

2.7 Absenoldeb disgyblion

Gwybodaeth am unrhyw ddarpariaeth gyllidebol benodol i fynd i'r afael â chyfraddau absenoldeb disgyblion neu nodi pa linellau'r gyllideb yn cefnogi gwaith o'r fath yn fwy cyffredinol.

- 2.7.1 Fel y nodwyd uchod, mae £6m wedi'i ddyrannu er mwyn mynd i'r afael ag absenoldeb disgyblion a diogelu disgyblion o 2023-24 ymlaen. Ar fesurau ataliol a sicrhau y caiff cydberthnasau cadarnhaol eu datblygu rhwng teuluoedd ac ysgolion y dylid rhoi'r pwyslais mwyaf ar gyfer annog presenoldeb da. Mae rhieni yn fwy tebygol o annog presenoldeb llawn pan fyddant yn teimlo eu bod yn rhan o gymuned yr ysgol. Gall swyddogion ymgysylltu â theuluoedd gefnogi'r cydberthnasau rhwng teuluoedd ac ysgolion ac annog a datblygu cysylltiadau sy'n cael effaith gadarnhaol ar bresenoldeb. Fel yr amlinellwyd o dan adran 2.3, rydym yn parhau â'n buddsoddiad er mwyn i awdurdodau lleol allu recriwtio a chadw swyddogion ymgysylltu â theuluoedd yn 2023-24 drwy gyllid sydd wedi'i ddyrannu yn Llinell Wariant yn y Gyllideb Ysgolion Cymunedol.

2.8 Chwaraeon a gweithgarwch corfforol

Gwybodaeth am y ffordd y mae Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yn cefnogi'r gwaith o ddarparu chwaraeon a gweithgarwch corfforol i blant a phobl ifanc, boed hynny yn yr ysgol neu'r tu allan iddi, a'r berthynas rhwng hyn ag unrhyw gyllid ym Mhrif Grŵp Gwariant Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol megis ar gyfer Pwysau Iach, Cymru Iach.

- 2.8.1 Fel rhan o'r gwaith o gyflwyno Pwysau Iach: Cymru Iach 2022-24, rydym yn gweithio ar draws y Llywodraeth er mwyn ystyried y posibilrwydd o ddatblygu cynnig gweithredol dyddiol i ysgolion a fydd yn cyd-fynd â Chynllun Rhwydwaith Ysgolion Iach Cymru. Mae rhaglenni megis Rhaglen Gwella Gwyliau'r Haf ac Ysgolion Bro, er enghraifft, yn gysylltiedig â Chynllun Cyflawni Pwysau Iach: Cymru Iach a byddwn yn parhau i weithio ar y cyd ac mewn partneriaeth â sefydliadau allanol allweddol, gan gynnwys Iechyd Cyhoeddus Cymru, Chwaraeon Cymru a Cyfoeth Naturiol Cymru, er mwyn ystyried sut i ddatblygu cynnig a all gefnogi ysgolion a datblygu dulliau gweithredu lleol er mwyn cynyddu'r cyfleoedd i symud bob dydd sy'n cyd-fynd â'r cwricwlwm.
- 2.8.2 Rydym hefyd yn cyd-fuddsoddi yn Rhwydwaith Ymchwil Iechyd Ysgolion â Phrif Grŵp Gwariant Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, sy'n helpu ysgolion cynradd ac uwchradd i ystyried iechyd a lles eu disgyblion, gan gynnwys ymddygiadau sy'n ymwneud â gweithgarwch corfforol.

2.9 Cymorth i ddysgwyr o Leiafrifoedd Ethnig a dysgwyr sy'n Sipsiwn, Roma neu Deithwyr

Manylion cyllid i gefnogi addysg dysgwyr o Leiafrifoedd Ethnig a dysgwyr sy'n Sipsiwn, Roma neu Deithwyr yn 2023-24 a sut y caiff ei ddosbarthu.

- 2.9.1 Cynhelir cyfanswm o £11m yn 2023-24 ar gyfer ein dysgwyr o gymunedau Ethnig Lleiafrifol a chymunedau Sipsiwn, Roma a Theithwyr.
- 2.9.2 Yn 2021, yn dilyn argymhellion gweithgor, cytunodd Awdurdodau Lleol i newid i fformiwla dosbarthu sy'n seiliedig ar nifer y plant sydd â Saesneg fel iaith Ychwanegol, ynghyd â nifer y plant a phobl ifanc o gymunedau Sipsiwn, Roma

a Theithwyr. Er mwyn lliniaru effaith y newid yn y fformiwla, ar gyfer 2022-23, mae dyraniadau yn seiliedig ar 50% o gyfran pob Awdurdod Lleol o'r grant yn 2021-22. Mae'r 50% arall yn defnyddio data diweddaraf CYBLD. Mae hyn yn lliniaru effaith y newidiadau ariannol ac yn sicrhau bod y dull yn symud yn agosach i un sy'n seiliedig ar y data diweddaraf. Ar ddibenion dosbarthu'r grant yn 2023-2024, caiff y Gweithgor ei ailsefydlu er mwyn cytuno (ym mis Ionawr 2023) ar y cam nesaf yn y broses o newid i'r fformiwla dosbarthu newydd.

2.10 Anghenion Dysgu Ychwanegol

Asesiad wedi'i ddiweddarau o'r pwysau sy'n wynebu awdurdodau lleol, ysgolion a cholegau wrth gyflwyno darpariaeth AAA/ADY bresennol, effaith cyllid ychwanegol mewn blynyddoedd blaenorol ac a ddarperir cyllid ychwanegol pellach yn 2023-24.

- 2.10.1 Ynghyd â'r sector rydym wedi gwneud cryn gynnydd o ran paratoi ar gyfer Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae Estyn yn nodi bod bron pob darparwr wedi dechrau rhoi elfennau allweddol ar ddiwygiadau i'r system ADY ar waith, megis arferion sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn a chynlluniau datblygu unigol, er mwyn nodi dysgwyr y mae angen cymorth ychwanegol arbenigol arnynt a mapio darpariaeth gyffredinol i eraill.
- 2.10.2 Mae adroddiad diweddar gan arweinydd y rhaglen weithredu genedlaethol yn cytuno â'r canfyddiadau hynny ac yn nodi hefyd waith effeithiol sy'n cael ei wneud mewn byrddau ieuchyd gan Swyddogion Arweiniol Clinigol Addysg Dynodedig er mwyn codi ymwybyddiaeth o ddyletswyddau'r Ddeddf a'r system ADY a sicrhau bod gan deuluoedd fwy o hyder yn y system. Mae gan bron pob awdurdod lleol (ALI) hyder yn ei allu i reoli'r broses o symud y grwpiau gorfodol a phenodol o ddysgwyr yn ystod y flwyddyn academiaidd ganlynol, sef yr ail flwyddyn weithredu.
- 2.10.3 Fodd bynnag, mae awdurdodau lleol yn nodi galw cynyddol am wasanaethau cynhwysiant, lefelau cynyddol o blant ag ADY cymhleth, yr angen i ymateb i effeithiau'r pandemig a phwysau i gefnogi lles academiaidd, cymdeithasol ac emosiynol dysgwyr. Mae gan ALLau ac ysgolion bryderon ynghylch symud yr holl ddysgwyr o'r system AAA i'r system ADY yn y drydedd flwyddyn weithredu. Mae angen gwneud rhagor o waith i atgyfnerthu trefniadau gweithio amlasiantaethol ALLau a'r sector ieuchyd, rheoli'r galw i gymryd rhan mewn gwasanaethau ieuchyd a sefydlu gweledigaeth ar y cyd ar gyfer diwallu anghenion dysgwyr ag ADY yn y sector ôl-16 y mae angen darpariaeth arbenigol arnynt.
- 2.10.4 Fel rhan o gyllideb y llynedd, gwnaethom fuddsoddi £7m ychwanegol o 2022-23 ymlaen yn Llinell Wariant yn y Gyllideb ADY er mwyn darparu adnoddau ychwanegol i drosglwyddo plant a phobl ifanc o'r system AAA i'r system ADY. Mae'r gyllideb hon yn cynyddu'r buddsoddiad yn sylweddol, gyda £4.5m arall yn cael ei ddyrannu er mwyn cefnogi ADY. Mae'r swm hwn wedi'i ddyrannu er mwyn cynyddu'r costau sy'n gysylltiedig â'r rhoi'r system ADY ar waith i £12m,

er mwyn parhau â'r cynnydd sydd wedi'i wneud o ran trosglwyddo plant a phobl ifanc o'r system AAA i'r system ADY dros y ddwy flynedd nesaf. Bydd y cyllid yn darparu rhagor o adnoddau er mwyn i Ysgolion ac Unedau Cyfeirio Disgyblion fabwysiadu dull sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn o gynllunio ar gyfer diwallu anghenion dysgwyr ag ADY. Bydd hyn yn cynnwys cymorth i ALLau er mwyn iddynt allu cyflawni eu dyletswyddau ôl-16 yn ystod y cyfnod pontio wrth i bobl ifanc 'lifo drwodd' i'r system ADY.

- 2.10.5 Mae'r gyllideb yn cynnwys parhau â'r £9.155m a ddyrannwyd yn 2022-23 ar gyfer Darpariaeth i Ddysgwyr ag ADY, sy'n gysylltiedig â'r Grant Adfer ar ôl COVID-19 (ADY), i awdurdodau lleol, ysgolion a cholegau AB er mwyn cefnogi plant a phobl ifanc ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY). Ar gyfer 2022-23, mae'r cyllid wedi'i roi'n uniongyrchol er mwyn cynnig Darpariaeth Ddysgu well a/neu Ychwanegol i blant a phobl ifanc ag Anghenion Dysgu Ychwanegol cymhleth, er mwyn cefnogi'r broses gynllunio sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn a mapio'r ddarpariaeth yn yr ardal leol, gan gynyddu nifer y gwasanaethau er mwyn sicrhau y caiff anghenion eu diwallu. Cynlluniau Datblygu Unigol.
- 2.10.6 Yn Llinell Wariant yn y Gyllideb Darpariaeth Ôl-16, cynhelir y cyllid ar gyfer Addysg Bellach, sef gyllideb gwerth £15.525m, i ddysgwyr ag ADY mewn addysg ôl-16. Mae'r cyllid hwn yn helpu colegau i ddarparu'r cymorth ychwanegol sydd ei angen i ddysgwyr ag ADY lwyddo yn eu rhaglenni astudio dewisol.
- 2.10.7 Ar gyfer 2023-24, yn Llinell Wariant yn y Gyllideb Lleoliadau Arbenigol Ôl-16, rydym hefyd yn cynnal £13.9m ar gyfer darpariaeth AB arbenigol er mwyn ateb y galw cynyddol ar gyfer dysgwyr ag ADY ac anghenion cymhleth hyd at 25 oed, y mae angen darpariaeth AB arbenigol arnynt er mwyn cael addysg bellach a hyfforddiant sy'n addas i'w hanghenion.

Gwybodaeth am y cyllid a ddarperir ar gyfer Rhaglen Trawsnewid ADY ac i roi Deddf 2018 ar waith, gan gynnwys asesiad wedi'i ddiweddarau o b'un a yw Llywodraeth Cymru yn credu y bydd y diwygiadau ADY yn gost niwtral.

- 2.10.8 Rydym yn parhau i fuddsoddi er mwyn cefnogi'r cyfnod gweithredu, gan gydnabod y newid sylweddol mewn diwylliant ac arferion a'r angen i drosglwyddo plant a phobl ifanc o'r system AAA i'r system ADY fel un o ddatblygiadau allweddol diwygiadau ADY.
- 2.10.9 Daeth yr asesiad effaith rheoleiddiol a wnaed ochr yn ochr â datblygu'r Bil ADY i'r casgliad na fyddai'r system ADY yn mynd i gostau parhaus ychwanegol ar ôl iddi gael ei rhoi ar waith. Mae'r costau gweithredu sydd wedi'u cynnwys yn y gyllideb ar gyfer 2023-24 yn rhai byrdymor tra bydd y system ADY yn cael eu cyflwyno.
- 2.10.10 Mae diwygiadau ADY yn ymrwymiad allweddol yn y Rhaglen Lywodraethu. Mae'r cyllid ychwanegol sydd wedi'i ddyrannu yn y gyllideb hon yn golygu mai cyfanswm Llinell Wariant yn y Gyllideb ADY yw £25.591m o 2023-24 ymlaen. Fel y nodir yn adran 1.5, y costau sy'n gysylltiedig â Deddf Anghenion Dysgu

Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 a'r Rhaglen Trawsnewid ADY ehangach yw £14.165m yn 2023-24 o Linell Wariant yn y Gyllideb ADY.

Y sefyllfa ddiweddaraf o ran cyllid i hyfforddi seicolegwyr addysgol yng Nghymru a'r trefniant cyllid grant â Phrifysgol Caerdydd.

2.10.11 Mae cyllid gwerth £0.9m wedi'i gynnal yn Llinell Wariant yn y Gyllideb ADY yn 2023-24 er mwyn parhau i dalu ffioedd cyrsiau a bwrsariau i 10 o fyfyrwyr y flwyddyn ar y rhaglen hyfforddi broffesiynol Doethuriaeth mewn Seicoleg Addysgol tair blynedd.

2.10.12 Yn ddiweddar dyfarnodd Llywodraeth Cymru contract tair blynedd newydd i Brifysgol Caerdydd er mwyn cynyddu'r cyflenwad o Seicolegwyr Addysgol tra hyfforddedig ar gyfer y gweithlu yng Nghymru. Bydd y trefniant cyllido ar waith tan fis Awst 2025.

2.10.13 O fis Medi 2022 ymlaen, mae cytundeb clymu newydd yn ei gwneud yn ofynnol i hyfforddeion newydd a ariennir gytuno i weithio mewn awdurdod lleol yng Nghymru am ddwy flynedd yn union ar ôl iddynt raddio. Rhaid i o leiaf un bwrsari fod ar gyfer myfyrwyr a all eisoes weithio drwy gyfrwng y Gymraeg neu a allai wneud hynny. Cafodd y mwyafrif helaeth o garfan 2022 o raddedigion waith mewn Awdurdod Lleol yng Nghymru.

2.11 Estyn

Manylion dyraniad cyllidebol craidd Estyn ar gyfer 2023-24 o Brif Grŵp Gwariant Cyllid a Llywodraeth Leol a manylion unrhyw gyllid ychwanegol o Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg ar gyfer rôl Estyn mewn diwygiadau addysg.

2.11.1 Cynhelir cyfanswm dyraniad cyllidebol Estyn o fewn Llinell Wariant yn y Gyllideb Estyn o Brif Grŵp Gwariant Cyllid a Llywodraeth Leol ar £11.473m y flwyddyn o 2023-24 ymlaen, yn cynnwys adnoddau cyllidol (£11.023m), adnoddau anghyllidol (£0.2m) a chyfalaf (£0.25m).

2.11.2 Fel yr amlinellwyd yng nghyllideb y llynedd, rydym hefyd yn rhoi cyllid ychwanegol gwerth £2.9m i Estyn drwy Linell Wariant yn y Gyllideb Cefnogi Safonau Ysgolion ym Mhrif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yn of £2.9m yn 2023-24, a fydd yn cynyddu i £4m erbyn 2024-25. Diben hyn yw helpu Estyn i gynnal mwy o arolygiadau am weddill y cylch presennol, ar ôl i weithgarwch arolygu gael ei atal dros dro rhwng mis Mawrth 2020 a mis Chwefror 2022; ac er mwyn cefnogi gwaith i gynllunio trefniadau arolygu mwy rheolaidd a pharatoi i'w cyflwyno o fis Medi 2024 ymlaen. Yn y gyllideb ddrafft hon, rydym yn dyrannu £0.56m ychwanegol i Estyn o 2023-24 ymlaen er mwyn helpu i dalu am godiadau cyflog.

2.12 Cymwysterau

Manylion y cyllid a ddarperir i Cymwysterau Cymru yn 2023-24 a manylion unrhyw gyllid ychwanegol ar gyfer ei waith ar ddiwygio cymwysterau yng nghyd-destun y Cwricwlwm newydd i Gymru.

- 2.12.1 Mae cyllideb refeniw Cymwysterau Cymru wedi cynyddu £0.39m o 2023-24 ymlaen er mwyn darparu ar gyfer codiad cyflog, sy'n golygu bod cyfanswm ei gyllideb refeniw ychydig dros £10m ar gyfer 2023-24. O fewn y ffigur hwn, mae cyllideb gwerth £1.35m o hyd y bwriedir iddi gael ei defnyddio'n benodol i gefnogi ymrwymadau'r rhaglen ddiwygio, a gaiff ei monitro ar wahân a'i hawlio dim ond pan fydd angen. Cynhelir y gyllideb nad yw'n arian parod (ar gyfer dibrisiant) a'r gyllideb gyfalaf ar £0.25m ar gyfer 2023-24.

A ragwelir unrhyw gyllid ychwanegol i Cymwysterau Cymru neu CBAC ar gyfer dyfarnu cymwysterau yn 2023 yng nghyd-destun unrhyw drefniadau arbennig o ganlyniad i effaith y pandemig.

- 2.12.2 Ar yr adeg hon, nid ydym yn rhagweld y bydd angen unrhyw drefniadau arbennig na chyllid ychwanegol yn 2023, mewn perthynas â dyfarnu unrhyw gymwysterau yr effeithiodd y pandemig arnynt.

2.13 Addysg Cyfrwng Cymraeg

Manylion darpariaeth gyllidebol i gefnogi strategaeth addysg cyfrwng Cymraeg Llywodraeth Cymru a Chynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg awdurdodau lleol, yn ogystal â rôl y sector addysg yn y broses o gyflawni targed miliwn o siaradwyr Cymraeg 2050.

- 2.13.1 Mae [Rhaglen Waith Cymraeg 2050 ar gyfer 2021-26](#), a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2021, yn nodi ein cynllun ar gyfer pum mlynedd nesaf tymor y Senedd hon. Mae gan y sector addysg rôl bwysig i'w chwarae o ran cyflawni targedau lefel uchel Cymraeg 2050: sef dyblu'r defnydd a wneir o'r iaith bob dydd a chyrraedd miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Mae sawl cyllideb o fewn Llinell Wariant yn y Gyllideb y Gymraeg mewn Addysg, a Llinellau Gwariant yn y Gyllideb eraill ar draws y Prif Grŵp Gwariant, sy'n cyfrannu at ein gwaith o gyrraedd y targedau hynny yn y sector addysg.
- 2.13.2 Yn Llinell Wariant yn y Gyllideb Cymraeg mewn Addysg, rydym yn parhau i ddyrannu cyllid er mwyn cefnogi gwaith ar Gynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCAau). Mae pob CSCA wedi'i gymeradwyo ac wedi bod yn weithredol ers mis Medi 2022. Yn 2023-24, byddwn yn canolbwyntio ein hymdrechion er mwyn helpu awdurdodau lleol i roi eu CSCAau 10 mlynedd newydd ar waith. Bydd awdurdodau lleol yn parhau i ddefnyddio cyllid o amrywiaeth o ffynonellau eraill i roi eu CSCAau ar waith, er enghraifft cyllid drwy raglenni megis Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu, grant cyfalaf Gofal Plant a'r Grant Cynnal Refeniw. Bydd cyllid penodol ar gyfer y Gymraeg megis y grant cyfalaf Addysg Cyfrwng Cymraeg a'r Grant Trochi Hwyr yn parhau i gefnogi a chyflwyno gweithgareddau sy'n cefnogi'n uniongyrchol y gwaith o weithredu CSCAau.
- 2.13.3 Mae Llinell Wariant yn y Gyllideb Seilwaith Addysg yn y Prif Grŵp Gwariant yn darparu cyllideb er mwyn meithrin gallu mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg, cefnogi darpariaeth trochi hwyr a helpu dysgwyr o bob oedran i wella eu sgiliau Cymraeg a'u hyder i ddefnyddio'r iaith. Cyhoeddwyd swm o £30m ym mis

Mawrth 2021 i gefnogi prosiectau cyfalaf sy'n ymwneud yn benodol â chynyddu'r defnydd o'r Gymraeg mewn addysg yn ôl anghenion CSCA lleol. Hon yw'r ail gyfran o fuddsoddiad o'r Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Cymraeg, a sefydlwyd yn 2018 i gefnogi prosiectau cyfalaf sy'n ymwneud yn benodol â chefnogi a chynyddu'r defnydd o'r Gymraeg mewn addysg. Bydd y buddsoddiad hwn yn arwain at greu 933 o leoedd ychwanegol mewn addysg cyfrwng Cymraeg, 285 o leoedd trochi hwyr, 2 ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg newydd a mwy o leoedd mewn 10 ysgol cyfrwng Cymraeg sydd eisoes wedi'u sefydlu. Ym mis Hydref 2022, cymeradwywyd £7.1m ychwanegol er mwyn cefnogi nifer o brosiectau a oedd ar y rhestr wrth gefn ar gyfer y Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Cymraeg yn flaenorol.

- 2.13.4 Mae trochi hwyr yn parhau i chwarae rhan bwysig yn y gwaith a wnawn i gynyddu canran y dysgwyr sy'n mynychu addysg cyfrwng Cymraeg. Felly, byddwn yn parhau i ddyrannu £2.2m o Linell Wariant yn y Gyllideb Cymraeg mewn Addysg yn 2023-24 er mwyn ymestyn y ddarpariaeth trochi hwyr ymhellach i gefnogi cynnydd dysgwyr mewn addysg cyfrwng Cymraeg. Yn 2022-23, sefydlwyd Rhwydwaith Trochi Hwyr Cyfrwng Cymraeg er mwyn helpu awdurdodau lleol, consortia rhanbarthol ac ysgolion i godi ymwybyddiaeth o'r gwahanol ddarpariaethau, datblygiadau ac arferion da sydd ar waith ledled Cymru. Bydd y rhwydwaith hwn yn parhau yn ystod 2023-24.
- 2.13.5 O 2023-24 ymlaen, byddwn yn parhau i roi £3.031m i'r Mudiad Meithrin er mwyn ehangu ac atgyfnerthu'r ddarpariaeth hon. Bydd cyllid hefyd yn parhau i alluogi'r Mudiad Meithrin i gynnal rhaglen Sefydlu a Symud sy'n canolbwyntio'n gyfan gwbl ar sefydlu darpariaeth blyneddoddd cynnar cyfrwng Cymraeg newydd mewn ardaloedd o Gymru lle ceir diffyg gwasanaethau o'r fath ar hyn o bryd fel pwynt mynediad i addysg cyfrwng Cymraeg.
- 2.13.6 Byddwn yn parhau i ddyrannu ychydig dros £3m er mwyn sicrhau darpariaeth ddigonol o addysg cyfrwng Cymraeg ac adnoddau dwyieithog er mwyn cefnogi'r cwricwlwm a'i gymwysterau. Yn 2022-23, ymgorfforwyd Adnodd, sef un o is-gwmnïau Llywodraeth Cymru, er mwyn rhoi trosolwg strategol o'r ffordd y caiff adnoddau eu darparu a'u comisiynu. Daw Adnodd yn weithredol ar 1 Ebrill 2023 a chaiff cyllid grant ei ddyrannu yn 2023-24 er mwyn cefnogi Adnodd. Caiff cynllun pontio tair blynedd ei ddatblygu gyda rhai contractau a grantiau yn cael eu hariannu a'u rheoli'n uniongyrchol o Lywodraeth Cymru.

Gwybodaeth am y cyllid a ddyrannwyd er mwyn cynyddu'r gweithlu Cymraeg mewn Addysg a helpu dysgwyr ac ysgolion i symud ar hyd y continwmm Cymraeg.

- 2.13.7 Ym mis Mai 2022, cyhoeddwyd cynllun y Gweithlu Cymraeg mewn Addysg gydag ymrwymiad i gynyddu'r cyllid a ddyrennir er mwyn helpu i roi ein camau gweithredu i gynyddu nifer yr athrawon cyfrwng Cymraeg a helpu pob athro i ddatblygu ei sgiliau Cymraeg ar waith.
- 2.13.8 Fel rhan o gyllideb y llynedd, darparwyd cyllid o fewn Llinell Wariant yn y Gyllideb Datblygu a Chefnogi Athrawon. Cafodd cyfanswm o £1.845m ei

ddyrannu yn 2022-23 (cynnydd o £1m) gyda chynnydd pellach o £0.5m yn 2023-24 a £2m yn 2024-25.

- 2.13.9 Cyfanswm y cyllid sydd ar gael yn 2023-24 yw £8.720m, y mae £6.1m o'r swm hwnnw wedi'i ddyrannu ar gyfer dysgu proffesiynol (gweler isod). Caiff gweddill y cyllid ei flaenoriaethu er mwyn helpu i gyflawni nodau'r cynllun a chaiff ei dargedu'n bennaf at gynyddu nifer yr athrawon cyfrwng Cymraeg.
- 2.13.10 Mae'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol yn dyrannu £0.150m o'i grant, a ariennir o Linell Wariant yn y Gyllideb Addysg a'r Gymraeg, yn 2022-23 er mwyn datblygu dau brosiect penodol, sef:
- treialu ysgoloriaeth ariannol a darpariaeth fentora i ddysgwyr israddedig er mwyn eu helpu i baratoi ar gyfer AGA drwy gyfrwng y Gymraeg
 - datblygu rhwydweithiau er mwyn ymgysylltu â graddedigion sy'n siarad Cymraeg sy'n astudio yn Lloegr a hyrwyddo cyfleoedd iddynt ddychwelyd i Gymru er mwyn paratoi i addysgu.
- 2.13.11 Y gobaith yw y bydd y Coleg yn parhau i ddyrannu cyllid o'i grant yn 2023-24 er mwyn parhau â'r prosiectau hyn.
- 2.13.12 Rydym yn parhau i gymell athrawon dan hyfforddiant o Gymru sy'n gwneud AGA ac rydym wedi cynnal cymhelliant Iaith Athrawon Yfory o £5,000 ar gyfer pob myfyriwr sy'n paratoi i addysgu pynciau uwchradd drwy gyfrwng y Gymraeg.
- 2.13.13 Mae'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol yn arwain prosiect peilot i gymell siaradwyr Cymraeg ifanc i ddychwelyd o brifysgolion i helpu i addysgu Cymraeg mewn ysgolion. Cynhaliwyd cynllun peilot ym mis Gorffennaf 2022 lle y dilynodd 15 o fyfyrwyr o Brifysgolion ledled y DU gwrs 2 wythnos ym Mhrifysgol Caerdydd. Cynhelir ail brosiect peilot ym mis Gorffennaf 2023 a fydd hefyd yn cynnwys lleoliad mewn ysgol uwchradd. Y gobaith yw y bydd y prosiect hwn yn denu pobl ifanc i'r byd addysgu a'r sector Dysgu Cymraeg, ac yn helpu i gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg mewn ysgolion ar yr un pryd.
- 2.13.14 Mae dysgu proffesiynol yn nodwedd allweddol ar ein dull o atgyfnerthu gallu addysgu cyfrwng Cymraeg a helpu ymarferwyr i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg yn unol â'r Safonau Proffesiynol ar gyfer Addysgu ac Arweinyddiaeth. Rydym yn gweithio gyda chonsortia rhanbarthol ac awdurdodau lleol er mwyn sicrhau y caiff ymarferwyr eu nodi a'u cefnogi i fanteisio ar gyfleoedd dysgu proffesiynol er mwyn gwella'r ffordd y caiff Cymraeg ei haddysgu mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg a helpu pob ysgol i symud ar hyd y continwum. Caiff tua £6.1m ei ddyrannu yn Llinell Wariant yn y Gyllideb Datblygu a Chefnogi Athrawon yn 2023-24 i'r perwyl hwn.
- 2.13.15 O'r cyllid hwn, caiff £3.6m ei ddyrannu i'r Cynllun Sabothol er mwyn cynnig cyfleoedd dysgu proffesiynol i ymarferwyr ym maes methodoleg ddwys addysgu'r Gymraeg ac ieithoedd. Mae cyrsiau ar gael ar sawl lefel i gynorthwywyr addysgu ac athrawon. Mae'r rhan fwyaf o'r gyllideb hon yn ariannu'r costau cyflenwi sy'n gysylltiedig â rhyddhau ymarferwyr o ysgolion er mwyn iddynt ddilyn y cyrsiau.

2.13.16 Yn ogystal â'r Cynllun Sabothol, caiff cyfanswm o tua £2.5m ei ddyrannu i'r consortia rhanbarthol ac awdurdodau lleol yn 2023-24 er mwyn cefnogi'r gwaith o ddarparu cymorth yn y Gymraeg i ymarferwyr yn lleol ac yn rhanbarthol. Mae gostyngiad bach yn y gyllideb hon eleni am fod gwersi Cymraeg ar gael am ddim – gweler y paragraff nesaf.

2.13.17 Bydd cyllid sydd wedi'i ddyrannu i'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol hefyd yn galluogi pob ymarferydd addysg i gael gwersi Cymraeg am ddim. Lansiwyd gwefan newydd ym mis Gorffennaf 2022 er mwyn rhoi gwybodaeth i ymarferwyr am y ddarpariaeth sydd ar gael iddynt drwy'r Cynllun Sabothol a Gweithlu Addysg | Dysgu Cymraeg y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol

2.14 Blynyddoedd Cynnar / Cyfnod Sylfaen

Gwybodaeth am ddarpariaeth gyllidebol i gefnogi'r gwaith o gysoni cyfraddau cyllido ar gyfer addysg y blynyddoedd cynnar a gofal plant ac am b'un a barhaodd y trefniant yn 2021-22 (cyfraniadau o Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg a Phrif Grŵp Gwariant Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol) yn 2022-23 ac a fydd yn parhau i wneud hynny yn 2023-24.

2.14.1 Cytunodd Gweinidogion, o fis Ionawr 2021 ymlaen, y dylid darparu arian ychwanegol i alluogi awdurdodau lleol i gynyddu'r cyllid ar gyfer lleoliadau meithrin nas cynhelir sy'n darparu addysg gynnar er mwyn helpu i sicrhau cysondeb â chyfradd gyllido bresennol Llywodraeth Cymru ar gyfer gofal plant (£4.50) o fewn y Cynnig Gofal Plant. Fel bod camau cyson yn cael eu cymryd ledled Cymru gwnaethom ddefnyddio fformiwla safonol ar gyfer y cyllid.

2.14.2 Yn 2021-22 darparwyd cyllid o £3.8m (a ariannwyd ar y cyd o Brif Grŵp Gwariant Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol a Phrif Grŵp Gwariant Addysg) mewn grantiau i awdurdodau lleol er mwyn cyfrannu at unioni cyfraddau cyllido mewn lleoliadau nas cynhelir. Yn 2022-23, bu cynnydd pellach o £1.5m mewn cyllid ar gyfer y blynyddoedd cynnar o Brif Grŵp Gwariant Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol er mwyn adlewyrchu'r cynnydd yng nghyfradd gyllido Llywodraeth Cymru ar gyfer gofal plant (o £4.50 i £5) ar gyfer y Cynnig Gofal Plant. Dyrannwyd trosglwyddiad cylchol gwerth £3.4m o Brif Grŵp Gwariant Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol i Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yng Nghyllideb Derfynol 2022-23 er mwyn sicrhau bod cyllid wedi'i gynnwys yn y llinell sylfaen yn Llinell Wariant yn y Gyllideb y Cwricwlwm ac Asesu. Ein bwriad yw y bydd y cymorth hwn yn parhau i gael ei ddarparu o 2023-24 ymlaen a byddwn yn parhau i ystyried pwysigrwydd darpariaeth y blynyddoedd cynnar pan gaiff cyllid ar gyfer gofal plant ei adolygu.

Manylion unrhyw gyllid arall o Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg er mwyn helpu'r sector nas cynhelir i ddarparu addysg y blynyddoedd cynnar a chyflwyno'r Cwricwlwm i Gymru (gan gydnabod nad yw gofal plant ym mhorthffolio'r Gweinidog hwn).

- 2.14.3 Nodwyd bod y blynyddoedd cynnar yn grŵp â blaenoriaeth yn ystod y pandemig. Darparwyd adnoddau ychwanegol sylweddol er mwyn helpu i ddiwallu anghenion llesiant, anghenion corfforol ac anghenion dysgu. Cafodd y sector nas cynhelir fudd o £13m ychwanegol a ddarparwyd yn 2021-22 drwy'r Grant Gwella Addysg sy'n cefnogi cymarebau mewn ysgolion ac yn cefnogi'r sector nas cynhelir. At hynny, mae £11.75m ar gyfer lleoliadau nas cynhelir drwy'r grant Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau rhwng 2020-21 a 2022-23 wedi'i ddarparu er mwyn helpu i ddiwallu anghenion emosiynol, corfforol a datblygu dysgu. Bydd y gyllideb ar gyfer Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau yn parhau i gefnogi carfan y blynyddoedd cynnar yn 2023-24 a 2024-25. Mae hyn yn darparu pecyn adfer chwe blynedd i ddysgwyr yn dilyn y tarfu ar eu haddysg a achoswyd gan y pandemig a'i effeithiau parhaus wrth iddynt ddatblygu.
- 2.14.4 Mae Llywodraeth Cymru yn parhau i weithio'n agos gyda sefydliadau gofal plant ambarél cenedlaethol – Blynyddoedd Cynnar Cymru, Mudiad Meithrin, Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd a PACEY Cymru – er mwyn cefnogi'r gwaith o ddarparu addysg gynnar mewn lleoliadau gofal plant. Yn 2022-23, caiff cymorth ariannol gwerth £300k ei ddarparu er mwyn gwella'r gwaith y mae'r sefydliadau hynny yn ei wneud i gefnogi ein dysgwyr ifancaf ac rydym yn cydnabod pwysigrwydd y gwaith hwn er mwyn parhau i gefnogi'r broses o weithredu'r cwricwlwm yn 2023-24.

2.15 Gwaith ieuenctid

Manylion am y ffordd y mae Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg 2023-24 yn cefnogi gwasanaethau ieuenctid statudol a gwirfoddol a darpariaeth gyllidebol ar gyfer cyflawni'r ymrwymadau yn y Rhaglen Lywodraethu mewn perthynas ag atgyfnerthu gwasanaethau ieuenctid.

- 2.15.1 O ganlyniad i gyllid ychwanegol a ddyrannwyd fel rhan o gyllideb y llynedd, mae cyllid ar gyfer Llinell Wariant yn y Gyllideb Ymgysylltu a Chyflogaeth Ieuenctid yn cynyddu £2.5m i £11.956m yn 2023-24, gyda chynnydd pellach o £0.4m i £12.376m erbyn 2024-25. Fel mewn blynyddoedd blaenorol, disgwylir trosglwyddiad pellach o £3.7m i gefnogi Digartrefedd Ieuenctid o Brif Grŵp Gwariant Newid Hinsawdd yn ystod y flwyddyn sy'n golygu mai cyfanswm y gyllideb fydd £15.656m yn 2023-24.
- 2.15.2 Bydd y dyraniad hwn yn ariannu nifer o grantiau i gefnogi a datblygu gwasanaethau ieuenctid statudol a gwirfoddol yng Nghymru, gan gynnwys cyllid a ddarperir i awdurdodau lleol drwy'r Grant Cymorth Ieuenctid a chyllid i sefydliadau gwaith ieuenctid gwirfoddol drwy'r Grant Sefydliadau Gwaith Ieuenctid Gwirfoddol Strategol. Caiff cyllid ei ddyrannu hefyd er mwyn datblygu argymhellion y Bwrdd Gwaith Ieuenctid Interim a gweithredu arnynt er mwyn atgyfnerthu darpariaeth gwaith ieuenctid yng Nghymru.
- 2.15.3 Mae'r gwasanaethau ataliol hanfodol hyn yn dibynnu'n fwyfwy ar ddatblygu dulliau partneriaeth arloesol er mwyn sicrhau bod mwy o gyfleoedd i gefnogi niferoedd uwch o bobl ifanc o bob cefndir. Er mwyn atgyfnerthu'r partneriaethau hyn, mae cyllid ychwanegol wedi'i ddyrannu i'r Grant Cymorth Ieuenctid ar gyfer 2023-24 er mwyn i awdurdodau lleol allu cydweithio â

sefydliadau gwirfoddol lleol a chenedlaethol er mwyn gwneud gwaith ychwanegol i wella amrywiaeth a chynhwysiant yn eu gwasanaethau yn ogystal â datblygu cyfleoedd pellach i bobl ifanc ddefnyddio eu sgiliau Cymraeg fel rhan o'u darpariaeth gwaith ieuenctid.

- 2.15.4 Mae'r gyllideb hon yn cyfrannu'n sylweddol at gefnogi rhai o'n pobl ifanc mwyaf agored i niwed, yn cynnwys y rhai sy'n wynebu problemau emosiynol, iechyd meddwl neu lesiant sy'n dod i'r amlwg, a'r rhai sy'n wynebu'r risg o ddigartrefedd. Mae'r gwaith hwn sydd wedi'i dargedu yn adeiladu ar y Fframwaith Ymgysylltu a Datblygu Ieuenctid, gan wella gallu awdurdodau lleol a'uartneriaid i nodi a broceru ymyriadau ar gyfer y rhai sydd eu hangen fwyaf cyn gynted â phosibl. Mae hyn yn cynnwys parhau â'r £2.5m o gyllid wedi'i dargedu i gefnogi pobl ifanc ag anghenion llesiant emosiynol neu iechyd meddwl mewn ffyrdd anghlinigol a thrwy gymorth gwaith ieuenctid yn y gymuned.

Gwybodaeth am y ffordd y mae Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg 2023-24 yn cefnogi Strategaeth Gwaith Ieuenctid Cymru a gwaith y Bwrdd Gweithredu.

- 2.15.5 Bydd y gyllideb yn parhau i gefnogi'r weledigaeth lefel uchel a nodir yn Strategaeth Gwaith Ieuenctid Cymru yn ogystal â gwaith aelodau Bwrdd Gweithredu'r Strategaeth Gwaith Ieuenctid a benodwyd ym mis Hydref 2022. Mae hyn yn cynnwys gwaith i ddatblygu argymhellion penodol a wnaed gan y Bwrdd Gwaith Ieuenctid Interim, ymgysylltu parhaus â phobl ifanc drwy Bwyllgor Pobl Ifanc ac ymgysylltu â'r sector drwy Grwpiau Cyfranogi mewn Gweithredu sy'n canolbwyntio ar bwnc penodol.

2.16 Dysgu Troseddwyr

Gwybodaeth am ddarpariaeth gyllidebol yn 2023-24, sut mae'n cymharu â blynyddoedd blaenorol a'r ffordd y caiff ei gwario.

- 2.16.1 Mae Llywodraeth Cymru yn ariannu (o arian a ddarperir i Weinidogion Cymru yn benodol at y diben hwn gan Lywodraeth y DU) y ddarpariaeth addysg a dysgu a llyfrgelloedd carchardai yng ngharchardai sector cyhoeddus Cymru drwy Femorandwm Cyd-ddealltwriaeth â Gwasanaeth Carchardai a Phrawf Ei Fawrhydi (HMPPS). Mae'r Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth tair blynedd â HMPPS, sy'n cwmpasu'r cyfnod rhwng 2022 a 2025, wedi'i lofnodi ac mae ar waith.
- 2.16.2 Dyrennir cyllideb gwerth £7.328m ar gyfer dysgu troseddwyr yn 2023-24, sy'n gyson â'r cyllid ar gyfer 2022-23, ond sy'n cyfateb i gynnydd o £0.7m o gymharu â 2021-22. O'r cyllid hwn, dyrennir £3.328m i dalu am gostau darpariaeth dysgu a sgiliau mewn carchardai yn y sector cyhoeddus yn Ne Cymru (CEF Brynbuga/Presgoed, CEF Caerdydd a CEF Abertawe). Dyrennir £4m arall i dalu am gostau darpariaeth dysgu a sgiliau mewn carchardai yn y sector cyhoeddus yng Ngogledd Cymru (CEF Berwyn). HMPPS fydd yn gwneud iawn am unrhyw ddiffyg o ran cyllid ar gyfer CEF Berwyn. Roedd y

trefniant hwn yn darparu ar gyfer y nifer cynyddol o ddysgwyr yn y carchar am fod carchardai eraill yn Lloegr yn cau.

2.17 Addysg bellach, adrannau Chweched Dosbarth a Dysgu Oedolion yn y Gymuned

Manylion dyraniadau cyflawn 2022-23 i golegau addysg bellach, i gynnwys symiau holl gydrannau'r dyraniad (h.y. amser llawn, rhan-amser, lwfans rhan-amser, amddifadedd, teneurwydd a lwfansau cyfrwng Cymraeg, lwfans cynhaliaeth a'r addasiad Addysg Oedolion yng Nghymru).

2.17.1 Mae'r wybodaeth hon ar gael yn **Atodiad F**.

Manylion unrhyw gyllid damcaniaethol i sefydliadau addysg bellach neu adrannau chweched dosbarth y tu hwnt i'w grantiau craidd arferol.

2.17.2 Adeg ysgrifennu, nid oes unrhyw fanylion ar gael am ddyraniadau adrannau chweched dosbarth ar gyfer 2023-24 (blwyddyn ariannol) na dyraniadau i golegau AB ar gyfer 2023/24 (blwyddyn academaidd). Disgwylir i gyllid wedi'i neilltuo ar gyfer Iechyd Meddwl, y Gronfa Dysgu Proffesiynol, Prentisiaethau Iau, Cyfrifon Dysgu Personol, y Biwro Cyflogaeth, cyllid ar gyfer Cymorth Dysgu Ychwanegol, y Gronfa Ariannol Wrth Gefn a SEREN barhau yn 2023-24.

Manylion unrhyw gyllid a ddarparwyd yng nghyllideb 2023-24 i sicrhau cyflogau cyfartal a/neu i fodloni unrhyw ddyfarniad cyflog i sefydliadau addysg bellach ac adrannau chweched dosbarth, yn cynnwys esboniad o ddigonolrwydd y cyllid i fodloni'n llawn unrhyw ddyfarniad cyflog / cyfatebiaeth cyflog y cytunwyd arno neu arni dros gyfnod y gyllideb hon.

2.17.3 Ar hyn o bryd parheir i negodi dyfarniad cyflog 2022-23 rhwng y sector AB a'r undebau. Fodd bynnag, mae 5% ychwanegol wedi'i gynnwys yn y gyfradd uned cyllid ar gyfer dyraniadau 2022-23. Hysbyswyd y sector y bydd angen talu am unrhyw ddyfarniad cyflog a negodir o gyllid prif ffrwd gan gynnwys y cynnydd yn y gyfradd uned. Defnyddiwyd yr un cynnydd i'r gyfradd uned, sef 5%, ar gyfer adrannau chweched dosbarth. Mae'r cynnydd hwn yn unol ag argymhellion Corff Adolygu Cyflogau Annibynnol Cymru (IWPRB) a fabwysiadwyd yn ddiweddar. Mae'r cynnydd hwn o 5% wedi'i gydgrynhoi yng nghyllideb 2023-24.

2.17.4 Er na fydd y dyraniadau i'r sector AB ac adrannau chweched dosbarth ar gael tan ddiwedd mis Ionawr, mae'n debygol y caiff dull gweithredu tebyg ei fabwysiadu. Bydd Llywodraeth Cymru yn darparu cynnydd yn y gyfradd uned, a gaiff ei ategu gan y cynnydd o £9m mewn cyllid i Linell Wariant yn y Gyllideb Darpariaeth Ôl-16 yn 2023-24, y bydd angen i'r sector AB ac adrannau chweched dosbarth ei ddefnyddio i dalu am y dyfarniad cyflog terfynol.

Manylion dyraniad llawn adrannau chweched dosbarth ar gyfer 2023-24 yn ôl pob awdurdod lleol.

2.17.5 Adeg ysgrifennu, nid oes unrhyw fanylion ar gael am ddyraniadau adrannau chweched dosbarth ar gyfer 2023-24. Mae'r dyraniadau terfynol yn seiliedig ar ddata archwiliedig nas cadarnhawyd eto. Caiff y dyraniadau terfynol eu cyhoeddi erbyn diwedd mis Ionawr 2023.

Copi o'r canllawiau mwyaf diweddar ar Dybiaethau Cynllunio Rhagolygon Ariannol Addysg Bellach a roddwyd i sefydliadau addysg bellach.

2.17.6 Ceir y canllawiau diweddaraf ar dybiaethau rhagolygon ariannol yn Atodiad G. Mae'r tybiaethau yn seiliedig ar y wybodaeth ddiweddaraf a oedd ar gael ar adeg comisiynu'r ymarfer rhagamcanu. Nid ydynt yn orfodol ar gyfer yr ymarfer, a gall colegau ddefnyddio eu tybiaethau rhagamcanol eu hunain, a ddarperir fel arfer fel rhan o'u sylwadau.

Y dyraniad ar gyfer Dysgu Oedolion yn y Gymuned yn ôl y cyrff perthnasol sy'n derbyn y cyllid yn uniongyrchol.

2.17.7 Adeg ysgrifennu, nid oes unrhyw fanylion ar gael am ddyraniadau dysgu oedolion yn y gymuned ar gyfer 2023-24. Mae'r dyraniadau terfynol yn seiliedig ar ddata archwiliedig nas cadarnhawyd eto. Caiff y dyraniadau terfynol eu cyhoeddi erbyn diwedd mis Ionawr 2023.

Yr holl werthoedd o ran rhaglenni 2022-23 a 2023-24 a ddefnyddiwyd i gyfrifo cyllid addysg bellach ac adrannau chweched dosbarth.

2.17.8 Ceir Gwerthoedd Rhaglen 2022-23 yn **Atodiad H**. Adeg ysgrifennu, nid oes unrhyw werthoedd rhaglen ar gael ar gyfer 2023-24.

2.18 Cymorth ariannol i fyfyrwyr addysg uwch ac ôl-16

Manylion dyraniad CCAUC, yn cynnwys manylion unrhyw gyllid damcaniaethol, neu gyllid a fwriedir ar gyfer gweithgareddau penodol yn cynnwys iechyd meddwl a lles myfyrwyr.

2.18.1 Mae'r gyllideb ddrafft yn cynnwys dyraniad adnoddau o £198.553m ar gyfer CCAUC yn 2023-24. Mae hyn yn unol â'r cyllidebau dangosol a gyflwynwyd y llynedd, a oedd yn cynnwys gostyngiad o £3.5m o gymharu â'r dyraniad refeniw ar gyfer 2022-23. Mae'n cynnwys gostyngiad net o £1.36m: £0.240m ychwanegol i dalu am godiad cyflog a throsglwyddiad o £1.6m i Linell Wariant yn y Gyllideb y Rhaglen Gyfnewid Ryngwladol ar gyfer Dysgu ar gyfer Cymru Fyd-eang. Mae'r elfennau canlynol wedi'u clustnodi o fewn y dyraniad:

- £2m i gefnogi iechyd meddwl a lles;
- £4m i barhau â chymorth ar gyfer ein cynllun STEM i raddedigion, ein cynllun Cymraeg a'n cynllun bwrsariau cymhelliant i bobl dros 60 oed;
- £5m ar gyfer prentisiaethau gradd.

2.18.2 Er gwaethaf sefyllfa ariannol heriol iawn rydym wedi llwyddo i gynnal ein hymrwymiad ym maes AU, gan gydnabod y rôl hollbwysig y mae'n ei chwarae o ran cyflawni'r ymrwymadau yn ein Rhaglen Lywodraethu a chefnogi lles

cymdeithasol, economaidd a diwylliannol Cymru, nawr ac ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Manylion unrhyw ddyraniad yn 2023-24 a fwriedir i gyflwyno prentisiaethau gradd ac a fwriedir ei ddefnyddio i recriwtio prentisiaid newydd neu ond addysgu prentisiaid presennol.

- 2.18.3 Mae'r gyllideb ddrafft yn darparu cyllideb ddangosol gwerth £9.87m er mwyn cefnogi mewnddysgu a phrentisiaethau newydd. Mae dyraniad refeniw CCAUC yn cynnwys £5m sydd wedi'i glustnodi i gefnogi'r gwaith o ddarparu prentisiaethau gradd yng Nghymru, sy'n cynnal lefel y cymorth a ddarparwyd o gyllidebau AU mewn blynyddoedd blaenorol. Mae £4.87m arall wedi'i ddarparu yn Llinell Wariant yn y Gyllideb Prentisiaethau ym Mhrif Grŵp Gwariant yr Economi a gaiff ei drosglwyddo mewn cyllidebau atodol yn y dyfodol.

Manylion unrhyw gyllid cyfalaf a fydd ar gael i CCAUC, yn cynnwys unrhyw gyfyngiadau a roddir arno gan Lywodraeth Cymru.

- 2.18.4 Yng nghyllideb gyfalaf AU, a ariennir o Linell Wariant yn y Gyllideb Seilwaith Addysg dyrennir £10m ar gyfer rhesymoli ystadau AU yn 2023-24, sy'n parhau â'r buddsoddiad blynyddol o £10m a wnaed mewn blynyddoedd diweddar. Bydd y cyllid yn galluogi sefydliadau i barhau i fuddsoddi mewn prosiectau sy'n lleihau'r risgiau ariannol sy'n gysylltiedig â'u hystadau a helpu i sicrhau arbedion effeithlonrwydd yng ngwaith rheoli a gweithrediadau ystadau, gan eu gwneud yn fwy effeithlon a chynaliadwy yn y tymor hwy a lleihau eu heffaith amgylcheddol.

Manylion unrhyw eitemau digwyddiadol/cronfeydd wrth gefn/cronfeydd heb eu dyrannu yn unrhyw un o Linellau Gwariant yn y Gyllideb 2023-24 sy'n ymwneud ag addysg drydyddol, yn cynnwys y Llinellau Gwariant yn y Gyllideb yn y Cam Gweithredu Cymorth i Fyfirwyr Ôl-16; manylion ynghylch sut y caiff y cronfeydd eu defnyddio neu sut y gallant gael eu defnyddio; a manylion ynghylch unrhyw ddefnydd ohonynt yn ystod 2022-23.

- 2.18.5 Yn 2022-23, gohiriwyd cyfanswm o £13m yn Llinell Wariant yn y Gyllideb Darpariaeth Ôl-16 er mwyn cefnogi unrhyw ddyfarniad cyflog yn 2022-23. Fel yr amlinellwyd o dan adran 2.17, er bod argymhelliad Corff Adolygu Cyflogau Annibynnol Cymru ar gyfer dyfarniad cyflog Athrawon yn 2022-23, sef 5%, wedi'i gymeradwyo, mae'r trafodaethau ynghylch dyfarniad cyflog y sector AB yn dal i fynd rhagddynt. Cafodd cynnydd o 5% yn yr uned gyfradd cyllid ei gymhwyso'n ddiweddar, a bydd angen i adrannau chweched dosbarth awdurdodau lleol a cholegau AB rheoli'r dyfarniadau cyflog ar gyfer 2022-23 o'r swm hwnnw. Ni chaiff y dull gweithredu hwn ei fabwysiadu yn 2023-24 pan ddisgwylir i holl gyllideb y flwyddyn ariannol lawn gael ei defnyddio.
- 2.18.6 Mae cyllid yn Llinell Wariant yn y Gyllideb Grantiau Cymorth i Fyfirwyr ar gyfer Cam Gweithredu Cymorth i Ddysgwyr Ôl-16 yn seiliedig ar alw sydd, drwy ddiffiniad, yn golygu eu bod yn anodd i'w rhagfynegi, eu rheoli neu eu rhagamcanu ac y byddant yn amrywio yn ôl demograffig a nifer yr unigolion

sy'n cofrestru ar gyfer cyrsiau AU. Caiff rhagamcanion eu llunio gan ddefnyddio modelau cymorth i fyfyrwyr yr Is-adran Addysg Uwch (gan ymgorffori'r wybodaeth ddiweddaraf am nifer o newidynnau, yn cynnwys niferoedd myfyrwyr, cyfraddau chwyddiant a data economaidd eraill), ond fel y flwyddyn ariannol hon, gall y canlyniadau gwirioneddol fod yn wahanol i'r rhai a ragfyngwyd Yn seiliedig ar danwariannau hanesyddol ac fel rhan o'r angen i ddychwelyd cyllid i gronfeydd wrth gefn Llywodraeth Cymru er mwyn iddo gael ei ailflaenoriaethu, mae'r gyllideb hon yn cyfateb i ostyngiad o £11.8m yn 2023-24 a £12.8m yn 2024-25 yn y gyllideb ar gyfer grantiau cymorth i fyfyrwyr. Er gwaethaf y gostyngiad hwn, nid oes unrhyw effaith ar gymorth grant ariannol i fyfyrwyr cymwys sy'n byw yng Nghymru sy'n aros yn ddigyfnewid.

Grantiau: Tabl yn dangos alldro 2021-22, a gwariant rhagamcanol y pedair blynedd wedyn (wedi'u dadansoddi yn ôl myfyrwyr sy'n astudio yng Nghymru ac mewn rhannau eraill o'r DU) ar gyfer: Grant Ffioedd Dysgu gradd gyntaf amser llawn (GGALI; Grant Ffioedd Dysgu gradd gyntaf ran-amser (GGRA; Grant Cynhaliaeth GGRA; Efen grant Cyllid Meistr; Lwfans Cynhaliaeth Addysg; Grant Dysgu Llywodraeth Cymru (Addysg Bellach) (GDLIC(AB)).

2.18.7 Mae'r wybodaeth hon ar gael yn **Atodiad I**.

Darpariaeth benthyciadau: Tabl yn dangos alldro 2021-22, a ffioedd benthyciadau rhagamcanol y pedair blynedd wedyn (wedi'u dadansoddi yn ôl myfyrwyr sy'n astudio yng Nghymru ac mewn rhannau eraill o'r DU) ar gyfer: Ffioedd dysgu a ffioedd benthyciadau cynhaliaeth GGALI a thâl Cyfrifyddu a Chyllidebu Adnoddau (RAB), Ffioedd dysgu a ffioedd benthyciadau cynhaliaeth GGRA a thâl RAB, elfen benthyciad Cyllid Meistr a thâl RAB, ffioedd benthyciadau Doethurol a thâl RAB

2.18.8 Mae'r wybodaeth hon hefyd ar gael yn **Atodiad I**.

2.19 Darpariaeth addysg ôl-16 arall

Manylion cyllid Cyfrifon Dysgu Personol

2.19.1 Lanswyd Cyfrifon Dysgu Personol fel cynllun peilot gwerth £2m mewn dau goleg ym flwyddyn academaidd 2019/20. Yn 2020-21, cyfunwyd y cyllid hwn â'r Gronfa Datblygu Sgiliau gwerth £10m er mwyn creu Rhaglen Cyfrifon Dysgu Personol gwerth £12m. Yn ystod y cyfnod peilot hwn, canolbwyntiwyd yn benodol ar uwchsgilio neu ailsgilio yn y sector Peirianeg, y sector Adeiladu a'r sector Digidol. Yn dilyn y flwyddyn beilot, cyflwynwyd Cyfrifon Dysgu Personol ledled Cymru.

2.19.2 Dyrannwyd £5.4m ychwanegol ar gyfer blwyddyn ariannol 2021-22, sy'n golygu mai cyfanswm gwerth y rhaglen yw £17.4m. Ar gyfer 2022-23, mae £17.89m wedi'i ddyrannu ar gyfer y rhaglen. Mae'r gyllideb ddangosol ar gyfer 2023-24 yn dal i fod yn £17.89m.

- 2.19.3 Ar 17 Hydref, cyhoeddodd Gweinidog yr Economi a minnau ar y cyd [hwb sgiliau o £3 miliwn i'r sector digidol a'r sector gwyrdd](#) a oedd yn cynnwys buddsoddiad gwerth £2m fel rhan o raglen Cyfrifon Dysgu Personol i uwchsgilio neu ailsgilio mewn sgiliau sero net neu ddysgu sgiliau sero net newydd a mynd i'r afael â'r prinder sgiliau er mwyn sicrhau y caiff anghenion yr economi eu diwallu yn y dyfodol.

Manylion y gyllideb Cymraeg mewn Addysg yn cynnwys unrhyw ddyraniad ar gyfer y Coleg Cenedlaethol.

- 2.19.4 Yn 2022-23, cyllid craidd y Coleg Cymraeg Cenedlaethol yw £7.013m. Mae hyn yn cynnwys cyllid o £5.046m ar gyfer rhaglen addysg uwch y Coleg a £0.684m ar gyfer ei gynllun ysgoloriaeth cyfrwng Cymraeg. Mewn addysg uwch, mae £4.184m yn cefnogi'n uniongyrchol ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg mewn prifysgolion a meysydd pwnc. Darperir cymorth hanfodol drwy ganghennau'r Coleg i ddarlithwyr, datblygu staff a chyhoeddiadau. Yn y sector ôl-16, mae cyfanswm o £1.283m wedi'i ddyrannu er mwyn cefnogi Cynllun Gweithredu Cyfrwng Cymraeg Addysg Bellach a Phrentisiaethau, sy'n darparu grantiau datblygu mewn meysydd â blaenoriaeth gan gynnwys lechyd a Gofal Cymdeithasol, Gofal Plant a Gwasanaethau Cyhoeddus.
- 2.19.5 O fewn y cyllid craidd, mae'r Coleg yn darparu hyfforddiant a mentora drwy Sgiliaith, er mwyn galluogi tiwtoriaid ac aseswyr i ennyn hyder wrth addysgu'n ddwyieithog a chefnogaeth i'r sector prentisiaeth. Darperir cyllid grant ychwanegol o feysydd eraill i ddatblygu adnoddau digidol ac adnoddau eraill, y prosiect llysgenhadon a chymorth i ddatblygu athrawon Cymraeg fel pwnc a chyfrwng Cymraeg.
- 2.19.6 Mae'r Rhaglen Lywodraethu a'r Cytundeb Cydweithio yn cynnwys ymrwymiad i fuddsoddi yn y Coleg Cymraeg Cenedlaethol er mwyn cynyddu'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg yn y sector prentisiaethau ac addysg bellach a sicrhau bod y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol yn darparu gwersi Cymraeg am ddim i bobl ifanc 16-25 oed. Yng nghyllideb y llynedd, dyrannwyd £8m ychwanegol hyd at 2024-25 (dyrannwyd £1.5m ar gyfer y Coleg yn 2022-23, gyda chynnydd pellach i gefnogi'r Coleg a'r Ganolfan Genedlaethol o £3m yn 2023-24 a £3.5m yn 2024-25). Cynhelir y cyllid hwnnw yn y gyllideb hon. Mae gan y Coleg gydberthynas waith agos â'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol eisoes, a bydd cydweithio pellach yn atgyfnerthu'r gefnogaeth sy'n cael ei rhoi i'r sector ôl-16 cyfrwng Cymraeg. O'r £4.5m ychwanegol a ddyrannwyd fel rhan o'r Cytundeb Cydweithio ar gyfer 2023-24, rhoddir £2.825m i'r Coleg ac £1.675 i'r Ganolfan Genedlaethol.

Manylion cyllid ar gyfer y Rhaglen Gyfnewid Ryngwladol ar gyfer Dysgu.

- 2.19.7 Yn fy **natganiad** diweddar, rhoddais ddiweddariad ar y Rhaglen Gyfnewid Ryngwladol ar gyfer Dysgu (Taith). Dyranadau'r gyllideb ddrafft i gefnogi Taith yw £8.1m yn 2023-24 a 2024-25. Mae'r proffil cyflawni a'r gofynion cyllido ar gyfer Taith yn cael eu hadolygu ar hyn o bryd yng nghyd-destun ceisiadau'r flwyddyn gyntaf er mwyn sicrhau bod y Rhaglen yn cyflawni yn y ffordd fwyaf effeithiol ar gyfer pob dysgwr a sector yng Nghymru.

Manylion unrhyw gyllid UE y disgwylir i Lywodraeth Cymru ei ddefnyddio yn ystod 2022-23 i sicrhau darpariaeth addysg drydyddol (h.y. o fewn AU, AB, Dysgu Oedolion yn y Gymuned, adrannau chweched dosbarth, a heb gynnwys prentisiaethau)

2.19.8 Ni ddisgwylir i Lywodraeth Cymru ddefnyddio unrhyw gyllid UE yn ystod 2023-24 i sicrhau unrhyw ddarpariaeth addysg drydyddol heblaw am gyllid ar gyfer prentisiaethau.

2.20 Gwarant i Bobl Ifanc

Manylion darpariaeth gyllidebol o Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg sy'n cyfrannu at y Warrant i Bobl Ifanc.

2.20.1 Mae cyllid ar gyfer colegau AB, adrannau chweched dosbarth awdurdodau lleol, darpariaeth awdurdodau lleol ar gyfer dysgu oedolion yn y gymuned a Chyfrifon Dysgu Personol, a ddyrannwyd o Linell Wariant yn y Gyllideb Darpariaeth Ôl-16, oll yn cyfrannu at y Warrant i Bobl Ifanc. Yn 2022-23 mae'r swm hwn tua £455m, sy'n cynnwys yr holl ddarpariaeth lawn amser i bobl ifanc 16-25 oed (gan gynnwys cyllid adnewyddu a diwygio) a chyfran o'r ddarpariaeth ran-amser ar gyfer darpariaeth AB a Chyfrifon Dysgu Personol.

2.21 Cyllid cyfalaf ar gyfer seilwaith ysgolion a cholegau

Gwybodaeth am ddarpariaeth gyllidebol rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu a hynt y rhaglen hyd yma, yn cynnwys gwariant a nifer y prosiectau a gwblhawyd neu a gymeradwywyd hyd yma, wedi'u dadansoddi yn ôl Band A a Band B.

2.21.1 Mae Band A yn tynnu at ei derfyn ar ôl buddsoddi £1.61bn yn seilwaith ysgolion a cholegau yng Nghymru, gyda Llywodraeth Cymru yn buddsoddi £801m. Mae'r buddsoddiad hwn wedi cyflawni 172 o brosiectau yn erbyn targed o 150. O'r prosiectau hyn, mae 167 wedi'u cwblhau, gyda'r gweddill wrthi'n cael eu hadeiladu. Mae mwy na 100,000 o ddysgwyr wedi elwa o dan Fand A.

2.21.2 Mae Band B yn mynd rhagddo ar ôl dechrau'n swyddogol ym mis Ebrill 2019. Hyd yma, cymeradwywyd 82 o Achosion Cyfiawnhau Busnes / Achosion Busnes Llawn, sef 41% o darged cyffredinol y Rhaglen. Ar hyn o bryd, mae 29 o brosiectau wedi'u cwblhau, sef 15% o darged y Rhaglen. Mae gwaith adeiladu yn mynd rhagddo ar 19 o brosiectau, sef 11% o darged y Rhaglen.

2.21.3 Mae cyllideb 2022-23 yn ymrwymo i fuddsoddi cyllid cyfalaf gwerth £300m a £600m arall dros y ddwy flwyddyn ariannol nesaf (£300m y flwyddyn) er mwyn cefnogi ein Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu. Ynghyd â chyllid cyfalaf arall, mae hyn yn cynrychioli cynnydd cyfalaf blynyddol i Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg o 31.7% ar gyfer 2022-23 a 33.6% ar gyfer 2023-24 a 2024-25, o gymharu llinell sylfaen 2021-22y Rhaglen. Mae'r dyraniad tair blynedd hwn yn sail i ddull strategol y Rhaglen o fuddsoddi mewn

ysgolion a cholegau, gan ddarparu sail gadarn i gyflawni ein hymrwymiad yn y Rhaglen Lywodraethu a'r Cytundeb Cydweithio.

- 2.21.4 Hefyd, bydd ein ffrwd buddsoddi a ariennir gan refeniw, sef y Model Buddsoddi ar y Cyd (MIM), yn targedu £500m o fuddsoddiad drwy'r Rhaglen. Yn dilyn cymeradwyo Achosion Busnes Llawn y Model Buddsoddi ar y Cyd ar gyfer Rhondda Cynon Taf (3 ysgol gynradd newydd) a Sir y Fflint (Campws Dysgu 3-16 oed Mynydd Isa), sef dau brosiect Braenaru cyntaf y Model Buddsoddi ar y Cyd, mae'r ddau brosiect bellach wedi cyrraedd y Cam Ariannol Terfynol. Mae swyddogion yn gweithio'n agos gyda Sefydliadau Addysg Bellach a WEPCo er mwyn mynd i'r afael â phryderon ynghylch fforddiadwyedd eu prosiectau a disgwylir i'r rhain fynd yn eu blaen tuag at y Cam Ariannol Terfynol yn y dyfodol agos.

Goblygiadau'r cynnydd mewn prisiau ynni a chostau byw ar gyfer rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu, gan gynnwys unrhyw effaith ar hynt a chostau prosiectau.

- 2.21.5 Er i waith adeiladu fynd rhagddo'n llwyddiannus o dan Raglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu, mae prisiau ynni a'r rhyfel yn Wcráin yn effeithio ar gostau adeiladu. Mae argaeledd deunyddiau adeiladu a llafur wedi arwain at gynnydd o tua 15% mewn costau. O dan ddull datblygu ar y cyd y Rhaglen, rydym wedi bod yn gweithio'n agos gydag Awdurdodau Lleol a Sefydliadau AB i reoli cynnydd mewn costau ar y cyd.
- 2.21.6 Bwriadwyd i'r cyllid ychwanegol a sicrhawyd gan y Rhaglen gyflymu'r broses o gyflawni'r Rhaglen drwy roi rhaglen dreigl fwy dynamig ar waith. Yn wahanol i fandiau rhaglenni sefydlog, mae'r rhaglen dreigl a gyflwynwyd yn ddiweddar yn rhoi mwy o hyblygrwydd i bartneriaid cyflawni wrth iddynt fynd ati i gyflawni eu prosiectau â blaenoriaeth; gan alluogi'r rheini a all gyflawni'r rhaglen yn gyflym i wneud hynny.
- 2.21.7 Er y disgwylir i raglenni gael eu cyflymu i ryw raddau, wrth reswm bydd pwysau costau sy'n gysylltiedig â phrisiau ynni uwch a chostau byw cyffredinol yn effeithio ar gyllideb Llywodraeth Cymru yn ogystal â chyllidebau ein partneriaid cyflawni. O dan y fframwaith cyflawni a ddatblygwyd ar y cyd, byddwn yn parhau i gydweithio â phartneriaid wrth inni weithio drwy'r cyfnod anodd hwn.

Goblygiadau ariannol polisïau carbon sero net Llywodraeth Cymru a sut mae hyn yn effeithio ar gyllideb ddrafft 2023-24.

- 2.21.8 Ers mis Ionawr 2022 mae angen i'r holl brosiectau a gyflawnir o dan Raglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu nad oeddent eisoes wedi'u cymeradwyo ar y cam Achos Busnes Amlinellol gael eu cyflawni fel carbon sero net ar waith, a hefyd bydd angen pennu targedau i leihau'r carbon ymgorfforedig sy'n gysylltiedig ag adeiladu; tua 20% o welliant yn erbyn safonau dylunio da presennol.
- 2.21.9 Fel y gwelwyd pan gyflwynwyd safonau amgylcheddol BREEAM, mae cynnydd cychwynnol mewn costau. Wrth i'r sector ymgylcheddol â'r newid

mewn safonau, ac wrth i ddatblygiadau mewn prosesau gweithgynhyrchu deunyddiau ac adeiladu addasu, mae'n rhesymol disgwyl i'r premiwm carbon sero net presennol o 12.5% leihau dros amser. Yn y cyfamser, ac er mwyn dangos yr ymrwymiad tuag at fynd i'r afael â newid hinsawdd, mae'r gost ychwanegol hon yn cael ei thalu drwy gyfraniad Llywodraeth Cymru at gostau prosiect ar gyfer yr holl brosiectau sy'n weddill o dan y don bresennol o fuddsoddi. Bydd y cynnydd mewn cyllid a adlewyrchir yng nghyllideb gyfalaf y Rhaglen yn helpu i gefnogi'r costau ychwanegol wrth gyflawni ymrwymiad ysgolion a cholegau carbon sero net.

2.21.10 Lansiodd rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu Her Ysgolion Cynaliadwy arloesol drwy'r Rhaglen a'r fframwaith llywodraethu presennol a gaeodd ar gyfer ceisiadau ar 3 Tachwedd 2022. Gan adeiladu ar fandad Carbon Sero Net ym mhob rhan o'r Rhaglen, cafwyd ceisiadau gan awdurdodau lleol sy'n dangos trefniadau arloesol a chydweithredol ar gyfer dylunio, datblygu, cyflwyno a rheoli ysgolion newydd a all wneud cyfraniad cadarnhaol at yr amgylchedd a'r dirwedd o'u hamgylch a gwaith gyda dysgwyr i lywio'r Cwricwlwm newydd. Cafwyd cyfanswm o 17 o geisiadau gan awdurdodau lleol gyda saith yn cael eu rhoi ar y rhestr fer gan Grŵp Craffu ar Achosion Busnes y Rhaglen. Mae panel barnu, sy'n cynnwys arbenigwyr diwydiant ym maes cynaliadwyedd, yn asesu'r prosiectau hynny a roddwyd ar y rhestr fer. Byddaf yn cyhoeddi'r ddau brosiect llwyddiannus ym mis Ionawr. Bydd dyraniad o hyd at £30 miliwn, sydd wedi'i anelu ar ysgolion cynradd, yn darparu cyllid llawn ar gyfer dau brosiect, £15 miliwn fesul prosiect – y naill yn y gogledd a'r llall yn y de.

2.22 Cyllid cyfalaf ar gyfer gofal plant

Gwybodaeth am gyllid cyfalaf o Brif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg ar gyfer y Cynnig Gofal Plant a rhaglen Dechrau'n Deg, gan gynnwys effaith cymhwysra a hawl ddiwygiedig.

2.22.1 Bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i fuddsoddi cyllid cyfalaf er mwyn cefnogi'r sector gofal plant gyda darpariaeth gyllidebol gwerth £25m yn cael ei dyrannu o fewn Seilwaith Addysg ar gyfer blynyddoedd ariannol 2023-24 a 2024-25. Drwy'r cyllid cyfalaf hwn rydym yn cynyddu cyfleoedd i blant gael addysg a phrofiadau o ofal o ansawdd uchel yn gynnar yn ystod plentyndod a chael budd ohonynt, sy'n hanfodol i fynd i'r afael ag effeithiau anfantais a chau'r bwch cyrhaeddiad.

2.22.2 Gall pob darparwr gofal plant cofrestredig gael y cyllid hwn er mwyn helpu i ddarparu buddsoddiadau cyfalaf bach, yn ogystal â buddsoddiadau cyfalaf mawr megis adeiladau newydd, estyniadau neu waith mawr.

2.22.3 Nod Llywodraeth Cymru yw cynyddu nifer y lleoedd ym mhob lleoliad gofal plant (gan gynnwys rhaglen Dechrau'n Deg); felly, mae'n briodol 'ailosod' y grantiau cyfalaf sydd ar gael. Bydd hyn yn ategu'r cytundeb i ymestyn darpariaeth y blynyddoedd cynnar i gynnwys pob plentyn 2 oed a chynyddu darpariaeth cyfrwng Gymraeg a galwadau i ehangu'r ddarpariaeth ymhellach er mwyn helpu rhieni i gael gofal plant yn fwy cyffredinol. Felly, mae'n briodol

symud i ffwrdd oddi wrth ffocws ar y Cynnig Gofal Plant a darpariaeth Dechrau'n Deg yn unig.

- 2.22.4 Mae rhaglen grant cyfalaf newydd, a elwir yn Grant Gofal Plant a'r Blynnyddoedd Cynnar, bellach wedi'i sefydlu. Bydd ar gael i bob lleoliad gofal plant cofrestredig, drwy ei awdurdod lleol. O ystyried pwysigrwydd polisiau'r Cynnig Gofal Plant a rhaglen Dechrau'n Deg, gallai'r Grant newydd barhau i ddefnyddio'r meini prawf hyn fel ffordd o lywio'r gwaith o flaenoriaethu ceisiadau.

2.23 Cyllid cyfalaf ar gyfer menter Ysgolion Bro

Gwybodaeth am ddarpariaeth gyllidebol ar gyfer y grant Canolfannau Cymunedol a Chanolfannau Dysgu Cymunedol a diweddariad ar hynt y gwaith o gynyddu natur gymunedol ystadau addysg ac addasu safleoedd i'w defnyddio gan y gymuned.

- 2.23.1 Mae'r Rhaglen Beilot ar gyfer Canolfannau Cymunedol gwerth £15m a lansiwyd yn 2019 yn mynd rhagddi'n dda. Hyd yma, cwblhawyd 18 o'r 21 o brosiectau a gymeradwywyd gyda 3 ar y cam adeiladu.
- 2.23.2 Mae manteision cyflawni polisi mewn modd cydgysylltiedig drwy Raglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu eisoes yn glir, fel y'u gwelwyd drwy'r broses lwyddiannus o gyflawni rhaglenni buddsoddi cyfalaf y Gymraeg, Dechrau'n Deg a Gofal Plant. Rydym am adeiladu ar hyn drwy archwilio pob cyfle ac adnodd sydd ar gael i sicrhau bod ein dysgwyr a'u cymunedau yn profi cynifer o ganlyniadau llesiant â phosibl.
- 2.23.3 Mae'r dysgu, arfer dda a manteision i ddysgwyr, eu teuluoedd a chymunedau ehangach drwy'r gwaith yn cael eu trosi'n Safonau Dylunio a Chostau diwygiedig o dan broses achos busnes Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu; cynhelir gweithdai i hwyluso hyn ym mis Rhagfyr, mis Ionawr a mis Chwefror 2023. Bydd canlyniad hyn yn sicrhau mai Ysgolion Cymunedol yw'r norm a disgwyliwn weld arbedion effeithlonrwydd yn dod i'r amlwg wrth inni brif-ffrydio Ysgolion Cymunedol drwy raglen fuddsoddi sefydledig Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu.
- 2.23.4 Mae ein gweledigaeth ar gyfer Ysgolion Bro yn canolbwyntio ar sicrhau bod gan ysgolion gydberthnasau cadarnhaol â theuluoedd a gofalwyr; bod yr ysgol yn cael ei hystyried yn ganolfan i'r gymuned leol a bod yr ysgol yn gweithio'n effeithiol gydag asiantaethau eraill er mwyn darparu cymorth i'r rhai sydd ei angen.
- 2.23.5 Byddwn yn parhau i weithio'n agos gyda rhanddeiliaid i gyflawni'r ymrwymiad hwn yn y setliad cyllideb gyfalaf. Ym mis [Mawrth](#) eleni, cyhoeddais fuddsoddiad o bron i £25m (2022/23) mewn Ysgolion Bro er mwyn mynd i'r afael ag effaith tlodi, yr oedd £20m o'r swm hwnnw'n gyllid cyfalaf ar gyfer ffyrdd ymarferol o wella cyfleusterau ysgolion er mwyn galluogi cymunedau i wneud mwy o ddefnydd ohonynt.

Crynodeb

Caiff Cyllideb Ddrafft 2023-24 Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg ei chyflwyno i'r Pwyllgor i'w hystyried.

Jeremy Miles AS
Gweinidog y Gymraeg ac Addysg

ATODIAD A – Dadansoddiad Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yn ôl Cam Gweithredu a Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer 2023-24, alldro rhagolygol 2022-23 ac alldro terfynol 2021-22

Adnodd

Cam Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	Alldro Terfynol 2021-22 £000oedd	Cyllideb Derfynol 2022-23 (Mawrth 2022) £000oedd	Cyllideb Atodol Gyntaf 2022-23 (Mehefin 2022) £000oedd	Alldro Rhagolygol 2022-23 (Cyfnod 7) £000oedd	Cyllideb Ddrafft 2023-24 (Cyllideb Derfynol Ddangosol 2022-23 – Mawrth 2022) £000oedd	Newidiadau 2023-24 £000oedd	Cyllideb Ddrafft 2023-24 (Rhagfyr 2022) £000oedd	Cyllideb Ddrafft 2024-25 (Cyllideb Derfynol Ddangosol 2022-23 – Mawrth 2022) £000oedd	Newidiadau 2024-25 £000oedd	Cyllideb Ddrafft Ddangosol 2024-25 (Rhagfyr 2022) £000oedd
Llythrennedd a Rhifedd	Llythrennedd a Rhifedd	8,885	4,991	4,691	4,691	5,216	-5,216	0	4,716	-4,716	0
Cyfanswm Llythrennedd a Rhifedd		8,885	4,991	4,691	4,691	5,216	-5,216	0	4,716	-4,716	0
Cwricwlwm	Cwricwlwm ac Asesu	20,418	14,430	14,330	14,330	14,430	22,034	36,464	14,430	18,194	32,624
	Diwygio'r Cwricwlwm	20,084	19,380	19,780	19,580	19,050	-19,050	0	15,710	-15,710	0
	Y Cyfnod Sylfaen	168	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm y Cwricwlwm		40,670	33,810	34,110	33,910	33,480	2,984	36,464	30,140	2,484	32,624
Addysgu ac Arweinyddiaeth	Datblygu a Chefnogi Athrawon	57,988	54,654	54,470	60,004	55,154	-920	54,234	57,154	-920	56,234
Cyfanswm Addysgu ac Arweinyddiaeth		57,988	54,654	54,470	60,004	55,154	-920	54,234	57,154	-920	56,234
Cymwysterau	Cymwysterau Cymru	8,519	9,617	9,525	9,537	9,617	390	10,007	9,617	390	10,007
	Cymwysterau Cymru - Heb fod yn Arian Parod	220	250	364	362	250	0	250	250	0	250
Cyfanswm Cymwysterau		8,739	9,867	9,889	9,899	9,867	390	10,257	9,867	390	10,257
Addysg Ôl-16	Darpariaeth Ôl-16	642,465	559,103	562,913	559,534	564,903	9,360	574,263	567,703	9,360	577,063
	Y Rhaglen Gyfnewid Ryngwladol ar gyfer Dysgu	0	6,500	8,100	8,100	6,500	1,600	8,100	6,500	1,600	8,100
	Diwygio PCET	446	1,500	1,500	2,174	7,000	-1,000	6,000	6,000	0	6,000
	Diwygio PCET – Heb fod yn Arian Parod	0	0	0	0	0	650	650	0	650	650
	Trawsnewid Digidol	250	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm Addysg Ôl-16		643,161	567,103	572,513	569,808	578,403	10,610	589,013	580,203	11,610	591,813
Addysg Uwch	Gwariant Rhaglen CCAUC	263,344	203,413	204,964	205,771	199,913	-1,360	198,553	199,913	-1,360	198,553

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cyllideb Ddrafft 2023-24
Papur Tystiolaeth - Atodiadau

Cam Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	Alldro Terfynol 2021-22 £000oedd	Cyllideb Derfynol 2022-23 (Mawrth 2022) £000oedd	Cyllideb Atodol Gyntaf 2022-23 (Mehefin 2022) £000oedd	Alldro Rhagolygol 2022-23 (Cyfnod 7) £000oedd	Cyllideb Ddrafft 2023-24 (Cyllideb Derfynol Ddangosol 2022-23 – Mawrth 2022) £000oedd	Newidiadau 2023-24 £000oedd	Cyllideb Ddrafft 2023-24 (Rhagfyr 2022) £000oedd	Cyllideb Ddrafft 2024-25 (Cyllideb Derfynol Ddangosol 2022-23 – Mawrth 2022) £000oedd	Newidiadau 2024-25 £000oedd	Cyllideb Ddrafft Ddangosol 2024-25 (Rhagfyr 2022) £000oedd
	CCAUC – Gwariant Rhaglen – Heb fod yn Arian Parod	0	100	100	100	100	0	100	100	0	100
Cyfanswm Addysg Uwch		263,344	203,513	205,064	205,871	200,013	-1,360	198,653	200,013	-1,360	198,653
Tudalen 2 o 30 Safonau Addysg	Grant Gwella Ysgolion	222,037	171,159	171,159	171,282	163,159	5,500	168,659	154,159	5,500	159,659
	Codi Safonau Ysgolion	22,872	0	0	-411	0	0	0	0	0	0
	Cefnogi Safonau Ysgolion	1,065	2,804	1,204	1,555	4,104	2,792	6,896	5,204	2,792	7,996
Cyfanswm Safonau Addysg		245,974	173,963	172,363	172,426	167,263	8,292	175,555	159,363	8,292	167,655
Grant Datblygu Disgyblion	Grant Datblygu Disgyblion	122,263	147,580	147,580	149,714	133,480	9,000	142,480	133,480	9,000	142,480
Cyfanswm Grant Datblygu Disgyblion		122,263	147,580	147,580	149,714	133,480	9,000	142,480	133,480	9,000	142,480
TGCh a Systemau Rheoli Gwybodaeth	Cefnogi Dysgu Digidol mewn Addysg	2,947	4,429	4,429	3,879	4,429	-500	3,929	4,429	-500	3,929
	Cefnogi Dysgu Digidol mewn Addysg – Heb fod yn Arian Parod	0	0	0	2,488	0	2,488	2,488	0	2,488	2,488
Cyfanswm TGCh a Systemau Rheoli Gwybodaeth		2,947	4,429	4,429	6,367	4,429	1,988	6,417	4,429	1,988	6,417
Llesiant plant a phobl ifanc	Anghenion Dysgu Ychwanegol	31,070	21,091	20,875	19,100	21,091	4,500	25,591	21,091	4,500	25,591
	Bwyd a Maeth mewn Ysgolion	6,779	70,315	70,315	59,605	78,915	0	78,915	98,915	0	98,915
	Lleoliadau Arbenigol Ôl-16	12,939	13,881	13,881	13,881	13,881	0	13,881	13,881	0	13,881
	Dull Ysgol Gyfan o Ymdrin â Llesiant	2,183	5,200	5,200	5,162	7,400	0	7,400	9,600	0	9,600
	Grwpiau Agored i Niwed	583	1,150	1,150	1,150	1,150	0	1,150	1,150	0	1,150
Cyfanswm Llesiant plant a phobl ifanc		53,554	111,637	111,421	98,898	122,437	4,500	126,937	144,637	4,500	149,137
Cymorth i ddysgwyr ôl-16	Grantiau Cymorth i Fyfyrrwyr	344,414	358,717	358,717	332,417	358,717	-11,822	346,895	358,717	-12,822	345,895
	Costau Gweinyddol CBM/CThEM	20,382	14,643	14,643	22,014	14,643	0	14,643	18,143	0	18,143

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cyllideb Ddrafft 2023-24
Papur Tystiolaeth - Atodiadau

Cam Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	Alldro Terfynol 2021-22 £000oedd	Cyllideb Derfynol 2022-23 (Mawrth 2022) £000oedd	Cyllideb Atodol Gyntaf 2022-23 (Mehefin 2022) £000oedd	Alldro Rhagolygol 2022-23 (Cyfnod 7) £000oedd	Cyllideb Ddrafft 2023-24 (Cyllideb Derfynol Ddangosol 2022-23 – Mawrth 2022) £000oedd	Newidiadau 2023-24 £000oedd	Cyllideb Ddrafft 2023-24 (Rhagfyr 2022) £000oedd	Cyllideb Ddrafft 2024-25 (Cyllideb Derfynol Ddangosol 2022-23 – Mawrth 2022) £000oedd	Newidiadau 2024-25 £000oedd	Cyllideb Ddrafft Ddangosol 2024-25 (Rhagfyr 2022) £000oedd
	Darpariaeth Cyllideb Adnoddau Benthyciadau Myfyrwyr	-724,151	459,425	459,425	459,425	488,010	0	488,010	514,341	0	514,341
	Dyfarniadau Cymorth i Fyfrwyr wedi'u Targedu	2,370	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm Cymorth i ddysgwyr ôl-16		-356,985	832,785	832,785	813,856	861,370	-11,822	849,548	891,201	-12,822	878,379
Ymgysylltu â Disgyblion	Trechu Dadrithiad	8,682	5,405	5,362	5,434	7,905	0	7,905	7,905	0	7,905
	Ysgolion Cymunedol	350	3,070	3,070	3,070	5,100	0	5,100	15,920	0	15,920
Cyfanswm Ymgysylltu â Disgyblion		9,032	8,475	8,432	8,504	13,005	0	13,005	23,825	0	23,825
Ymgysylltu a Chyflogaeth Ieuenctid	Dysgu Troseddwyr	7,303	7,328	7,328	7,328	7,328	0	7,328	7,328	0	7,328
	Ymgysylltu a Chyflogaeth Ieuenctid	13,698	9,456	13,156	12,845	11,956	0	11,956	12,376	0	12,376
Cyfanswm Ymgysylltu a Chyflogaeth Ieuenctid		21,001	16,784	20,484	20,173	19,284	0	19,284	19,704	0	19,704
Cymorth Cyflawni	Cyfathrebu Addysg	448	482	413	462	482	0	482	482	0	482
	Tystiolaeth Ymchwil a Rhyngwladol	851	574	574	574	574	0	574	574	0	574
Cyfanswm Cymorth Cyflawni		1,299	1,056	987	1,036	1,056	0	1,056	1,056	0	1,056
Cymraeg mewn Addysg	Cymraeg mewn Addysg	14,856	17,775	17,775	17,611	20,775	0	20,775	24,275	0	24,275
Cyfanswm Cymraeg mewn Addysg		14,856	17,775	17,775	17,611	20,775	0	20,775	24,275	0	24,275
Y Gymraeg	Y Gymraeg	22,428	22,404	22,404	23,058	22,404	0	22,404	22,404	0	22,404
	Comisiynydd y Gymraeg	3,187	3,207	3,113	3,165	3,207	150	3,357	3,207	150	3,357
	Comisiynydd y Gymraeg - Heb Fod yn Arian Parod	62	120	216	0	120	49	169	120	1	121
Cyfanswm y Gymraeg		25,677	25,731	25,733	26,223	25,731	199	25,930	25,731	151	25,882
Ystad a Darpariaeth TG	Seilwaith Addysg	45,800	500	500	2,220	7,000	-2,000	5,000	12,000	-2,000	10,000
Cyfanswm Ystad a Darpariaeth TG		45,800	500	500	2,220	7,000	-2,000	5,000	12,000	-2,000	10,000

Tudalen 86 y pecyn 86

Cam Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	Alldro Terfynol 2021-22	Cyllideb Derfynol 2022-23 (Mawrth 2022)	Cyllideb Atodol Gyntaf 2022-23 (Mehefin 2022)	Alldro Rhagolygol 2022-23 (Cyfnod 7)	Cyllideb Ddrafft 2023-24 (Cyllideb Derfynol Ddangosol 2022-23)	Newidiadau 2023-24	Cyllideb Ddrafft 2023-24 (Rhagfyr 2022)	Cyllideb Ddrafft 2024-25 (Cyllideb Derfynol Ddangosol 2022-23)	Newidiadau 2024-25	Cyllideb Ddrafft Ddangosol 2024-25 (Rhagfyr 2022)
		£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd
Cwricwlwm	Cwricwlwm ac Asesu	5,500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm y Cwricwlwm		5,500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ystad a Darpariaeth TG	Seilwaith Addysg	319,844	353,493	353,493	351,543	369,877	0	369,877	356,714	0	356,714
Cyfanswm Ystad a Darpariaeth TG		319,844	353,493	353,493	351,543	369,877	0	369,877	356,714	0	356,714
TGCh a Systemau Rheoli Gwybodaeth	Cefnogi Dysgu Digidol mewn Addysg	7,462	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm TGCh a Systemau Rheoli Gwybodaeth		7,462	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cymorth i Ddysgwyr Ôl-16	Costau Gweinyddol CBM/CThEM	1,865	2,500	2,500	3,357	2,500	0	2,500	2,500	0	2,500
Cyfanswm Cymorth i ddysgwyr ôl-16		1,865	2,500	2,500	3,357	2,500	0	2,500	2,500	0	2,500
Addysg Uwch	Gwariant Rhaglen CCAUC	0	100	100	100	100	0	100	100	0	100
Cyfanswm Addysg Uwch		0	100	100	100	100	0	100	100	0	100

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
 Cyllideb Ddrafft 2023-24
 Papur Tystiolaeth - Atodiadau

Addysg Ôl-16	Darpariaeth Ôl-16	13,067	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm Addysg Ôl-16		13,067	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cymwysterau	Cymwysterau Cymru	251	250	798	801	250	0	250	250	0	250
Cyfanswm Cymwysterau		251	250	798	801	250	0	250	250	0	250
Y Gymraeg	Comisiynydd y Gymraeg	246	50	50	145	50	0	50	50	0	50
Cyfanswm y Gymraeg		246	50	50	145	50	0	50	50	0	50
ADDYSG – CYFANSWM Y GYLLIDEB GYFALAF GYFFREDINOL		348,235	356,393	356,941	355,946	372,777	0	372,777	359,614	0	359,614
Ystad a Darpariaeth TG	Seilwaith Addysg – Trafodiadau Ariannol	827	0	0	2,043	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm Ystad a Darpariaeth TG		827	0	0	2,043	0	0	0	0	0	0
ADDYSG – CYFANSWM CYLLIDEB GYFALAF TRAFODIADAU ARIANNOL		827	0	0	2,043	0	0	0	0	0	0
ADDYSG – CYFANSWM CYLLIDEB GYFALAF		349,062	356,393	356,941	357,989	372,777	0	372,777	359,614	0	359,614

Tudalen y pecyn 87

ATODIAD B - Sylwadau lefel cam gweithredu o fewn y Prif Grŵp Gwariant

Adnodd

Cam Gweithredu Llythrennedd a Rhifedd

Llinell Wariant yn y Gyllideb Llythrennedd a Rhifedd

- Mae Llinell Wariant yn y Gyllideb Llythrennedd a Rhifedd yn cwmpasu gwahanol weithgareddau sy'n ategu'r gwaith o addysgu llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol ac sydd hefyd yn cynnwys y broses barhaus o ddatblygu ein Hasesiadau Personol ar gyfer Darllen a Rhifedd.
- Gan fod y Cwricwlwm i Gymru bellach yn cael ei gyflwyno, mae angen rhesymoli strwythur y Llinell Wariant yn y Gyllideb sy'n ymwneud â'r cwricwlwm a gwaith asesu – yn y bôn mae Llinellau Gwariant yn y Gyllideb Llythrennedd a Rhifedd, Cwricwlwm ac Asesu a Diwygio'r Cwricwlwm bellach yn ariannu gweithgarwch sy'n ymwneud â'r Cwricwlwm i Gymru.
- Mae llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol bellach wedi'u hymgorffori ym mhob rhan o'r Cwricwlwm i Gymru. O ganlyniad, mae cyllideb Llinell Wariant yn y Gyllideb Llythrennedd a Rhifedd gwerth £5.216m yn cael ei dileu gyda'r holl gyllid hwn yn cael ei ailddyrannu i Llinell Wariant yn y Gyllideb Cwricwlwm ac Asesu.

Cam Gweithredu Cwricwlwm

Llinell Wariant yn y Gyllideb Cwricwlwm ac Asesu (Gweler Adran 2.5 o'r Papur Tystiolaeth)

- Mae Llinell Wariant yn y Gyllideb Cwricwlwm ac Asesu yn cwmpasu amrywiaeth eang o weithgarwch sy'n rhychwantu'r cwricwlwm blaenorol a bellach y Cwricwlwm i Gymru, gan gynnwys mentrau sy'n helpu i gyflwyno pynciau STEM, y Celfyddydau a Cherddoriaeth, Dysgu Sylfaen, ieithoedd rhyngwladol, yn ogystal â chyllid i gefnogi datblygiadau o ran asesu.
- Bydd Llinell Wariant yn y Gyllideb Cwricwlwm ac Asesu yn cynyddu £22m yn 2023-24 a £18.2m yn 2024-25 o ganlyniad i drosglwyddo cyllid o Llinell Wariant yn y Gyllideb Llythrennedd a Rhifedd a Llinell Wariant yn y Gyllideb Diwygio'r Cwricwlwm yn dilyn rhesymoli strwythurau'r Llinellau Gwariant yn y Gyllideb.

Llinell Wariant yn y Gyllideb Diwygio'r Cwricwlwm (Gweler Adran 2.5 o'r Papur Tystiolaeth)

- Roedd cyllidebau diwygio'r Cwricwlwm yn hanfodol i gefnogi *Ein Cenhadaeth Genedlaethol* i roi cwricwlwm newydd trawsnewidiol o 2022 ymlaen a'r costau sy'n gysylltiedig â Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021. Darparodd y gyllideb hon gyllid ar gyfer diwygio'r cwricwlwm i gonsortia ac ysgolion ac ariannodd waith rheoli rhaglenni ac arbenigedd, gan gynnwys secondeion. Hefyd, ariannodd yn llawn weithgarwch ymgysylltu â rhanddeiliaid, prosesau cyfathrebu, gwerthuso a monitro a'r gwaith o ddatblygu a lledaenu adnoddau a deunyddiau ategol ar gyfer y cwricwlwm newydd.

- Fel y nodwyd uchod, am fod y Cwricwlwm i Gymru bellach yn cael ei gyflwyno, mae gwaith yn mynd rhagddo i resymoli strwythurau'r Llinellau Gwariant yn y Gyllideb. Felly, mae Llinell Wariant yn y Gyllideb Diwygio'r Cwricwlwm yn cael ei dileu ac mae'r holl gyllid yn cael ei drosglwyddo i Linell Wariant yn y Gyllideb Cwricwlwm ac Asesu a Llinell Wariant yn y Gyllideb Cefnogi Safonau Ysgolion.

Cam Gweithredu Addysgu ac Arweinyddiaeth (Gweler Adran 2.4 o'r Papur Tystiolaeth)

Llinell Wariant yn y Gyllideb Datblygu a Chefnogi Athrawon

- Mae'r gyllideb yn cefnogi cyllid ar gyfer Addysg Gychwynnol i Athrawon (AGA) yn cynnwys y llwybrau AGA 'amgen' newydd, y TAR Rhan-amser a'r TAR Cyflogedig ar gael o flwyddyn academaidd 2021/22. Mae'r gyllideb hefyd yn darparu cyllid ar gyfer mentrau Hyfforddi Athrawon (TAR AU ac AB) a datblygiad proffesiynol parhaus ar gyfer addysgwyr proffesiynol, yn cynnwys dysgu proffesiynol i baratoi ysgolion ar gyfer y cwricwlwm newydd. Mae hefyd yn ariannu'r Cyngor Gweithlu Addysg i weinyddu Statws Athro Cymwysedig a'r Rhaglen Sefydlu mewn ysgolion, yn cynnwys dosbarthu cyllid i gefnogi gwaith mentora a chefnogi ANG.
- Bu gostyngiad net o £0.9m yn Llinell Wariant yn y Gyllideb Datblygu a Chefnogi Athrawon yn 2023-24 a 2024-25 sy'n cynnwys:
 - £0.060m a dyrannwyd o gronfeydd wrth gefn yn 2023-24 a 2024-25 er mwyn darparu codiad cyflog i'r Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol;
 - £0.360m yn 2023-24 a 2024-25 i Linell Wariant yn y Gyllideb Darpariaeth Ôl-16 ar gyfer TAR AB;
 - gostyngiad o £0.620m yn 2023-24 a 2024-25 o ganlyniad i ailflaenoriaethu cyllid o'r gyllideb sefydlu seiliedig ar alw. Nid effeithir ar y ddarpariaeth gyda sefydlu yn parhau i fod yn ofyniad statudol ar gyfer pob ANG. Mae nifer yr athrawon newydd gymhwyso yn amrywio o flwyddyn i flwyddyn. Fodd bynnag, mae rhagamcanion cynnar sy'n seiliedig ar nifer yr unigolion mewn addysg gychwynnol i athrawon eleni yn rhagweld bod modd rheoli'r ymarfer ailflaenoriaethu o fewn y Llinell Wariant yn y Gyllideb.

Cam Gweithredu Cymwysterau (Gweler Adran 2.12 o'r Papur Tystiolaeth)

Llinell Gwariant yn y Gyllideb Cymwysterau Cymru

- Rhoi cymorth grant i Cymwysterau Cymru, sy'n gorff hyd braich ac yn rheoleiddiwr annibynnol ar gyfer cymwysterau nad ydynt yn radd yng Nghymru. Ariennir Cymwysterau Cymru, a sefydlwyd yn 2015 gan Ddeddf Cymwysterau Cymru, yn gyfan gwbl gan Lywodraeth Cymru.
- Mae cyllideb Cymwysterau Cymru wedi cynyddu £0.39m yn 2023-24 a 2024-25 ar ôl i gyllid gael ei ddyrannu o Gronfeydd Wrth Gefn er mwyn darparu codiad cyflog. Mae'r gyllideb heb fod yn arian parod a'r gyllideb gyfalaf yn cael eu cynnal ar lefelau 2022-23.

Cam Gweithredu Addysg Ôl-16

- Mae'r Cam Gweithredu hwn yn cynnwys cyllid i ddarparu cymwysterau UG a Safon Uwch, ac ystod eang o raglenni galwedigaethol i bobl ifanc 16-19 oed mewn colegau AB ac adrannau chweched dosbarth Awdurdodau Lleol. Mae hefyd yn cynnig darpariaeth rhan-amser i oedolion (yn bennaf darparu Sgiliau Sylfaenol a Saesneg i Siaradwyr Ieithoedd Eraill (ESOL), mewn Colegau AB a lleoliadau Dysgu yn y Gymuned Awdurdodau Lleol. Mae'r cam gweithredu hefyd yn cefnogi prosiectau strategol a gweithgareddau gwella ansawdd sydd wedi'u cynllunio i wella'r gwaith o gyflwyno dysgu ôl-16 yng Nghymru yn cynnwys cymorth i wella ansawdd, meithrin gallu ac ymchwil ar gyfer y sector dysgu a sgiliau, cyllid grant y Sefydliad Dysgu a Gwaith (yn cynnwys Wythnos Addysg Oedolion), Cyfrifon Dysgu Personol, datblygu polisi Gyrfaoedd, cyllid i gefnogi'r gwaith o gyflwyno rhwydwaith Seren, cefnogi cynnydd i brifysgolion Ymddiriedolaeth Sutton i'r dysgwyr mwyaf disglair; a gweithgareddau Taith, sef y Rhaglen Ddysgu Ryngwladol, i gefnogi symudedd rhyngwladol i staff a myfyrwyr. Mae'r cam gweithredu hwn hefyd yn cefnogi costau diwygio PCET sy'n gysylltiedig â sefydlu'r Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil. Mae cyllideb dibrisio nad yw'n arian parod hefyd i gefnogi'r buddsoddiad mewn TG yn y sefydliad newydd.
- Yn y Gyllideb hon, mae cynnydd o £10.610m yn 2023-24 gyda chyllidebau yn cynyddu i £589.013m ac £11.610m yn 2024-25 sy'n golygu bod y gyllideb bellach yn cyfateb i £591.813m.

Llinell Wariant yn y Gyllideb Darpariaeth Ôl-16 (Gweler Adran 2.17 o'r Papur Tystiolaeth)

- Dyrannwyd cyllid cylchol ychwanegol gwerth £9m o gronfeydd wrth gefn canolog er mwyn adolygu cyllid R&R ac amsugno unrhyw bwysau cyflog pellach ar gyfer adrannau chweched dosbarth ysgolion a'r sector AB. Mae'r newid o £9.360m hefyd yn cynnwys trosglwyddiad cylchol gwerth £0.360m o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb Datblygu a Chefnogi Athrawon ar gyfer TAR AB.

Llinell Wariant yn y Gyllideb y Rhaglen Gyfnewid Ryngwladol ar gyfer Dysgu (Gweler Adran 2.19.7 o'r Papur Tystiolaeth)

- Mae'r gyllideb yn cynyddu i £8.1m yn 2023-24 a 2024-25 er mwyn adlewyrchu'r £1.6m o gyllid Cymru Fyd-eang III a drosglwyddwyd o Linell Wariant yn y Gyllideb Gwariant Rhaglen CCAUC er mwyn cyflwyno rhaglen Taith.

Llinell Wariant yn y Gyllideb Diwygio Addysg a Hyfforddiant Ôl-Orfodol (Gweler Adran 1.5.1 o'r Papur Tystiolaeth)

- Yn 2023-24 bu gostyngiad o £1m fel rhan o'r ymarfer ailflaenoriaethu yn dilyn asesiad o gostau rhaglen sefydlu'r Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil (CTER). Cynhelir y gyllideb ar £6m yn 2023-24 a 2024-25.
- Mae swm o £0.650m hefyd wedi'i ddynnu o gronfeydd wrth gefn canolog ar gyfer dibrisiant er mwyn cefnogi buddsoddiad cyfalaf ar gyfer y sefydliad newydd.

Cam Gweithredu Addysg Uwch (Gweler Adran 2.18 o'r Papur Tystiolaeth)

- Mae'r gyllideb hon yn cynnwys cyllid Cymorth Grant ar gyfer CCAUC er mwyn cyflawni blaenoriaethau Llywodraeth Cymru fel y'u nodir yn y llythyr Cylch Gwaith Blynnyddol. Mae CCAUC hefyd yn bartner allweddol yn y broses o ddatblygu gwaith i sefydlu Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil Cymru. Mae hefyd yn cynnwys dyraniad heb fod yn arian parod CCAUC.

CCAUC – Llinell Wariant yn y Gyllideb Gwariant Rhaglen

- Mae gostyngiad net yn y gyllideb gwerth £1.36m yn 2023 a 2024-25 sy'n adlewyrchu £1.6m o gyllid Cymru Fyd-eang III a drosglwyddwyd i Llinell Wariant yn y Gyllideb Rhaglen Gyfnewid Ryngwladol ar gyfer Taith ac sydd wedi'i wrthbwyso gan £0.24m a ddyrannwyd i ddarparu codiad cyflog.
- Cynhelir y dyraniad nad yw'n arian parod i gefnogi buddsoddiad cyfalaf ar £0.1m yn 2023-24 a 2024-25.

Cam Gweithredu Safonau Addysg

Llinell Wariant yn y Gyllideb Grant Gwella Ysgolion (Gweler Adrannau 2.2 a 2.9 o'r Papur Tystiolaeth)

- Mae Llinell Wariant yn y Gyllideb hon yn darparu cyllid ar gyfer y Grant Gwella Ysgolion, gan gynnwys cyflwyno'r Cyfnod Sylfaen, drwy'r Grant Gwella Ysgolion i Gonsortia Rhanbarthol (RCSIG); grant maint dosbarthiadau (tan 2022-23); cyllid grant i awdurdodau lleol ar gyfer dysgwyr o leiafrifoedd ethnig a dysgwyr sy'n Sipsiwn, Roma neu Deithwyr; a chyllid ar gyfer y Rhaglen Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau mewn ysgolion.
- Dyrannwyd £5.5m o Gronfeydd wrth Gefn yn 2023-24 a 2024-25 er mwyn cefnogi parhad y Rhaglen Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau.

Llinell Wariant yn y Gyllideb Cefnogi Safonau Ysgolion (Gweler Adran 2.11 o'r Papur Tystiolaeth)

- Mae'r gyllideb hon yn ariannu gweithgarwch statudol i gasglu a chofnodi data ar ysgolion, dysgwyr a'r gweithlu, sy'n darparu tystiolaeth ar gyfer gweithgarwch polisi, ymchwil ac ystadegau proffil uchel. Mae cysylltiad uniongyrchol rhwng y cyllid â dangos gwelliannau o ran safonau a mynd i'r afael â'r blwch cyrhaeddiad a darparu tystiolaeth o hynny. O 2021-22 ymlaen, mae'r gyllideb hefyd yn cefnogi cyfranogiad Cymru yn PISA.
- Mae'r Llinell Wariant yn y Gyllideb wedi cynyddu £2.792m yn 2023-24 a 2024-25 yn dilyn dyrannu £0.560m o gronfeydd wrth gefn ar gyfer codiadau cyflog i Estyn a throsglwyddo £2.232m o Llinell Wariant yn y Gyllideb Diwygio'r Cwricwlwm yn dilyn rhesymoli strwythurau Llinellau Gwariant yn y Gyllideb.

Cam Gweithredu Grant Datblygu Disgyblion

Llinell Wariant yn y Gyllideb Grant Datblygu Disgyblion (Gweler Adran 2.3 o'r Papur Tystiolaeth)

- Gan adeiladu ar yr £20m ychwanegol a ddyrannwyd fel rhan o Adolygiad o Wariant y flwyddyn ddiwethaf, rydym yn dyrannu £9m arall i gyllideb y Grant Datblygu Disgyblion o 2023-24 ymlaen.

Cam Gweithredu TGCh a Systemau Rheoli Gwybodaeth

Llinell Wariant yn y Gyllideb Cefnogi Dysgu Digidol mewn Addysg

- Mae'r cyllid hwn yn cefnogi'r gwaith o gyflwyno Rhaglen Hwb sy'n rhoi mynediad i ysgolion a gynhelir yng Nghymru at amrywiaeth eang o adnoddau a gwasanaethau dysgu digidol y bwriedir iddynt ysbrydoli ein hathrawon a'n dysgwyr i ymgorffori arferion digidol yn hyderus ac, ar yr un pryd, ddatblygu eu diwylliant, eu cymwyseddau, eu sgiliau a'u gwybodaeth sydd wrth wraidd y Cwricwlwm i Gymru.
- Mae gostyngiad o £0.5m yn 2023-24 a 2024-25 o ganlyniad i ailflaenoriaethu cyllid o Raglen Hwb. Cynhaliwyd yr ymarfer ailflaenoriaethu hwn oherwydd arbedion refeniw a sicrhawyd drwy gyfalafu cytundeb trwyddedu cenedlaethol Microsoft 365.
- Mae swm ychwanegol o £2,488m nad yw'n arian parod wedi'i drosglwyddo i'r Prif Grŵp Gwariant er mwyn talu'r costau amorteiddio sy'n gysylltiedig â'r drwydded.

Cam Gweithredu Llesiant Plant a Phobl Ifanc

Llinell Wariant yn y Gyllideb Anghenion Dysgu Ychwanegol (Gweler Adran 2.10 o'r Papur Tystiolaeth)

- Mae **£4.5m** wedi'i ddyrannu o Gronfeydd wrth Gefn ar gyfer anghenion dysgu ychwanegol, gan gynyddu'r gyllideb i £25.6m yn 2023-24 a 2024-25. Mae hyn yn adeiladu ar y £7m ychwanegol a ddyrannwyd fel rhan o gyllideb y flwyddyn ddiwethaf i'r gyllideb Anghenion Dysgu Ychwanegol o 2022-23 ymlaen.

Llinell Wariant yn y Gyllideb Bwyd a Maeth mewn Ysgolion (Gweler Adran 2.3.13 ymlaen o'r Papur Tystiolaeth)

- Mae Llinell Wariant yn y Gyllideb Bwyd a Maeth mewn Ysgolion yn ariannu nifer o raglenni gan gynnwys Rhaglen Gwella Gwyliau'r Haf a'r gwaith o ddarparu'r cynllun Llaeth am Ddim mewn Ysgolion yn y Cyfnod Sylfaen ac yng Nghyfnod Allweddol 2 am bris wedi'i sybsideiddio. Mae hefyd yn ariannu'r gwaith o gynnal y System Gwirio Cymhwysra ar gyfer Prydau Ysgol am Ddim a gwelliannau sydd angen eu gwneud i'r system honno.
- Cynyddodd y gyllideb yn sylweddol o 2022-23 ymlaen er mwyn ariannu Cytundeb Cydweithio i gyflwyno darpariaeth Prydau Ysgol am Ddim i Holl Blant

Ysgolion Cynradd i ysgolion cynradd, gyda £40m yn cael ei ddyrannu yn 2022-23, £70m yn 2023-24 a £90m yn 2024-25. Cynhelir y dyraniadau hyn yn y gyllideb hon.

- Nid oes unrhyw gyllid ychwanegol wedi'i ddyrannu fel rhan o Gyllideb Ddrafft 2023-24

Llinell Wariant yn y Gyllideb Lleoliadau Arbenigol Ôl-16 (Gweler Adran 2.10.7 o'r Papur Tystiolaeth)

- Mae'r gyllideb yn darparu cyllid ar gyfer lleoliadau arbenigol mewn colegau i ddysgwyr hyd at 25 oed y mae angen darpariaeth arbenigol arnynt er mwyn cael addysg bellach sy'n addas i ddiwallu eu hanghenion. Mae'r cyllid yn gyllid statudol (nid dewisol) sy'n seiliedig ar alw ac mae'n cael ei ddyrannu ar sail unigol yn ôl anghenion addysg a hyfforddiant a aseswyd yn unol â dyletswyddau Gweinidogion Cymru o dan Adran 41 o'r Ddeddf Dysgu a Sgiliau. Mae darpariaeth AB arbenigol yn hanfodol i sicrhau bod y bobl ifanc anabl hynny na all eu coleg lleol ddiwallu eu hanghenion, yn gallu cael yr addysg bellach a'r hyfforddiant sy'n addas i'w hanghenion.
- Cynhelir cyllid ar gyfer Llinell Wariant yn y Gyllideb Lleoliadau Arbenigol Ôl-16 ar £13.881m yn 2023-24 a 2024-25.

Llinell Wariant yn y Gyllideb Dull Ysgol Gyfan (Gweler Adran 2.6 o'r Papur Tystiolaeth)

- Darperir cyllid i gefnogi dull ysgol gyfan o ymdrin ag iechyd meddwl. Roedd Cyllideb Ddrafft 2022-23 yn cynnwys cyllid ychwanegol ar gyfer iechyd meddwl, gan gynnwys cyllid i ddarparu gwasanaethau cwnsela ychwanegol a chyflwyno gwasanaeth CAMHS mewngymorth mewn ysgolion: £3.2m yn 2022-23, sy'n cynyddu i £5.4m yn 2023-24 a £7.65m erbyn 2024-25 (mae hyn yn cynnwys £1m yn 2022-23, £2m yn 2023-24 a £3m yn 2024-25 ar gyfer y Cytundeb cydweithio ar gyfer 'model noddfa' a drosglwyddir i Brif Grŵp Gwariant Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol mewn Cyllideb Atodol yn y dyfodol).
- Nid oes unrhyw gyllid ychwanegol wedi'i ddyrannu fel rhan o Gyllideb Ddrafft 2023-24.

Llinell Wariant yn y Gyllideb Grwpiau Agored i Niwed (Gweler Adran 2.3.4 o'r Papur Tystiolaeth)

- Mae'r cyllid yn cynnwys y Grant Ysgolion Rhithwir, gwaith gwrth-hiliaeth, canllawiau ar faterion trawsryweddol (ffioedd cyfreithiol posibl) ac ariannu'r Rhaglen Maethu a Llesiant ar y cyd â'r adran Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol. Cynhelir cyllid ar £1.150m yn 2023-24 a 2024-25 er mwyn cefnogi'r rhaglenni hyn.

Cam Gweithredu Cymorth i Ddysgwyr Ôl-16

- Mae'r Cam Gweithredu hwn yn cynnwys cyllid ar gyfer y rhaglen cymorth i fyfyrwyr statudol a arweinir gan alw sy'n cyfrif am Addysg Uwch (AU) ac Addysg Bellach (AB). Mae'r gyllideb yn cefnogi Grantiau a Ffioedd Rhan-amser, Grantiau wedi'u Targedu'r Cwmni Benthyciadau Myfyrwyr (CBM), Grantiau Cymorth i Fyfyrwyr, Grant Ffioedd Dysgu a'r Lwfans Cynhaliath Addysg. Mae hefyd yn darparu'r ffi weinyddol a delir i'r cwmni benthyciadau myfyrwyr, ffi weinyddol CThEM, proses Y Brifysgol Agored o weinyddu cymorth i fyfyrwyr statudol ar gyfer carfannau myfyrwyr hanesyddol a pholisi a gweithredu ynghyd â darpariaeth heb fod yn arian parod ar gyfer benthyciadau i fyfyrwyr.

Llinell Wariant yn y Gyllideb Grantiau Cymorth i Fyfyrwyr (Gweler Adran 2.18.6 o'r Papur Tystiolaeth)

- Mae'r gyllideb wedi'i lleihau £11.822m yn 2023-24 a £12.822m yn 2024-25. Gan fod cyllidebau cymorth i fyfyrwyr yn seiliedig ar alw, maent yn amrywio yn ôl demograffeg a nifer yr unigolion sy'n cofrestru ar gyfer cyrsiau AB. Ar sail tanwariannau hanesyddol, mae'r gyllideb wedi'i hailflaenoriaethu.

Llinellau Gwariant yn y Gyllideb Costau Gweinyddol CBM/CThEM

- Cynhelir y gyllideb ar y lefelau cyhoeddedig, sef £14.643m yn 2023-24 a £18.143m yn 2024-25, sy'n adlewyrchu'r cynnydd rhagamcanol mewn costau.

Llinell Wariant yn y Gyllideb Darpariaeth Cyllideb Adnoddau Benthyciadau Myfyrwyr

- Cynhelir y gyllideb ar y lefelau cyhoeddedig, sef £488.010m yn 2023-24 a £514.341m yn 2024-25, sy'n adlewyrchu'r cynnydd rhagamcanol mewn costau nad ydynt yn arian parod.

Cam Gweithredu Ymgysylltu â Disgyblion

Llinell Wariant yn y Gyllideb Trechu Dadrithiad (Gweler Adran 2.7 o'r Papur Tystiolaeth)

- Mae'r cyllid yn cefnogi gweithgareddau sy'n anelu at wella deilliannau dysgwyr agored i niwed/difreintiedig drwy: wella gwrth-fwllo a phresenoldeb mewn ysgolion; Gŵyl y Gelli (rhaglenni i ysgolion a dysgwyr) Addysg heblaw yn yr Ysgol, Cwnsela; Addysg yn y cartref; presenoldeb; gwrth-fwllo. Cynhelir y gyllideb ar y lefelau cyhoeddedig, sef £7.905m yn 2023-24 a 2024-25.

Llinell Wariant yn y Gyllideb Ysgolion Cymunedol (Gweler Adrannau 2.3.5 a 2.3.6 o'r Papur Tystiolaeth)

- Mae cyllid yn helpu i gyflawni'r ymrwymiad yn y Rhaglen Lywodraethu i fuddsoddi '...yn amgylchedd dysgu ysgolion cymunedol, cydleoli gwasanaethau allweddol, a sicrhau ymgysylltiad cryfach â rhieni a gofawyr y tu allan i oriau traddodiadol' ac fe'i defnyddir i ddatblygu ysgolion cymunedol.
- Mae hefyd yn darparu cyllid i ddatblygu'r ymrwymiad yn y Rhaglen Lywodraethu i "ymchwilio i ddiwygio'r diwrnod ysgol a'r flwyddyn ysgol" er mwyn mynd i'r afael ag anfantais, lleihau anghydraddoldebau addysgol, cefnogi llesiant dysgwyr a

staff a sicrhau eu bod yn cyd-fynd yn agosach â phatrymau bywyd teuluol a chyflogaeth cyfoes.

- Dyrannwyd £3m o gronfeydd wrth gefn yn 2022-23, gyda chyllid yn cynyddu i £5.1m yn 2023-24 a £15.92m yn 2024-25 i gefnogi'r gwaith o ddiwygio'r diwrnod ysgol a'r flwyddyn ysgol, ynghyd ag ysgolion cymunedol. Mae'r cyllid ar gyfer 2023-24 yn cael ei flaenoriaethu i gefnogi swyddogion ymgysylltu â theuluoedd mewn ysgolion sy'n canolbwyntio ar wella lefelau presenoldeb disgyblion.
- Nid oes unrhyw gyllid ychwanegol wedi'i ddyrannu fel rhan o Gyllideb Ddrafft 2023-24.

Cam Gweithredu Ymgysylltu a Chyflogaeth Ieuenctid

Llinell Wariant yn y Gyllideb Dysgu Troseddwy (Gweler Adran 2.16 o'r Papur Tystiolaeth)

- Darperir cyllid i Wasanaeth Carchardai a Phrawf EF er mwyn ariannu darpariaeth dysgu a sgiliau i garcharorion mewn carchardai i oedolion. Mae cyllid hefyd ar gael ar gyfer prosiectau peilot arloesol sy'n cefnogi'r Agenda Dysgu Troseddwy ac er mwyn cefnogi'r gwaith o ddarparu sgiliau hanfodol i'r rhai sy'n bwrw dedfrydau yn y gymuned. Mae gan Lywodraeth Cymru rwymedigaeth statudol i ddarparu cyllid ar gyfer addysg mewn carchardai i oedolion yng Nghymru. Nid oes unrhyw gyllid ychwanegol wedi'i ddyrannu fel rhan o Gyllideb Ddrafft 2023-24.

Llinell Wariant yn y Gyllideb Ymgysylltu a Chyflogaeth Ieuenctid (Gweler Adran 2.15 o'r Papur Tystiolaeth)

- Mae'r cyllid hwn yn cefnogi gweithgareddau y bwriedir iddynt wella canlyniadau i bobl ifanc (11-25 oed), gan gefnogi eu datblygiad personol, cymdeithasol ac emosiynol ac, yr un pryd, hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywiaeth, yn ogystal â'u cyfranogiad parhaus mewn addysg, cyflogaeth a hyfforddiant. At hynny, bwriedir i waith ieuenctid a gweithgarwch ymgysylltu a datblygu ieuenctid gyfrannu at agendâu ehangach y llywodraeth, gan gynnwys iechyd meddwl a lles a digartrefedd ymysg pobl ifanc.
- Dyrannwyd cyllid ychwanegol fel rhan o Gyllideb Ddrafft 2022-23 er mwyn gweithredu ar argymhellion y Bwrdd Gwaith Ieuenctid Interim ar gyfer model gwaith ieuenctid cynaliadwy yng Nghymru, gan gynnwys recriwtio Bwrdd Gweithredu Strategaeth Gwaith Ieuenctid a fydd yn cymryd yr awenau gan y Bwrdd presennol. Cynhelir y gyllideb ar y lefelau cyhoeddedig, sef £11.956m yn 2023-24 a £12.376m yn 2024-25.

Cam Gweithredu Cymorth Cyflawni

Llinellau Gwariant yn y Gyllideb Cyfathrebu Addysg

- Dyrennir cyllid er mwyn cynnal gweithgareddau cyfathrebu mewn perthynas ag addysg. Cynhelir y gyllideb ar y lefelau cyhoeddedig, sef £0.482m yn 2023-24 a 2024-25.

Llinellau Gwariant yn y Gyllideb Tystiolaeth Ymchwil a Rhyngwladol

- Mae'r gyllideb yn cefnogi'r Rhaglen Addysg Ryngwladol, gan gynnwys grantiau i'r British Council (gan gynnwys prosiect yr Iaith Gymraeg ym Mhatagonia) ac Ymddiriedolaeth Addysgol yr Holocaust. Cynhelir y gyllideb ar y lefelau cyhoeddedig, sef £0.574m yn 2023-24 a 2024-25.

Cam Gweithredu Cymraeg mewn Addysg (Gweler Adrannau 2.13 a 2.19.4 o'r Papur Tystiolaeth)

Llinell Wariant yn y Gyllideb Cymraeg mewn Addysg

- Mae Llinell Wariant yn y Gyllideb Cymraeg mewn Addysg yn cefnogi gweithgareddau sy'n ymwneud ag elfennau addysgol Cymraeg 2050:
 - Cyllid ar gyfer Mudiad Meithrin i gynyddu darpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg fel llwybr i addysg cyfrwng Cymraeg;
 - Cynllunio addysg cyfrwng Cymraeg gan gynnwys gwaith paratoadol ar gyfer rhoi'r Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCAau) 10 mlynedd newydd ar waith yn unol â Rheoliadau Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg (Cymru) (Diwygio) (Coronafeirws) 2020, a ddaeth i rym ar 1 Rhagfyr 2020;
 - Comisiynu adnoddau addysgu a dysgu;
 - Cyllid ar gyfer y Coleg Cymraeg Cenedlaethol ac i ddatblygu darpariaeth cyfrwng Cymraeg ôl-16.
- Cynhelir y gyllideb ar y lefelau cyhoeddedig, sef £20.775m yn 2023-24 a £24.275m yn 2024-25.

Cam Gweithredu'r Gymraeg (Gweler Adran 2.13 o'r Papur Tystiolaeth)

Llinell Wariant yn y Gyllideb y Gymraeg

- Mae Llinell Wariant yn y Gyllideb y Gymraeg yn cefnogi'r gwaith o roi Strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gymraeg, sef Cymraeg 2050, ar waith. Caiff y gweithgareddau a nodir yn y Strategaeth eu cyflawni mewn partneriaeth ag adrannau ym mhob rhan o Lywodraeth Cymru a rhanddeiliaid allanol. Cynhelir y gyllideb ar y lefelau cyhoeddedig, sef £22.404m yn 2023-24 a 2024-25.

Llinell Wariant yn y Gyllideb Comisiynydd y Gymraeg

- Mae Llinell Wariant yn y Gyllideb hon yn ariannu Comisiynydd y Gymraeg mewn meysydd costau rhedeg sy'n cynnwys staff, adeiladau, costau cyfreithiol a phroffesiynol, hyfforddiant a recriwtio a TG er mwyn cefnogi gwaith Comisiynydd y Gymraeg mewn perthynas ag amrywiaeth eang o swyddogaethau a phwerau.
- Mae cyllideb Comisiynydd y Gymraeg wedi cynyddu £0.150m yn 2023-24 a 2024-25 ar ôl i gyllid gael ei ddrynnu o Gronfeydd Wrth Gefn er mwyn darparu codiad cyflog.
- Mae dyraniadau nad ydynt yn arian parod gwerth £0.049m yn 2023-24 a £0.001m yn 2024-25 wedi'u trosglwyddo o gronfeydd wrth gefn ar gyfer dibrisiant Comisiynydd y Gymraeg.

Cam Gweithredu yr Ystad a'r Ddarpariaeth TG

Llinell Wariant yn y Gyllideb Seilwaith Addysg

- Mae Llinell Wariant yn y Gyllideb hon yn darparu'r refeniw sydd ei angen i gefnogi Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu.
- Dyrannwyd cyllid am y tro cyntaf fel rhan o Gyllideb Ddrafft 2022-23 gyda £0.5m yn cael ei ddyrannu yn 2022-23, £7m yn 2023-24 a £12m yn 2024-25. Dyrennir y gyllideb hon er mwyn talu'r Taliadau Gwasanaeth Blyneddol ar gyfer y Model Buddsoddi Cydfuddiannol, yn ogystal â chostau refeniw sy'n gysylltiedig â chyflwyno'r rhaglen yn ehangach, gan gynnwys arolwg Carbon Sero Net a grant i ysgolion cyfrwng Cymraeg.
- Ailflaenoriaethwyd £2m yn 2023-24 a 2024-25 o Raglen y Model Buddsoddi Cydfuddiannol. Mae'r cyllid hwn wedi'i ailflaenoriaethu oherwydd oedi sy'n gysylltiedig â chynllun y Model Buddsoddi Cydfuddiannol, yn benodol prosiectau Braenaru Addysg y Model Buddsoddi Cydfuddiannol ar gyfer Sir y Fflint a Rhondda Cynon Taf, ac ni ddisgwylir i'r Taliadau Gwasanaeth Blyneddol ddechrau tan 2024-25.

Cyfalaf (Gweler Adrannau 2.21 i 2.23 o'r Papur Tystiolaeth)

- Nid oes unrhyw gyfalaf ychwanegol wedi'i ddyrannu fel rhan o Gyllideb Ddrafft 2023-24.

Cam Gweithredu yr Ystad a'r Ddarpariaeth TG

Llinell Wariant yn y Gyllideb Seilwaith Addysg

- Mae'r Llinell Wariant yn y Gyllideb yn cefnogi Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu, sy'n fuddsoddiad strategol hirdymor yn ein seilwaith addysg yng Nghymru, a ddatblygwyd mewn partneriaeth rhwng Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid addysg pwysig (awdurdodau lleol, sefydliadau addysg bellach ac Esgobaethau'r Eglwys Gatholig a'r Eglwys yng Nghymru). Yn ogystal â darparu cyllid cyfalaf ar gyfer y brif raglen, mae'r gyllideb hefyd yn cefnogi gwahanol gynlluniau eraill a ariennir gan grant er mwyn cyflawni ein blaenoriaethau ar gyfer addysg, gan gynnwys Ysgolion Bro, Cyfrwng Cymraeg, Gofal Plant, rhaglen EdTech, maint dosbarthiadau, Dechrau'n Deg a Chanolfannau cymunedol. Mae'r gyllideb hefyd yn darparu cyllid cyfalaf ar gyfer cynnal Addysg Uwch (AU) a chyllid ar gyfer Cyfalaf Ymchwil Addysg Uwch, sy'n cael cyllid cyfatebol gan yr Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol (BEIS).
- Cynhelir y gyllideb ar £369.877m yn 2023-24 a £365.714m yn 2024-25.

Cam Gweithredu Cymorth i Ddysgwyr Ôl-16

Llinellau Gwariant yn y Gyllideb Costau Gweinyddol CBM/CThEM

- Cynhelir y gyllideb ar £2.5m yn 2023-24 a 2023-24 ar gyfer gofynion cyfalaf y Cwmni Benthyciadau i Fyfyrwyr.

Cam Gweithredu Addysg Uwch

Llinell Wariant yn y Gyllideb Gwariant Rhaglen CCAUC

- Cynhelir y gyllideb ar £0.1m y flwyddyn ar gyfer gofynion cyfalaf CCAUC.

Cam Gweithredu Cymwysterau

Llinell Gwariant yn y Gyllideb Cymwysterau Cymru

- Cynhelir y gyllideb ar £0.25m y flwyddyn ar gyfer gofynion cyfalaf Cymwysterau Cymru.

Cam Gweithredu'r Gymraeg

Llinell Wariant yn y Gyllideb Comisiynydd y Gymraeg

- Cynhelir y gyllideb ar £0.05m y flwyddyn ar gyfer gofynion cyfalaf Comisiynydd y Gymraeg.

ATODIAD C – Trosglwyddiadau a ragwelir ar gyfer Prif Grŵp Gwariant Addysg a'r Gymraeg yn Ail Gyllideb Atodol 2022-23

Trosglwyddiadau Cronfa wrth Gefn Adnoddau Cyllidol	Llinell Wariant yn y Gyllideb	£000
Clogau cyfartal	Gwariant Rhaglen CCAUC	7
Trosglwyddiad i Brif Grŵp Gwariant Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol – estyniad i drefniadaeth Bwrsari GIG Cymru a roddwyd ar waith ar gyfer 2017/18 ar gyfer myfyrwyr yn astudio pynciau yn ymwneud ag iechyd yng Nghymru (carfanau 2019-20 a 2020-21)	Grantiau Cymorth i Fyfrwyr	1,400
Trosglwyddiad i Brif Grŵp Gwariant yr Economi – Cynllun Peilot Sgiliau Sero Net	Darpariaeth Ôl-16	1,000
Cyfanswm Trosglwyddiadau Cronfa wrth Gefn Adnoddau		2,407
Trosglwyddiadau Prif Grŵp Gwariant i Brif Grŵp Gwariant		
Trosglwyddiad allan o Brif Grŵp Gwariant yr Economi – marchnata Cymru yn ystod Cwpan y Byd	Cyfathrebu Addysg	-20
Cyfanswm Trosglwyddiadau Prif Grŵp Gwariant i Brif Grŵp Gwariant		-20
CYFANSWM TROSGLWYDDIADAU ADNODDAU – AIL GYLLIDEB ATODOL		2,387

ATODIAD D – Dyraniadau Grant Gwella Ysgolion Consortia Rhanbarthol ar gyfer 2022-23

Disgrifiad o Gyllid	Cymru Gyfan 2022-23 £
Cymorth rhanbarthol ar gyfer diwygio'r cwricwlwm ac asesu ymgysylltu ag ysgolion y Rhwydwaith Cenedlaethol	3,400,000
Diwygio cwricwlwm a threfniadau asesu ysgolion, gan gynnwys cynnydd o ran dysgu	3,000,000
Llesiant mewn dysgu	6,346,000
Rhaglen dysgu proffesiynol ar gyfer diwygio'r cwricwlwm	330,000
Dysgu, ymholi ac ymchwil a arweinir gan ysgolion er mwyn gwireddu'r cwricwlwm	3,200,000
Dysgu proffesiynol ar gyfer datblygu ymarfer a myfyrion (RALD/ WCLD, SLO, Addysgeg, Safonau Proffesiynol)	3,200,000
Cynorthwyyr Addysgu Lefel Uwch a TALP	1,100,000
Cymraeg – Datblygiad Proffesiynol	950,000
Gwelliant Safon Uwch	2,700,000
Ysgolion Pob Oedran - Cymorth ar gyfer Prosiectau Ymchwil a Chydweithredol	800,000
Pecyn cymorth Sefydlu / Gyrfa Gynnar	100,000
Rhaglen Arweinyddiaeth yn y Dyfodol (Darpar arweinwyr canol yn cynnwys cymorth Coetsio a Mentora)	250,000
Cymhwyster Proffesiynol Cenedlaethol ar gyfer Prifathrawiaeth (NPQH)	1,000,000
Rheolwr Cenedlaethol Prosiect Cymraeg mewn Addysg	645,500
Dylunio ymchwil addysgegol	70,000
Cynllun Peilot Cyfrwng Cymraeg – prosiect Blwyddyn i Ffwrdd	80,000
Cynllun Peilot Cyfrwng Cymraeg – prosiect Secondiadau	46,820
Cymorth rhanbarthol ar gyfer leithoedd modern – (leithoedd Tramor Modern (Dyfodol Byd-eang))	126,000
leithoedd Tramor Modern – meithrin gallu ar gyfer ITM yn y sector cynradd	462,000
Grant Llythrennedd a Rhifedd	271,000
Cynllun Llafaredd Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd Cynradd i Gymru	500,000
Fframwaith Cymhwysedd Digidol	400,000
Sgiliau Codio a Digidol	100,000
Cyllid i ysgolion ar gyfer Dysgu Proffesiynol	300,000
Addysgu Iaith a Llythrennedd o Bell	12,000,000
Dull cymorth amlasiantaethol – Gwasanaeth Cyflawni Addysg yn unig	145,000
Grant Gwella Addysg i Ysgolion – Cyfanswm	10,000
Cefnogi Cydweithio a Helpu i Ddatblygu Gallu o fewn y Consortia – Helen Richards Gwasanaeth Cyflawni Addysg	120,159,000
Meithrin Gallu Arweinyddiaeth	70,000
Cyllid i Gefnogi'r Gwaith o Baratoi Systemau ar gyfer Profion Rhyngwladol	60,000
Cymhwyster Proffesiynol Cenedlaethol ar gyfer Prifathrawiaeth (NPQH)	250,000
Grant capasiti cyfrwng Cymraeg	45,500
Tranche 2 Costau Datblygu – Cefnogi Dysgwyr sy'n Agored i Niwed	322,899
Coetsio a mentora Cam 3 (GWE yn unig)	185,000
Dylunio ymchwil addysgegol GWE yn unig	150,000
Cyfanswm Grant Gwella Ysgolion Consortia Rhanbarthol	20,000
	162,794,719

Cymru Gyfan 22-23 £	ERW gynt						
	Consortium Canolbarth y De (CSC)	Gwasanaeth Cyflawni Addysg	GWE	Powys	Castell-nedd Port Talbot	Ceredigion	Partneriaeth
162,794,719	48,842,538	31,453,310	37,176,360	6,601,799	7,273,743	3,718,289	27,728,677

ATODIAD E – Dyraniadau Grant Refeniw ar gyfer Prydau Ysgol am Ddim i Holl Blant Ysgolion Cynradd

	Dyraniad Refeniw 2022-23	Dyraniad Cyfalaf 2022-23
Ynys Môn	£554,864	£832,177
Gwynedd	£795,965	£1,570,244
Conwy	£807,685	£1,244,756
Sir Ddinbych	£331,178	£1,203,238
Sir y Fflint	£648,626	£1,767,034
Wrecsam	£740,043	£1,500,117
Powys	£694,166	£1,538,958
Ceredigion	£614,470	£798,300
Sir Benfro	£1,167,325	£1,330,558
Sir Gaerfyrddin	£995,542	£2,198,448
Abertawe	£590,360	£2,526,996
Castell-nedd Port Talbot	£855,737	£1,554,885
Pen-y-bont ar Ogwr	£816,057	£1,627,787
Bro Morgannwg	£1,317,679	£1,593,112
Rhondda Cynon Taf	£1,767,061	£2,836,535
Merthyr Tudful	£478,852	£666,159
Caerffili	£1,599,631	£2,077,239
Blaenau Gwent	£552,521	£667,974
Torfaen	£727,988	£1,001,244
Sir Fynwy	£757,456	£853,045
Casnewydd	£1,482,095	£1,788,842
Caerdydd	1,026,684	£3,822,354
CYFANSWM CYMRU GYFAN	£19,321,985	£35,000,000

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cyllideb Ddrafft 2023-24
Papur Tystiolaeth - Atodiadau

ATODIAD F – Dyraniadau 2022-23 i golegau Addysg Bellach

	Dyraniad Amser Llawn 2022/23	Dyraniad Rhan- amser (heb gynnwys cynnydd) 2022/23	Lwfans Rhan- amser	Cyfanswm Dyraniad Rhan- amser	Cynnydd Amddifadedd	Cynnydd Teneurwydd	Lwfans Cyfrwng Cymraeg	Lwfans a Gedwir yn Ganolog o 3%	Lwfans Cynhaliaeth o 2%	Cynnydd o 5% yn y gyfradd uned cyllid (a ychwanegwyd ym mis Rhagfyr 2022)	Cyfanswm dyraniad 2022/23
	£	£	£	£	£	£	£	£	£	£	£
Coleg Penybont	13,656,711	2,474,752	494,950	2,969,703	792,626	0	30,000	483,944	322,629	911,281	19,166,894
Coleg Caerdydd a'r Fro	27,954,611	7,050,017	1,410,003	8,460,020	2,571,394	0	30,000	1,050,139	700,093	2,036,813	42,803,070
Coleg Cambria	33,323,619	5,819,753	1,163,951	6,983,704	1,571,281	755,863	115,000	1,174,301	782,867	2,191,789	46,898,425
Coleg Gwent	37,920,930	6,253,443	1,250,689	7,504,132	2,661,012	0	230,000	1,325,231	883,487	2,514,740	53,039,533
Coleg Sir Gâr	16,809,617	2,616,695	523,339	3,140,034	524,616	593,701	1,061,250	582,789	388,526	1,072,279	24,172,813
Coleg y Cymoedd	25,262,488	4,093,907	818,781	4,912,688	2,582,058	0	29,756	880,692	587,128	1,711,253	35,966,063
Coleg Gŵyr Abertawe	21,538,093	3,042,686	608,537	3,651,223	1,600,565	0	115,000	737,423	491,616	1,400,946	29,534,867
Grŵp Llandrillo Menai	30,803,282	5,055,930	1,011,186	6,067,117	1,538,213	2,517,412	2,156,250	1,075,776	717,184	2,010,079	46,885,313
Grŵp NPTC	19,478,041	4,031,373	806,275	4,837,648	1,122,403	2,532,404	30,000	705,282	470,188	1,330,678	30,506,644
Coleg Merthyr Tudful	8,973,505	729,114	145,823	874,937	784,603	0	30,000	291,079	194,052	555,909	11,704,084
Coleg Sir Benfro	10,287,189	1,486,749	297,350	1,784,099	254,975	367,873	30,000	353,218	235,479	645,748	13,958,582
Coleg Chweched Dosbarth Catholig Dewi Sant	6,576,453	181,020	36,204	217,224	539,470	0	15,000	202,724	135,149	383,551	8,069,572
Addysg Oedolion Cymru	0	4,246,919	849,384	5,096,303	252,252	190,425	30,243	127,408	84,938	278,045	6,059,613
	252,584,539	47,082,359	9,416,472	56,498,831	16,795,469	6,957,679	3,902,499	8,990,007	5,993,338	17,043,111	368,765,472

ATODIAD G - TYBIAETHAU RHAGOLWG ARIANNOL ADDYSG BELLACH 2022-23

Noder:

1. Mae'r tybiaethau hyn at ddibenion cynllunio'n unig er mwyn sicrhau y gellir cymharu sefydliadau ac ni ddylid ystyried eu bod yn rhagolygon cyllido dangosol nac yn gyngor ar gytundebau cyflog yn y dyfodol.
2. Maent ar sail gynghorol ac os bydd unrhyw goleg o'r farn nad ydynt yn gweddu i'w amgylchiadau gellir defnyddio tybiaethau amgen ar yr amod eu bod yn cael eu datgelu yn y rhagolwg.
3. Dylai'r tybiaethau hyn gael eu darllen ar y cyd ag unrhyw gyhoeddiadau gan Lywodraeth Cymru yn rhoi cyngor penodol ar ffrydiau cyllido eraill.

Cyllid grant Llywodraeth Cymru

Dylai sefydliadau ddefnyddio'r dyraniadau terfynol ar gyfer blynyddoedd academiaidd 2022/23 sydd wedi eu nodi.

Cyflog

Tybiwch ddyfarniad cyflog o 0% bob blwyddyn.

Pensiynau

Dylai rhagolygon pensiwn fod yn seiliedig ar yr wybodaeth ddiweddaraf sydd ar gael ar gyfer y cynlluniau perthnasol.

Cyllid Ewropeaidd

Dylai cyllid Ewropeaidd fod yn seiliedig ar asesiad sefydliad unigol o'r prosiectau sydd ar waith ganddynt, gan roi sylw dyledus i effaith Brexit.

Cyfalaf

Dylai'r holl brosiectau cyfalaf sydd wedi'u cynllunio a'u cymeradwyo gael eu cynnwys.

Cyllid cynnal a chadw

Tybiwch nad oes cyllid ychwanegol ar gyfer yr ôl-groniad o waith cynnal a chadw ar gyfer 2022/23 a blynyddoedd dilynol

Dysgu Seiliedig ar Waith

Dylai sefydliadau ddefnyddio'r dyraniadau ar gyfer blwyddyn academiaidd 2022/23 sydd wedi eu nodi'n ddiweddar.

Chwyddiant cost

Gall datchwyddydd cynnyrch domestig gros (GDP) gael ei ystyried yn fesur o chwyddiant cyffredinol yn yr economi ddomestig. Y datchwyddwyr GDP diweddaraf, ym mis Mehefin 2021 (*Rhagolwg economaidd a chyllidol*), yw:

Blwyddyn Ariannol	%
2022-23	4.05%
2023-24	2.41%
2024-25	1.85%
Ffynhonnell: Ystadegau Gwladol Llywodraeth y DU Mawrth 2022	

Dylai sefydliadau ddefnyddio'r cyfraddau hyn ar gyfer cynnydd mewn costau nad ydynt yn gyflogau oni fydd ganddynt wybodaeth fwy penodol, gan nodi'r eithriadau.

Cyfradd sylfaenol banciau

Y gyfradd banc sylfaenol bresennol yw 0.75%. Os bydd yn cynyddu neu'n gostwng cyn cwblhau'r rhagolygon defnyddiwrch y gwerth mwyaf diweddar. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod y bydd gan rai colegau drefniadau gwahanol ar gyfer benthyca h.y. bydd gan rai fenthyciadau cyfradd sefydlog a chyfraddau amrywiadwy eraill a byddem yn gofyn i chi wneud tybiaethau priodol yn seiliedig ar gyfraddau rhagweledig.

Rhwymedigaethau pensiwn

Ni ddylai sefydliadau dybio unrhyw symudiad yn y rhwymedigaeth pensiwn oni fydd gwybodaeth bellach benodol yn hysbys o adroddiadau actiwaraid, a ddylai gael ei datgelu.

Targedau

Dylai sefydliadau ystyried targedau dysgu sydd wedi cael eu gosod ac adfachu cysylltiedig os na chaiff targedau eu cyflawni.

Dadansoddiad sensitifrwydd

Oherwydd y diffyg gwybodaeth ar hyn o bryd am gyllidebau Cymru yn y dyfodol, rydym yn parhau i argymhell dadansoddiad sensitifrwydd o 2.5% a 5% mewn cyllid rheolaidd, yn cynnwys unrhyw incwm Dysgu Seiliedig ar Waith. Fodd bynnag, mae'n amlwg bod chwyddiant yn anwadal iawn ac, felly, os bydd colegau am gynnwys lefelau uwch o sensitifrwydd mewn rhai meysydd, wrth gwrs mae croeso i chi wneud hynny.

Risgiau Allweddol

Dylech gynnwys unrhyw risgiau sylweddol sy'n berthnasol yn eich barn chi i'ch rhagolygon yn adran naratif y tab Dadansoddi.

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cyllideb Ddrafft 2023-24
Papur Tystiolaeth - Atodiadau

ATODIAD H – Gwerthoedd Rhaglenni 2022/23 ar gyfer cyfrifo cyllid AB a Chweched dosbarth

Cod y Rhaglen	Teitl y Rhaglen	Gwerth y Rhaglen 2022/23
0004A02B	4 TGAU	£3,175
0005A02B	5+ TGAU	£3,837
0006A02B	5 cymhwyster cyfwerth â TGAU	£3,837
0013A03B	3 UG	£3,387
0013B03B	3 chymhwyster cyfwerth ag UG	£3,387
0013C03B	2 UG a CBC	£3,387
0013D03B	2 gymhwyster cyfwerth ag UG a CBC	£3,387
0014A03B	4+ UG	£4,339
0014B03B	4+ cymhwyster cyfwerth ag UG	£4,339
0014C03B	3 UG a CBC	£4,339
0014D03B	3 chymhwyster cyfwerth ag UG a CBC	£4,339
0015C03B	4 UG a CBC	£5,292
0015D03B	4+ cymhwyster cyfwerth ag UG a CBC	£5,292
0022A03B	2 A2	£2,434
0022B03B	2 gymhwyster cyfwerth ag A2	£2,434
0023A03B	3 A2	£3,387
0023B03B	3 chymhwyster cyfwerth ag A2	£3,387
0023C03B	2 A2 a CBC	£3,387
0023D03B	2 gymhwyster cyfwerth ag A2 a CBC	£3,387
0024A03B	4+ A2	£4,339
0024B03B	4+ cymhwyster cyfwerth ag A2	£4,339
0024C03B	3 A2 a CBC	£4,339
0024D03B	3 chymhwyster cyfwerth ag A2 a CBC	£4,339
0025C03B	4+ A2 a CBC	£5,292
0025D03B	4+ cymhwyster cyfwerth ag A2 a CBC	£5,292
0030A03B	Diploma Bagloriaeth Ryngwladol (Blwyddyn 1 neu 2)	£5,292
Cod y Rhaglen	Teitl y Rhaglen	Gwerth y Rhaglen 2022/23
0103A01B	Iechyd a Gofal Cymdeithasol lefel 1	£4,547
0103A02B	Iechyd a Gofal Cymdeithasol lefel 2	£4,100
0103A02D	Iechyd a Gofal Cymdeithasol gyda Dysgu Pellach yn y Gweithle Lefel 2	£4,314
0103A23B	Iechyd a Gofal Cymdeithasol Dysgu Cyflym Lefel 2-3	£4,944
0103A03B	Iechyd a Gofal Cymdeithasol lefel 3	£4,100
0103A03B12	Iechyd a Gofal Cymdeithasol lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,100

0103A03B22	Iechyd a Gofal Cymdeithasol lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,100
0103AAAB	Mynediad i AU Gofal iechyd	£3,262
0103AE0B	Iechyd a Gofal Cymdeithasol Lefel Mynediad	£4,547
0103B02B	Therapiau Cyflenwol lefel 2	£4,100
0103B03B	Therapiau Cyflenwol lefel 3	£4,100
0103B03B12	Therapiau Cyflenwol lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,100
0103B03B22	Therapiau Cyflenwol lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,100
0103BAAB	Mynediad i AU Gofal Cymdeithasol	£3,262
0103CAAB	Mynediad i AU Gwyddorau Cymdeithasol	£3,262
0104A01B	Gwasanaethau Cyhoeddus lefel 1	£4,922
0104A12B	Gwasanaethau Cyhoeddus Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£5,789
0104A02B	Gwasanaethau Cyhoeddus lefel 2	£4,546
0104A03B	Gwasanaethau Cyhoeddus lefel 3	£4,546
0104A03B12	Gwasanaethau Cyhoeddus lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,546
0104A03B22	Gwasanaethau Cyhoeddus lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,546
0105A01B	Datblygiad Gofal Plant Lefel 1	£4,445
0105A02B	Datblygiad Gofal Plant Lefel 2	£4,828
0105A02D	Datblygiad Gofal Plant Lefel 2 gyda Dysgu Pellach yn y Gweithle	£4,455
0105A03B	Datblygiad Gofal Plant Lefel 3	£3,980
0105A03B12	Datblygiad Gofal Plant Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£3,980
0105A03B22	Datblygiad Gofal Plant Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£3,980
0201AAAB	Mynediad i AU Gwyddoniaeth	£3,612
0201BAAB	Mynediad i AU Gwyddorau Amgylcheddol	£3,612
0201CAAB	Mynediad i AU Biowyddorau	£3,612
0201C02B	Gwyddoniaeth Gymhwysol lefel 2	£4,553
0201C03B	Gwyddoniaeth Gymhwysol Lefel 3	£4,553
0201C03B12	Gwyddoniaeth Gymhwysol Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,553
0201C03B22	Gwyddoniaeth Gymhwysol Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,553
0201C03D	Gwyddoniaeth Gymhwysol Lefel 3 gyda Dysgu Pellach yn y Gweithle	£4,655
0201DAAB	Mynediad i AU Gwyddor Ffforensig	£3,612
0201EAAB	Mynediad i AU Gwyddor Iechyd	£3,612
0301A01B	Astudiaethau seiliedig ar Dir Lefel 1	£7,205
0301A02B	Astudiaethau seiliedig ar Dir Lefel 2	£7,205

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cyllideb Ddrafft 2023-24
Papur Tystiolaeth - Atodiadau

Tudalen y pecyn 106

0301A03D	Astudiaethau seiliedig ar Dir Lefel 3 gyda Dysgu Pellach yn y Gweithle	£9,674
0301A03B	Astudiaethau seiliedig ar Dir Lefel 3	£7,205
0301A03B12	Astudiaethau seiliedig ar Dir Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,205
0301A03B22	Astudiaethau seiliedig ar Dir Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,205
0301AE0B	Astudiaethau seiliedig ar Dir Lefel E	£7,205
0302A01B	Garddwriaeth a Choedwigaeth 1	£7,054
0302A12B	Garddwriaeth a Choedwigaeth Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£8,070
0302A02B	Garddwriaeth a Choedwigaeth 2	£7,054
0302A03B	Garddwriaeth a Choedwigaeth 3	£7,054
0302A03B12	Garddwriaeth a Choedwigaeth 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,054
0302A03B22	Garddwriaeth a Choedwigaeth 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,054
0302B01B	Blodeuwriaeth Lefel 1	£7,054
0302B02B	Blodeuwriaeth Lefel 2	£7,054
0302B03B	Blodeuwriaeth Lefel 3	£7,054
0302B03B12	Blodeuwriaeth Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,054
0302B03B22	Blodeuwriaeth Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,054
0303A01B	Astudiaethau Ceffyl Lefel 1	£7,033
0303A02B	Astudiaethau Ceffyl Lefel 2	£7,033
0303A03B	Astudiaethau Ceffyl Lefel 3	£7,033
0303A03B12	Astudiaethau Ceffyl Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,033
0303A03B22	Astudiaethau Ceffyl Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,033
0303AE0B	Gofal Ceffylau Lefel Mynediad	£7,033
0303B01B	Gofal Anifeiliaid lefel 1	£7,033
0303B02B	Gofal Anifeiliaid lefel 2	£7,033
0303B03B	Gofal Anifeiliaid lefel 3	£7,033
0303B03B12	Gofal Anifeiliaid lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,033
0303B03B22	Gofal Anifeiliaid lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,033
0303C02B	Nyrsio Milfeddygol lefel 2	£7,033
0303C03B	Nyrsio Milfeddygol lefel 3	£7,033
0303C03B12	Nyrsio Milfeddygol lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,033
0303C03B22	Nyrsio Milfeddygol lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,033
0304A01B	Cefn Gwlad a'r Amgylchedd Lefel 1	£7,076
0304A02B	Cefn Gwlad a'r Amgylchedd Lefel 2	£7,076
0304A03B	Cefn Gwlad a'r Amgylchedd Lefel 3	£7,076
0304A03B12	Cefn Gwlad a'r Amgylchedd Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,076
0304A03B22	Cefn Gwlad a'r Amgylchedd Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,076

0304A03D	Cefn Gwlad a'r Amgylchedd Lefel 3 gyda Dysgu Pellach yn y Gweithle	£7,915
0401A01B	Gweithgynhyrchu a Pheirianeg Lefel 1	£7,117
0401A12B	Gweithgynhyrchu a Pheirianeg Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£8,090
0401A02B	Gweithgynhyrchu a Pheirianeg Lefel 2	£7,117
0401A03B	Gweithgynhyrchu a Pheirianeg Lefel 3	£7,117
0401A03B12	Gweithgynhyrchu a Pheirianeg Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401A03B22	Gweithgynhyrchu a Pheirianeg Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401AAAB	Mynediad i AU Peirianeg	£5,570
0401AE0B	Astudiaethau Peirianeg Lefel E	£7,117
0401B12B	Peirianeg Drydanol/ Electronig Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£9,912
0401B02B	Peirianeg Drydanol/Electronig Lefel 2	£7,117
0401B03B	Peirianeg Drydanol/Electronig Lefel 3	£7,117
0401B03B12	Peirianeg Drydanol/Electronig Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401B03B22	Peirianeg Drydanol/Electronig Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401C01B	Saernïo a Weldio lefel 1	£7,117
0401C02B	Saernïo a Weldio lefel 2	£7,117
0401C03B	Saernïo a Weldio lefel 3	£7,117
0401C03B12	Saernïo a Weldio lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401C03B22	Saernïo a Weldio lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401D02B	Peirianeg Awyrofod Lefel 2	£7,117
0401D03B	Peirianeg Awyrofod Lefel 3	£7,117
0401D03B12	Peirianeg Awyrofod Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401D03B22	Peirianeg Awyrofod Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401E02B	Peirianeg Drydanol lefel 2	£7,117
0401E03B	Peirianeg Drydanol lefel 3	£7,117
0401E03B12	Peirianeg Drydanol lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401E03B22	Peirianeg Drydanol lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401F02B	Peirianeg seiliedig ar Dir Lefel 2	£7,117
0401F03B	Peirianeg seiliedig ar Dir Lefel 3	£7,117
0401F03B12	Peirianeg seiliedig ar Dir Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401F03B22	Peirianeg seiliedig ar Dir Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401F03D	Peirianeg seiliedig ar Dir Lefel 3 gyda Dysgu Pellach yn y Gweithle	£7,952
0401G02B	Peirianeg Forol Lefel 2	£7,117

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cyllideb Ddrafft 2023-24
Papur Tystiolaeth - Atodiadau

Tudalen y pecyn 107

0401G03B	Peirianeg Forol Lefel 3	£7,117
0401G03B12	Peirianeg Forol Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401G03B22	Peirianeg Forol Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401H01B	Peirianeg Fodurool lefel 1	£7,117
0401H12B	Peirianeg Fodurool Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£7,850
0401H02B	Peirianeg Fodurool lefel 2	£7,117
0401H03B	Peirianeg Fodurool lefel 3	£7,117
0401H03B12	Peirianeg Fodurool lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401H03B22	Peirianeg Fodurool lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,117
0401I02B	Peirianeg Uwch Lefel 2	£11,778
0401I03B	Peirianeg Uwch Lefel 3	£11,778
0402C02B	Peiriannu Pren lefel 2	£5,608
0402E01B	Dodrefn Lefel 1	£5,812
0402E02B	Dodrefn Lefel 2	£5,608
0402E03B	Dodrefn Lefel 3	£5,608
0402E03B12	Dodrefn Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£5,608
0402E03B22	Dodrefn Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£5,608
0403A02B	Gweithrediadau a Chynnal a Chadw lefel 2	£7,118
0403A03B	Gweithrediadau a Chynnal a Chadw lefel 3	£7,118
0403A03B12	Gweithrediadau a Chynnal a Chadw lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,118
0403A03B22	Gweithrediadau a Chynnal a Chadw lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,118
0500A02B	Adeiladu Lefel 2 - Sylfaen	£7,788
0500B02B	Adeiladu Lefel 2 - Cynnydd	£7,788
0502A01B	Adeiladu lefel 1	£7,099
0502A02B	Adeiladu lefel 2	£7,099
0502A03B	Adeiladu Lefel 3	£7,099
0502A03B12	Adeiladu Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502A03B22	Adeiladu Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502AE0B	Adeiladu a'r Amgylchedd Adeiledig Lefel E	£7,099
0502B03B	Gwaith brics lefel 3	£7,099
0502B03B12	Gwaith brics lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502B03B22	Gwaith brics lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502C03B	Gwaith Coed lefel 3	£7,099
0502C03B12	Gwaith Coed lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502C03B22	Gwaith Coed lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502D03B	Paentio ac Addurno lefel 3	£7,099
0502D03B12	Paentio ac Addurno lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502D03B22	Paentio ac Addurno lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502E03B	Crefftau Trywel Lefel 3	£7,099
0502E03B12	Crefftau Trywel Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,099

0502E03B22	Crefftau Trywel Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502F03B	Plymio lefel 3	£7,099
0502F03B12	Plymio lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502F03B22	Plymio lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502G03B	Gosod a Chynnal a Chadw Nwy lefel 3	£7,099
0502G03B12	Gosod a Chynnal a Chadw Nwy lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502G03B22	Gosod a Chynnal a Chadw Nwy lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502H03B	Teilsio Waliau a Lloriau lefel 3	£7,099
0502H03B12	Teilsio Waliau a Lloriau lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502H03B22	Teilsio Waliau a Lloriau lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502J03B	Cynnal a Chadw Peiriannau lefel 3	£7,099
0502J03B12	Cynnal a Chadw Peiriannau lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502J03B22	Cynnal a Chadw Peiriannau lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502K03B	Gwaith Gosod Trydanol lefel 3	£7,099
0502K03B12	Gwaith Gosod Trydanol lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0502K03B22	Gwaith Gosod Trydanol lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£7,099
0601A01B	Ymarferwyr TG lefel 1	£5,081
0601A02B	Ymarferwyr TG lefel 2	£4,734
0601A03B	Ymarferwyr TG lefel 3	£4,734
0601A03B12	Ymarferwyr TG lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,734
0601A03B22	Ymarferwyr TG lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,734
0601AAAB	Mynediad i AU - Cyfrifiadura Cymhwysol	£3,737
0601B02B	Rhaglen TG Uwch Lefel 2	£8,695
0601B03B	Rhaglen TG Uwch Lefel 3	£8,695
0601C03B	Rhaglen TG / Peirianeg Hybrid Uwch	£8,695
0602A01B	Defnyddwyr TG lefel 1	£5,098
0602A02B	Defnyddwyr TG lefel 2	£4,754
0602A03B	Defnyddwyr TG lefel 3	£4,754
0602A03B12	Defnyddwyr TG lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,754
0602A03B22	Defnyddwyr TG lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,754
0602AE0B	Technoleg Gwybodaeth Lefel E	£5,098
0701A01B	Manwerthu lefel 1	£4,957
0701A02B	Manwerthu lefel 2	£4,586
0701A03B	Manwerthu lefel 3	£4,586
0701A03B12	Manwerthu lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,586

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cyllideb Ddrafft 2023-24
Papur Tystiolaeth - Atodiadau

Tudalen y pecyn 108

0701A03B22	Manwerthu lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,586
0701AE0B	Manwerthu Lefel E	£4,957
0703A01B	Gwallt a Harddwch lefel 1	£5,090
0703A12B	Gwallt a Harddwch Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£6,386
0703A02B	Gwallt a Harddwch lefel 2	£4,745
0703A03B	Gwallt a Harddwch lefel 3	£4,745
0703A03B12	Gwallt a Harddwch lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,745
0703A03B22	Gwallt a Harddwch lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,745
0703AE0B	Gwallt a Harddwch Lefel E	£5,090
0703B01B	Trin Gwallt Lefel 1	£5,090
0703B12B	Trin Gwallt Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£6,174
0703B02B	Trin Gwallt Lefel 2	£4,745
0703B23B	Trin Gwallt Dysgu Cyflym Lefel 2-3	£5,733
0703B03B	Trin Gwallt Lefel 3	£4,745
0703B03B12	Trin Gwallt Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,745
0703B03B22	Trin Gwallt Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,745
0703C01B	Therapi Harddwch lefel 1	£5,090
0703C12B	Therapi Harddwch Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£6,386
0703C02B	Therapi Harddwch lefel 2	£4,745
0703C23B	Therapi Harddwch Dysgu Cyflym Lefel 2-3	£4,789
0703C03B	Therapi Harddwch lefel 3	£4,745
0703C03B12	Therapi Harddwch lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,745
0703C03B22	Therapi Harddwch lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,745
0703D02B	Technoleg Ewinedd lefel 2	£4,745
0703D03B	Technoleg Ewinedd lefel 3	£4,745
0703D03B12	Technoleg Ewinedd lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,745
0703D03B22	Technoleg Ewinedd lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,745
0703E02B	Effeithiau Arbennig Theatrïg lefel 2	£4,745
0703E03B	Effeithiau Arbennig Theatrïg lefel 3	£4,745
0703E03B12	Effeithiau Arbennig Theatrïg lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,745
0703E03B22	Effeithiau Arbennig Theatrïg lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,745
0703F03B	Therapi Sba lefel 3	£4,745
0703F03B12	Therapi Sba lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,745
0703F03B22	Therapi Sba lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,745
0704A01B	Coginio Proffesiynol lefel 1	£5,473
0704A12B	Coginio Proffesiynol Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£6,241
0704A02B	Coginio Proffesiynol lefel 2	£5,198
0704A03B	Coginio Proffesiynol lefel 3	£5,198
0704A03B12	Coginio Proffesiynol lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£5,198
0704A03B22	Coginio Proffesiynol lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£5,198

0704A04B	Coginio Proffesiynol lefel 4	£4,104
0704AE0B	Arlwy Lefel Mynediad	£5,473
0704B01B	Lletygarwch ac Arlwy Lefel 1	£5,473
0704B02B	Lletygarwch ac Arlwy Lefel 2	£5,198
0704B03B	Lletygarwch ac Arlwy Lefel 3	£5,198
0704B03B12	Lletygarwch ac Arlwy Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£5,198
0704B03B22	Lletygarwch ac Arlwy Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£5,198
0704BE0B	Lletygarwch ac Arlwy Lefel E	£5,473
0801A01B	Chwaraeon a Hamdden lefel 1	£4,896
0801A12B	Chwaraeon a Hamdden Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£5,649
0801A02B	Chwaraeon a Hamdden lefel 2	£4,514
0801A03B	Chwaraeon a Hamdden lefel 3	£4,514
0801A03B12	Chwaraeon a Hamdden lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,514
0801A03B22	Chwaraeon a Hamdden lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,514
0801AE0B	Chwaraeon a Hamdden Lefel E	£4,896
0802A01B	Teithio a Thwristiaeth lefel 1	£4,957
0802A12B	Teithio a Thwristiaeth Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£4,877
0802A02B	Teithio a Thwristiaeth lefel 2	£4,586
0802A03B	Teithio a Thwristiaeth lefel 3	£4,586
0802A03B12	Teithio a Thwristiaeth lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,586
0802A03B22	Teithio a Thwristiaeth lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,586
0802BAAB	Mynediad i AU Twristiaeth a Lletygarwch	£3,634
0901A01B	Celfyddydau Perfformio lefel 1	£5,688
0901A02B	Celfyddydau Perfformio lefel 2	£5,454
0901A03B	Celfyddydau Perfformio lefel 3	£5,454
0901A03B12	Celfyddydau Perfformio lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£5,454
0901A03B22	Celfyddydau Perfformio lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£5,454
0901A04B	Celfyddydau Perfformio lefel 4	£5,668
0901AE0B	Celfyddydau Perfformio Lefel E	£5,688
0901C02B	Cerddoriaeth a Thechnoleg Cerddoriaeth Lefel 2	£5,454
0901C23B	Cerddoriaeth a Thechnoleg Cerddoriaeth Dysgu Cyflym Lefel 2-3	£6,781
0901C03B	Cerddoriaeth a Thechnoleg Cerddoriaeth Lefel 3	£5,454
0901C03B12	Cerddoriaeth a Thechnoleg Cerddoriaeth Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£5,454

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cyllideb Ddrafft 2023-24
Papur Tystiolaeth - Atodiadau

Tudalen y pecyn 109

0901C03B22	Cerddoriaeth a Thechnoleg Cerddoriaeth Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£5,454
0902A01B	Celf a Dylunio lefel 1	£5,792
0902A12B	Celf a Dylunio Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£6,751
0902A02B	Celf a Dylunio lefel 2	£5,577
0902A03B	Celf a Dylunio lefel 3	£5,577
0902A03B12	Celf a Dylunio lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£5,577
0902A03B22	Celf a Dylunio lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£5,577
0902A04B	Celf a Dylunio lefel 4	£5,317
0902AE0B	Celf a Dylunio Lefel E	£5,792
0902B03B	Astudiaethau Sylfaen Celf Lefel 3	£5,577
0903A01B	Y Cyfryngau lefel 1	£5,565
0903A12B	Y Cyfryngau Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£6,071
0903A02B	Y Cyfryngau lefel 2	£5,308
0903A03B	Y Cyfryngau lefel 3	£5,308
0903A03B12	Y Cyfryngau lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£5,308
0903A03B22	Y Cyfryngau lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£5,308
0903A03D	Y Cyfryngau Lefel 3 gyda Dysgu Pellach yn y Gweithle	£6,023
0903B02B	Celfyddydau Cynhyrchu Lefel 2	£5,296
0903B03B	Celfyddydau Cynhyrchu Lefel 3	£5,308
0903B03B12	Celfyddydau Cynhyrchu Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£5,308
0903B03B22	Celfyddydau Cynhyrchu Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£5,308
1105AAAB	Mynediad i AU Y Dyniaethau	£3,116
1401A01B	Astudiaethau Sylfaen lefel 1	£6,953
1401A02B	Astudiaethau Sylfaen Lefel 2	£6,953
1401AE1B	Dysgu Sylfaen Lefel E1	£6,953
1401AE2B	Dysgu Sylfaen Lefel E2	£6,953
1401AE3B	Dysgu Sylfaen Lefel E3	£6,953
1401AXXB	Sgiliau Byw'n Annibynnol - Llwybr 1	£10,995
1401BXXB	Sgiliau Byw'n Annibynnol - Llwybr 2	£10,995
1401CXXB	Sgiliau Byw'n Annibynnol - Llwybr 3	£10,995
1401DXXB	Sgiliau Byw'n Annibynnol - Llwybr 4	£10,995
1401EXXB	Rhaglen Sylfaen – Cam Ymlaen – Grŵp Llandrillo Menai	£6,622
1401C01B	ESOL Lefel 1	£5,812
1401C02B	ESOL Lefel 2	£5,601
1401CE1B	ESOL Lefel E1	£5,812
1401CE2B	ESOL Lefel E2	£5,812
1401CE3B	ESOL Lefel E3	£5,812
1401CPEB	ESOL Cyn mynediad	£5,812
1402A01B	Paratoi i Weithio Lefel 1	£6,953
1402A02B	Paratoi i Weithio Lefel 2	£6,953

1402AE1B	Paratoi i Weithio Lefel E1	£6,953
1402AE2B	Paratoi i Weithio Lefel E2	£6,953
1402AE3B	Paratoi i Weithio Lefel E3	£6,953
1501A02B	Cyfrifyddu lefel 2	£4,576
1501A23B	Cyfrifyddu Dysgu Cyflym Lefel 2-3	£5,913
1501A03B	Cyfrifyddu lefel 3	£4,576
1501A03B12	Cyfrifyddu lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,576
1501A03B22	Cyfrifyddu lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,576
1501A04B	Cyfrifyddu lefel 4	£3,626
1501AAAB	Mynediad i AU Gwasanaethau Ariannol	£3,352
1502A01B	Gweinyddu Busnes lefel 1	£4,953
1502A12B	Gweinyddu Busnes Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£6,194
1502A02B	Gweinyddu Busnes lefel 2	£4,581
1502A23B	Gweinyddu Busnes Dysgu Cyflym Lefel 2-3	£6,780
1502A03B	Gweinyddu Busnes lefel 3	£4,581
1502A03B12	Gweinyddu Busnes lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,581
1502A03B22	Gweinyddu Busnes lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,581
1502AE0B	Gweinyddu Busnes Lefel E	£4,953
1502D02B	Ysgrifenyddion Cyfreithiol Lefel 2	£4,581
1502D03B	Ysgrifenyddion Cyfreithiol lefel 3	£4,581
1502D03B12	Ysgrifenyddion Cyfreithiol lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,581
1502D03B22	Ysgrifenyddion Cyfreithiol lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,581
1502E02B	Gweinyddu Meddygol lefel 2	£4,581
1502E03B	Gweinyddu Meddygol lefel 3	£4,581
1502E03B12	Gweinyddu Meddygol lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,581
1502E03B22	Gweinyddu Meddygol lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,581
1503B12B	Astudiaethau Busnes Dysgu Cyflym Lefel 1-2	£5,596
1503B02B	Astudiaethau Busnes Lefel 2	£4,581
1503B23B	Astudiaethau Busnes Dysgu Cyflym Lefel 2-3	£5,639
1503B03B	Astudiaethau Busnes Lefel 3	£4,576
1503B03B	Astudiaethau Busnes Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£4,576
1503B03B	Astudiaethau Busnes Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£4,576
1503BAAB	Mynediad i AU Astudiaethau Busnes	£3,626
1505A03B	Y gyfraith lefel 3	£3,910
1505A03B12	Y gyfraith lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£3,910
1505A03B22	Y gyfraith lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£3,910
1505B02B	Ymarfer Cyfreithiol Lefel 2	£3,910

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cyllideb Ddrafft 2023-24
Papur Tystiolaeth - Atodiadau

Tudalen y pecyn 110

1505B03B	Ymarfer Cyfreithiol Lefel 3	£3,910
1505B03B12	Ymarfer Cyfreithiol Lefel 3 - Blwyddyn 1 o gwrs 2 flynedd	£3,910
1505B03B22	Ymarfer Cyfreithiol Lefel 3 - Blwyddyn 2 o gwrs 2 flynedd	£3,910
9801A01B	Mynediad i AB Lefel 1	£2,534
9801A02B	Mynediad i AB Lefel 2	£2,534
0104AJAB	Prentisiaethau Iau – Gwasanaethau Cyhoeddus	£2,260
0401CJAB	Prentisiaeth Iau – Saernio a Weldio	£2,260
0401HJAB	Prentisiaethau Iau – Peirianeg Foduro	£2,260
0502AJAB	Prentisiaethau Iau – Adeiladu	£2,260
0703AJAB	Prentisiaethau Iau – Gwallt a Harddwch	£2,260
0704BJAB	Prentisiaethau Iau – Lletygarwch ac Arlwy	£2,260
0903AJAB	Prentisiaethau Iau – y Cyfryngau	£2,260
0301AJAB	Prentisiaeth Iau – Tirlunio	£2,260
Cod y Rhaglen Ran-amser	Cofnodwyd fel cyfanswm oriau cyswllt dan arweiniad (GCH)	Gwerth y Rhaglen 2022/23
0101XXXV	Meddygaeth a Deintyddiaeth	£8.82
0102XXXV	Nyrsio a Phynciau a Galwedigaethau sy'n Gysylltiedig â Meddygaeth	£7.19
0103XXXV	Iechyd a Gofal Cymdeithasol	£7.45
0104XXXV	gwasanaethau cyhoeddus	£8.38
0105XXXV	Datblygiad a Llesiant Plant	£7.20
0201XXXV	Gwyddoniaeth	£8.41
0202XXXV	Mathemateg ac Ystadegau	£7.06
0301XXXV	Amaethyddiaeth	£13.93
0302XXXV	Garddwriaeth a Choedwigaeth	£13.62
0303XXXV	Gofal Anifeiliaid a Gwyddor Filfeddygol	£13.57
0304XXXV	Cadwraeth Amgylcheddol	£13.66
0401XXXV	Peirianeg	£13.75
0402XXXV	Technolegau Gweithgynhyrchu	£10.60
0403XXXV	Trafnidiaeth Gweithrediadau a Chynnal a Chadw	£13.75
0501XXXV	Pensaerniaeth	£14.12
0502XXXV	Adeiladu	£13.71
0503XXXV	Cynllunio Trefol, Gwledig a Rhanbarthol	£8.47
0601XXXV	Ymarferwyr TGCh	£8.78
0602XXXV	TGCh i Ddefnyddwyr	£8.82
0701XXXV	Manwerthu a Chyfanwerthu	£8.47
0702XXXV	Warysau a Dosbarthu	£8.43
0703XXXV	Busnesau Gwasanaethu	£8.80
0704XXXV	Lletygarwch ac Arlwy	£9.74
0801XXXV	Chwaraeon a Hamdden	£8.32
0802XXXV	Teithio a Thwristiaeth	£8.47
0901XXXV	Y Celfyddydau Perfformio	£10.28

0902XXXV	Crefftau, y Celfyddydau Creadigol a Dylunio	£10.53
0903XXXV	Y Cyfryngau a Chyfathrebu	£9.97
0904XXXV	Gwasanaethau Cyhoeddi a Gwybodaeth	£7.06
1001XXXV	Hanes	£7.06
1002XXXV	Archaeoleg a Gwyddorau Archaeolegol	£7.06
1003XXXV	Athroniaeth	£7.06
1004XXXV	Diwinyddiaeth ac Astudiaethau Crefyddol	£7.06
1101XXXV	Daearyddiaeth	£7.06
1102XXXV	Cymdeithaseg a Pholisi Cymdeithasol	£7.06
1103XXXV	Gwleidyddiaeth	£7.06
1104XXXV	Economeg	£7.06
1105XXXV	Anthropoleg	£7.06
1201XXXV	Ieithoedd, Llenyddiaeth a Diwylliant Ynysoedd Prydain	£7.28
1202XXXV	Ieithoedd, Llenyddiaethau a Diwylliannau Eraill	£7.27
1203XXXV	Ieitheg	£7.06
1301XXXV	Addysgu a Darlithio	£7.13
1302XXXV	Cymorth Dysgu Uniongyrchol	£7.47
1401AXXV	Sgiliau Annibynnol – Cymedrol	£13.41
1401BXXV	Sgiliau Annibynnol – Dwys	£21.17
1401CXXV	ESOL	£10.58
1401DXXV	Addysg Sylfaenol Oedolion	£13.41
1401XXXV	Sylfaen i fywyd dysgu	£13.41
1402AXXV	Paratoi ar gyfer Bywyd a Gwaith	£12.07
1501XXXV	Cyfrifysyddu a Chyllid	£8.44
1502XXXV	Gweinyddu	£8.46
1503XXXV	Rheoli Busnes	£8.44
1504XXXV	Marchnata a Gwerthu	£8.52
1505XXXV	Y Gyfraith a Gwasanaethau Cyfreithiol	£7.06
9101XXXV	Sgiliau sylfaenol LearnDirect / darpariaeth ESOL	£13.41
9102XXXV	LearnDirect arall	£8.82
Cod y Rhaglen Ran-amser	Cofnodwyd fel Cofrestriadau	Gwerth y Rhaglen 2022/23
9001XXXV	Cymwysterau NVQ yn y gweithle	£1,745
Cod y Rhaglen Ran-amser	Cofnodwyd fel cyfanswm oriau cyswllt dan arweiniad (GCH)	Gwerth y Rhaglen 2022/23
0100XXXG	Gwasanaethau Iechyd y Cyhoedd a Gofal	£7.13
0200XXXG	Gwyddoniaeth a Mathemateg	£8.32
0300XXXG	Amaethyddiaeth, Garddwriaeth a Gofal Anifeiliaid	£13.10
0400XXXG	Peirianeg a Thechnolegau Gweithgynhyrchu	£12.93
0500XXXG	Cynllunio Gwaith Adeiladu a'r Amgylchedd Adeiledig	£14.01
0600XXXG	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	£8.87

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cyllideb Ddrafft 2023-24
Papur Tystiolaeth - Atodiadau

0700XXXG	Busnes Manwerthu a Masnachol	£9.86
0800XXXG	Teithio Hamdden a Thwristiaeth	£8.54
0900XXXG	Y Celfyddydau, y Cyfryngau a Chyhoeddi	£10.33
1000XXXG	Hanes, Athroniaeth a Diwinyddiaeth	£7.06
1100XXXG	Gwyddorau Cymdeithasol	£7.08
1200XXXG	Ieithoedd, Llenyddiaeth a Diwylliant	£7.21
1300XXXG	Addysg a Hyfforddiant	£7.06
1401AXXG	Sgiliau Byw'n Annibynnol – Cymedrol	£13.41
1401BXXG	Sgiliau Byw'n Annibynnol – Dwys	£21.17
1401CXXG	ESOL	£10.58
1401DXXG	Addysg Sylfaenol Oedolion	£13.41
1402AXXG	Paratoi ar gyfer Bywyd a Gwaith	£12.07
1500XXXG	Gweinyddu Busnes a'r Gyfraith	£8.25
Cod y Rhaglen Ran-amser	Cofnodwyd fel cyfanswm oriau cyswllt dan arweiniad (GCH)	Gwerth y Rhaglen 2022/23
0001A02S	TGAU	£8.11
0001B03S	Lefel UG	£8.11
0001C03S	Lefel U2	£8.11
Cod y Rhaglen Ran-amser	Cofnodwyd fel Cofrestrïadau	Gwerth y Rhaglen 2022/23
0001A02P	Ailsefyll TGAU Mathemateg	£609
0001B02P	Ailsefyll TGAU Saesneg	£609
0001C02P	Ailsefyll TGAU Cymraeg (laith Gyntaf)	£609

ATODIAD I

Grantiau: Aildro 2021-22 a gwariant rhagamcanol y pedair blynedd wedyn ar gyfer: Grant Ffioedd Dysgu gradd gyntaf amser llawn (GGALI; Grant Ffioedd Dysgu gradd gyntaf ran-amser (GGRA; Grant Cynhaliaeth GGRA; Elfen grant Cyllid Meistr; Lwfans Cynhaliaeth Addysg (LCA); Grant Dysgu Llywodraeth Cymru (Addysg Bellach) (GDLIC(AB)).

£000oedd

Grantiau	Gwariant 2021-22	Rhagamcan 2022-23	Rhagamcan 2023-24	Rhagamcan 2024-25	Rhagamcan 2025-26
Grant Ffioedd Dysgu gradd gyntaf amser llawn (GGALI)	14,380	1,934	0	0	0
Grant Ffioedd Dysgu gradd gyntaf ran-amser (GGRA)	2,482	0	0	0	0
Grant Cynhaliaeth GGRA	32,410	38,201	42,486	46,428	50,453
Elfen grant Cyllid Meistr	24,588	23,898	24,921	26,508	28,542
Lwfans Cynhaliaeth Addysg (LCA)	14,518	14,494	14,495	14,501	14,506
Grant Dysgu Llywodraeth Cymru (Addysg Bellach)	3,933	3,933	3,933	3,933	3,933

Darpariaeth benthyciadau: Aildro 2021-22, a ffioedd benthyciadau rhagamcanol y pedair blynedd wedyn (wedi'u dadansoddi yn ôl myfyrwyr sy'n astudio yng Nghymru ac mewn rhannau eraill o'r DU) ar gyfer: Ffioedd dysgu a ffioedd benthyciadau cynhaliaeth GGALI a thâl Cyfrifyddu a Chyllidebu Adnoddau (RAB), Ffioedd dysgu a ffioedd benthyciadau cynhaliaeth GGRA a thâl RAB, elfen benthyciad Cyllid Meistr a thâl RAB, ffioedd benthyciadau Doethurol a thâl RAB

£000oedd

	Gwariant 2021-22	Rhagamcan 2022-23	Rhagamcan 2023-24	Rhagamcan 2024-25	Rhagamcan 2025-26
Benthyciad					
Ffioedd dysgu a ffioedd benthyciadau cynhaliaeth GGALI	787,363	834,618	891,004	946,735	996,864
Ffioedd dysgu a benthyciadau cynhaliaeth GGRA	28,892	35,732	42,775	48,008	52,303
Elfen benthyciad Cyllid Meistr	70,998	72,146	78,505	84,713	91,308
Ffioedd benthyciadau Doethurol	3,978	4,504	4,743	4,817	4,930
RAB					
Ffioedd Dysgu a benthyciadau GCALI @ RAB	197,576	200,070	229,558	249,579	247,635
Ffioedd dysgu a benthyciadau cynhaliaeth GGRA @ RAB	6,604	8,116	11,457	12,338	12,924
Benthyciad Cyllid Meistr @ RAB	0	0	0	0	0
Benthyciad Doethurol @ RAB	756	864	1,042	912	935

Children, Young People and Education Committee

Title: Scrutiny of the Welsh Government's draft budget 2023-24 Minister for Social Justice

Views on the Draft Budget

1. As a Welsh Government, we will continue to work to prioritise our budgets to shield the most vulnerable and maintain our commitment to create a stronger, fairer and greener Wales as we prepare our draft Budget 2023-24. There is no doubt, however, that this has been a challenging budget, the most challenging since devolution.
2. We have published our Strategic Integrated Impact Assessment (SIIA) of the Draft Budget which outlines the contextual evidence that has supported our spending decisions, including those related to children and young people. The SIIA is just one of a suite of documents published as part of our Draft Budget, with the impact of spending decisions outlined as part of the main narrative in chapter four, complemented by the SIIA at Annex A. Following publication of the Draft Budget we will publish an extensive summary of all Ministers' written evidence to Senedd scrutiny committees on allocations within each MEG; this will provide a more detailed account as to how Draft Budget decisions have impacted on different groups.
3. The Budget Improvement Impact Advisory Group (BIIAG) formerly the Budget Advisory Group Equality (BAGE), was set up in February 2022. The role of the Group is to provide advice, feedback and evidence from an equalities and inclusion perspective to ensure that budget and tax processes improve over the longer term, to better align funding to outcomes including. The Group is primarily intended to support delivery of the Welsh Government Budget Improvement Plan (BIP). The BIP is committed to exploring how we can better improve our approach to assessing the impact of Budget decisions. We are currently working with Children in Wales, Young Wales Project Board to co-produce a Young Person's version of the BIP which will be published in December 2023.
4. People across Wales are facing an uncertain future as a result of this unprecedented cost-of-living crisis. Families with children are more likely to be impacted than those without.
5. Those who will be most affected will be children from a household that has protected characteristics:
 - This includes children and young people who are disabled or live in a household with a disabled person
 - Black, Asian or minority ethnic children
 - Children in single parent households
6. In addition, families that are more at risk from the cost of living crisis include:
 - Households where the children are young
 - Children who live in larger families where there are more children
7. As part of this year's 2023-24 Draft Budget a number of allocations have been made respect relating to Children and Young People. This includes continuing our

commitment to support the Pupil Deprivation Grant with an additional allocation of £9m in 2023-24. This is designed to help children and young people from lower income households and looked after children overcome the additional barriers that prevent them from achieving their full potential.

8. Schools in Wales are directly funded by local authorities – funding for schools is mainly provided through the local government settlement. As a result of the decisions we are taking, we are providing an additional £227m in 2023-24 and £268m in 2024-25 to the local government settlement which will include support for schools; this builds on the £0.75bn we outlined up to 2024-25 as part of our 2022 – 2025 Spending Review.
9. In addition to funding we are providing for schools via the Local Government Settlement, we are providing extra funding through Education budgets with an additional £5.5m to support the continuation of the Recruit, Recover and Raise Standards (RRRS) Programme in line with our Programme for Government commitment and a further £4.5m to support implementation of the Additional Learning Needs Act as part of our long-term programme of education reform. In addition, we are providing an additional £9m to support post-16 provision, including a review of Renew and Reform funding and other distinct pressures for school sixth form and FE sector.
10. We have also been able to make an allocation of £18.8m for the Discretionary Assistance Scheme and an allocation of £2.2m for the Basic Income Pilot. Data suggests that 50% of DAF payments are made to households with children. The additional support will ensure that this funding continues to be in place when individuals and families across Wales are facing unprecedented costs for the most basic of things, such as food and fuel. The basic income pilot is a radical intervention, supporting a group of young care leavers with an income of £1,600 (before tax) every month. We continue to support the pilot, which will run for the next two years and are allocating an additional £2.2m in 2023-24.

Working across Cabinet to ensure budget advance equality and social justice

11. As a Cabinet we are committed to promoting equality and social justice; these issues are considered through the cost-of-living Cabinet Sub-Committee as well as the Programme for Government Cabinet Sub-Committee.
12. In March this year, I took a paper to Cabinet on cross-government measures for tackling poverty. My cabinet colleagues gave their unequivocal support. I held a series of follow up bilateral meetings to discuss what more we can do across government to tackle poverty and inequality. The Minister for Education and Welsh Language presented at the most recent Tackling Poverty and Cost of living Summit in November and the Minister for Climate Change and Minister for Finance and Local Government have also contributed at the Summits we have held in 2022. The Deputy Minister and Social Services and I have held a number of joint meetings with stakeholders as our commitment to improving outcomes for children and young people are inextricably linked.

Child Poverty

13. Ministers are committed to achieving the objectives which focus on reducing the number of children living in workless households, increasing the skills of parents and

young people, reducing inequalities in education, health, and economic outcomes, creating a strong economy and labour market and action to increase household income.

14. As you are aware, the Cost of Living Cabinet Sub-committee, which is chaired by the First Minister, provides strategic direction to our response to the cost of living crisis. The Committee is focusing Welsh Government efforts, and those of our partners, in improving outcomes for low income households and ensuring a joined-up approach across portfolios.
15. Our Child Poverty Strategy sets out the Welsh Government's objectives for tackling child poverty through a focus on what we know works well using the levers available.
16. We will report on progress in achieving our child poverty objectives before the new year. I have given a commitment to refresh the current strategy. While the objectives remain relevant, the strategy itself does not recognise the impact of the pandemic, our exit from the EU or the cost of living crisis on poverty.
17. The new strategy will set out the collective approach we are taking as a Government to tackle child poverty. I will be taking a paper to Cabinet in January which will provide an opportunity to discuss our approach further.
18. The costs associated with developing the refreshed strategy will be minimal. They will relate to stakeholder engagement and steps taken to ensure that stakeholders and organisations, people and communities and children and young people can have their say. Funding will be allocated to support us to take steps to ensure that the voices of those most disadvantaged by poverty, have their voices heard.

Educational outcomes, Pupil Development Grant and attainment gaps

19. Countering the effects of poverty on children and young people's attainment is central to our flagship Pupil Development Grant (PDG). Year on year we have extended the PDG to reflect the increase in eFSM learners, with funding for 2022-23 at over £130m. This includes the Early Years PDG (EYPDG).
20. The current cost of living crisis and economic downturn is having an impact on lower income households. Building on the additional £20m allocated as part of last year's Spending Review, we are allocating a further £9m to the PDG from 2023-24 to support our most economically vulnerable learners.
21. We continue to work closely with PDG regional representatives to identify those areas where funding can have most impact, particularly in the context of the recommendations from the Review of School Spending in Wales report; prioritising additional funding for more deprived schools; and working with local authorities on ensuring more consistent and transparent school funding formulae.
22. We have made it clear that tackling the impact of poverty on attainment is at the heart of our national mission in education. The PDG has a key part to play in achieving this and we will build upon existing effective practice by ensuring that we target the funding as well as possible. Whilst ultimately the use of the PDG should be decided by schools, these decisions need to be more strategically influenced, better grounded in evidence and rigorously monitored for impact. To that end, we

have updated the terms and conditions of the grant and will be producing new guidance for schools on the use of the PDG working closely with the Education Endowment Foundation.

23. We are working with Bangor University who are undertaking research on the Effective Targeting of School Deprivation Funding in Wales. The key aims of the research project are to:
- Review how PDG is used in Wales and how similar grants are used in other parts of the UK.
 - Review the main indicators schools use to target funds and design interventions.
 - Evaluate how reporting impacts on learners, school staff and learner outcomes.
 - Review and make recommendations on appropriate measures and evidence of outcomes.
 - Identify what further work is required to ensure future policy making, resource allocation and targeting of resources at school level are fully optimised and evidence based.
24. Looked After Children are among our most vulnerable children and young people. In addition to support via the PDG, since 2021-22 we have provided start-up grant funding to a number of local authorities across Wales to implement a Virtual Schools model which aims to improve the educational experiences and outcomes of both looked after children and previously looked after children. The budget for 2022-23 is £1.1m and this is an ongoing pilot which will continue into its final year in 2023-24.
25. We have identified a small group of leaders to work as Attainment Champions who will provide focused peer to peer support to headteachers in schools involved in the pilot, attend round table discussions on lessons learnt, provide insights on their experience and advocate for this important policy area. This is a supportive and self-selecting pilot, working with headteachers who have demonstrated sustained progress addressing the impact of poverty on educational attainment, have experience of mentoring and capacity building and insight into the increasing pressures of the cost of living on parents and families. The pilot will see system leadership in action and is focussed on what we can learn about this supportive approach to inform future policy and practice. The pilot is being delivered by the National Academy for Educational Leadership and we are providing £157,600 for this work
26. The Programme for Government 2021-2026 commits the Welsh Government to: *Invest in the learning environment of Community Focused Schools, co-locating key services, and securing stronger engagement with parents and carers outside traditional hours.* This is a key part of delivering educational equality through our policy for tackling the impact of poverty on educational attainment. It is equally part of our aim to build communities that are thriving, empowered, and connected.
27. Our ambition is for all schools in Wales to be Community Focused Schools - responding to the needs of their community, building a strong partnership with families, and collaborating effectively with other services.
28. In 2022-23 we have invested:
- £3.84m in increasing the number of family engagement officers employed by schools, with part of their role to be focused on improving pupil attendance;
 - £660k to trial the appointment of community focused schools managers; and

- £20m of capital investment to allow schools to develop further as community assets, making the school more accessible and open to its local community.

Minority Ethnic, Gypsy, Roma, Traveller Grant (MEGRT)

29. We understand the particular language and cultural barriers children from ethnic minority and Gypsy, Roma and Traveller backgrounds can face, which is why it is crucial they receive support to reach their full potential.
30. We have provided a total of £11m to local authorities in 2022-23 via the Minority Ethnic, Gypsy, Roma Traveller (MEGRT) grant to fund local authority support services, with funding being maintained for 2023-24. This funding supports the educational needs of all children and young people from ethnic minority communities, including Refugees and Asylum Seekers. This funding recognises the important role local authority services provide in supporting children and young people, and the sustained increase in numbers of minority ethnic learners with English or Welsh as an additional language, who need support.

Digital Inclusion in schools

31. As part of our 'Stay safe. Stay learning' programme, Wales was well positioned to support all learners with remote learning and quickly established support for digitally excluded learners in maintained schools through the foundations established by the Hwb EdTech programme.
32. The Education Policy Institute recognised the Welsh Governments digital strategy, existing infrastructure and collaboration with local authorities as key enablers for schools across Wales to deliver digital learning, particularly during the pandemic.
33. Digital equity is of paramount importance and the Welsh Government is committed to identifying new opportunities to support schools and local authorities to improve standards and reduce the impact of education on households, such as providing the all Wales Microsoft Education licensing agreement to allow all learners and teachers to download Microsoft Office at home **for free**.
34. Welsh Ministers are also fully committed to maintaining support for the Hwb EdTech programme to ensure that all maintained schools have equitable access to online tools and resources which can be accessed anytime, anywhere. The Welsh Government has invested over £180 million, including a further £10million this financial year, to future proof education technology infrastructure; provided over 230,000 end user devices, with significant work underway to refresh the teaching and learning tools and peripherals across Wales to help deliver the Curriculum for Wales.
35. Schools across Wales can also benefit from the Hwb digital learning platform, which is helping to improve the use of digital technology for teaching and learning. Hwb provides all learners and teachers in maintained schools, as well as other education stakeholders, such as trainee and supply teachers, with access to a range of bilingual digital infrastructure, tools and resources that are helping to transform digital teaching and learning in Wales. The Hwb digital learning platform has been designed to ensure the resources, tools and services can be accessed anywhere, anytime from an internet connected device.

36. Through these initiatives the Welsh Government have provided national foundations capable of supporting and delivering real transformation to the Education sector. It also ensures digital is at the heart of the Curriculum for Wales and provides support to schools to inspire our teachers and learners to create a culture which embeds digital practices.

Financial inclusion and its link with the new curriculum

37. Financial Inclusion and the Financial Wellbeing Delivery Plan for Wales aligns closely with the new curriculum in delivering learning for children from 3 to 16 years of age.

38. [The Delivery Plan for Wales](#) provides activities that aims to help 90,000 more children and young people in Wales getting a meaningful financial education and was co-produced by Welsh Government and Money and Pensions Service (MaPS).

39. Financial education is any activity that helps children and young people develop the knowledge, skills, and attitudes they need to manage their money well in later life. Financial education has very strong links to most aspects of future/adult financial wellbeing. The Well-being of Future Generations Act 2015 gives Wales the ambition, permission, and legal obligation to improve social, cultural, environmental, and economic wellbeing.

40. The following actions are contained in the Financial Foundations section of the Plan:

- supporting credit unions to provide school savings schemes to increase the number of school-age children saving regularly supporting financial resilience. Welsh Government is currently supporting four credit unions to deliver school savers projects within Merthyr Tydfil, Swansea, Neath and Port Talbot, Cardiff, and Bridgend. Different delivery methods are used – some schemes are children led maximising the learning opportunities, some teacher/volunteer led and others run by a dedicated school's officer;
- delivers the bilingual Your Money Matters textbook to all secondary schools in Wales and will evaluate its impact; and
- Financial education in the home, in government training programmes and in other youth settings is also a priority. Talk, Learn, Do (TLD) was developed and piloted in Wales. It helps parents/carers have conversations with children about money with the aim of improving financial capability. The TLD programme will also be expanded to include content for teenagers and young people, enabling parents of older children to support their transition into adulthood. Digitise Talk, Learn, Do (TLD) content Scope and engage a digital agency to create and publish TLD content digitally.

41. The teacher training pathfinder being delivered by Young Money in partnership with the Welsh Government addresses the limited support for teachers in delivering financial education. The aim is to continue to promote the learning in Wales and

encourage more uptake for teachers to enhance teacher knowledge, skills, and confidence in teaching about money, and improve young people's financial capability. Findings from the Wales pathfinder were published in Spring 2022 with, E-Learning being delivered in Wales (research evaluation <https://maps.org.uk/2022/05/11/financial-education-professional-learning-for-teachers-in-wales-pathfinder-evaluation/>)

42. The aim is to launch in other three nations by the end of 2022, with teacher training to commence in Spring 2023, ready for evaluation and next steps planning by Autumn 2024.
43. Officials are working with the MaPS and the steering group to continually monitor the roll out of these actions given the landscape change post Covid, and in the context of the cost-of-living crisis.
44. The Delivery Plan is supported with input from over 90 stakeholders in Wales including banks, building societies, educational institutions, government departments and this joint working with MaPS is vital to its success. We continue to work in partnership on this delivery.

Higher education

45. We provide the most progressive student finance system in the UK by providing living costs grants to support to those who need it most. The highest levels of grant are targeted to those students from households with the lowest incomes. Ensuring all eligible students have access to the same maximum amount of funding creates parity of opportunity for Welsh students.
46. Support is available to those wishing to study a designated higher education course at a university or further education institute in the UK and covers study at undergraduate through to postgraduate.
47. We provide additional support for disabled students to ensure they benefit from the same higher education opportunities and study experiences as their non-disabled peers. A non-repayable grant of over £32,000 per academic year is available for non-medical help, mobility assistance, equipment and where necessary, upgrades to living accommodation. The grant is non-means tested and available to eligible undergraduate, postgraduate, full-time, part-time and distance learning students without reduction; support is based on the student's needs.
48. Eligible care leavers aged under 25 are not means tested and automatically receive the maximum maintenance grant available. Universities in Wales also support care leavers through various projects, bursaries, and work with specialist charities. This work is expected to continue.
49. Welsh Government listened to young carers and has worked with the Student Loans Company to improve guidance to practitioners. As a result, greater discretion in attendance management for carers was agreed, ensuring they were not unnecessarily penalised for absences while caring.

50. We also have grants available for those in higher education with caring responsibilities, including a Childcare Grant, a Parents' Learning Allowance and an Adult Dependents' Grant.
51. Students with dependants can also apply for additional means-tested grants (known as Grants for Dependants) to support them with any additional costs they incur. This includes childcare. Furthermore, in academic year 2022/23, we removed the restriction preventing students on distance learning courses accessing these grants in recognition of the increase in blended learning and students seeking part-time study to help balance study and existing commitments. This is now available to new and continuing students.
52. We recognise that many students studying in Wales will not have access to our generous package of student support but the funding we have provided, to bolster hardship funds and mental health services and other support during the pandemic, and other emergency support being offered to students during the current crisis is available to all students, including our international students.
53. Widening access to higher education and beyond makes a significant contribution to society and the economy of Wales, supports our efforts to tackle inequality, social justice, social mobility, economic upskilling and institutions' civic mission activities such as working with schools.
54. HEFCW's Widening Access Programme of Action sets out how it delivers its approach to widening access under a number of strategic themes. Carers feature as an under-represented cohort and one of HEFCW's strategic priorities is to: 'prioritise carers, looked after children and care leavers in Widening Access strategy development and implementation'. Actions towards this priority include:
- Reaching Wider Programme strategies and plans to demonstrate partnership working with FE, schools and other organisations to prioritise carers, looked after children and care leaver activities; and
 - publish fee and access plan guidance to encourage support for carers, looked after children and care leavers.
55. The Programme of Action is supported by HEFCW's Reaching Wider Programme (RWP). By working with priority schools, colleges and communities the RWP aims to increase higher education participation from priority groups and communities in Wales by raising educational aspirations and skills and creating innovative study opportunities and learning pathways to higher education.
56. Over the current strategy period (2022/23 to 2024/45) HEFCW plan to invest £2m annually to support RW Partnership strategies. In addition, higher education institutions fund their contribution to the RW Programme through fee and access plan investment of £1.7m annually, giving a total investment over the period of £3.7m annually from 2022/23.
57. The aim of the programme is to engage with primary and secondary schools; young people up to the age of 18; adults aged 21 and over with no HE qualifications, from the bottom two quintiles of the Welsh Index of Multiple Deprivation. The project also works with care experienced individuals and carers; people with disabilities; and people from ethnic minority backgrounds to help reduce barriers to education faced by these groups.

58. HEFCW have been remitted to continue to support institutions in achieving rapid and sustained progress in tackling racism and improving the experience of staff and students in HE regardless of their racial background. This includes institutions working towards the achievement of a charter mark as a demonstration of their commitment to eradicating racism and racial inequality at all levels within the sector
59. HEFCW has allocated funding for universities in Wales to support race equality in higher education. The purpose of the funding is to prevent inequality, tackle anti-racism, support culture change and contribute to delivering the Welsh Government's Anti-racism Wales action plan.
60. Our Anti-Racist Wales Action Plan, which was published following extensive consultation, includes specific actions for HE. The goals and actions we have set for HE build on the good work already being done within the sector and support their work to improve the experience of staff and students in HE regardless of their racial background.
61. All universities in Wales have hardship funds in place to support students in financial difficulty. Information about what support is available is provided on their websites and promoted through a range of channels.
62. Our universities have been taking steps to support their staff and students in dealing with the impacts of increased cost of living and other financial pressures. Measures being put in place include increased hardship funds, means-tested bursary schemes, short-term loans and crisis grants; warm study spaces; free or low-cost food and hot meals; on campus food banks; free period products; free online money and financial advice; free access to sporting and other activities; as well as increased mileage allowances for students on placements.
63. The steps being taking by our institutions, in addition to supporting their mental health and well-being, will help students to stay well and continue to engage with their studies, ensuring they able to succeed and achieve their ambitions and get the most out of their university experience.
64. Recognising the particular difficulties and challenges posed by the pandemic we allocated additional funding of £50m to HEFCW in 2020-21 to bolster support for students, particularly those facing financial, emotional or mental health difficulties. £10m was provided specifically for student mental health and well-being services and £40m to boost support for students facing financial hardship.

Allocations for the work of the office of the Children's Commissioner

65. Within a very challenging financial context, we are pleased to be able to provide the Children's Commissioner for Wales with an uplift to her budget.
66. This will enable the Children's Commissioner to carry out her important work as an independent human rights organisation in support of children's rights and entitlements and enabling their voices to be heard.

67. This funding will enable the new Commissioner to plan her work in line with the priorities shared with her by children and young people via her Ambitions for Wales survey. The results of that survey will be published in the new year. From the Committee's recent scrutiny of the Commissioner's Annual Report, the Committee is already aware of some of those concerns which are centred on children having enough money for the things they need.
68. We are pleased to be able to maintain the financial position of the Commissioner's office so that it can continue with its casework, participation activity, training and supporting the needs of all children in Wales.

CYPE(6)-01-23 - Papur i'w nodi 1

Y Pwyllgor Cyllid

Finance Committee

Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cadeirydd Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith
Cadeirydd y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon, a
Chysylltiadau Rhyngwladol
Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig
Cadeirydd y Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol
Cadeirydd, y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol
Cadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Cadeirydd y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai

12 Rhagfyr 2022

Annwyl Gadeiryddion y Pwyllgorau

Cyllideb Ddrafft 2023-24

Ysgrifennais atoch cyn toriad yr haf mewn perthynas â gwaith ymgysylltu y Pwyllgor Cyllid cyn y Gyllideb a dadl y Pwyllgor yn y Cyfarfod Llawn ar Flaenoriaethau Gwariant Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gyllideb sydd i ddod. Ysgrifennaf yn awr i roi diweddariad pellach ar y gwaith craffu ar y Gyllideb Ddrafft.

Ymgynghoriad

Ar ddechrau tymor yr hydref, cynhaliodd y Pwyllgor Cyllid ymgynghoriad i geisio gwybodaeth am y Gyllideb Ddrafft ar ran yr holl Bwyllgorau. Cawsom 29 o ymatebion ac mae'r rhain ar gael ar wefan y Pwyllgor Cyllid.

Amserlen

Fel y gwyddoch, mae Llywodraeth wedi gohirio cyhoeddi ei Chyllideb Ddrafft eto eleni oherwydd Datganiad Hydref y DU a gyhoeddwyd ar 17 Tachwedd. Mae'r Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol (y Gweinidog) wedi cadarnhau y bydd yn cyhoeddi'r fersiynau amlinellol a manwl o'r Gyllideb Ddrafft gyda'i gilydd ar 13 Rhagfyr. Bydd y Gweinidog yn ymddangos gerbron y Pwyllgor Cyllid ar 14 Rhagfyr am sesiwn dystiolaeth gychwynnol ar y Gyllideb Ddrafft.

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddCyllid@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddCyllid
0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddFinance@senedd.wales
senedd.wales/SeneddFinance
0300 200 6565

Ffocws y Gyllideb

Mae Cyllideb eleni yn debygol o ganolbwyntio ar yr argyfwng costau byw, costau ynni cynyddol a chwyddiant uchel. Yn ogystal, mae'r Pwyllgor Cyllid wedi nodi nifer o feysydd yr ydym am i'r gwaith craffu ganolbwyntio arnynt, sef:

- pa effaith y mae pwysau chwyddiant yn ei chael ar gyllidebau refeniw a chyfalaf a sut mae hyn wedi newid fforddiadwyedd cynlluniau blaenorol;
- sut y dylid targedu adnoddau i gefnogi adferiad economaidd a pha sectorau yn benodol y mae angen eu blaenoriaethu;
- i ba raddau y dylid blaenoriaethu lliniaru newid yn yr hinsawdd wrth gefnogi adferiad economaidd;
- sut mae dyraniadau cyllideb yn cefnogi'r dyheadau yng nghynllun Sero Net Cymru;
- polisiau Llywodraeth Cymru i leihau tlodi ac effaith argyfwng costau byw ac anghydraddoldeb rhywiol;
- y dull gweithredu o ran gwariant ataliol, a sut y cynrychiolir hyn wrth ddyrannu adnoddau (gwariant ataliol = gwariant sy'n canolbwyntio ar atal problemau a lliniaru'r galw am wasanaethau yn y dyfodol, drwy ymyrryd yn gynnar);
- cynaliadwyedd gwasanaethau cyhoeddus, arloesi a gweddnewid gwasanaethau;
- sut y mae tystiolaeth yn llywio gwaith Llywodraeth Cymru o ran pennu blaenoriaethau a dyrannu'r gyllideb;
- sut y dylai Llywodraeth Cymru ddefnyddio pwerau trethu a benthyca;
- cefnogaeth i fusnesau, twf economaidd ac amaethyddiaeth ar ôl cyfnod pontio'r UE;
- beth yw'r cyfleoedd allweddol i fuddsoddiad y Llywodraeth gefnogi 'ailgodi'n gryfach' (h.y. cefnogi economi a gwasanaethau cyhoeddus sy'n cyflawni'n well yn erbyn y nodau llesiant yn Neddff Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol).

Yn ogystal, nodwyd y meysydd canlynol fel blaenoriaethau yn ystod digwyddiadau rhanddeiliaid ac ymgysylltu'r Pwyllgor yn ystod tymor yr haf:

- mynd i'r afael ag anghydraddoldeb a thlodi – beth yw'r blaenoriaethau a pha mor addas yw'r cymorth presennol o ystyried cyfran y bobl sy'n byw mewn tlodi cymharol o ran incwm, yng Nghymru?

- Rhestrau aros y GIG – a oes tystiolaeth o gynllun cadarn, wedi'i ategu gan adnoddau digonol, i fynd i'r afael â'r nifer uchaf erioed o bobl yng Nghymru sydd ar restrau aros ar gyfer triniaeth gan y GIG sydd wedi'i chynllunio neu nad yw'n fater brys, a yw'n amlwg bod hyn yn flaenoriaeth i Lywodraeth Cymru?
- plant a phobl ifanc – a yw digon o arian yn cael ei ddarparu a'i gyfeirio'n briodol i gefnogi plant a phobl ifanc y mae'r pandemig wedi effeithio ar eu haddysg, eu datblygiad, eu hiechyd meddwl a'u llesiant?
- materion yn ymwneud â chynaliadwyedd hirdymor y GIG, gofal cymdeithasol, addysg bellach ac uwch, llywodraeth leol a gwasanaethau cyhoeddus eraill, gan gynnwys sut y gallant wneud arbedion effeithlonrwydd a thrawsnewid y ffordd y maent yn darparu gwasanaethau.
- yr economi a seilwaith – a yw'r cynlluniau cywir yn cael eu blaenoriaethu i gefnogi busnesau ac economi Cymru, sut mae Llywodraeth Cymru yn galluogi Cymru i ffynnu ar ôl COVID-19 a Brexit?
- sut y dylai'r Gyllideb fynd i'r afael ag anghenion pobl sy'n byw mewn cymunedau gwledig a datblygu economïau gwledig?
- creu Cymru wyrddach – a yw cynlluniau Llywodraeth Cymru i symud i economi wyrddach yn glir ac a oes digon o fuddsoddiad yn cael ei wneud i fynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd a'i effeithiau? A oes angen diwygio'r cynlluniau hyn i adlewyrchu'r brys cynyddol i leihau'r ddibyniaeth ar nwy ac olew o ystyried y rhyfel yn Wcráin?
- y trydydd sector a gwirfoddoli – sut y gall Llywodraeth Cymru gefnogi sefydliadau'r trydydd sector wrth iddynt fynd i'r afael â heriau ariannol a galw cynyddol am rai gwasanaethau o ganlyniad i'r argyfwng costau byw a'r pandemig?
- trethiant - sut y dylai Llywodraeth Cymru ddefnyddio ei phwerau codi trethi a benthyca ac a ydych yn teimlo y dylid ehangu'r pwerau hyn, eu cadw'r un fath neu eu lleihau?

Gobeithiwn y bydd yr ymgyngoriad a'r gwaith ymgysylltu yn ategu ac yn llywio gwaith y Pwyllgorau polisi, a byddwn yn eich annog i ddefnyddio rhai o'r meysydd a amlinellir uchod fel ffocws ar gyfer eich gwaith craffu ar y gyllideb.

Protocol Proses y Gyllideb

Fel y crybwyllwyd, mae Llywodraeth Cymru wedi gohirio cyhoeddi ei Chyllideb Ddrafft eto eleni. Dyma'r bedwaredd flwyddyn yn olynol y bu oedi, sydd wedi arwain at gyfnodau craffu cwtogedig i'r Senedd. Mae'r Pwyllgor Cyllid o'r farn, felly, ei bod yn bryd adolygu Protocol Proses y Gyllideb a gyflwynwyd yn 2017. Mae gan y protocol lawer o fanteision, ond credwn fod angen ei ddiweddarau i

adlewyrchu arferion sefydledig a phrofiadau diweddar, yn enwedig y duedd yn ystod y blynyddoedd diwethaf i Lywodraeth Cymru ohirio cyhoeddi ei Chyllideb Ddrafft oherwydd amseriad digwyddiadau cyllidol y DU. Rwyf wedi ysgrifennu at y Gweinidog yn ddiweddar yn cynnig newidiadau yn y meysydd a ganlyn:

- ffurfioli gwaith ymgysylltu cyn y Gyllideb a gwaith craffu'r Pwyllgor; a
- darparu mwy o sicrwydd mewn perthynas ag amseriad y Gyllideb Ddrafft.

Mae'r Gweinidog eisoes wedi mynegi parodrwydd i ymgysylltu â'r Pwyllgor Cyllid ar y mater hwn, ac rydym yn gobeithio y bydd yn barnu bod y newidiadau hyn yn gymesur. Byddaf yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i Gadeiryddion y Pwyllgorau ar y mater hwn unwaith y byddaf wedi cael ymateb y Gweinidog. Mae'r Pwyllgor Cyllid yn gobeithio y gellir mynd i'r afael â'r newidiadau hyn a'u rhoi ar waith cyn cylch cyllideb 2024-25.

Os oes gennych gwestiynau am unrhyw agwedd ar broses y Gyllideb Ddrafft, mae croeso i chi gysylltu â mi neu ag Owain Roberts, Clerc y Pwyllgor Cyllid, ar 0300 200 6372 neu yn seneddcyllid@senedd.cymru.

Yn gywir,

Peredur Owen Griffiths
Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

CYPE(6)-01-23 - Papur i'w nodi 2

Jeremy Miles AS/MS
Gweinidog y Gymraeg ac Addysg
Minister for Education and Welsh Language

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf: MA/JMEWL/3596/22

Delyth Jewell AS
Cadeirydd y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau
Rhyngwladol

15 Rhagfyr 2022

Annwyl Delyth,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 8 Tachwedd yn craffu ar gyllideb 2023-24 Llywodraeth Cymru, a gyhoeddwyd ar 13 Rhagfyr.

Mae'r papur amgaeedig yn darparu manylion ar gynlluniau ym maes y Gymraeg fel y nodwyd yn y gyllideb ddrafft ynghyd â gwybodaeth bellach ar y meysydd penodol y gofynnwyd amdanynt gan y Pwyllgor.

Edrychaf ymlaen at gynnig diweddariad i'r Pwyllgor yn ystod ein sesiwn tystiolaeth lafar ar 18 Ionawr 2023.

Yn gywir,

Jeremy Miles AS
Gweinidog y Gymraeg ac Addysg

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Jeremy.Miles@llyw.cymru
Correspondence.Jeremy.Miles@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol

Dyddiad: 18 Ionawr 2023 (11.10-12.10)

Teitl: Papur tystiolaeth ar Gyllideb Ddrafft 2023-24 – Cyllidebau'r Gymraeg o fewn Prif Grŵp Gwariant y Gymraeg ac Addysg

Mae'r papur hwn yn rhoi gwybodaeth i Bwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol am ddyraniadau cyllidebol sy'n berthnasol i'r Gymraeg yn y cynigion ar gyfer Prif Grŵp Gwariant y Gymraeg ac Addysg a amlinellwyd yng Nghyllideb ddrafft 2023-24, a gyhoeddwyd ar 13 Rhagfyr 2022. Mae hefyd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am feysydd penodol sydd o ddiddordeb i'r Pwyllgor.

1. Sylwadau ar Gamau Gweithredu a manylion dyraniadau Llinellau Gwariant y Gyllideb

1.1 Pan gyhoeddwyd Adolygiad o Wariant Cymru 2022, nodwyd cynlluniau uchelgeisiol ar gyfer cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg a dyblu'r defnydd dyddiol o'r iaith. Roedd cyllidebau dangosol a bennwyd y llynedd yn adlewyrchu cynnydd yng nghyllidebau'r Gymraeg¹ o £5.8m (15.4%) yn 2022-23, â chynnydd pellach o £3m (6.9%) yn 2023-24 a £3.5m (7.5%) yn 2024-25. Does dim dwywaith bod hon wedi bod yn gyllideb heriol, y fwyaf heriol ers datganoli. Fodd bynnag, mae'r gyllideb hon yn cynnal ac yn adeiladu ar y cynnydd arfaethedig ar gyfer y Gymraeg, fel sy'n cael ei adlewyrchu yn nhablau 1 a 2 isod.

TABL 1: Cyllideb Adnoddau – Cyfanswm y Gymraeg								
Cam Gweithredu	£000oedd							
	Llinell Wariant yn y Gyllideb	Cyllideb Derfynol 2022-23 Mawrth 2022	Cyllideb Derfynol Ddangosol 2023-24 Mawrth 2022	Newidiadau 2023-24	Cyllideb Ddrafft 2023-24 Rhagfyr 2022	Cyllideb Derfynol Ddangosol 2024-25 Mawrth 2022	Newidiadau 2024-25	Cyllideb Ddrafft 2024-25 Rhagfyr 2022
Cymraeg mewn Addysg	Cymraeg mewn Addysg	17,775	20,775	-	20,775	24,275	-	24,275
Cyfanswm Cymraeg mewn Addysg		17,775	20,775	0	20,775	24,275	0	24,275
Y Gymraeg	Y Gymraeg	22,404	22,404	-	22,404	22,404	-	22,404
	Comisiynydd y Gymraeg	3,207	3,207	150	3,357	3,207	150	3,357
	Comisiynydd y Gymraeg - Heb Fod yn Arian Parod	120	120	49	169	120	1	121
Cyfanswm y Gymraeg		25,731	25,731	199	25,930	25,731	151	25,882
Cyfanswm y Gymraeg - Adnoddau		43,506	46,506	199	46,705	50,006	151	50,157

¹ Cyllidebau o fewn Llinellau Gwariant Cymraeg mewn Addysg, y Gymraeg a Chomisiynydd y Gymraeg yn unig.

TABL 2: Cyllideb Gyfalaf ^[2] – Cyfanswm y Gymraeg								
Cam Gweithredu	£000oedd							
	Llinell Wariant yn y Gyllideb	Cyllideb Derfynol 2022-23 Mawrth 2022	Cyllideb Derfynol Ddangosol 2023-24 Mawrth 2022	Newidiadau 2023-24	Cyllideb Ddrafft 2023-24 Rhagfyr 2022	Cyllideb Derfynol Ddangosol 2024-25 Mawrth 2022	Newidiadau 2024-25	Cyllideb Ddrafft 2024-25 Rhagfyr 2022
Y Gymraeg	Comisiynydd y Gymraeg	50	50	-	50	50	-	50
Cyfanswm y Gymraeg		50	50	-	50	50	-	50
Cyfanswm y Gymraeg - Cyfalaf		50	50	-	50	50	-	50

- 1.2 Yn y Gyllideb ddrafft ar gyfer 2023-24, mae cyfanswm cyllideb y Gymraeg o fewn Prif Grŵp Gwariant y Gymraeg ac Addysg yn cynyddu £0.199m yn 2023-24 i **£46.755m** (£46.705m ar gyfer adnoddau a £0.05m ar gyfer cyfalaf). Erbyn 2024-25, cyfanswm cyllideb ddangosol y Gymraeg fydd **£50.207m** (£50.157m ar gyfer adnoddau a £0.05m ar gyfer cyfalaf).
- 1.3 Yn unol â chais y Pwyllgor, atodir dadansoddiad manwl o ddyraniadau cyllideb ddrafft 2023-24 (fel y mae'n berthnasol i'r Gymraeg), yr alldro terfynol ar gyfer 2021-22, a'r alldro a ragwelir ar gyfer 2022-23, yn **Atodiad A**. Mae hyn yn cadarnhau mai'r alldro terfynol ar gyfer cyllidebau'r Gymraeg yn 2021-22 oedd £40.779m (£40.533m ar gyfer adnoddau a £0.246m ar gyfer cyfalaf), ac mai'r alldro a ragwelir (yng nghyfnod 7) ar gyfer 2022-23 yw £43.979m (£43.834m ar gyfer adnoddau a £0.145m ar gyfer cyfalaf).
- 1.4 Mae'n bwysig nodi mai'r nod yw prif-ffrydio *Cymraeg 2050* ym mhob un o feysydd portffolio Llywodraeth Cymru, ac mae gwariant ar yr iaith wedi'i ymgorffori eisoes mewn llawer o bortffolios gweinidogol eraill. Fodd bynnag, rhoddir manylion pellach isod ynghylch y Llinellau Gwariant penodol ym Mhrif Grŵp Gwariant y Gymraeg ac Addysg sy'n cefnogi amcanion portffolio'r Gymraeg yn uniongyrchol.

Llinell Wariant y Gymraeg

- 1.5 Diben Llinell Wariant y Gymraeg yw cefnogi *Cymraeg 2050* o ran cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg a sicrhau'r seilwaith cywir. Mae cyllid Llinell Wariant y Gymraeg yn cael ei gynnal ar **£22.404m** y flwyddyn yn 2023-24, yn dilyn y cynnydd a weithredwyd yng nghyllideb y llynedd.
- 1.6 Cafodd **£1.2m** o gyllid ychwanegol ei ddyrannu i'r Urdd yn 2022-23 i barhau i'w cefnogi i ailadeiladu eu gwasanaethau yn sgil pandemig Covid-19. Mae'r cyllid yn rhan o gyllideb sylfaenol 2023-24. Mae'n cynyddu cyfanswm y cyllid i'r Urdd i dros £2.2m y flwyddyn. Mae manylion y cyllid hwn wedi'u nodi o dan adran 3.1.
- 1.7 Cafodd swm pellach o £0.3m y flwyddyn ei ddyrannu i'r Eisteddfod Genedlaethol yn 2022-23 er mwyn cefnogi'r sefydliad i barhau i ddod dros yr heriau ariannol a achoswyd gan bandemig Covid-19. Mae'r cyllid hwn hefyd yn rhan o gyllideb sylfaenol 2023-24, a'r cynllun yw cynyddu'r cyllid ar gyfer yr Eisteddfod Genedlaethol i **£1m** yn 2023-24. Bydd y cyllid hwn yn galluogi'r Eisteddfod i

² Mae £45m pellach yn cael ei fuddsoddi dros dair blynedd (2022-23 i 2024-25) o fewn Llinell Wariant Seilwaith Addysg i gefnogi'r Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Gymraeg.

barhau â'u gweithgareddau presennol, ac i sicrhau bod gan yr Eisteddfod y lefelau staffio priodol er mwyn cynllunio a llwyfannu Eisteddfodau Llŷn ac Eifionydd yn 2023 a Rhondda Cynon Taf yn 2024. Bydd cyllid hefyd yn parhau i gael ei ddefnyddio i adeiladu ar lwyddiant AmGen i gefnogi dull mwy cyfunol, sy'n cynnwys buddsoddiad pellach mewn rhyngweithio digidol ochr yn ochr ag elfen draddodiadol yr Eisteddfod. Mae hyn yn cynnig cyfle unigryw i arddangos a hyrwyddo ein diwylliant, ein treftadaeth a'r Gymraeg ymhellach i gynulleidfa ehangach.

1.8 Mae gweddill y gyllideb wedi'i chynnal ar gyfer 2023-24 a 2024-25 er mwyn cefnogi gweithgareddau partneriaeth, gan gynnwys:

- Cymraeg i Blant – i helpu rhieni, darpar rieni ac aelodau eraill o'r teulu i ddefnyddio'r Gymraeg gartref, trosglwyddo'r iaith i'w plant, a chefnogi datblygiad ieithyddol plant mewn cyd-destun cymdeithasol ac addysgol (gweler paragraffau 2.13-2.14);
- darparu hyfforddiant Cymraeg drwy'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol (gweler adran 3.1);
- Siarter iaith sy'n cefnogi ac yn hyrwyddo'r defnydd anffurfiol o'r Gymraeg ymhlith plant oedran ysgol (gweler paragraffau 2.19-2.21);
- cyflawni Cynllun Gweithredu Technoleg Cymraeg;
- cynyddu'r defnydd o Gymraeg, drwy grantiau i nifer o bartneriaid allweddol, gan gynnwys: rhwydwaith y Mentrau Iaith, gan gynnwys rhwydwaith y Papurau Bro; Merched y Wawr; Cymdeithas Eisteddfodau Cymru; Cymdeithas Cyfieithwyr Cymru; a Chlybiau Ffermwyr Ifanc;
- cefnogi Ysgol Gymraeg Llundain i ddarparu cyfle pwysig i hyrwyddo'r Gymraeg yn Llundain;
- Cynllun Tai Cymunedau Cymraeg (gweler paragraff 2.17);
- prosiect ARFer Prifysgol Bangor i gynyddu sgiliau rhyngpersonol, cyfathrebu a hyder wrth ddefnyddio'r Gymraeg yn y gweithle; a
- gwaith ymchwil, gwerthuso a marchnata mewn perthynas â'r strategaeth.

Llinell Wariant Comisiynydd y Gymraeg

1.9 Mae'r gyllideb hon (£3.526m ar gyfer adnoddau a £0.50m ar gyfer cyfalaf) yn cefnogi Comisiynydd y Gymraeg. Ceir rhagor o fanylion ynghylch cyllideb y Comisiynydd yn adran 3.2.

Llinell Wariant Cymraeg mewn Addysg

1.10 Fel rhan o'r gyllideb ddrafft a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2021, mae cyllideb Cymraeg mewn Addysg wedi cynyddu £4.3m yn 2022-23 i **£17.775m**, â chynnydd pellach o £3m yn 2023-24 a £3.5m yn 2024-25, i **£20.775m** a **£24.275m** yn y drefn honno. Mae cyllid y Llinell Wariant hon yn cael ei gynnal yn y gyllideb hon.

1.11 Fel rhan o'n Cytundeb Cydweithio â Phlaid Cymru, byddwn yn buddsoddi swm ychwanegol o £8m erbyn 2024-25 (£1.5m yn 2022-23, â chynnydd pellach o £3m yn 2023-24 a £3.5m yn 2024-25) yn y Coleg Cymraeg Cenedlaethol a'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol. Mae rhagor o fanylion yn adran 3.1.

- 1.12 Mae cyllid o £2.2m y flwyddyn yn parhau ar gyfer ehangu darpariaeth trochi hwyr. Mae rhagor o fanylion yn adran 3.1.
- 1.13 Yn dilyn cynnydd mewn cyllid o 2022-23, byddwn yn parhau i ddarparu £0.6m y flwyddyn i gefnogi rhaglen e-sgol (gweler adran 3.1).
- 1.14 Mae Llinell Wariant Cymraeg mewn Addysg hefyd yn cefnogi camau gweithredu sy'n ymwneud ag addysg cyfrwng Cymraeg ac addysg iaith Gymraeg yn *Cymraeg 2050*, gan gynnwys:
- cyllid ar gyfer Mudiad Meithrin i gynyddu darpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg fel llwybr i addysg Gymraeg (gweler paragraffau 2.24-2.26);
 - rhoi Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg 10 mlynedd newydd ar waith yn unol â Rheoliadau Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg (Cymru) (Diwygio) (Coronafeirws) 2020, a ddaeth i rym ar 1 Rhagfyr 2020 (gweler paragraffau 2.29-2.30); a
 - comisiynu adnoddau addysgu a dysgu (gweler adran 3.1).

2. Gwybodaeth arall

Gwybodaeth am y ffordd y caiff camau i weithredu portffolio'r Gymraeg a chanlyniadau cysylltiedig eu monitro a'u gwerthuso i ddangos gwerth am arian.

- 2.1 O ran sicrhau gwerth am arian, mae eglurder ynghylch y ffordd rydym yn defnyddio ein hadnoddau yn effeithiol yn ganolog i gyflawni'r blaenoriaethau a nodir yn y Rhaglen Lywodraethu a'r Cytundeb Cydweithio. Mae gennym brosesau sefydledig ar waith i sicrhau bod adnoddau yn cael eu defnyddio'n effeithiol at y dibenion a fwriadwyd.
- 2.2 Caiff cynnydd yn erbyn [Rhaglen Waith Cymraeg 2050 ar gyfer 2021 i 2026](#) ei fonitro'n flynyddol drwy broses sy'n cynnwys cyhoeddi [Cynllun Gweithredu](#) blynyddol ar ddechrau'r flwyddyn ariannol, ac yna Adroddiad Blynyddol ar ddiwedd y flwyddyn er mwyn adrodd yn ôl ar y camau a nodwyd yn y Cynllun Gweithredu. Cynhelir adolygiadau rheolaidd i fonitro gwariant a chanlyniadau er mwyn sicrhau bod unrhyw adnoddau sydd ar gael yn cael eu hailflaenoriaethu er mwyn cyflawni'r strategaeth.
- 2.3 Mae Cyngor Partneriaeth y Gymraeg yn chwarae rôl drwy roi cyngor ar y cynnydd tuag at darged 2050 ac effeithlonrwydd ein rhaglenni a'n hymyraethau. Mae is-grwpiau yn gweithio ochr yn ochr â'r Cyngor Partneriaeth ac yn ymgymryd â gwaith a chraffu manylach, er enghraifft ym maes cydraddoldeb. Mae Bwrdd Rhaglen Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru yn gyfrifol am asesu risgiau a nodi camau i'w lliniaru, ac mae'n prif-ffrydio'r strategaeth ym mhob un o feysydd polisi'r Llywodraeth.
- 2.4 O ran gwaith ymchwil a gwerthuso, mae gennym Gynllun Tystiolaeth blynyddol sy'n nodi bylchau yn y dystiolaeth ar y Gymraeg ac yn nodi rhaglen o waith dadansoddi i fynd i'r afael â'r anghenion hyn.

- 2.5 Rydym wrthi ar hyn o bryd yn cynnal adolygiad o'r Cynllun Grant i Hyrwyddo a Hwyluso'r Defnydd o'r Gymraeg. Nod yr adolygiad yw asesu sut mae'r Cynllun cyfredol wedi cael ei gynllunio a'i roi ar waith, a chynnig sylfaen wrth inni gynllunio model cyllido i gefnogi'r defnydd o'r Gymraeg yn y dyfodol.
- 2.6 Ym mis Tachwedd 2022, fe wnaethom gyhoeddi [Fframwaith Ymchwil a Gwerthuso ar gyfer Cymraeg 2050](#). Mae'n rhoi canllawiau ar gasglu tystiolaeth a data, asesu cynnydd, a gwerthuso effaith y strategaeth wrth iddi barhau i gael ei gweithredu. Bydd y Fframwaith hwn yn sail ar gyfer rhaglen ymchwil a gwerthuso Llywodraeth Cymru mewn perthynas â'r strategaeth dros y blynyddoedd nesaf.
- 2.7 Rydym wedi parhau i ddefnyddio canfyddiadau astudiaeth ymchwil a gyhoeddwyd gennym yn 2017: [Trosglwyddo'r Gymraeg a'i defnydd mewn teuluoedd](#) i lywio ein [polisi ar drosglwyddo'r Gymraeg a'i defnydd mewn teuluoedd](#), a gyhoeddwyd gennym ym mis Ionawr 2021. Mae'r Polisi yn darparu sail ar gyfer rhaglen waith 10 mlynedd. Ei nod yw galluogi'r teuluoedd hynny sy'n gallu defnyddio'r Gymraeg eisoes i ddefnyddio pa Gymraeg bynnag sydd ganddynt gyda'u plant. Un o'r prif gamau a gymerwyd gennym wrth roi'r polisi hwn ar waith yw dadansoddi'r gwaith a wneir gyda theuluoedd mewn meysydd nad ydynt yn ymwneud â'r Gymraeg, gan ddefnyddio gwyddorau ymddygiad er mwyn inni weld pa wersi y gallwn eu dysgu a datblygu ymyraethau ar gyfer ein hiaith yn seiliedig arnynt.
- 2.8 Rydym wedi parhau i wneud gwaith i ganfod barn ein cynulleidfaoedd targed ynglŷn â'n hiaith. Rydym yn cynyddu'r gwaith gwyddor ymddygiad rydym yn ei wneud er mwyn cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg, ac mae deall ymddygiadau o ran yr iaith ac agweddau tuag at y Gymraeg yn un rhan o hyn. Rydym wedi datblygu naratif / strategaeth lafar er mwyn sicrhau ein bod yn ymgysylltu â'r cynulleidfaoedd cywir ac yn siarad â nhw mewn ffordd atyniadol. Rydym wedi parhau i weithio gyda llawer o'n partneriaid i greu dull 'un llais' o hyrwyddo'r Gymraeg, gan leihau dyblygu gwaith.
- 2.9 At hynny, gallai ein targed o gynyddu darpariaeth blynyddoedd cynnar yn y Gymraeg drwy sicrhau bod 150 yn fwy o grwpiau meithrin wedi'u sefydlu erbyn 2028 leihau gwariant ar waith hyrwyddo ymhlith grwpiau oedran hŷn, gan helpu unigolion i sefydlu arferion iaith cadarn yn ifanc. Yn hyn o beth, mae Cylchoedd Meithrin yn cyfrannu at feithrin yr amodau sy'n creu siaradwyr Cymraeg newydd drwy drochi plant yn yr iaith a'i diwylliant, a thrwy helpu i fwydo ysgolion cyfrwng Cymraeg. Mae'r gwariant hwn ar y blynyddoedd cynnar yn paratoi'r ffordd ar gyfer ymyraethau pellach, er enghraifft y Siarter Iaith (sydd â'r nod o annog plant ysgol i ddefnyddio'r Gymraeg yn anffurfiol o oedran cynnar).
- 2.10 Mae ein [Cynllun Gweithredu Technoleg Cymraeg](#) yn golygu sicrhau bod elfennau digidol Cymraeg yn cael eu creu a'u cynnal er mwyn gwneud yn siŵr y gallant gael eu defnyddio a'u hailddefnyddio gan bawb o dan drwydded addas. Mae'n hanfodol bod technoleg Gymraeg yn cael ei lledaenu hefyd er mwyn normaleiddio'r iaith a galluogi pobl i'w defnyddio yn eu bywydau o ddydd i ddydd. Lanswyd y Cynllun ar 23 Hydref 2018. Cyflawnwyd un o'r prif ddatblygiadau diweddar o dan y Cynllun yn sgil ein cydweithrediad â Microsoft i ddylunio cyfleuster cyfieithu ar y pryd gyda chyfieithydd yn bresennol ar gyfer cyfarfodydd

Microsoft Teams sydd wedi'u trefnu ymlaen llaw – sydd bellach ar gael am ddim i'r rhai sydd â thrwydded Teams. Bydd hyn yn ein galluogi i ddefnyddio mwy o Gymraeg mewn mwy o gyfarfodydd a chyfrannu'n uniongyrchol at ein targed o ddyblu'r defnydd dyddiol o'n hiaith.

- 2.11 Rydym yn ymrwymedig i ddefnyddio Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 er mwyn gwella'r ffordd rydym yn gwneud penderfyniadau am lesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Ein nod yw sicrhau ein bod yn adlewyrchu egwyddor datblygu cynaliadwy, ac mae ein cynlluniau gwariant yn anelu at sicrhau cydbwysedd rhwng blaenoriaethau byrdymor a hirdymor.

Gwybodaeth am ddyraniadau (a'u lleoliad) yn eich portffolio i gefnogi strategaeth Cymraeg 2050 ac, yn benodol, y dyraniadau ar gyfer cyflawni'r 'cerrig milltir' fel y nodir yn Rhaglen Waith 2021-2026

- 2.12 Ers lansio Cymraeg 2050 yn 2017, rydym wedi bod yn gweithio tuag at gyflawni cyfres o gerrig milltir i gyrraedd ein targedau o sicrhau miliwn o siaradwyr Cymraeg a dyblu'r defnydd dyddiol o'r Gymraeg erbyn 2050. Rydym yn dilyn trywydd a ddatblygwyd yn seiliedig ar Gyfrifiad 2011. Mae'r byd wedi newid yn ddramatig ers 2017, ac rydym wedi ymrwymo o'r cychwyn cyntaf i oedi ar ôl inni gael canlyniadau Cyfrifiad 2021 er mwyn pwysu a mesur ac adolygu ein cynlluniau gwaith, a'r llwybr i gyrraedd miliwn o siaradwyr Cymraeg, yn ôl yr angen. Rydym bellach yn ystyried data'r Cyfrifiad ochr yn ochr â ffynonellau gwybodaeth eraill, er enghraifft yr Arolwg Blynnyddol o'r Boblogaeth, er mwyn sicrhau ein bod yn parhau ar y trywydd iawn o ran ein nod o ddyblu'r defnydd dyddiol o'n hiaith a chyrraedd miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Nodir isod ein cynnydd yn erbyn y cerrig milltir lefel uchel.

Carreg filltir: cynnydd bychan yn y teuluoedd sy'n trosglwyddo'r Gymraeg erbyn Cyfrifiad 2021, gan barhau â'r patrwm a welwyd rhwng 2001 a 2011

- 2.13 Er mwyn cefnogi'r nod hwn, byddwn yn parhau i fuddsoddi yn rhaglen Cymraeg i Blant yn ystod 2023-24, ac mae'r cyllid o £0.73m yn parhau. Amcanion y prosiect yw helpu rhieni, darpar rieni ac aelodau eraill o'r teulu i gyflwyno a defnyddio'r Gymraeg gartref a'i throsglwyddo i'w plant, a chefnogi datblygiad ieithyddol plant mewn cyd-destun cymdeithasol ac addysgol. Caiff hyn ei gyflawni drwy gyfres o sesiynau am ddim i rieni a'u plant, a rhwydwaith o swyddogion sy'n helpu teuluoedd i gyflwyno a defnyddio'r Gymraeg gartref, ei throsglwyddo i'w plant, a chefnogi datblygiad ieithyddol, cymdeithasol ac addysgol plant. Yn ystod 2022-2023, mae sesiynau wyneb yn wyneb yn dal i gael eu hailsefydlu yn dilyn y pandemig. Yn ogystal, mae darpariaeth rithiol y rhaglen, a gyflwynwyd yn sgil cyfyngiadau Covid-19, yn parhau i fod yn elfen bwysig o'r gefnogaeth.
- 2.14 Mae Cymraeg i Blant yn cefnogi ein [polisi cenedlaethol newydd ar drosglwyddo'r Gymraeg a'i defnydd mewn teuluoedd](#). Mae annog teuluoedd i ddewis Cymraeg yn rhan bwysig o Cymraeg 2050, ac mae'r polisi hwn yn amlinellu sut rydym yn bwriadu sicrhau bod rhieni a gofalmwyr yn cael y cymorth a'r anogaeth orau bosibl i ddewis defnyddio'r Gymraeg gyda'u plant. Mae rhaglen trosglwyddo'r Gymraeg

a'i defnydd mewn teuluoedd yn gweithio gyda swyddogion Cymraeg i Blant i gynllunio ymyraethau yn seiliedig ar y gwersi a ddysgwyd. Rydym wedi comisiynu arbenigwyr allanol ym maes gwyddor ymddygiad, i weithio ar y cyd â ni ac â phartneriaid i greu a threalu ymyraethau a / neu i wella ymyraethau sy'n bodoli eisoes i gefnogi teuluoedd i drosglwyddo'r Gymraeg i'w plant. Yn ystod 2023 -24 byddwn yn parhau â'r gwaith hwn, ac mae'r cyllid o £0.1m wedi'i gynnal i dreialu ymyraethau peilot yn y maes hwn. Caiff adroddiad cynhwysfawr yn gwerthuso'r ymyraethau ei lunio ar ddiwedd y prosiect ym mis Mawrth 2024.

Carreg filltir: Cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg

- 2.15 Fel rwy'n ei ddweud yn aml, mae *Cymraeg 2050* yn ymwneud â llawer mwy na chynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg. Mae hefyd yn ymwneud â grymuso siaradwyr i ddefnyddio eu Cymraeg gyda'r nod o ddyblu'r defnydd dyddiol o Gymraeg erbyn 2050. Gyda'r nod pwysig hwn mewn golwg, yn y pen draw, amcan pob un o ymyraethau fy mhortffolio, ac felly'r holl ddyraniadau cyllidebol cyfatebol, yw cynyddu'r defnydd o'r iaith, a chânt eu gwerthuso a'u monitro er mwyn sicrhau eu bod yn addas at y diben hwn. Mae hyn yn wir o ran Llinell Wariant y Gymraeg a Llinell Wariant Comisiynydd y Gymraeg. O dan y Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth rhwng Llywodraeth Cymru a Chomisiynydd y Gymraeg, yn ogystal â rheoleiddio'r safonau, mae gan y Comisiynydd rôl o ran sicrhau cynyddu defnydd iaith.
- 2.16 Er bod Covid-19 wedi newid y byd o'n hamgylch yn ddramatig, mae'n galonogol gweld sut mae sefydliadau wedi ymateb yn gadarnhaol i'r heriau. Roedd yn arbennig o galonogol gweld yr Eisteddfod Genedlaethol ac Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd yn dychwelyd i'w fformat traddodiadol, ond â llawer o nodweddion newydd ac arloesol eleni. Parhaodd y Ffermwyr Ifanc, Merched y Wawr a rhwydwaith y Mentrau Iaith i ddatblygu mwy o weithgareddau wyneb yn wyneb. Yn benodol, mae'r Mentrau Iaith wedi diweddarau eu proffiliau iaith cymunedol ac wedi diwygio eu cynlluniau gwaith blyneddol er mwyn adlewyrchu'r heriau sy'n wynebu eu cymunedau. Mae'r Mentrau Iaith, yn arbennig, wedi cael cyfarwyddyd i roi mwy o bwyslais ar ymgysylltu a grymuso cymunedol. Mae hyn oll yn dangos y gwaith pwysig y mae ein partneriaid wedi bod yn ei wneud, wrth ddatblygu polisi'r Gymraeg a chyflawni nodau *Cymraeg 2050* yn ystod y cyfnod anodd hwn.
- 2.17 Ym mis Hydref 2022, cyhoeddwyd [Cynllun Tai Cymunedau Cymraeg](#). Mae'r cynllun yn cynnwys nifer o ymyraethau economaidd, tai a datblygu cymunedol i gefnogi cymunedau Cymraeg eu hiaith sydd â lefelau uchel o ail gartrefi. Mae cefnogi'r Gymraeg fel iaith gymunedol ffyniannus yn ganolog i'r cynllun. Nod y Cynllun Tai Cymunedau Cymraeg yw grymuso cymunedau i gymryd cyfrifoldeb dros gynaliadwyedd hirdymor yr iaith Gymraeg. Ei fwriad yw helpu cymunedau a'u cefnogi i gyflawni eu dyheadau. Mae cyfanswm o £0.465m wedi'i ddyrannu ar gyfer y Cynllun Tai Cymunedau Cymraeg yn 2022-23, ac rydym yn rhagweld y bydd cyllid tebyg ar gyfer 2023-24. Ar fater cysylltiedig, ym mis Awst 2022, lansiodd y Comisiwn Cymunedau Cymraeg, sydd ar hyn o bryd yn galw am dystiolaeth. I ddechrau, bydd y Comisiwn yn canolbwyntio ar ddyfodol y Gymraeg fel iaith gymunedol mewn cymunedau Cymraeg.

- 2.18 Ymhlith y gweithgareddau a ariennir gan Linell Wariant Cymraeg mewn Addysg mae datblygu darpariaeth blynyddoedd cynnar cyfrwng Cymraeg a dwyieithog, datblygu a gweithredu Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg, cymorth ar gyfer colegau addysg bellach a hyfforddiant i alluogi tiwtoriaid ac aseswyr i addysgu a hyfforddi dysgwyr yn ddwyieithog, cefnogi'r gwaith o ddatblygu darpariaeth addysg uwch cyfrwng Cymraeg ac arwain y gwaith o ddatblygu darpariaeth ôl-16. Ymhlith y gweithgareddau eraill a ariennir mae datblygu adnoddau addysgu a dysgu i gefnogi addysgu Cymraeg a phynciau eraill drwy gyfrwng y Gymraeg, yn ogystal ag adnoddau dwyieithog i gefnogi'r cwricwlwm newydd. Mae pob un o'r gweithgareddau hyn yn effeithio ar ddefnydd iaith.
- 2.19 Mae'r Siarter Iaith yn cefnogi ac yn hyrwyddo defnydd anffurfiol o'r Gymraeg ymhlith pobl ifanc o oedran ysgol, gyda'r nod o greu dinasyddion dwyieithog i'r dyfodol, a fydd:
- yn siaradwyr Cymraeg greddf, naturiol, cyfforddus a hyderus;
 - eisiau defnyddio'r Gymraeg o'u gwirfodd;
 - yn siarad Cymraeg gyda'i gilydd, p'un a ydynt yn dod o gartrefi lle y caiff y Gymraeg ei siarad ai peidio;
 - yn hyderus yn defnyddio'r Gymraeg ac yn arddangos agwedd gadarnhaol tuag at yr iaith; ac
 - yn bendant ynghylch eu Cymreictod a'u defnydd o'r iaith.
- 2.20 Mae'r Siarter Iaith yn cynnwys pedwar prosiect:
- mae'r Siarter Iaith a'r Siarter Iaith Uwchradd yn weithredol mewn ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg ac ysgolion uwchradd cyfrwng Cymraeg yn y drefn honno;
 - mae *Cymraeg Campus* yn weithredol mewn ysgolion cynradd cyfrwng Saesneg; ac
 - mae *Cymraeg Bob Dydd* yn weithredol mewn ysgolion uwchradd cyfrwng Saesneg.
- 2.21 Byddwn yn dyrannu £0.713m i'r rhaglen ar gyfer 2023-24. Rydym yn rhoi £0.138m i'r Urdd i gyflwyno *Cymraeg Bob Dydd*, a chaiff £518,770 ei ddyrannu i'r consortia rhanbarthol (neu'r awdurdodau lleol perthnasol yn achos y Canolbarth a'r Gorllewin) i weithio gydag ysgolion i gyflwyno'r rhaglen. Caiff y gweddill ei ddefnyddio i gyllido gweithgareddau cenedlaethol megis cyhoeddi llyfrau Seren a Sbarc ac adnoddau eraill. Mae'r prosiect hwn yn rhan allweddol o'r gwaith a wnawn i gynyddu'r defnydd o'r iaith a bydd yn parhau yn 2023-24.
- 2.22 Mae'n anodd iawn mesur defnydd iaith. Un ffordd o wneud hynny yw drwy gynnal arolygon defnydd iaith. Dechreuwyd ar y gwaith o lunio arolwg defnydd iaith newydd ym mis Gorffennaf 2019, ac roedd disgwyl i'r gwaith hwnnw barhau tan ddiwedd Mawrth 2021. Fodd bynnag, oherwydd Covid-19, daeth y gwaith hwnnw i ben yn gynharach nag a fwriadwyd, yn ystod Mawrth 2020. Arolygon defnydd iaith yw'r ffynhonnell swyddogol ar gyfer adrodd ar gynnydd yn erbyn un o'r dangosyddion cenedlaethol a nodir yn [Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru\) 2015](#). Yn ôl Arolwg Defnydd Iaith 2019-20³, roedd 10% o bobl 3 oed neu hŷn yn siarad Cymraeg bob dydd ac yn gallu siarad mwy nag ychydig eiriau (dylid

³ [Defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg: Gorffennaf 2019 i Fawrth 2020 | LLYW.CYMRU](#)

nodi na chaiff siaradwyr Cymraeg sydd ond yn gallu siarad ychydig eiriau eu cynnwys yma, ni waeth pa mor aml y maent yn siarad yr iaith). Yr un ganran yw hon ag a nodwyd yn Arolwg Defnydd Iaith 2013-15. Fodd bynnag, wrth edrych yn benodol ar siaradwyr Cymraeg 3 oed neu hŷn yng Nghymru, roedd dros hanner (56%) yn siarad yr iaith yn ddyddiol (ni waeth beth fo'u lefel rhuglder) o gymharu â 53% yn Arolwg Defnydd Iaith 2013-15. Roedd cynnydd bach hefyd yn y rhai a oedd yn ystyried eu bod yn rhugl yn Gymraeg (o 47% i 48%) ac roedd dwy ran o dair o siaradwyr Cymraeg yn cytuno (yn gryf neu'n tueddu i gytuno) bod siarad Cymraeg yn rhan bwysig o'u hunaniaeth.

- 2.23 Mae *Cymraeg 2050* yn bolisi trawsbynciol, a gefnogir nid yn unig drwy Linellau Gwariant y Gymraeg a Chymraeg mewn Addysg. Er enghraifft, cefnogir y Cynllun Sabothol a CYDAG drwy Linell Wariant Datblygu a Chymorth Athrawon o fewn Prif Grŵp Gwariant y Gymraeg ac Addysg. Dyrannwyd swm ychwanegol o £1m hefyd i Linell Wariant Diwygio'r Cwricwlwm o 2021-22 ar gyfer adnoddau dwyieithog i gefnogi proses effeithiol o roi cwricwlwm newydd Cymru ar waith. Ceir rhagor o fanylion am y meysydd hyn isod.

Carreg filltir: Ceisio cefnogi'r gwaith o ehangu'r ddarpariaeth Gymraeg ar gyfer y blynyddoedd cynnar drwy greu 60 o grwpiau newydd erbyn 2026

- 2.24 Mae cyllid blynyddol o £3.031m wedi galluogi Mudiad Meithrin i gefnogi aelodaeth Cylchoedd Meithrin a Chylchoedd Ti a Fi, er mwyn atgyfnerthu ac ehangu ei wasanaethau.
- 2.25 Yn ystod 2023-24, byddwn yn parhau i gynorthwyo Mudiad Meithrin i ehangu ac atgyfnerthu'r ddarpariaeth hon. Bydd y cyllid hefyd yn parhau i alluogi Mudiad Meithrin i gynnal y rhaglen Sefydlu a Symud sy'n canolbwyntio'n gyfan gwbl ar sefydlu darpariaeth blynyddoedd cynnar cyfrwng Cymraeg newydd mewn ardaloedd o Gymru lle mae diffyg gwasanaethau o'r fath ar hyn o bryd fel pwynt mynediad i addysg cyfrwng Cymraeg.
- 2.26 Drwy'r gwaith hwn, sefydlwyd 43 o grwpiau newydd yn ystod 3 blynedd gyntaf y rhaglen hyd at 2021. Mae gwaith i gyrraedd y targed o sefydlu 60 o grwpiau eraill yn ystod tymor y Senedd hon yn mynd rhagddo'n dda, gyda 12 grŵp wedi agor yn ystod 2021-22 a 12 arall yn cael eu datblygu ar gyfer 2022-23. Mae'r gwaith o ddatblygu staff a gwirfoddolwyr yn lleoliadau ei aelodau wedi parhau hefyd. Eleni, mae'r gwaith hwn wedi cynnwys sesiynau sydd wedi'u teilwra i ymateb i'r heriau y mae'r sector blynyddoedd cynnar wedi'u hwynebu yn ystod y flwyddyn. Caiff y gyllideb hon ei chynnal yn 2023-24 a bydd Mudiad Meithrin yn parhau i greu mwy o leoedd yn y sector blynyddoedd cynnar i gynnig llwybr tuag at addysg cyfrwng Cymraeg.
- 2.27 Yn perthyn yn agos i'r rhaglen i ehangu'r ddarpariaeth y mae ymrwymiad y Rhaglen Lywodraethu a'r Cytundeb Cydweithio i ehangu darpariaeth y blynyddoedd cynnar yn raddol i gynnwys pob plentyn 2 oed, gyda phwyslais arbennig ar gryfhau'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg. Y disgwyl yw y bydd cydweithio agos rhwng y rhaglen Sefydlu a Symud a'r gwaith o ehangu Dechrau'n Deg ac y byddant yn cyfrannu at dargedau ei gilydd.

Carreg filltir: Cynyddu canran y dysgwyr Blwyddyn 1 a addysgir yn Gymraeg o 23% (2020 i 2021) i 26% yn 2026.

2.28 Un o brif nodau *Cymraeg 2050* yw cynyddu nifer y dysgwyr sy'n astudio drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae data diweddaraf Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD) (2022), a gyhoeddwyd ddiwedd mis Awst, yn dangos cynnydd bach yn nysgwyr Blwyddyn 1 sy'n astudio drwy gyfrwng y Gymraeg, gan godi o 23.4% yn 2020/21 i 23.9% yn 2021/22. Yn *Rhaglen Waith Cymraeg 2050 ar gyfer 2021-26*, rydym wedi ymrwmo i gynyddu canran y dysgwyr Blwyddyn 1 sy'n cael eu haddysgu yn y Gymraeg i 26% erbyn 2026. Mae gwaith yn y maes polisi hwn yn cynnwys nifer o wahanol ffrydiau.

Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg

2.29 Byddwn yn parhau i ddyrannu £0.1m o Linell Wariant Cymraeg mewn Addysg i gefnogi gwaith ar y Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg. Mae pob Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg wedi'i gymeradwyo ac maent wedi bod yn weithredol ers mis Medi 2022. Yn 2023-24, byddwn yn canolbwyntio ein hymdrechion ar gefnogi awdurdodau lleol i weithredu eu Cynlluniau Strategol 10 mlynedd newydd. Bydd hyn yn cynnwys:

- rhoi cyngor ac arweiniad ynghylch cyfathrebu a hyrwyddo addysg cyfrwng Cymraeg;
- caffael ymgynghorwyr ym meysydd y Gymraeg ac addysg i roi cyngor i awdurdodau lleol ar agweddau ar roi Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg ar waith, fel y broses bontio o ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg a gwaith yn ymwneud â chategoreiddio ysgolion; a
- rhoi cymorth parhaus i roi Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg newydd ar waith;
- gweithredu'r trefniadau newydd sy'n ymwneud â chategoreiddio ysgolion yn ôl darpariaeth Gymraeg.

2.30 Bydd awdurdodau lleol yn parhau i ddefnyddio cyllid o ffynonellau eraill i weithredu eu Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg, er enghraifft drwy'r rhaglen gyfalaf Cymunedau Dysgu Cynaliadwy, Grant Cyfalaf y Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant, a'r Grant Cymorth Refeniw. Bydd cyllid penodol ar gyfer y Gymraeg fel y Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Cymraeg a'r Grant Trochi Hwyr yn parhau i gefnogi a sicrhau gweithgareddau sy'n rhoi cefnogaeth uniongyrchol i weithredu Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg.

Darpariaeth trochi hwyr

2.31 Mae trochi hwyr yn parhau i chwarae rôl bwysig yn y gwaith a wnawn i gynyddu canran y dysgwyr sy'n mynychu addysg cyfrwng Cymraeg. Mae *Rhaglen Waith Cymraeg 2050 ar gyfer 2021-26*, a'r Rhaglen Lywodraethu, yn cynnwys ein hymrwymiad i ymestyn y Rhaglen Trochi Hwyr er mwyn sicrhau bod pob newydd-ddyfodiad i'r iaith yn gallu cael addysg cyfrwng Cymraeg pan fo angen hynny arnynt a ble bynnag y maent ar eu taith ddysgu. Ceir rhagor o wybodaeth am hyn yn adran 3.1.

Bil Addysg Gymraeg

2.32 Rydym wedi ymrwymo i gyflwyno Bil Addysg Gymraeg yn ystod tymor y Senedd hon. Diben y Bil yw cryfhau a chynyddu ein darpariaeth addysg Gymraeg i ymateb i'r heriau a nodir yn *Cymraeg 2050*. Ni chytunwyd ar amserlen ar gyfer y gwaith hwn, felly gall y costau sy'n gysylltiedig ag ymgynghoriad Papur Gwyn godi yn ystod blwyddyn ariannol 2023-24, gyda'r costau i'w talu o gyllidebau presennol.

Carreg filltir: cefnogi cynnydd yn nifer yr athrawon yng Nghymru sy'n gallu addysgu Cymraeg neu addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg erbyn 2031 fel a ganlyn.

2.33 Ym mis Mai 2022, cyhoeddwyd [Cynllun y Gweithlu Cymraeg mewn Addysg](#) gydag ymrwymiad i gynyddu'r cyllid a ddyrennir i'n helpu i gymryd y camau i gynyddu nifer yr athrawon cyfrwng Cymraeg a chefnogi pob athro i ddatblygu ei sgiliau Cymraeg. Cyhoeddwyd y data diweddaraf o ran cynnydd yn erbyn y targed hwn yn [Adroddiad Blynyddol Cymraeg 2050 ar gyfer 2021-22](#).

2.34 Mae cyllid ar gael yn Llinell Wariant Datblygu a Chymorth Athrawon i fwrw ymlaen â'r gwaith hwn. Cafodd cyfanswm o £1.845m ei ddyrannu yn 2022-23 (cynnydd o £1m) gyda chynnydd pellach o £0.5m yn 2023-24 a £2m yn 2024-25.

2.35 Cyfanswm y cyllid sydd ar gael yn 2023-24 yw £8.720m gyda £6.1m ohono yn cael ei ddyrannu ar gyfer dysgu proffesiynol (gweler isod). Bydd gweddill y cyllid yn cael ei flaenoriaethu i gefnogi nodau'r cynllun a bydd yn cael ei dargedu'n bennaf i gynyddu nifer yr athrawon cyfrwng Cymraeg.

2.36 Mae'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol yn dyrannu £0.150m o'u grant, a ariennir o Linell Wariant Cymraeg mewn Addysg, yn 2022-23 i ddatblygu dau brosiect penodol:

- treialu ysgoloriaeth ariannol a mentora ar gyfer dysgwyr israddedig i'w cefnogi i baratoi ar gyfer Addysg Gychwynnol Athrawon drwy gyfrwng y Gymraeg;
- datblygu rhwydweithiau i ymgysylltu â graddedigion Cymraeg eu hiaith sy'n astudio yn Lloegr a hyrwyddo cyfleoedd iddynt ddychwelyd i Gymru er mwyn paratoi i addysgu.

2.37 Y gobaith yw y bydd y Coleg yn parhau i ddyrannu cyllid o'u grant yn 2023-24 i barhau â'r prosiectau hyn.

2.38 Rydym yn parhau i gynnig cymhellion i athrawon dan hyfforddiant o Gymru sy'n ymgymryd ag Addysg Gychwynnol Athrawon ac rydym wedi cynnal y cymhelliant Iaith Athrawon Yfory o £5,000 ar gyfer pob myfyriwr sy'n paratoi i addysgu pynciau uwchradd drwy gyfrwng y Gymraeg.

2.39 Mae'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol yn arwain prosiect peilot i gymell siaradwyr Cymraeg ifanc i ddychwelyd o brifysgolion i helpu i addysgu Cymraeg mewn ysgolion. Cynhaliwyd prosiect peilot ym mis Gorffennaf 2022 lle mynychodd 15 o fyfyrwyr o brifysgolion ledled y DU gwrs pythefnos ym Mhrifysgol Caerdydd. Cawsant gyflwyniadau gan ymarferwyr addysg,

gwybodaeth am sut i fod yn diwtoriaid Dysgu Cymraeg, a chyfle i fynychu dosbarthiadau Dysgu Cymraeg a dysgu sgiliau tiwtora sylfaenol. Bydd ail brosiect peilot yn cael ei gynnal ym mis Gorffennaf 2023 a fydd hefyd yn cynnwys cyfnod o leoliad mewn ysgol uwchradd. Y gobaith yw y bydd y prosiect hwn yn denu pobl ifanc i'r byd addysgu ac i'r sector Dysgu Cymraeg, gan helpu i gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg mewn ysgolion ar yr un pryd.

- 2.40 Mae dysgu proffesiynol yn un o nodweddion allweddol ein dull o wella capasiti addysgu cyfrwng Cymraeg a chefnogi ymarferwyr i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg yn unol â'r Safonau Proffesiynol ar gyfer Addysgu ac Arweinyddiaeth. Rydym yn gweithio gyda chonsortia rhanbarthol ac awdurdodau lleol i sicrhau bod ymarferwyr yn cael eu nodi a'u cefnogi i ymgymryd â dysgu proffesiynol er mwyn gwella addysgu Cymraeg mewn ysgolion cyfrwng Saesneg a chefnogi pob ysgol i symud ar hyd continwmm. Bydd tua £6.1m yn cael ei ddyrannu yn Llinell Wariant Datblygu a Chymorth Athrawon yn 2023-24 i'r perwyl hwn.
- 2.41 O'r cyllid hwn, caiff £3.6m ei ddyrannu i'r Cynllun Sabothol i gyflwyno dysgu proffesiynol dwys i ymarferwyr ar fethodoleg addysgu iaith ac ar y Gymraeg. Mae cyrsiau ar gael ar amrywiaeth o lefelau i gynorthwywyr addysgu ac athrawon. Mae'r rhan fwyaf o'r gyllideb hon yn ariannu'r costau cyflenwi sy'n gysylltiedig â rhyddhau ymarferwyr o ysgolion i ymgymryd â'r cyrsiau.
- 2.42 Yn ogystal â'r Cynllun Sabothol, bydd cyfanswm o tua £2.5m yn cael ei ddyrannu i'r consortia rhanbarthol ac awdurdodau lleol yn 2023-24 i gefnogi'r gwaith o ddarparu cymorth iaith Gymraeg i ymarferwyr yn lleol ac yn rhanbarthol. Mae gostyngiad bach i'r gyllideb hon eleni oherwydd y gwersi Cymraeg am ddim sydd ar gael – gweler y paragraff nesaf.
- 2.43 Bydd cyllid sy'n cael ei ddyrannu i'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol hefyd yn darparu mynediad at wersi Cymraeg am ddim i bob ymarferydd addysg. Lansiwyd gwefan newydd ym mis Gorffennaf 2022 i ddarparu gwybodaeth i ymarferwyr ynghylch y ddarpariaeth sydd ar gael iddynt drwy'r Cynllun Sabothol a'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol: [Gweithlu Addysg | Dysgu Cymraeg](#).

3. Meysydd penodol

3.1 Diweddariadau ar ddyraniadau yng nghyllideb 2022-23

Gwybodaeth am ddyrannu £1.2 miliwn i'r Urdd i gynorthwyo gydag ailadeiladu wedi'r pandemig, a manylion y rhaglen arbenigol sy'n darparu prentisiaethau cyfrwng Cymraeg i bobl ifanc mewn cymunedau difreintiedig.

3.1.1 Yn rhan o gyllideb y llynedd, dyrannwyd £1.2m yn ychwanegol i'r Urdd yn 2022-23 sy'n rhan o gyllideb sylfaenol 2023-24, i ddarparu cefnogaeth barhaus wrth ailadeiladu eu gwasanaethau yn sgil pandemig Covid-19. Sicrhodd fod gan yr Urdd rwydwaith o swyddogion datblygu yn eu lle sydd yn cael eu cyflogi i gefnogi plant a phobl ifanc mewn cymunedau ledled Cymru.

3.1.2 Mae arlwy'r Urdd yn eang, mae'n ffynnu ac mae'n parhau i dyfu. Roedd y dyraniad nid yn unig wedi galluogi'r Urdd i ailddatblygu ac ailadeiladu ar ôl y

pandemig, ond hefyd i arloesi ac i adeiladu ar eu mentrau llwyddiannus a gynhaliwyd yn ystod Covid-19, megis ffyrdd digidol newydd o ymgysylltu â phobl ifanc drwy ddigwyddiadau megis Eisteddfod-T a phartneriaethau rhyngwladol.

3.1.3 Yn chwarter cyntaf 2022-23, cynhaliwyd Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd wyneb yn wyneb am y tro cyntaf ers pandemig Covid-19. Roedd y digwyddiad yn llwyddiant ysgubol gan ddenu'r niferoedd uchaf erioed. Yn ogystal â'r £1.2m, yn unol â'n hymrwymiad yn ein Rhaglen Lywodraethu, roeddem wrth ein bodd yn cefnogi'r Urdd gyda chyllid ychwanegol o £0.5m (2021-22) i gynnig mynediad am ddim i'r ŵyl i ddathlu blwyddyn ei chanmlwyddiant.

3.1.4 Fe wnaeth rhan allweddol o'r cyllid alluogi'r Urdd i ddarparu rhaglen arbenigol sy'n darparu prentisiaethau cyfrwng Cymraeg i bobl ifanc yn ein cymunedau mwyaf difreintiedig. Mae meithrin gweithlu'r dyfodol a sefydlu strwythur effeithiol ar gyfer recriwtio, hyfforddi a chadw staff cyfrwng Cymraeg yn hanfodol os ydym am gynyddu cyfleoedd i blant a phobl ifanc ddefnyddio'r Gymraeg. Mae'r cyllid ychwanegol wedi galluogi'r Urdd i sefydlu llwybrau prentisiaeth achrededig yn y Gymraeg. Fe wnaeth y cyllid hefyd sicrhau y gallai'r Urdd sefydlu canolfan sgiliau sy'n galluogi dysgwyr ar draws Cymru i feithrin y sgiliau hanfodol drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae strwythur a datblygiad effeithiol Adran Brentisiaethau'r Urdd drwy'r dyraniad hwn wedi galluogi'r Urdd i ddenu pobl ifanc a oedd heb hyder yn eu Cymraeg i gael hyfforddiant dwys drwy gyfrwng y Gymraeg ar ôl gadael yr ysgol, gydag opsiwn i ystyried gyrfa yn y dyfodol drwy gyfrwng y Gymraeg. Yn fyr, mae'r buddsoddiad wedi denu carfan o bobl ifanc nad oedd yn dewis ymgysylltu â'r Gymraeg ar ôl eu cyfnod yn yr ysgol, i ystyried gyrfa hirdymor drwy gyfrwng y Gymraeg.

Diweddariad cynnydd ar y £2.2m ychwanegol a ddyrannwyd i ehangu'r ddarpariaeth drochi yn y Gymraeg ledled Cymru ac unrhyw ddata ategol.

3.1.5 Yn ystod 2021-22, cyhoeddwyd buddsoddiad o £2.2m i helpu dysgwyr Cymraeg sy'n ymgymryd â throchi hwyr mewn ysgolion ac i gefnogi cynnydd dysgwyr Cymraeg yn sgil Covid-19. Nod y cyllid grant hwn oedd ehangu darpariaeth trochi hwyr yn y Gymraeg mewn ysgolion a chanolfannau, a gwnaeth pob awdurdod lleol gais am hyd at £0.1m o gyllid i'w wario cyn diwedd mis Mawrth 2022. Ymhlith y ceisiadau allweddol am gyllid roedd y canlynol: amser addysgu ychwanegol i ehangu'r ddarpariaeth drochi bresennol neu gymorth i ddysgwyr sy'n gysylltiedig â Covid-19; cynlluniau peilot ar gyfer darpariaeth drochi 'dros dro'; caffael hyfforddiant arbenigol ar fethodolegau ac adnoddau trochi; prosiectau cwmpasu i sefydlu darpariaeth i hwyrddyfodiaid yn seiliedig ar fodolau awdurdodau lleol eraill.

3.1.6 Arweiniodd y buddsoddiad cychwynnol hwn at gyhoeddi yn gynharach eleni gyllid refferiw ychwanegol o £6.6m ar gyfer gweddill tymor y Senedd hon (£2.2m y flwyddyn ar gyfer 2022-23, 2023-24 a 2024-25) i barhau i ddatblygu darpariaeth trochi hwyr ym mhob ardal awdurdod lleol. Bydd pob awdurdod lleol yn dyrannu cyllid yn unol â'u hanghenion unigol eu hunain. Mae rhai yn parhau i gefnogi'r ddarpariaeth sydd eisoes yn bodoli. Bydd eraill, yn bennaf yn y De-ddwyrain, am sefydlu darpariaeth trochi hwyr newydd a fydd yn galluogi mwy o ddysgwyr i ddod yn siaradwyr dwyieithog. Mae'r cylch cyllido cyfredol yn galluogi awdurdodau lleol

i gadw neu benodi o'r newydd dros 60 o athrawon trochi hwyr arbenigol / cynorthwyyr dosbarth mewn unedau neu ganolfannau trochi sydd newydd eu sefydlu. Mae hefyd yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu technolegau digidol arloesol i gefnogi'r dysgu, fel prosiect adnoddau digidol realiti rhithiol Gwynedd sy'n cynnwys pentref realiti rhithiol sy'n rhoi cyfleoedd i ddysgwyr ddefnyddio eu sgiliau iaith mewn gwahanol gyd-destunau. Bydd y cyllid yn helpu i gyflwyno'r prosiect drwy Gymru gyfan dros y blynyddoedd nesaf.

3.1.7 Yn 2022-23, sefydlwyd Rhwydwaith Trochi Hwyr cyfrwng Cymraeg er mwyn cefnogi awdurdodau lleol, consortia rhanbarthol ac ysgolion i godi ymwybyddiaeth o'r gwahanol ddarpariaethau, datblygiadau ac arferion da sydd ar waith ledled Cymru. Bydd y Rhwydwaith hwn yn parhau yn ystod 2023-24.

Gwybodaeth am y dyraniad uwch o £4.3m yn Llinell Wariant Cymraeg mewn Addysg yn ystod 2022-23, yn benodol, sut a lle y defnyddiwyd y cyllid ychwanegol hwn.

3.1.8 Mae'r dyraniad o £4.3m yn cynnwys:

- **£2.2m – Darpariaeth trochi hwyr**

3.1.9 Amlinellir manylion y dyraniad o £2.2m ar gyfer trochi uchod.

- **£1.5m – y Coleg Cymraeg Cenedlaethol**

3.1.10 Yn 2022-23, £7.013m yw cyllid craidd y Coleg Cymraeg Cenedlaethol. Mae hyn yn cynnwys cyllid o £5.046m ar gyfer rhaglen addysg uwch y Coleg a £0.684m ar gyfer ei gynllun ysgoloriaeth cyfrwng Cymraeg. Mewn addysg uwch, mae £4.184m yn cefnogi'n uniongyrchol ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg mewn prifysgolion a meysydd pwnc. Darperir cymorth hanfodol drwy ganghennau'r Coleg ar gyfer darlithwyr, datblygu staff a chyhoeddiadau. Yn y sector ôl-16, mae cyfanswm o £1.283m wedi'i ddyrannu i gefnogi'r Cynllun Gweithredu Cyfrwng Cymraeg Addysg Bellach a Phrentisiaeth, sy'n darparu grantiau datblygu mewn meysydd blaenoriaeth, gan gynnwys lechyd a Gofal Cymdeithasol, Gofal Plant a Gwasanaethau Cyhoeddus.

3.1.11 O fewn y cyllid craidd, mae'r Coleg yn darparu hyfforddiant a mentora drwy Sgiliaith, er mwyn galluogi tiwtoriaid ac aseswyr i fagu hyder wrth addysgu'n ddwyieithog, a chefnogaeth i'r sector prentisiaethau. Darperir cyllid grant ychwanegol o feysydd eraill ar gyfer datblygu technoleg ddigidol ac adnoddau eraill, prosiect llysgenhadon a chefnogaeth i ddatblygu'r Gymraeg fel pwnc ac i ddatblygu athrawon cyfrwng Cymraeg.

3.1.12 Mae'r Rhaglen Lywodraethu a'n Cytundeb Cydweithio â Phlaid Cymru yn cynnwys ymrwymiad i fuddsoddi yn y Coleg Cymraeg Cenedlaethol er mwyn cynyddu'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg yn y sector prentisiaethau ac addysg bellach, ac yn y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol i ddarparu gwersi Cymraeg am ddim i staff addysgu a phobl ifanc 16-25 oed. Mae hyn yn adeiladu ar y gyllideb bresennol ar gyfer y Coleg sy'n cefnogi darpariaeth cyfrwng

Cymraeg mewn prifysgolion, ynghyd â darparwyr hyfforddiant a cholegau addysg bellach drwy ddarparu hyfforddiant a mentora drwy Sgiliaith, i alluogi tiwtoriaid ac aseswyr i fagu hyder wrth addysgu'n ddwyieithog ac i gefnogi'r sector prentisiaethau i ddatblygu capasiti addysgu. Yn rhan o gyllideb y llynedd, buddsoddwyd £8m ychwanegol hyd at 2024-25, gydag £1.5m wedi'i ddyrannu i'r Coleg yn 2022-23, gyda chynnydd pellach i gefnogi'r Coleg a'r Ganolfan Genedlaethol o £3m yn 2023-24 a £3.5m yn 2024-25. Mae gan y Coleg berthynas waith agos â'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol, a bydd cydweithio pellach yn atgyfnerthu'r gefnogaeth a roddir i'r sector ôl-16 cyfrwng Cymraeg.

3.1.13 O'r £4.5m a ddyrannwyd ar gyfer 2023-24, bydd £2.825m yn cael ei ddarparu i'r Coleg ac £1.675m i'r Ganolfan Genedlaethol.

- **£0.6m – e-sgol**

3.1.14 Lanswyd prosiect e-sgol yn 2018 gyda'r nod o ddarparu cyfle cyfartal i ddysgwyr ôl-14 ac ôl-16 mewn ardaloedd gwledig yng Nghymru i astudio cyrsiau na fyddent ar gael iddynt fel arall. Menter dysgu cyfunol yw e-sgol i ddarparu cyfleoedd addysgu a dysgu ar-lein gan ddefnyddio dulliau dysgu uniongyrchol, amser real a rhyngweithiol.

3.1.15 Mae'r prosiect e-sgol wedi bod yn ehangu o flwyddyn i flwyddyn ers ei lansio. Yn ystod 2021-22, cafodd 28 o bynciau (TGAU, Safon UG a Safon Uwch) eu cynnig ar draws 28 o ysgolion i dros 350 o ddisgyblion drwy'r prosiect e-sgol.

3.1.16 Mae Llywodraeth Cymru yn rhoi £0.6m o gyllid ar gyfer e-sgol ar gyfer y flwyddyn ariannol bresennol a bydd yn cael ei gynnal yn 2023-24. Mae prosiect e-sgol ar gael i bob rhan o Gymru ac mae cymryd rhan yn wirfoddol. Bydd y cynnydd yn y cyllid sydd ar gael o 2022-23 yn caniatáu mwy o hyrwyddo, gyda'r nod o sicrhau y bydd y ddarpariaeth yn ehangu i bob ardal consortiwm yng Nghymru o fis Medi 2023 ymlaen.

Y diweddaraf ar ddyraniadau cyllideb o rannau eraill o bortffolio'r Gweinidog, gan gynnwys Llinell Wariant Datblygu a Chymorth Athrawon a Llinell Wariant y Cwricwlwm ac Asesu i gefnogi datblygiad y Gymraeg.

Y Cynllun Sabothol

3.1.17 Rydym yn cynnig parhau i gefnogi'r Cynllun Sabothol o 2022-23 gyda chyllideb o tua £3.6m y flwyddyn, er mwyn cadw'r un lefel o gyllid ag a roddwyd mewn blynyddoedd blaenorol. Daw'r gyllideb ar gyfer y Cynllun Sabothol o Linell Wariant Datblygu a Chymorth Athrawon (gweler paragraffau 2.41-2.42).

Adnoddau dwyieithog

3.1.18 Mae darpariaeth o £1m yn cael ei chynnal yn Llinell Wariant y Cwricwlwm ac Asesu i barhau i ddatblygu adnoddau ychwanegol a deunyddiau ategol i ysgolion a lleoliadau sy'n gysylltiedig â'r Cwricwlwm i Gymru. Ochr yn ochr â hyn, mae ymarferwyr yn cefnogi ein hadolygiad o dros 5,000 o adnoddau'r

cwricwlwm sydd eisoes ar gael ar blatfform Hwb, sydd bellach yn ffurfio adran adnoddau bwrpasol newydd y Cwricwlwm i Gymru. Wrth i'r adolygiad fynd rhagddo, bydd mwy a mwy o adnoddau yn ymddangos yn yr adran hon fel y gall ysgolion a lleoliadau fod yn sicr o'u hansawdd a'u perthnasedd i'r cwricwlwm newydd.

3.1.19 Ar y cyd, rydym yn parhau i ddyrannu cyllid o ychydig dros £3m o Linell Wariant Cymraeg mewn Addysg er mwyn sicrhau darpariaeth ddigonol o adnoddau cyfrwng Cymraeg a dwyieithog i gefnogi'r cwricwlwm a'i gymwysterau. Yn 2022-23 ymgorfforwyd Adnodd, is-gwmni i Lywodraeth Cymru, er mwyn goruchwyllo'n strategol y broses o ddarparu a chomisiynu adnoddau. Bydd Adnodd yn weithredol ar 1 Ebrill 2023. Caiff cyllid grant ei neilltuo i sefydlu Adnodd. Mae cynllun pontio tair blynedd yn cael ei ddatblygu, gyda rhai contractau a grantiau yn cael eu hariannu a'u rheoli'n uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru.

3.1.20 Rydym yn parhau i weithio gydag amrywiol sectorau i ariannu a chomisiynu:

- adnoddau dwyieithog ar gyfer meysydd cwricwlwm megis: iechyd a lles; hanes Cymru; y Dyniaethau; celfyddydau mynegiannol; a chyfraniadau a hanes cymunedau Du, Asiaidd ac ethnig leiafrifol;
- gwerslyfrau ac adnoddau digidol cymwysterau cyffredinol a galwedigaethol i ddysgwyr 14-19 oed;
- adnoddau cyfrwng Cymraeg i gefnogi dysgwyr ag anghenion addysgol ychwanegol gan gynnwys colli golwg a dyslecsia, ac adnoddau iaith arwyddion Prydain;
- deunyddiau darllen ar gyfer dysgwyr 3-16 oed ar ddiwylliant a hanes Cymru;
- adnoddau i gefnogi llafaredd a throchi yn y Gymraeg;
- prosiectau isadeiledd terminoleg a geiriadurol fel y *Termiadur Addysg* a *Geiriadur Prifysgol Cymru*.

3.2 Comisiynydd y Gymraeg

Dyraniadau a sylwebaeth mewn perthynas â'r gyllideb a ddyrannwyd ar gyfer Comisiynydd y Gymraeg yn 2023-24.

3.2.1 Mae dyraniad refeniw Comisiynydd y Gymraeg ar gyfer 2023-24 a 2024-25 yn £3.357m, sy'n golygu codiad o £0.150m ers 2022-23. Yn unol ag amcangyfrif y Comisiynydd, bydd cyllideb dibrisiant heb fod yn arian parod o £0.169m yn cael ei darparu yn 2023-24, sy'n gynydd o £0.049m o gymharu â 2022-23, i gefnogi costau dibrisiant ac amorteiddio ar wariant cyfalaf. Mae'r gyllideb heb fod yn arian parod yn gostwng i £0.121m erbyn 2024-25.

3.2.2 Yn yr amcangyfrif o gyllideb 2023-24, amlygodd swyddfa'r Comisiynydd yr angen am gyllid refeniw ychwanegol i ariannu'r cytundeb cyflog i staff a sicrhau bod staff y Comisiynydd yn parhau i ddilyn telerau ac amodau Llywodraeth Cymru. Mae'r cyllid refeniw ychwanegol a ddarperir yn 2023-24 yn gynydd o fwy na 4% i gefnogi codiadau cyflog.

- 3.2.3 Nid oes unrhyw newidiadau i'r gyllideb gyfalaf ar gyfer y Comisiynydd, sy'n parhau i fod yn £0.050m ar gyfer 2023-24 a 2024-25. Byddwn yn parhau i drafod gofynion cyllid cyfalaf y Comisiynydd yn 2023-24 i gefnogi eu cynlluniau buddsoddi.

3.3 Gwariant cyfalaf mewn perthynas â'r Gymraeg

Cynnydd manwl ar ehangu nifer y lleoedd mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg, dosbarthiad y Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Cymraeg a chynnydd hyd yma mewn awdurdodau lleol yng Nghymru.

- 3.3.1 Mae'r gyllideb hon yn rhan o Linell Wariant Seilwaith Addysg Prif Grŵp Gwariant y Gymraeg ac Addysg. Ei nod yw cynyddu nifer y lleoedd mewn ysgolion Cymraeg, sefydlu darpariaeth cyfrwng Cymraeg newydd, cefnogi darpariaeth trochi hwyr yn ogystal â chefnogi dysgwyr o bob oed i wella eu sgiliau a'u hyder yn y Gymraeg.
- 3.3.2 Mae'r cylch cyntaf o gyllid cyfalaf cyfrwng Cymraeg yn ystod 2018 wedi cefnogi 46 o brosiectau mewn 20 o awdurdodau lleol, ac wedi arwain at 2,818 o leoedd ychwanegol mewn gofal plant ac addysg cyfrwng Cymraeg. Mae'r rhan fwyaf o'r 46 o brosiectau yn mynd rhagddynt yn dda. Fodd bynnag, mae'r pandemig wedi cael rhywfaint o effaith ar ddyddiadau cwblhau rhai prosiectau sydd wedi cael eu symud ymlaen i ddyddiad hwyrach.
- 3.3.3 Cyhoeddwyd swm pellach o £30m ym mis Mawrth 2021 i gefnogi prosiectau cyfalaf sy'n ymwneud yn benodol â chynyddu'r defnydd o'r Gymraeg mewn addysg yn ôl anghenion lleol Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg. Hon yw'r ail gyfran o fuddsoddiad o'r Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Cymraeg, a sefydlwyd yn 2018 i gefnogi prosiectau cyfalaf sy'n ymwneud yn benodol â chefnogi a chynyddu'r defnydd o'r Gymraeg mewn addysg. Mae hyn ar ben y dyraniad presennol a gyhoeddwyd ar gyfer Band B y Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy.
- 3.3.4 O'r 51 o geisiadau a gyflwynwyd, cymeradwywyd cyfanswm o 11 cais ar draws 9 ardal awdurdod lleol, a rhoddwyd y ceisiadau eraill a oedd yn bodloni'r meini prawf ond na ellid eu cefnogi oherwydd cyllid cyfyngedig ar restr wrth gefn. Bydd y buddsoddiad hwn yn arwain at greu 933 o leoedd ychwanegol mewn addysg cyfrwng Cymraeg, 285 o leoedd trochi hwyr ychwanegol, 2 ysgol gynradd Gymraeg newydd a mwy o leoedd mewn 10 ysgol Gymraeg sydd eisoes wedi eu sefydlu.
- 3.3.5 Yn ystod mis Hydref 2022, cafodd £7.1m o gyllid ychwanegol ei gymeradwyo i gefnogi prosiectau ar restr wrth gefn y Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Cymraeg. Mae'r prosiectau a fydd yn cael eu datblygu yn ystod y flwyddyn ariannol hon wedi'u cynnwys yn Atodiad B.
- 3.3.6 Bydd y prosiectau hyn yn gwneud cyfraniad sylweddol i addysg cyfrwng Cymraeg ledled Cymru. Ar lefel leol, byddant yn rhoi hwb i'r iaith mewn nifer o siroedd.

Crynodeb

Caiff y gyllideb sy'n berthnasol i'r Gymraeg yng Nghyllideb Ddrafft Prif Grŵp Gwariant y Gymraeg ac Addysg ar gyfer 2023-24 ei chyflwyno i'r Pwyllgor i'w hystyried.

Jeremy Miles AS

Gweinidog y Gymraeg ac Addysg

**ATODIAD A – CYLLIDEBAU Y GYMRAEG YNG NGHYLLIDEB DDRAFFT PRIF GRŴP GWARIANT Y GYMRAEG AC ADDYSG
AR GYFER 2023-24, RHAGOLYGN 2022-23 AC ALLDRO TERFYNOL 2021-22**

Cyllidebau adnoddau

Cam Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	Alldro Terfynol 2021-22	Cyllideb Derfynol 2022-23 (Mawrth 2022)	Cyllideb Atodol 1af 2022-23 (Mehefin 2022)	Yr alldro a ragwelir 2022-23 (Cyfnod 7)	Cyllideb Ddangosol 2023-24	Newidia dau 2023-24	Cyllideb Ddrafft 2023-24 (Rhagfyr 2022)	Cyllideb Ddangosol 2024-25	Newidi adau 2024- 25	Cyllideb Ddrafft Ddangosol 2024-25 (Rhagfyr 2022)
		£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oe dd	£000oedd	£000oe dd	£000oedd	£000oedd	£000oe dd	£000oedd
Cymraeg mewn Addysg	Cymraeg mewn Addysg	14,856	17,775	17,775	17,611	20,775	0	20,775	24,275	0	24,275
Cyfanswm Cymraeg mewn Addysg		14,856	17,775	17,775	17,611	20,775	0	20,775	24,275	0	24,275
Y Gymraeg	Y Gymraeg	22,428	22,404	22,404	23,058	22,404	0	22,404	22,404	0	22,404
	Comisiynydd y Gymraeg	3,187	3,207	3,113	3,165	3,207	150	3,357	3,207	150	3,357
	Comisiynydd y Gymraeg - Heb Fod yn Arian Parod	62	120	216	0	120	49	169	120	1	121
Cyfanswm y Gymraeg		25,677	25,731	25,733	26,223	25,731	199	25,930	25,731	151	25,882
ADDYSG – CYFANSWM Y GYLLIDEB ADNODDAU		40,533	43,506	43,508	43,834	46,506	199	46,705	50,006	151	50,157

Cyllidebau cyfalaf

Cam Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	Alldro Terfynol 2021-22	Cyllideb Derfynol 2022-23 (Mawrth 2022)	Cyllideb Atodol 1af 2022-23 (Mehefin 2022)	Yr alldro a ragwelir 2022-23 (Cyfnod 7)	Cyllideb Ddangosol 2023-24 Cyllideb Derfynol 2022-23 (Mawrth 2022)	Newidiadau 2023-24	Cyllideb Ddrafft 2023-24 (Rhagfyr 2022)	Cyllideb Ddangosol 2024-25 Cyllideb Derfynol 2022-23 (Mawrth 2022)	Newidiadau 2024-25	Cyllideb Ddrafft Ddangosol 2024-25 (Rhagfyr 2022)
		£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd
Y Gymraeg	Comisiynydd y Gymraeg	246	50	50	145	50	0	50	50	0	50
Cyfanswm y Gymraeg		246	50	50	145	50	0	50	50	0	50
ADDYSG – CYFANSWM Y GYLLIDEB GYFALAF		246	50	50	145	50	0	50	50	0	50

ATODIAD B – DYRANIADAU GRANT CYFALAF ADDYSG CYFRWNG CYMRAEG – HYDREF 2021

Awdurdod Lleol	Prosiect	Cyfalaf
Casnewydd	Neuadd Chwaraeon i Ysgol Gyfun Gwent Is Coed	£1,468,509
Torfaen	Cae 3G ar gyfer Ysgol Gyfun Gwynllyw	£1,650,000
Caerdydd	Uned Adnoddau Arbenigol Ysgol Glantaf	£129,202
Caerdydd	Adnewyddu Ysgol Bro Eder	£105,421
Caerdydd	Adnewyddu ac uned dros dro Plasmawr	£1,148,620
Conwy	Cylch Meithrin Ysgol Bro Aled	£55,644
Ynys Môn	Uned gofal plant Ysgol Llanfawr	£596,800
Ynys Môn	Uned gofal plant Ysgol y Graig	£298,031
Castell-nedd Port Talbot	Adnewyddu Ysgol Trebannws	£460,000
Castell-nedd Port Talbot	Adnewyddu ysgol egin newydd - Ysgol Mynachlog Nedd	£550,000
Powys	Adnewyddu ac ymestyn Ysgol Pennant	£671,473
		£7,133,700

Eitem 3.3

CYPE(6)-01-23 - Papur i'w nodi 3

**Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc
ac Addysg**

**Children, Young People
and Education Committee**

Sharon Davies, Pennaeth Addysg
Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru

14 Rhagfyr 2022

Gwaith craffu dilynol blynyddol

Annwyl Sharon,

Yn ystod ymchwiliad y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg i aflonyddu rhywiol rhwng cyfoedion ymhlith dysgwyr, clywsom rywfaint o dystiolaeth anecdotaidd bod rhai staff ysgol yn cael eu haflonyddu'n rhywiol gan ddisgyblion.

Fe wnaethom ysgrifennu at undebau llafur ar 26 Medi i glywed eu safbwyntiau ar raddfa a natur aflonyddu rhywiol ar staff ysgol. Cawsom dri ymateb, a ystyriwyd gennym yn ystod ein cyfarfod ar 23 Tachwedd 2022 (gweler eitemau 3.3, 3.4 a 3.5).

Mae'r ymatebion yn nodi bod trais ac aflonyddu – mewn amrywiol ffurfiau – yn fater o bwys i lawer o staff ysgol. Er enghraifft:

- Canfu arolwg a gynhaliwyd gan yr NASUWT yn 2018 fod 81% o'r athrawon a holwyd yn credu eu bod wedi dioddef aflonyddu rhywiol neu fwlio yn y gweithle gan gydweithiwr, rheolwr, rhiant neu ddisgybl. Roedd bron i draean (30%) o'r rheini a oedd wedi cael eu haflonyddu'n rhywiol wedi dioddef cyffwrdd digroeso, tra bod dwy ran o dair (67%) wedi profi sylwadau amhriodol am eu hymddangosiad neu eu cyrff.
- Cynhaliodd UNSAIN arolwg er mwyn llywio eu hymateb i'n llythyr. Canfu fod 70% o 212 o ymatebwyr yn poeni am ymddygiad treisgar yn eu swydd, mae 28.8% yn profi cam-drin geiriol o leiaf bob wythnos, a 10.6% yn dioddef ymosodiadau o leiaf bob dydd. Yr hyn sy'n peri pryder yw bod 41% o'r rheini wnaeth brofi digwyddiad treisgar yn teimlo nad oeddent yn cael eu cefnogi gan eu rheolwyr llinell neu eu penaethiaid.

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddPlant@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddPlant
0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddChildren@senedd.wales
senedd.wales/SeneddChildren
0300 200 6565

Byddwn, felly, yn ddiolchgar i gael eich barn ar y canlynol:

1. Hyd a lled, a natur trais, cam-drin, aflonyddu rhywiol neu gam-drin rhywiol tuag at staff ysgol ar draws lleoliadau a gynhelir yng Nghymru, boed gan gydweithwyr, rheolwyr, rhieni neu ddisgyblion;
2. pa gamau y dylai ysgolion eu cymryd i atal trais, cam-drin ac aflonyddu (e.e. polisïau, canllawiau, hyfforddiant, asesiadau risg, ac ati) a pha mor effeithiol y mae ysgolion ledled Cymru yn cymryd y camau hynny; a hefyd
3. pa gymorth y dylai ysgolion ei gynnig i staff sydd wedi dioddef trais, cam-drin neu aflonyddu a pha mor effeithiol y mae ysgolion ledled Cymru yn darparu'r cymorth hwnnw.

Byddwn yn ddiolchgar iawn petai'r wybodaeth hon yn dod i law erbyn dydd Iau 19 Ionawr fan bellaf.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau neu bryderon, mae croeso i chi gysylltu â thîm clercio'r Pwyllgor (SeneddPlant@Senedd.Cymru).

Yn gywir

Jayne Bryant AS
Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

Eitem 3.4

CYPE(6)-01-23 - Papur i'w nodi 4

**Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc
ac Addysg**

**Children, Young People
and Education Committee**

Rocio Cifuentes
Comisiynydd Plant Cymru

14 Rhagfyr 2022

Gwaith craffu dilynol blynyddol

Annwyl Rocio

Diolch am roi o'ch amser ar 17 Tachwedd 2022 i drafod adroddiad blynyddol a chyfrifon 2021-22.

Yn ystod y cyfarfod hwnnw, fe wnaethoch chi gytuno'n garedig i'r canlynol:

- Rhoi rhagor o wybodaeth ynghylch a oedd pobl ifanc yn rhan o'r broses o symud swyddfa'r Comisiynydd Plant o Abertawe i Bort Talbot, ac i ba raddau yr ymgynghorwyd â hwy.
- Rhannu'r templed asesiad o'r effaith ar hawliau plant gyda ni, yr ydych wedi'i rannu'n ddiweddar â Llywodraeth Cymru ar gyfer eu gwaith ar ddileu elw o ofal plant sy'n derbyn gofal, a'ch ymateb manwl i ymgynghoriad y Llywodraeth ar y mater hwnnw.

At hynny, gwnaethoch gytuno i ymateb yn ysgrifenedig i unrhyw gwestiynau nad oeddem yn gallu eu gofyn i chi yn ystod y sesiwn ei hun. Dyma nhw:

Rheolaeth ariannol

- Yn yr Adroddiad Blynyddol, gwnaeth eich Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg nodi risg yn ymwneud â chynnwys eich swyddfa yng Ngorchymyn Deddf Llywodraeth Cymru (Cynigion Cyllidebol a Chyrff Dynodedig) 2018. A allwch egluro'r risg hon, y mesurau y bu'n rhaid i chi eu rhoi ar waith oherwydd y dynodiad a sut y mae'n effeithio ar drefniadau rheoli cyllidebol a chyllidol y sefydliad?

Tlodi plant

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddPlant@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddPlant
0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddChildren@senedd.wales
senedd.wales/SeneddChildren
0300 200 6565

**Senedd Cymru
Welsh Parliament**

Tudalen y pecyn 150

- O ystyried nad yw rhai o'r ysgogiadau ariannol i fynd i'r afael â thlodi plant wedi'u datganoli, pa feysydd polisi y byddech am weld Llywodraeth Cymru yn canolbwyntio ei hadnoddau arnynt er mwyn sicrhau newid i blant sy'n byw mewn cartrefi incwm isel?
- Beth yw eich barn am effaith debygol y cynnydd mewn prisiau ynni a chostau byw ar ddarparu gwasanaethau cyhoeddus craidd i blant fel addysg a gofal cymdeithasol? A ydych wedi cael unrhyw drafodaethau hyd yma gyda Gweinidogion Cymru neu Awdurdodau Lleol am effaith hyn ar blant?

Byddwn yn ddiolchgar iawn pe bai'r wybodaeth hon yn dod i law heb fod yn hwyrach na dydd Iau 12 Ionawr, er mwyn iddi allu cyfrannu at ein gwaith craffu ar Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2023-24.

Ar ôl i chi ymddangos gerbron y Pwyllgor, buom yn trafod Strategaeth Tlodi Plant Llywodraeth Cymru a'i chynllun gweithredu cysylltiedig ar gyfer gwneud yn fawr o incwm, ar gyfer 2020 i 2021.

Gwnaethom nodi eich galwadau ar i Lywodraeth Cymru osod targedau uchelgeisiol ar gyfer lleihau tlodi plant, mesurau brys i fynd i'r afael â phlant yn llwglyd, a chynllun peilot trafndiaeth gyhoeddus am ddim i blant.

At hynny, byddwn yn ddiolchgar pe gallech roi'r wybodaeth ddiweddaraf inni am eich trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru am y cynigion hyn.

Yn gywir

Jayne Bryant AS
Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

Eitem 3.5

CYPE(6)-01-23 - Papur i'w nodi 5

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Children, Young People and Education Committee

Annabel Lloyd

Cadeirydd Grŵp Penaethiaid Gwasnaethau Plant Cymru Gyfan

Cymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol

14 Rhagfyr 2022

Rhieni biolegol sydd wedi bod mewn gofal

Annwyl Annabel,

Fel y gwyddoch, mae'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn cynnal ymchwiliad i ystyried cyfleoedd radical i ddiwygio'r gwasanaethau ar gyfer plant sydd wedi bod mewn gofal.

Drwy gydol tymor yr hydref, rwyf i a fy nghyd-aelodau ar y Pwyllgor wedi bod yn cynnal ymweliadau ar hyd a lled Cymru i siarad â phlant a phobl ifanc sydd wedi bod mewn gofal, a'r staff sy'n gweithio gyda hwy. Holwyd y bobl ifanc a'r staff am eu profiadau a'r hyn y byddent yn hoffi ei newid yn y system ofal.

Barn rhai o'r rhieni sydd wedi bod mewn gofal ac y mae eu plentyn wedi'i gymryd o'u gofal, neu y mae perygl i'w plentyn gael ei gymryd o'u gofal, yw bod gwasanaethau cymdeithasol pobl yn rhagfarnu eu bod yn rhieni anaddas *oherwydd eu bod wedi bod mewn gofal*, yn hytrach nag oherwydd tystiolaeth bendant o niwed, neu niwed posibl, i'r plentyn. Er mai'r llys teulu sy'n gwneud y penderfyniad terfynol i gymryd y plentyn o'u gofal, rydym yn cydnabod bod canfyddiad ymhlith llawer o'r menywod ifanc y gwnaethom siarad â hwy bod eu statws fel 'rhywun sydd wedi gadael gofal' wedi arwain yn awtomatig at ganfyddiad negyddol o'u gallu eu hunain fel rhieni.

Rydym yn dal i gasglu tystiolaeth ac nid ydym, fel Pwyllgor, wedi dod i gasgliad am unrhyw ran o'r dystiolaeth yr ydym wedi'i chlywed hyd yn hyn. Rydym hefyd wedi nodi'r dystiolaeth ysgrifenedig sydd wedi'i darparu'n wirfoddol gan y Gymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol i Bwyllgor Deisebau'r Senedd mewn cysylltiad â chasgliad data ciplun o bobl ifanc sydd wedi bod mewn gofal yn Abertawe erbyn mis Mawrth 2022.

Yn seiliedig ar y data a ddarparwyd gan Abertawe, ac i'n helpu i ystyried y mater hwn ymhellach, byddwn yn ddiolchgar iawn pe gallech goladu a darparu data i ni sy'n nodi ar gyfer yr holl

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

SeneddPlant@senedd.cymru

senedd.cymru/SeneddPlant

0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

SeneddChildren@senedd.wales

senedd.wales/SeneddChildren

0300 200 6565

Senedd Cymru
Welsh Parliament

Tudalen y pecyn 152

awdurdodau lleol yng Nghymru ar 31 Mawrth 2022 mewn cysylltiad â'r bobl ifanc sydd yn eu gofal neu sydd wedi gadael eu gofal ac y mae dyletswydd statudol ar yr awdurdod lleol i gadw 'mewn cysylltiad â hwy':

- Cyfanswm y bobl ifanc sydd wedi bod yng ngofal yr awdurdod lleol y mae dyletswyddau ar yr awdurdod lleol iddynt hyd at 21 neu 25 oed os yw'n gymwys
- Cyfanswm y bobl ifanc hyn sydd wedi bod mewn gofal ac sy'n rhieni eu hunain
- Cyfanswm y bobl ifanc hyn sydd wedi bod mewn gofal y cymerwyd un plentyn neu ragor o'u gofal neu y mae'n hysbys bod ganddynt blentyn ar y gofrestr amddiffyn plant.
- Unrhyw wybodaeth arall am niferoedd/gyfraddau rhieni dros 21 oed sydd wedi bod mewn gofal yn eich ardal chi, ac unrhyw wybodaeth am blant a gymerwyd o'u gofal.

Byddwn hefyd yn falch o gael eich barn am y rheswm y mae rhai rhieni sydd wedi bod mewn gofal yn teimlo bod rhagfarn yn eu herbyn fel rhieni addas oherwydd eu bod nhw eu hunain wedi bod mewn gofal, neu'ch barn am unrhyw beth arall a allai, yn eich barn chi, fod yn berthnasol i'n trafodaethau ynghylch y mater pwysig hwn.

Byddem yn ddiolchgar pe gallech anfon y wybodaeth hon erbyn dydd Mercher, 1 Chwefror 2023.

Yn gywir,

Jayne Bryant AS
Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu yn Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

Eitem 3.6

CYPE(6)-01-23 - Papur i'w nodi 6

YMGYRCH HANES CYMRU

10 Rhagfyr 2022

I sylw aelodau'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Mae Ymgyrch Hanes Cymru'n croesawu bod Cwricwlwm i Gymru'n datgan yn glir y dylai Hanes Cymru yn ei holl amrywiaeth cyfoethog fod yn greiddiol ac yn ganolog i gynlluniau gwaith o fewn Maes Dyniaethau.

Serch hynny, mae profiad blaenorol o'r diffyg sylw a roddwyd yn hanesyddol i Hanes Cymru mewn nifer o ysgolion yn achos pryder. Dengys adroddiad Estyn (Hydref 2021) *Addysgu hanes Cymru, gan gynnwys hanes, hunaniaeth a diwylliant Pobl Ddu, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig* bod hyn yn parhau'n anfoddhaol.

Mae ysgolion wedi wynebu heriau sylweddol iawn tros y blynyddoedd diwethaf a allai fod wedi cael effaith ar eu gallu i gynllunio a pharatoi ar gyfer newidiadau mor sylfaenol. Ar ben hynny, mae prinder arbenigedd a diffyg profiad o ran cyflwyno Hanes Cymru mewn rhai ysgolion ynghyd â phrinder adnoddau.

Galwn am sefydlu Gweithgor dan gadeiryddiaeth annibynnol tebyg i'r Gweithgor Cymunedau, Cyfraniadau a Chynefin: Profiadau Pobl dduon ac Asiaidd a Lleiafrifoedd ethnig er mwyn gallu adolygu'r modd y mae hanes Cymru'n cael ei gyflwyno.

Ymysg swyddogaeth y Gweithgor hwn fyddai

- dynodi corff cyffredin o wybodaeth sylfaenol y dylai ysgolion ei gynnwys yn eu cynlluniau gwaith; byddai hyn yn unol ag argymhelliad y Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu (Tachwedd 2019)
- llunio llinell amser i gyd-fynd â hyn
- monitro dysgu hanes Cymru yn yr ysgolion i sicrhau ei fod cael ei ddysgu'n gyson ar draws y wlad
- nodi bylchau yn yr adnoddau sydd ar gael a chynghori ar pa ddefnyddiau fyddai eu hangen

- cynnig cyngor ar natur yr hyfforddiant fyddai ei angen ar ysgolion.

Sylweddolwn mai un o egwyddorion sylfaenol Cwricwlwm i Gymru yw caniatáu i ysgolion lunio eu cwricwlwm eu hunain i gwrdd ag anghenion eu disgyblion a blaenoriaethau lleol. Ni fyddai dynodi corff cyffredin o wybodaeth yn cyfyngu ar ryddid ysgolion i wneud hynny ond byddai'n rhoi canllaw clir iddynt er mwyn sicrhau bod hanes cenedlaethol Cymru'n cael ei gyflwyno. Er mor werthfawr yw dysgu am hanes lleol, nid yw canolbwyntio ar hynny'n unig yn gyfystyr â dysgu am Hanes Cymru.

Gobeithio y bydd cyfle i'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg drafod y materion hyn.

Yn gywir

Eryl Owain

Cydlynnydd Ymgyrch Hanes Cymru

Eitem 3.7

CYPE(6)-01-23 - Papur i'w nodi 7

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Children, Young People and Education Committee

Julie Morgan AS

Y Dirprwy Weinidog Gwasanaethau

Cymdeithasol

16 Rhagfyr 2022

Y gweithlu gofal plant

Annwyl Julie,

Yn ystod trafodaeth ddiweddar yn y Pwyllgor ar y flaenraglen waith, cytunwyd i ofyn am ragor o wybodaeth am y gweithlu gofal plant. Rydym yn ymwybodol, gyda Chynnig Gofal Plant presennol Llywodraeth Cymru a'r Cytundeb Cydweithio i ehangu gofal plant am ddim i bawb mewn dwy flynedd, gan gynnwys ffocws ar ddarparu a chryfhau'r ddarpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg, mai un elfen allweddol i gyflawni'r ymrwymadau hyn fydd cael nifer digonol o weithwyr gofal plant proffesiynol hyfforddedig ledled Cymru.

Wrth ymateb i adroddiad y Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol ar ofal plant "[Gwarchod y Dyfodol](#)" ac yn benodol eu hargymhelliad ynghylch diffyg amrywiaeth ethnig yn y sector, gwnaeth y Llywodraeth [ddatgan](#) byddai adolygiad o'r cynllun 10 mlynedd ar gyfer gweithlu'r gofal plant, gwaith chwarae a blynyddoedd cynnar. A fyddech cystal â rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf inni am yr adolygiad hwn, pryd rydych chi'n disgwyl iddo gael ei gwblhau, ac ymrwymo i rannu copi o'r adolygiad â'r Pwyllgor pan fydd wedi'i gwblhau?

Gan fod gennym feysydd diddordeb cyffredin, rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at Gadeirydd y Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol.

Byddem yn gwerthfawrogi ymateb erbyn dydd Mercher 18 Ionawr.

Yn gywir

Jayne Bryant AS

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddPlant@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddPlant
0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddChildren@senedd.wales
senedd.wales/SeneddChildren
0300 200 6565

Senedd Cymru
Welsh Parliament

Tudalen y pecyn 156

Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

Eitem 3.8

CYPE(6)-01-23 - Papur i'w nodi 8

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Children, Young People and Education Committee

Julie Morgan AS

Y Dirprwy Weinidog Gwasanaethau
Cymdeithasol

16 Rhagfyr 2022

Cam-drin plant yn rhywiol

Annwyl Julie,

Yn ystod trafodaethau diweddar am ein blaenraglen waith, buom yn trafod pryderon a godwyd gyda ni gan randdeiliaid yn ein hymgyngghoriad ar flaenoriaethau strategol ynghylch cam-drin plant yn rhywiol. Rydym yn ymwybodol o'r gwaith sy'n mynd rhagddo ar hyn o bryd gan Lywodraeth Cymru i ddatblygu cynllun newydd ar atal cam-drin plant yn rhywiol, yn ogystal â chyhoeddiad diweddar yr Ymchwiliad Annibynnol ledled y DU, sef [adroddiad i Gam-drin Plant yn Rhywiol](#). Er mwyn sicrhau bod unrhyw waith a wnawn yn amserol ac yn ychwanegu gwerth, a fyddech cystal â rhoi amlinelliaid o'r amserlenni tebygol ar gyfer llunio a chyhoeddi'r cynllun newydd? Byddem hefyd yn gwerthfawrogi rhagor o wybodaeth am sut y byddwch yn ystyried canfyddiadau'r Ymchwiliad Annibynnol wrth ddatblygu'r cynllun gweithredu newydd a hefyd adroddiad Llywodraeth Cymru, sef [Atal ac ymateb i gam-drin plant yn rhywiol: adroddiad cyflenwi](#). Bydd y wybodaeth hon yn helpu i lywio ein penderfyniadau ar ein rhaglen waith yn y dyfodol.

Byddem yn gwerthfawrogi ymateb erbyn dydd Mercher 18 Ionawr.

Yn gywir

Jayne Bryant AS

Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddPlant@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddPlant
0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddChildren@senedd.wales
senedd.wales/SeneddChildren
0300 200 6565

Senedd Cymru
Welsh Parliament

Tudalen y pecyn 158

CYPE(6)-01-23 - Papur i'w nodi 9

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Children, Young People and Education Committee

Lee Waters AS

Y Dirprwy Weinidog Newid Hinsawdd

16 Rhagfyr 2022

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddPlant@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddPlant
0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddChildren@senedd.wales
senedd.wales/SeneddChildren
0300 200 6565

Adolygiad o Deithio gan Ddysgwyr

Annwyl Lee,

Byddwch yn ymwybodol bod mynediad dysgwyr at deithio yn fater sydd o ddiddordeb sylweddol i ni. Gwnaethom argymhelliad yn ein hadroddiad diweddar ar [absenoldebau disgyblion](#) ynghylch pam y mae'n bwysig i benderfyniadau ar deithio gan ddysgwyr gael eu gwneud gan fabwysiadu dull "dysgwr yn gyntaf", ac y dylai Llywodraeth Cymru sicrhau bod gan awdurdodau lleol ddigon o arian i wneud hyn. Gwnaethom alw hefyd am i'r adolygiad presennol fod yn radical wrth chwilio am ddatrysiadau arloesol. Rydym yn edrych ymlaen at ymateb Llywodraeth Cymru ar yr argymhelliad penodol hwn maes o law. Yn y cyfamser, hoffem gael y wybodaeth ddiweddaraf am yr adolygiad.

Yn gynharach eleni, gwnaethom [ysgrifennu atoch](#) ynglŷn â'r adolygiad o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008. Wrth [ymateb](#), gwnaethoch gyfeirio at ganfyddiadau'r adolygiad interim dyddiedig Mawrth 2021 ond a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2022, a gwnaethoch ddweud y byddai ymgynghoriad ar gam nesaf y gwaith yn cael ei gynnal "yn hwyrach eleni". Dywedodd eich [datganiad ysgrifenedig dyddiedig 31 Mawrth 2022](#) y byddai'r gwaith hwn yn cynnwys "ystyried adolygiad cyflawn o'r Mesur Teithio gan Ddysgwyr".

Rwy'n deall bod swyddogion wedi bod yn gweithio gyda rhanddeiliaid, gan gynnwys awdurdodau lleol, i benderfynu ar gwmpas y gwaith hwn a'r cylch gorchwyl arfaethedig. A fydddech cystal â rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am y gwaith hwn a'r amserlenni disgwylidig?

Byddem yn gwerthfawrogi ymateb erbyn dydd Mercher 18 Ionawr.

Yn gywir,

Jayne Bryant

Jayne Bryant AS

Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

CYPE(6)-01-23 - Papur i'w nodi 10

Jeremy Miles AS/MS
Gweinidog y Gymraeg ac Addysg
Minister for Education and Welsh Language

Ein cyf/Our ref MA/JMEWL/3567/22

Elin Jones AS
Llywydd Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN
Llywydd@senedd.cymru

Jayne Bryant AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Senedd Cymru
SeneddPlant@senedd.cymru

Huw Irranca-Davies AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r
Cyfansoddiad Senedd Cymru
SeneddDCC@senedd.cymru

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Annwyl Llywydd, Jayne a Huw,

16 Rhagfyr 2022

Yn dilyn y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar y Bill Ysgolion a osodais ar 7 Gorffennaf 2022, rwy'n ysgrifennu atoch i'ch hysbysu, er i'r Cam Adrodd ddod i ben yn Nhŷ'r Arglwyddi ar 18 Gorffennaf, bod fy swyddogion wedi cael gwybod na fydd y Bil yn mynd ymlaen i'r trydydd darlenniad. Felly, nid oes angen y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol mwyach.

Hoffwn ddiolch i Aelodau'r Senedd, y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad a'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg am eu hystyriaeth o'r mater hwn. Rwyf wedi ystyried adroddiadau'r Pwyllgorau, ond nid wyf bellach yn bwriadu ymateb iddynt yn ffurfiol.

Bydd fy swyddogion yn parhau i weithio gyda'r Adran Addysg ac os oes unrhyw gynlluniau i gyflwyno Bil tebyg, byddaf wrth gwrs yn rhoi gwybod i chi a'r Aelodau.

Rwyf wedi anfon copi o'r llythyr hwn at Mick Antoniw AS, y Cwnsler Cyffredinol a Gweinidog y Cyfansoddiad, Lesley Griffiths AS, y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru a'r Trefnydd, ac Aelodau'r Senedd.

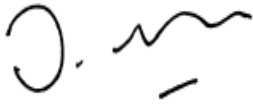
Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400
Gohebiaeth.Jeremy.Miles@llyw.cymru
Correspondence.Jeremy.Miles@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Yn gywir

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'J' followed by a series of loops and a horizontal stroke.

Jeremy Miles AS/MS

Gweinidog y Gymraeg ac Addysg

Minister for Education and Welsh Language

Senedd Cymru
Y Pwyllgor Cyllid

—
Welsh Parliament
Finance Committee

Mark Drakeford AS
Y Prif Weinidog

19 Rhagfyr 2022

Annwyl Brif Weinidog

Craffu ar oblygiadau ariannol Biliau

Diolch am eich llythyr dyddiedig 7 Rhagfyr, a anfonwyd gennych mewn ymateb i gais y Pwyllgor Cyllid fod Llywodraeth Cymru yn dychwelyd i'r arfer o ddarparu ymatebion ysgrifenedig i adroddiadau Cyfnod 1 gan bwyllgorau cyn i'r ddadl Cyfnod 1 gael ei chynnal.

Mae'n siomedig nad ydych yn gallu rhoi ymrwymiad mewn perthynas â'r cais rhesymol hwn. Rydych yn dweud yn eich llythyr: "Yn ystod dadl Cyfnod 1 y mae Gweinidogion yn rhoi esboniad o ymateb y Llywodraeth i'r argymhellion ym mhob adroddiad Pwyllgor". Fodd bynnag, rydym o'r farn na ddylid ystyried y dull hwn yn arfer cyffredin, gan nad yw bob amser yn bosibl i Weinidogion ddarparu ymateb llawn a thrylwyr i bob argymhelliad, o ystyried yr amser cyfyngedig sydd ar gael yn ystod y ddadl ei hun. Fel y nodais yn fy llythyr cychwynnol, yr arfer safonol yw bod y cynnig ynghylch y Penderfyniad Ariannol yn cael ei drafod yn syth ar ôl cytuno ar y cynnig Cyfnod 1. Felly, ychydig iawn o amser sydd gan y Senedd i ystyried ymateb y Llywodraeth cyn gorfod gwneud penderfyniad ynghylch a ddylid ymrwymo adnoddau.

Rydych hefyd yn nodi'r posibilrwydd y bydd amgylchiadau pan fo angen mwy o amser i ystyried rhai argymhellion neu pan nad yw'r manylion sydd eu hangen i ddarparu ymateb cyflawn ar gael cyn cynnal dadl Cyfnod 1. O ystyried bod yr amserlenni ar gyfer Biliau'r Llywodraeth yn cael eu cynnig gan Lywodraeth Cymru, gyda'r Pwyllgor Busnes yn cytuno ar y dyddiadau cau ar gyfer Cyfnodau 1 a 2, dylid ystyried rhoi'r gorau i'r arfer o bleidleisio ar y cynnig ynghylch y Penderfyniad Ariannol ar yr un diwrnod â'r ddadl Cyfnod 1. Gwnaed penderfyniad tebyg yn y Pedwerydd Cynulliad, gan wrthdroi'r sefyllfa ddiofyn er mwyn gohirio'r bleidlais ar y cynnig Cyfnod 4 hyd nes bod wythnos wedi mynd heibio ar ôl i'r trafodion Cyfnod 3 ddod i ben, a hynny er mwyn rhoi cyfle i'r Aelodau drafod

Senedd Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

SeneddCyllid@senedd.cymru
 0300 200 6565

Welsh Parliament
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

SeneddFinance@senedd.wales
 0300 200 6565

fersiwn derfynol o'r Bil cyn gofyn i'r Senedd ei chymeradwyo. Rydym o'r farn y dylai'r un egwyddor fod yn berthnasol i'r cynnig ynghylch y Penderfyniad Ariannol. Byddai hyn yn rhoi amser i'r Aelodau fyfyrion ar ymateb Llywodraeth Cymru i adroddiad y Pwyllgor Cyllid. Rydym o'r farn bod hyn yn arbennig o bwysig o ystyried nad oes gan y Senedd unrhyw gyfleoedd pellach i ystyried goblygiadau ariannol Biliau yn ffurfiol ar ôl i'r cynnig gael ei gytuno.

Yn olaf, rydych yn nodi y gallai deddfwriaeth "fod yn fath newydd o ddeddfwriaeth", ac y gallai fod "sefyllfaoedd lle mae sawl ffactor amrywiol yn golygu nad oes modd cyfrifo costau manwl nes bod y ddarpariaeth yn cael ei phrofi a'i hasesu". Mae'r Pwyllgor yn cydnabod yr heriau hyn. Fodd bynnag, nid yw'n dderbyniol i Lywodraeth Cymru beidio â cheisio cyfrifo costau posibl deddfwriaeth. Mae'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn arf allweddol o ran asesu'n feirniadol yr ystod o ddulliau a archwiliwyd mewn perthynas â datblygu cynnig deddfwriaethol, ac o ran darparu dull o wneud penderfyniadau polisi sy'n seiliedig ar dystiolaeth. Rydym yn cydnabod y ffaith na fydd yn bosibl darparu "costau manwl" bob amser. Fodd bynnag, mae'n hollbwysig bod Asesiadau Effaith Rheoleiddiol yn cynnwys yr amcangyfrif gorau posibl ar gyfer costau a buddion, a hynny er mwyn ein galluogi i graffu'n llawn ar oblygiadau ariannol cyffredinol Bil – pwynt y mae'r Pwyllgor wedi'i wneud droeon.

Rydym yn gresynu'r ffaith ei bod yn ymddangos bod yr Asesiadau Effaith Rheoleiddiol sydd wedi cael eu cyhoeddi gyda'r Biliau a gyflwynwyd hyd yma yn y Senedd hon yn rhyw fath o "sgil-gynnyrch" yn y broses o wneud penderfyniadau, yn hytrach na'r offeryn sy'n llywio'r broses honno. Mae'r Bil diweddaraf a drafodwyd gennym, sef y Bil Amaeth (Cymru), yn Fil fframwaith, lle mae cyfran sylweddol o'r costau yn ymwneud â'r cynllun Rheoli Tir yn Gynaliadwy – cynllun na fydd yn cael ei gwblhau tan y flwyddyn nesaf. Yn y sefyllfaoedd hyn, gallai'r Senedd gytuno yn y pen draw ar Benderfyniad Ariannol ar gyfer Bil, yn seiliedig ar y wybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol a gyhoeddwyd adeg ei gyflwyno, ond a allai gynyddu'n sylweddol yn dilyn hynny. Mae'r diffyg eglurder hwn yn gwneud ein rôl fel Pwyllgor Cyllid yn un heriol iawn, ac yn amharu'n sylweddol ar ein gallu i wneud penderfyniad ynghylch a yw costau'n rhesymol ai peidio.

Pe bai Llywodraeth Cymru yn parhau i ddarparu Asesiadau Effaith Rheoleiddiol sy'n cynnwys gwybodaeth anghyflawn neu annigonol, ni fyddai gan y Pwyllgor lawer o ddewis ond gorfodi Gweinidogion i ailymddangos gerbron y Pwyllgor unwaith y byddai'r wybodaeth y gofynnwyd amdani ar gael, a hynny er mwyn sicrhau bod y wybodaeth ariannol a ddarperir gan Lywodraeth Cymru yn destun gwaith craffu cadarn.

Fel y gwyddoch, mae nifer o bwyllgorau'r Senedd wedi codi pryderon tebyg ynghylch prydlondeb ymatebion Llywodraeth Cymru cyn cynnal dadleuon Cyfnod 1. Mae hyn yn creu darlun anffodus, ac yn codi cwestiynau ynghylch

ysbryd y gwaith ymgysylltu y mae Llywodraeth Cymru yn ei wneud â'r Senedd mewn perthynas â materion deddfwriaethol. Felly, rwyf yn gofyn i chi fyfyrion ar y materion uchod ac i ailystyried safbwynt Llywodraeth Cymru ynghylch darparu ymatebion ysgrifenedig i adroddiadau'r Pwyllgor Cyllid cyn y cynhelir dadleuon Cyfnod 1, ac i ystyried cyflwyno'r cynnig ynghylch y Penderfyniad Ariannol o leiaf wythnos ar ôl i ddarpariaethau Cyfnod 1 gael eu cytuno. O ystyried y pwysau ar gyllidebau cyhoeddus, mae'n bwysicach fyth bod Llywodraeth Cymru yn darparu cymaint o eglurder a sicrwydd â phosibl cyn gofyn i Aelodau awdurdodi gwariant sy'n gysylltiedig â Biliau.

Gan fod y materion hyn yn berthnasol i gylchoedd gwaith holl bwyllgorau'r Senedd, mae copi o'r llythyr hwn wedi'i anfon at Gadeiryddion y pwyllgorau hynny.

Yn gywir

Peredur Owen Griffiths AS
Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

Eitem 3.12

CYPE(6)-01-23 - Papur i'w nodi 12

Anfonwyd trwy e-bost at
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

20 Rhagfyr 2022

Annwyl aelodau'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg,

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg 8 Rhagfyr - ymateb dilynol i gais am wybodaeth

Diolch am y cyfle i gyflwyno ein Hadroddiad Blynyddol ac ateb cwestiynau amdano yn y sesiwn dystiolaeth ar 8 Rhagfyr 2022. Rydyn ni'n deall bod gan y Pwyllgor gwestiynau ychwanegol a'i fod hefyd am roi'r cyfle inni ddarparu rhagor o wybodaeth mewn meysydd lle roedden ni'n brin o amser yn y sesiwn dystiolaeth. Diolch am y cyfle i roi rhagor o wybodaeth am ein gwaith.

Rydyn ni wedi strwythuro'r ymateb hwn o amgylch y cwestiynau a godwyd yn yr e-bost a dderbyniwyd gan Ddirprwy Glerc y Pwyllgor ddydd Llun 12 Rhagfyr.

C: Pa mor barod ydych chi'n meddwl ydych chi ar gyfer bodloni gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol o fis Ebrill y flwyddyn nesaf ymlaen?

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a'i 'ffyrdd o weithio' eisoes yn darparu fframwaith ar gyfer sut rydyn ni'n cyflawni ein swyddogaethau. Er nad ydyn ni'n gorfod bodloni Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ar hyn o bryd, mae ein rôl a'n gwaith yn gyson â'i nodau. Felly, rydyn ni wedi mabwysiadu ei egwyddorion yn wirfoddol ers i ni gael ein sefydlu. Wedi'r cyfan, mae'n naturiol i ni weithio fel hyn, o ystyried bod cynllunio addysg a chymwysterau'n gofyn am olwg hirdymor.

Mae ein hamcanion Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn canolbwyntio ar ble gallwn ni gael yr effaith gadarnhaol fwyaf ar y nodau Llesiant. Maen nhw'n cyfrannu at Gymru lewyrchus, gynaliadwy a chydnerth wrth gefnogi Llesiant ein gweithwyr.

• Amcan 1 Cenedlaethau'r Dyfodol: Cefnogi cyflogwyr

Byddwn yn cysoni ein strategaethau ar gyfer cymwysterau galwedigaethol a chyffredinol ag anghenion sgiliau Cymru yn y dyfodol. Drwy adolygiadau'r sector galwedigaethol, byddwn ni'n sicrhau bod cymwysterau'n cefnogi datblygu'r wybodaeth a'r sgiliau y mae cyflogwyr yng Nghymru eu hangen – nawr ac yn y dyfodol.

• Amcan 2 Cenedlaethau'r Dyfodol: Cynnwys cymwysterau

Qualifications Wales
Q2 Building, Pencarn Lane
Imperial Park,
Newport
NP10 8AR
☎ 01633 373 222

Cymwysterau Cymru
Adeilad Q2, Lôn Pencarn
Parc Imperial,
Casnewydd
NP10 8AR
☎ 01633 373 222

Pan fyddwn ni'n comisiynu neu'n cyflwyno cymwysterau newydd, byddwn ni'n ystyried a oes budd mewn annog cyrff dyfarnu i ymgorffori gwybodaeth a dealltwriaeth o ddatblygu cynaliadwy.

• **Amcan 3 Cenedlaethau'r Dyfodol: Cefnogi ein gweithlu**

Byddwn ni'n darparu amgylchedd gwaith, ac yn cefnogi diwylliant, sy'n annog ffyrdd iach o fyw a llesiant hirdymor i weithwyr.

• **Amcan 4 Cenedlaethau'r Dyfodol: Cydweithio**

Byddwn ni'n gweithio gyda phartneriaid ar draws y sector cyhoeddus, i gefnogi'r system gymwysterau ac i ddefnyddio cyfleoedd i sicrhau mwy o effeithlonrwydd neu effeithiolrwydd.

Gan ein bod eisoes yn mabwysiadu egwyddorion y Ddeddf yn wirfoddol ac yn cynnwys y ffyrdd o weithio yn ein dull o gyflawni ein swyddogaethau, rydyn ni'n teimlo ein bod ni wedi paratoi'n dda ar gyfer gorfod bodloni gofynion y Ddeddf yn ffurfiol. Rydyn ni'n [cyhoeddi ein hamcanion a'n hadroddiadau cynnydd](#) ar ein gwefan. Rydyn ni hefyd yn gweithio ar y cyd, oherwydd rydyn ni'n un rhan o'r system addysg gyfan yng Nghymru.

Er bod gennym ni lawer o'r sylfeini eisoes yn eu lle, rydyn ni'n gwybod y bydd angen gwaith ychwanegol dros y flwyddyn i ddod. Yn benodol, byddwn ni'n paratoi datganiad llesiant ac yn adolygu ein hamcanion i sicrhau ein bod ni'n cydymffurfio'n llawn â'r gofynion deddfwriaethol. Byddwn ni hefyd yn gweithio gyda'n Bwrdd i adolygu ein gweledigaeth 10 mlynedd bresennol ar gyfer y system gymwysterau gyda'r nod o ddatblygu gweledigaeth hyd yn oed yn fwy hirdymor, yn ymestyn i 20 mlynedd neu fwy.

Rydyn ni eisoes yn trafod â swyddfa'r Comisiynydd i sicrhau ein bod ni'n gallu cydymffurfio'n llawn â gofynion Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol ac mae gennym ni sesiwn wedi'i threfnu ym mis Ionawr lle bydd cynrychiolydd o swyddfa'r Comisiynydd yn cyflwyno i'n Bwrdd.

C: Beth yw prif bwyntiau'r adroddiad blynyddol yr hoffech dynnu sylw'r Pwyllgor atyn nhw o ran sut rydych chi'n cyfrannu at, ac yn cefnogi, agenda Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru?

Rydyn ni'n gwybod y bydd y sector addysg yn allweddol wrth helpu Cymru i gyrraedd y targedau uchelgeisiol sydd wedi'u nodi yn Cymraeg 2050: miliwn o siaradwyr. Rydyn ni hefyd yn cydnabod bod gan gymwysterau a system gymwysterau Cymru ran bwysig i'w chwarae. I gefnogi hyn, ac i hyrwyddo'r opsiwn i ddysgwyr ddilyn cymwysterau yn eu dewis iaith, fe wnaethom ni gyhoeddi ein strategaeth Dewis i Bawb - sef strategaeth bum mlynedd sy'n nodi'n glir ein hymrwymiad i'r Gymraeg ac i gynyddu argaeledd cymwysterau cyfrwng Cymraeg a dwyieithog i ddysgwyr yng Nghymru.

Yn y strategaeth hon, rydyn ni'n nodi pedwar maes strategol:

- nodi a blaenoriaethu cymwysterau sydd i'w darparu yn Gymraeg
- cryfhau cymorth a chapasiti yn y system

- adolygu ein Grant Cymorth i'r Gymraeg, a
- gwella gwybodaeth i ddysgwyr, eu hysgolion a'u colegau.

Rydyn ni wedi ymrwymo i weithio gydag ystod eang o randdeiliaid allweddol yn y sector addysg i helpu i gyflawni nodau Cymraeg 2050. Yn fwy penodol, fel y rheoleiddiwr annibynnol ar gyfer cymwysterau nad ydyn nhw'n raddau yng Nghymru, mae gennym ni ddiddordeb yng nghyhoeddiad y Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg 10 mlynedd newydd, i'r graddau rydyn ni'n ei ragweld a gweithio tuag at farchnad gymwysterau sy'n ymateb i gynnydd mewn galw am gymwysterau cyfrwng Cymraeg a dwyieithog. Mae'r Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg yn adrodd ar y maes hwn o dan 'Deiliant Allweddol 4: Mwy o ddysgwyr yn astudio ar gyfer cymwysterau Cymraeg (fel pwnc) a phynciau drwy gyfrwng y Gymraeg'.

Rydyn ni'n credu y gallwn ni wneud cyfraniad, a'n bod ni'n gwneud cyfraniad, at nifer o ddeilliannau a thargedau Cymraeg 2050. Bydd ein gwaith i sicrhau ystod newydd o gymwysterau i asesu'r Gymraeg ar gyfer pobl ifanc 14 i 16 oed; ein hymrwymiad i sicrhau cymwysterau dwyieithog i bobl ifanc 14-16 oed sy'n ymwneud â'r Cwricwlwm newydd i Gymru fel rhan o'n gwaith Cymwys ar gyfer y Dyfodol, a chynyddu'r ystod o gymwysterau ôl-16 sydd ar gael yn ddwyieithog yn cael effaith sylweddol ar nodau Llywodraeth Cymru.

Er ein bod ar hyn o bryd wedi penderfynu creu dau gymhwyster TGAU Cymraeg penodol newydd ar gyfer dysgwyr mewn gwahanol leoliadau addysgol i gefnogi continwwm y Gymraeg, rydyn ni'n cydnabod y bydd angen i'r cymwysterau Cymraeg hynny addasu a newid i amgylchiadau'r dyfodol. Rydyn ni hefyd yn ystyried bod cyflwyno cymhwyster ychwanegol bach newydd i ymestyn a herio dysgwyr mewn lleoliadau cyfrwng Saesneg sy'n barod i symud ymlaen ymhellach ac yn gyflymach yn eu sgiliau Cymraeg yn ddatblygiad cyffrous a phwysig.

Mae cynnydd yn y galw am gymwysterau cyfrwng Cymraeg o ganlyniad i benderfyniadau polisi yn debygol o arwain at yr angen am arian grant ychwanegol i gyrff dyfarnu. Mae hyn yn rhywbeth y bydd angen ei gefnogi yn y cyllid y mae Llywodraeth Cymru yn ei ddarparu inni. Byddwn ni'n monitro'r galw am arian grant ac yn trafod anghenion cyllido gyda Llywodraeth Cymru.

Er ein bod ni'n gweithio gyda chyrff dyfarnu i sicrhau bod mwy o gymwysterau ar gael drwy gyfrwng y Gymraeg, bydd hyfywedd masnachol cymwysterau mewn marchnad gymharol fach, yn ogystal â newidiadau i bolisi cymwysterau yn Lloegr, yn parhau i fod yn her i system gymwysterau Cymru.

Mae gennym ni amrywiaeth o ddulliau rheoleiddio a pholisi ar gael i ni, a bydd angen defnyddio pwerau caled a meddal os ydyn ni am gyrraedd ein nodau. P'un a yw cymwysterau yn rhai Gwneud-i-Gymru, wedi eu haddasu ar gyfer Cymru, neu eu mabwysiadu yng Nghymru, yn aml mae ffyrdd o fynd i'r afael â'r problemau, ond bydd angen ymdrech gydweithredol a phwrpasol ar draws y system addysg i wneud hynny.

Mae disgygliadau mewn perthynas â'n rôl fel rheoleiddiwr yn newid ac mae mwy o ffocws a phwyslais ar reoli'r system gymwysterau yn agosach, y tu hwnt i reoleiddio'r farchnad ac

ymyrryd er mwyn atal neu fynd i'r afael â methiant y farchnad. Wrth i'r disgwyliadau hyn newid bydd gofyn am gyllid ac adnoddau ychwanegol os ydyn nhw am gael eu bodloni. Rydyn ni eisoes yn trafod gyda Llywodraeth Cymru ynglŷn â'n hanghenion ariannu yn y dyfodol, a bydd rhai ohonyn nhw'n ddibynnol ar ganlyniad Adolygiad Cymwysterau Galwedigaethol Llywodraeth Cymru.

Rydyn ni'n gobeithio y bydd mwy o ffocws ar ddarpariaeth Gymraeg, wedi'i sbarduno gan Fil Addysg y Gymraeg newydd a gwell cynllunio o fewn Cynlluniau Strategol y Gymraeg mewn Addysg ar gyfer 2022-2032, yn caniatáu amgylchedd ar gyfer nodi anghenion cymwysterau yn well y gallwn ni wedyn weithio i fynd i'r afael â nhw. Ni ellir gorbwysleisio pwysigrwydd cydweithio a gwaith strategol i gyflawni'r targedau a nodir yng Nghynlluniau Strategol y Gymraeg mewn Addysg ac, y tu hwnt i'r rheini, wrth gyflawni canlyniadau Cymraeg 2050. Mae hyn yn arbennig o wir am y sector ôl-16.

Er mwyn cynorthwyo cydweithredu a tharged ymyriadau, yn ddiweddar fe wnaethom ni sefydlu ein Grŵp Rhanddeiliaid Cymraeg gyda chynrychiolwyr yn cynnwys colegau addysg bellach, ysgolion, y Coleg Cymraeg Cenedlaethol, Estyn ac eraill i gydweithio i ystyried ffyrdd o gynyddu argaeledd cymwysterau trwy gyfrwng y Gymraeg. Rydyn ni hefyd wedi ymrwymo i weithio gyda phartneriaid allweddol, a chryfhau ein perthynas â nhw, gan gynnwys y Coleg Cymraeg Cenedlaethol ac, ar ôl ei sefydlu, y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil.

Yn olaf, mae cynyddu capasiti'r gweithlu a chadw dysgwyr mewn lleoliadau cyfrwng Cymraeg yn heriau systemig a fydd yn mynnu atebion cyfunol. Bydd y gwaith y mae'r Coleg yn ei wneud i gryfhau capasiti staffio drwy ei Gynllun Gweithredu 'Tuag at Cymraeg 2050', ymrwymiad diweddar y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol i ddarparu dysgu Cymraeg i staff addysgu a Chynllun Gweithlu'r Gymraeg mewn Addysg Llywodraeth Cymru yn hollbwysig yn hynny o beth. Rydyn ni'n edrych ymlaen at weithio gyda phartneriaid ar draws y sector addysg i fynd i'r afael â'r heriau hyn.

C: Ydych chi wedi cael unrhyw drafodaethau gyda Llywodraeth Cymru ynglŷn â'r gyllideb sydd ei hangen arnoch chi yn 2023-24 a pha mor hyderus ydych chi y bydd gennych chi ddigon o adnoddau i gyflawni eich amcanion?

Rydyn ni'n cydnabod cyd-destun heriol y gyllideb fel y mae. Rydyn ni'n cynnal trafodaethau rheolaidd gyda Llywodraeth Cymru am ein gofynion adnoddau ac mae'r trafodaethau hyn yn parhau.

Rydyn ni'n derbyn cyllid prosiect ar wahân ar gyfer ein gwaith ar Cymwys ar gyfer y dyfodol wrth baratoi ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru. Bydd angen cynnal yr adnoddau ychwanegol hyn i gyflwyno'r diwygiadau hyn a chefnogi gweithredu'n gynnar - er enghraifft rhoi adnoddau i adolygiadau cyflym o'r cymwysterau newydd yn gynnar yn eu cylch oes. Mae angen cyllid arnom felly i barhau y tu hwnt i'r gostyngiad presennol mewn newid sylweddol yn 2025 ac i weld cynnydd bach mewn staffio. Rydym wedi gofyn i Lywodraeth Cymru ystyried y cais hwn ac adlewyrchu'r pwysau ar o ran codiadau cyflog.

Yn dibynnu ar ganlyniadau'r adolygiad o Gymwysterau Galwedigaethol ôl-16 a ariennir gan Lywodraeth Cymru ac argymhellion ar gyfer Cymwysterau Cymru, bydd angen inni asesu'r

effaith ac unrhyw adnoddau ychwanegol sydd eu hangen i gyflawni'r rhain. Fodd bynnag, mae'n bwysig nodi, wrth edrych ymhellach ymlaen, ei bod yn debygol y byddwn ni angen mwy o adnoddau gan fod y pwysau i ddatblygu a rheoleiddio cymwysterau Gwneud-i-Gymru yn debygol o gynyddu.

Rwy'n gobeithio y bydd y wybodaeth uchod yn helpu i gau unrhyw fylchau o'r sesiwn dystiolaeth ac os oes angen rhagor o wybodaeth arnoch, mae croeso i chi gysylltu â ni. Bydd copi o'n dogfen Blaenoriaethau Strategol ar gyfer 2022-27 gyda chi cyn gwyliau'r Nadolig. Diolch am eich cefnogaeth barhaus ac rwy'n dymuno Nadolig Llawen a Blwyddyn Newydd Dda i chi i gyd.

Gyda diolch

David B Jones OBE DL
Cadeirydd

Philip Blaker
Prif Weithredwr

CYPE(6)-01-23 - Paper to note 13

Lynne Neagle AS/MS
Y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant
Deputy Minister for Mental Health and Wellbeing

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Huw Irranca-Davies MS,
Chair, Legislation, Justice and Constitution Committee
Welsh Parliament
Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1SN

20 December 2022

Dear Huw

Thank you for your letter dated 7 December.

If I take each of your points in turn:

Please can you explain why you believe separate Wales only, bilingual regulations, made in parallel with the UK Government, would lead to “unnecessary complication of the statute book”?

I considered options for taking forward the proposed amending regulations which includes the option for Welsh Government to draft its own Statutory Instrument (SI) which addresses all amendments. However, to ensure alignment and enforcement with the rest of GB and EU, on this occasion it was felt necessary to progress on this basis. This proposed SI makes minor amendments to existing regulations rather than creating any new policy.

Consent to the GBSI has not precluded the Welsh Ministers from taking a different approach upon receipt of any such future request, should it be considered that an alternative approach is warranted and/or preferable.

Please can you confirm that the Regulations are a Great Britain-wide (GB-wide) statutory instrument and that they are intended, from your perspective, to form part of a single GB legislative framework rather than a Welsh or, as your letter suggests, a UK framework?

This GBSI makes minor amendments and forms part of a single GB legislative framework. This is consistent with the approach taken in respect of previous legislative amendments in this area. However, amendments are also required through the Baby Food Regulations in Wales by Welsh Ministers, via Welsh legislation.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Lynne.Neagle@llyw.cymru
Correspondence.Lynne.Neagle@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 171
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Is all legislation in this policy area GB-wide or do divergences exist?

Not all legislation in this area is done on a GB basis as some regulatory making powers have been transferred to Welsh Ministers. In those cases, Welsh Ministers would make Wales specific amendment regulations.

Your letter refers to amendments being made. Please can you provide more specific detail about each of these amendments (as the terms “update” and “standardise” are relatively vague)?

These amendments will correct errors: updating the units of measure for the labelling of zinc in food supplements, and a previously missed amendment to add zinc chloride and ferrous bisglycinate as permitted sources of vitamins and minerals for use in processed based baby foods (baby foods) (the latter being applicable only to England in these Regulations as separate Welsh only Regulations will make the equivalent changes for Wales); to use different sources for certain vitamins and minerals to be added to food supplements, baby foods and infant formula and follow-on formula (IFFOF) and for consistency in labelling between food supplements and other types of food containing copper. The definition of pesticide residue will be updated from the terminology used in Regulation (EC) No 1107/2009 (concerning the placing of plant protection products on the market) to a more precise definition of residues taken from Regulation (EC) No 396/2005 (on maximum residue levels of pesticides in or on food and feed of plant and animal origin), providing more clarity and consistency with the definition which is used in the legislation for general food.

What is the rationale for making the amendments set out in the Regulations? For example, are they for the purpose of keeping pace with changes to EU legislation, or do they reflect developments in the scientific evidence?

The purpose of these amendments is to ensure continued alignment with GB and EU on these matters.

What is your view on whether these Regulations will lead to divergence with EU standards for similar products?

The EU has made legislation to make the same amendments which are already applicable in corresponding nutrition regulations across the EU.

What is your view on whether the Regulations improve pre-Brexit food standards?

These amendments are technical in nature and correct errors only, which aims to protect specific vulnerable groups of consumers by regulating the content and marketing of food products specifically created for and marketed to them, which align with the EU on these matters.

Can you confirm if these regulations were considered through the relevant Common Framework or Frameworks and, if so, which ones?

Yes, the joint approach was discussed as part of the Nutrition Related Labelling, Composition and Standards Working Group (NLCS). On the 9th March 2021 the European Commission amended Annex II of Directive 2002/46/EC to allow magnesium citrate malate to be a form of magnesium chloride and nicotinamide riboside chloride as a form of niacin used in the manufacture of food supplements. Following this legislative change in the EU and NLCS policy group considered the amends and following a risk assessment and risk

management processes set out in the NLCS framework (including scientific assessment), received GB ministerial consent to authorise nicotinamide riboside chloride as a form of niacin and magnesium citrate malate as a form of magnesium which can be used in food supplements.

What action are you taking to promote accessibility of this legislation to those affected by it, including Welsh-speaking citizens given that the Regulations are in English only?

Regulations are aimed at business and manufacturing of products and are technical in nature, however specific engagement will be undertaken with relevant stakeholders and bilingual information provided on the Welsh Government website.

Can you confirm what consultation has been undertaken with Welsh stakeholders on these Regulations?

The UK Government's Department of Health and Social Care in conjunction with Devolved Administrations launched a three-week UK wide consultation, inviting comments from the food and nutrition industry, representative groups, the public and other interested parties across the UK on the proposed approach.

How will this legislation be affected in the future should the UK Government's Retained EU Law (Revocation and Reform) Bill become law, particularly if there is any policy divergence between the Welsh and UK Governments?

We are in early discussion with UKG, Scotland and Northern Ireland about the implications of this Bill but we are not aware of any plans for policy divergence.

When agreeing to GB-wide regulations, what discussions did you have about the impact of the Retained EU Law (Revocation and Reform) Bill (the REUL Bill) and what was the outcome?

This was not considered as part of this amending SI. However, The NLCS policy group are currently considering how best to discuss the future of the REUL and NIP bill work and whether this should be through the existing group or a separate sub-group with the appropriate colleagues.

Given that retained direct EU legislation is subject to the sunset in the Retained EU Law (Revocation and Reform) Bill, did you consider making separate Welsh legislation outside the framework of REUL?

Making separate Welsh legislation outside the framework was not considered. However, we will be working with the UK Government to ensure that the retained direct EU legislation in this area is not allowed to sunset but is preserved or "assimilated" under the Bill.

Does the Welsh Government intend to revisit these Regulations if the REUL Bill becomes law?

No. We have no plans to revisit these regulations.

Yours sincerely,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Lynne Neagle', written in a cursive style.

Lynne Neagle AS/MS

Y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant
Deputy Minister for Mental Health and Wellbeing

CYPE(6)-01-23 - Paper to note 14

Lynne Neagle AS/MS
Y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant
Deputy Minister for Mental Health and Wellbeing

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Russell George MS,
Chair, Health and Social Care Committee
Welsh Parliament
Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1SN

20 December 2022

Dear Russell

Food Supplement and Food for Specific Groups (Miscellaneous Amendments) Regulations 2022

Thank you for your letter of 21 November 2022 regarding the above amending regulations.

If I take each of your points in order.

An Explanatory Memorandum will be laid alongside the Regulations in December, and I will forward a copy to the Committee.

1. Will these Regulations lead to divergence between GB and Northern Ireland? If so, what assessment has been made of whether any divergence could result in barriers to trade or public health matters?

No formal assessment of divergence regarding barriers to trade or public health was undertaken. These changes will help to safeguard the public by providing consistency and clarity for manufacturers, enforcement officers and the public.

2. Is the Scottish Government bringing forward its own Regulations in this respect? Scotland have brought forward its own regulations to make equivalent amendments to the Processed Cereal-based Foods and Baby Foods for Infants and Young Children (Scotland) Regulations 2004.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Lynne.Neagle@llyw.cymru
Correspondence.Lynne.Neagle@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

3. Regulations brought forward by the UK Government are made only in English. Regulations brought forward by the Welsh Government must be made in Welsh and in English. To what extent did you consider whether legislation applicable to Wales should be available in both Welsh and English when making your decision on whether to consent to the Regulations?

I considered options for taking forward the proposed amending regulations which includes the option for Welsh Government to draft its own Statutory Instrument (SI) which addresses all amendments. However, to ensure alignment and enforcement with the rest of GB and EU, on this occasion it was felt necessary to progress on this basis. This proposed SI makes minor amendments to existing regulations rather than creating any new policy. Consent to the GBSI has not precluded the Welsh Ministers from taking a different approach upon receipt of any such future request, should it be considered that an alternative approach is warranted and/or preferable

4. Was the joint GB approach for these Regulations considered through the mechanisms set out in the Nutrition Labelling Composition and Standards Common Framework?

Yes, the joint approach was discussed as part of the Nutrition Related Labelling, Composition and Standards Working Group (NLCS). On the 9th March 2021 the European Commission amended Annex II of Directive 2002/46/EC to allow magnesium citrate malate to be a form of magnesium chloride and nicotinamide riboside chloride as a form of niacin used in the manufacture of food supplements. Following this legislative change in the EU and NLCS policy group considered the amendments and following a risk assessment and risk management processes set out in the NLCS framework (including scientific assessment), received GB ministerial consent to authorise nicotinamide riboside chloride as a form of niacin and magnesium citrate malate as a form of magnesium which can be used in food supplements.

5. What is the rationale for making the amendments to be set out in the Regulations? For example, are they for the purpose of keeping pace with changes to EU legislation, or do they reflect developments in the scientific evidence?

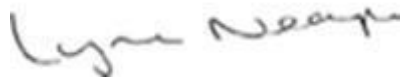
The purpose of these amendments varies. They are to correct errors: updating the units of measure for the labelling of zinc in food supplements, and a previously missed amendment to add zinc chloride and ferrous bisglycinate as permitted sources of vitamins and minerals for use in processed based baby foods and baby foods (baby foods) (the latter being applicable only to England in these Regulations as separate Welsh only Regulations will make the equivalent changes for Wales); to use different sources for certain vitamins and minerals to be added to food supplements, baby foods and infant formula and follow-on formula (IFFOF) and for consistency in labelling between food supplements and other types of food containing copper. The definition of pesticide residue will be updated from the terminology used in Regulation (EC) No 1107/2009 (concerning the placing of plant protection products on the market) to a more precise definition of residues taken from Regulation (EC) No 396/2005 (on maximum residue levels of pesticides in or on food and feed of plant and animal origin), providing more clarity and consistency with the definition which is used in the legislation for general food.

Whilst changes are technical in nature, they also ensure continued alignment with GB and EU on these matters.

6. What discussions have you had with the UK Government about the potential implications of the Retained EU Law (Revocation and Reform) Bill for these Regulations

The NLCS policy group are currently considering how best to discuss the future of the REUL and NIP bill work and whether this should be through the existing group or a separate sub-group with the appropriate colleagues.

Yours sincerely,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Lynne Neagle', is positioned above the printed name.

Lynne Neagle AS/MS

Y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant
Deputy Minister for Mental Health and Wellbeing